

פתח דבר

שנתון הפקולטה למדעי הרוח והחברה כולל מידע על מוסדות האוניברסיטה והפקולטה, אך בעיקר מפורטים בו תכניות הלימודים במחלקות הפקולטה ותקנות הלימודים. חובה על כל סטודנט לקרוא את החלקים בשנתון הנוגעים לו, שכן מידע זה הינו חיוני והכרחי. לא תתקבלנה טענות של אי ידיעת הכתוב בשנתון.

הפקולטה שומרת לעצמה את הזכות להכניס שינויים בכל התקנות, הנהלים ותוכניות הלימודים וכן לשנות, להוסיף או לגרוע פרטים הכלולים בשנתון ללא הודעה מוקדמת.

על הסטודנט לעקוב אחר שינויים אלו המתפרסמים על גבי לוחות המודעות בפקולטה ובמחלקות.

אם נפלו שגיאות בהוצאה זו של השנתון, נודה לכל מי שיפנה תשומת ליבנו אליהן, ועם הקוראים הסליחה.

מספרי הטלפונים של המחלקות בפקולטה למדעי הרוח והחברה

שם המחלקה/חטיבה	מס' טלפון	בניין	חדר
מוכירות הפקולטה	6477777	בנין 72	339
מוכירות תואר שני	6477777	בנין 72	337
מקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום	6461092	בנין 72	430
ספרות עברית	6461132	בנין 72	540
לשון עברית	6472092	בנין 72	540
לימודי המזרח התיכון	6461455	בנין 72	3420
היסטוריה של עם ישראל ולימודי מדינת ישראל	6461101	בנין 72	6636
מחשבת ישראל	6472532	בנין 72	5615
היסטוריה כללית	6479018	בנין 72	6636
גיאוגרפיה ופיתוח סביבתי	6472001	בנין 72	2343
חינוך	6461863	בנין 72	1983 ,1293
תעודת הוראה	6461879	בנין 72	147
	6461875	בנין 72	147
פילוסופיה	6472263	בנין 72	5644
ספרויות זרות ובלשנות	6461128	בנין 72	441
אמנויות	6477199	בנין 72	5622
פוליטיקה וממשל	6477767	בנין 72	666
פסיכולוגיה			
סוציולוגיה-אנתרופולוגיה			
מדעי ההתנהגות	6472044	בנין 72	3432
כלכלה	6472266	בנין 72	4516
עבודה סוציאלית	6472327	בנין 72	4556
לימודים רב-תחומיים (ב.א. כללי לשעבר)	6461110	בנין 72	342
אנגלית כשפה זרה	6472461	בנין 72	4451
כתיבה	6461141	בנין 72	630
הוראת המדעים והטכנולוגיה	6461901	קרית ברגמן	102
חטיבה ללימודי צבא ובטחון	בהיסטוריה	בנין 72	6636
חטיבה ללימודים אורבניים	6472391	בנין 72	2365
חטיבה לאמנויות	6477199	בנין 72	5622
חטיבה ללימודי העולם הקלאסי	במחלקה להיסטוריה	בנין 72	6636
חטיבה למגדר	במחלקה לב.א. כללי	בנין 72	3515
חטיבה ללימודי אגדה והלכה	במחשבת ישראל	בנין 72	6645
חטיבה ללימודים אוסטרו גרמניים	6461148	בנין 72	30
חטיבה ללימודי פולקלור	במחלקה לספרות עברית	בנין 72	540
חטיבה ללימודי תקשורת	6477211	בנין 72	56171
חטיבה למחשבה מדינית חברתית	במחלקה לפילוסופיה	בנין 72	5644
חטיבה לנצרות הקדומה	במחלקה למקרא		
ארכיאולוגיה והמזרח הקדום	בנין 72		430

רשויות הפקולטה

פרופ' משה יוסטמן

ד"ר עודד תמוז

פרופ' יצחק בן-מרדכי

פרופ' חיים כהן

ד"ר נמרוד הורביץ

פרופ' אברהם גרוס

פרופ' דניאל לסקר

ד"ר יוליה אוסטינובה

פרופ' דן בלומברג

פרופ' חנוך פלום

ד"ר יקיר לוי

פרופ' נעמי שיר

פרופ' חיים פינקלשטיין

פרופ' פרד לייזין

פרופ' נחשון מירן

פרופ' לב גרינברג

פרופ' אביעד רז

פרופ' ענר סלע

פרופ' עליאן אלקרינאוי

ד"ר רז-קרקוצ'קין אמנון

גב' רונית גרמן

פרופ' דן כספי

פרופ' מירי עמית

גב' רחל דמרי

גב' חוה לייזר

גב' עידית מזרחי

גב' טלי בן-שטרית

דיקן הפקולטה

ראש המחלקה למקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום

ראש המחלקה לספרות עברית

ראש המחלקה ללשון עברית

ראש המחלקה ללימודי המזרח התיכון

ראש המחלקה להיסטוריה של עם ישראל

ראש המחלקה למחשבת ישראל

ראש המחלקה להיסטוריה כללית

ראש המחלקה לגיאוגרפיה ופיתוח סביבתי

ראש המחלקה לחינוך והכשרת מורים

ראש המחלקה לפילוסופיה

ראש המחלקה לספרויות זרות ובלשנות

ראש המחלקה לאמנויות

ראש המחלקה לפוליטיקה וממשל

ראש המחלקה לפסיכולוגיה

ראש המחלקה לסוציולוגיה-אנתרופולוגיה

ראש המסלול למדעי ההתנהגות

ראש המחלקה לכלכלה

ראש המחלקה לעבודה סוציאלית

ראש המסלול ללימודים רב-תחומיים

ראש היחידה לאנגלית כשפה זרה

ראש המחלקה לתקשורת

ראש התוכנית להוראת המדעים והטכנולוגיה

ראש מנהל הפקולטה

עוזר ראשי לראש מנהל הפקולטה

עוזר לראש מנהל הפקולטה ללימודי מוסמכים

עוזר לענייני מלגות תואר שני ושלישי

מוסדות הפקולטה לענייני תלמידים והוראה:

מועצת הפקולטה - הוא המוסד העליון של הפקולטה. המועצה מחליטה בכל ענייני ההוראה, המחקר וההנהגה האקדמית של הפקולטה.

וועדת ההוראה - דנה בכל התחומים הקשורים בהוראה - בתוכניות-הלימודים, קיימות ובחדשות, בנוהלי ההוראה ובדרכים לשיפורם, ובעניינים הנוגעים למנהל התלמידים והפקולטה.

וועדת הפקולטה - הרשות המבצעת שליד הדיקן, המסייעת לו בניהול השוטף של חיי הפקולטה בכל התחומים.

וועדת התכנון - מתכננת תוכניות-לימודים חדשות.

מזכירות הפקולטה - מרכזת את הטיפול בסטודנטים באמצעות המחלקות וממונה על ניהול תקין של ענייניהם האקדמיים והמנהליים של הסטודנטים.

המזכירות מטפלת בכל הנושאים האקדמיים והמנהליים הנוגעים לסדרי הלימודים, תכניות הלימודים,

יעוץ והרשמה לקורסים, טיפול בפניות לוועדת ההוראה פקולטית, אישורי לימודים ועוד.

משרד מזכירות הפקולטה ללימודי מוסמכים נמצאת בקרית האוניברסיטה, בבניין צוקר גולדשטיין-גורן (72),

חדר 308.

כתובת אינטרנט: www.bgu.ac.il קיוסק המידע: www.bgu.ac.il/kiosk_information

(לסטודנטים חדשים - הקוד והסיסמה נמצאים בפנקס התשלומים הנשלח על ידי מדור חשבונות סטודנטים – נספח מס' 3. סטודנטים ותיקים ששכחו את קוד המשתמש והסיסמה יוכלו לראותם בפנקס התשלומים – נספח מס' 13).

בכל עניין שלא נמצא לו מענה בשנתון, בכל בעיה שנתקלת בה ואשר עלולה להפריע למהלך לימודיך הסדיר – אנא פנה למזכירות הפקולטה על מנת שנוכל לעזור לך או להדריך אותך ובמידת הצורך להפנותך לרשות המתאימה והמוסמכת לטיפול בענייניך.

בעניינים שלא מצאו את פתרונם במסגרת הטיפול השגרתי של מזכירות המחלקה ו/או של מזכירות הפקולטה, ניתן לפנות בכתב אל ראש מינהל הפקולטה.

פניות ניתן להפנות דרך אתר האינטרנט: <http://hsf.bgu.ac.il> דרך "צור קשר" או בדואר אלקטרוני:

hsf@bgumail.bgu.ac.il

שעות הקבלה לתואר ראשון במזכירות הפקולטה:

11:00 – 13:00	בין השעות	יום א', ב'
12:00 – 14:00	בין השעות	יום ג', ד'
11:00 – 12:00	בין השעות	יום ה'

שעות הקבלה לתואר שני:

10:00 – 11:00	בין השעות	ימים א', ב'
11:00 - 12:00	בין השעות	ימים ג', ד'
10.00 - 11.00	בין השעות	יום ה'

לימודי התואר הראשון

לימודים לקראת התואר הראשון - B.A

הלימודים לקראת התואר הראשון נמשכים שלוש שנים.

על התלמיד לצבור 120 נקודות זכות כדי להיות זכאי לתואר הראשון. שעה שבועית אחת במשך סמסטר אחד (שעה סמסטריאלית) היא בדרך-כלל שוות-ערך לנקודות זכות אחת, אלא אם נאמר אחרת בתיאור הקורס.

הלימודים מאורגנים במחלקות לפי התוכניות המתוארות להלן, וכוללים לימודי התמחות במסלולים שונים, לימודי-עזר והשלמה, שפות זרות ולימודי חובה ובחירה כלליים לפי דרישות המחלקות והפקולטה. (הלימודים מתקיימים במתכונת סמסטריאלית בשנת-הלימודים שני סמסטרים.)

נקודות זכות

(א) חלק מהקורסים בפקולטה אינם מקנים נקודות זכות, לדוגמה:

אנגלית כשפה זרה (פרט לרמת מתקדמים 2).

(ב) שעורים רבים מחולקים לשני חלקים, כאשר לכל חלק מספר מחשב שונה. לדוגמה:

פרקים נבחרים בספר שמואל - חלק א' (2);

פרקים נבחרים בספר שמואל - חלק ב' (2);

כאשר חלק א' נלמד בסמסטר א' וחלק ב' נלמד בסמסטר ב'.

תלמיד חייב להשתתף בשני חלקי הקורס באותה שנת-לימודים אקדמית.

תלמיד שסיים חלק א' של שיעור ולא למד חלק ב' יהיה חייב לחזור על שני חלקי השיעור, ולעמוד מחדש בכל דרישותיו בשנת לימודים עוקבת – **לא יינתן ציון על חלק אחד בלבד של הקורס**. הציון הסופי עבור שני הסמסטרים יינתן לאחר לימוד שני הסמסטרים, מילוי כל מטלות הקורס ורק בסוף שנת הלימודים.

כלל זה חל על כל השעורים ממין זה הנלמדים בפקולטה למדעי הרוח והחברה.

הערה: כיוון ששכר לימוד מחושב על-פי נקודות זכות בכל סמסטר, בקורסים אשר אינם מקנים נק"ז יחושב שכר-הלימוד על-פי מספר השעות באותו סמסטר.

מבנה הלימודים

כל תלמיד יצבור 108 נקודות זכות (נק"ז) במסגרת מחלקתית. 2 נק"ז לימודי חובה כלליים (אנגלית כשפה זרה) 10 נק"ז לימודי בחירה כלליים ובסך הכל 120 נק"ז.

קיימות שלוש תוכניות-לימודים:

תוכנית א' -

לימודים במחלקה ראשית (80 נק"ז) ובמחלקה משנית או בחטיבה** (28 נק"ז).

או: לימודים במחלקה ראשית (80 נק"ז) ובשתי חטיבות** (14 נק"ז כ"א).

תוכנית ב' -

לימודים חד-מחלקתיים (108 נק"ז).

תוכנית ג' -

לימודים דו-מחלקתיים * (54 נק"ז בכל אחת משתי המחלקות).

* תלמיד הלומד במסלול ללימודים רב-תחומיים ילמד 54 נק"ז במחלקה אחת ו-56 נק"ז בלימודים רב-תחומיים.

תוכנית ד' -

לימודים חד מחלקתיים (112 נק"ז) במחלקה ללימודים כלליים במדעי הרוח והחברה.

כל סטודנט אחראי לתכנית לימודיו. חובתו של הסטודנט לדעת את כל התקנות וההוראות המפורטות בשנתון והמתפרסמות מפעם לפעם על לוחות המודעות. אין ביעוץ או בהרשמה לקורסים במחשב בכדי לפטור מחובה זו.

**** סטודנט הלומד בתוכנית א' – הרישום לחטיבות נעשה במזכירות הפקולטה.**

תכנית א' מח' ראשית + משנית או חטיבות		תכנית ב' חד-מחלקתית		תכנית ג' דו-מחלקתית	
אפשרות א'		אפשרות א'		אפשרות א'	
המחלקה הראשית	80 נק"ז	לימודי המחלקה	108 נק"ז	מחלקה א'	54 נק"ז
המחלקה המשנית	28 נק"ז			מחלקה ב'	54 נק"ז
לימודי בחירה	10 נק"ז	לימודי בחירה	10 נק"ז	לימודי בחירה	10 נק"ז
-----		-----		-----	
סה"כ	118 נק"ז	סה"כ	118 נק"ז	סה"כ	118 נק"ז
אפשרות ב'		אפשרות ב'		אפשרות ב'	
המחלקה הראשית	80 נק"ז	לימודים במחלקה	112 נק"ז	מחלקה א'	54 נק"ז
לימודי חטיבות	28 נק"ז	לרב תחומיים בלבד		לימודים כלליים	56 נק"ז
לימודי בחירה	10 נק"ז	לימודי בחירה	6 נק"ז	לימודי בחירה	8 נק"ז
-----		-----		-----	
סה"כ	118 נק"ז	סה"כ	118 נק"ז	סה"כ	118 נק"ז
לימודי חובה כלליים		לימודי חובה כלליים		לימודי חובה כלליים	
אנגלית או		אנגלית או		אנגלית או	
צרפתית	2 נק"ז	צרפתית	2 נק"ז	צרפתית	2 נק"ז
-----		-----		-----	
סה"כ	120 נק"ז	סה"כ	120 נק"ז	סה"כ	120 נק"ז

הערות

- אנגלית או צרפתית כשפה זרה - ראה להלן בפרק על שפה זרה ראשונה ;
- כל תלמיד חייב להשתתף בהכרת הספרייה בשנה הראשונה ללימודיו. פירוט בפרק הדרכה בספרייה בהמשך. לא ניתן לקבל פטור מהכרת הספרייה ממוסד אחר.
- לא בכל מחלקה קיימים לימודים בכל התוכניות. בעת תכנון לימודיו, על התלמיד לבדוק את התוכניות הקיימות ;

תכנית הלימודים לתואר ראשון B.A

סימן המחשב	תכנית מחלקה ראשית 80 נק"ז	תכנית חד מחלקתית 108 נק"ז	תכנית דו מחלקתית משנית 54 נק"ז	תכנית מחלקה 28 נק"ז
---------------	------------------------------------	------------------------------------	---	---------------------------

מדעי הרוח

המחלקה למקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום

121	X	-	X	X	מסלולים: * מקרא
120	X	-	X	X	* מקרא והיסטוריה מקראית
135	X	-	X	X	* ארכיאולוגיה
119	-	-	X	-	* מקרא ולימודי תעודת הוראה
123	X	-	X	X	המחלקה ללשון העברית
122	X	-	X	X	המחלקה לספרות עברית
124	X	-	X	X	המחלקה ללימודי המזרח התיכון
127	X	-	X	X	המחלקה להיסטוריה כללית
125	X	-	X	X	המחלקה להיסטוריה של עם ישראל
167	-	-	X	X	מסלול: לימודי מדינת ישראל
126	X	-	X	X	המחלקה למחשבת ישראל
					המחלקה לספרויות זרות ולבלשנות
132	X	X	X	X	מסלול: אנגלית: ספרות, בלשנות
131	X	-	X	X	המחלקה לפילוסופיה
134	X	-	-	X	המחלקה לאמנויות
					מסלול: תולדות האמנות
147	-	X****	-	X	לימודים רב-תחומיים (ב.א. כללי לשעבר)

מדעי החברה

129	X	-	X	X	המחלקה לחינוך
130	-	-	-	-	לימודי תעודת הוראה
141	-	X	-	X	המסלול למדעי ההתנהגות
101	-	-	X	-	המחלקה לפסיכולוגיה
102	-	-	X	-	המחלקה לסוציולוגיה/אנתרופולוגיה
142	X**	X	X	X	המחלקה לכלכלה
128	X	X	X	X	המחלקה לגיאוגרפיה ופיתוח סביבתי
144	-	X	-	-	המחלקה לעבודה סוציאלית
138	X	-	X	X	המחלקה לפוליטיקה וממשל
140	X	-	-	X	מסלול מתמטיקה ל-B.A
146	X	-	-	-	מסלול מדעי המחשב ל-B.A
143	-	X	-	-	מסלול סטטיסטיקה ל-B.A

* הצירוף היחיד האפשרי בתוך המחלקה הוא של המסלול לארכיאולוגיה עם כל אחד מהמסלולים האחרים.

** הצטרפות לתוכנית זו מותנית באישור מיוחד של היועץ במחלקה.

**** במסלול לימודים רב-תחומיים חד מחלקתי היקף הלימודים הוא 112 נק"ז.

<u>חטיבות לימודים</u> <u>מצומצמת</u>	<u>סימן המחשב</u>	<u>חטיבה מורחבת</u>	<u>חטיבה</u>
<u>נק"ז</u>		<u>28 נק"ז</u>	<u>14</u>
החטיבה ללימודים אורבניים	154	X	X
החטיבה לאמנות יצירה	155	X	-
החטיבה ללימודי העולם הקלאסי	157	-	X
החטיבה ללימודים אוסטריו גרמניים	163	-	X
חטיבה ללימודי מגדר	165	X	X
חטיבה למינהל עסקים**	166	X	-
חטיבה ללימודי אגדה והלכה	168	X	X
חטיבה ללימודי פולקלור	169	X	X
חטיבה ללימודי צבא ובטחון	150	X	X
חטיבה למחשבה מדינית חברתית	171	X	X
חטיבה לתקשורת	173	X	X
חטיבה בכלכלה *	174	X	-
חטיבה באמנות ומוסיקה	184	-	X
חטיבה במדעים וטכנולוגיה**	195	X	-
חטיבה בנצרות קדומה	186	-	X
שפות זרות	152	-	-
היחידה לאנגלית כשפה זרה	153	-	-
לימודים כלליים	151	-	-

* באישור יועץ המחלקה לכלכלה

** באישור מיוחד ובצירוף החטיבה בכלכלה – לא ניתן ללמוד בחטיבה למנהל עסקים ללא חטיבה בכלכלה.

*** באישור מיוחד

לימודים כלליים - לימודי חובה ולימודי בחירה

כל תלמיד בפקולטה **חייב** להשתתף בלימודים הבאים :

(1) שפה זרה ראשונה	2	נק"ז
(2) לימודי בחירה	10	נק"ז (תלמידי לימודים כלליים במדעי הרוח והחברה הלומדים בתוכנית דו-מחלקתית יחויבו ב-8 נק"ז, תלמידי הלומדים בתוכנית חד-מחלקתית יחויבו ב-4 נק"ז)
(3) הכרת הספרייה	0	נק"ז

לימודים אלה משוקללים בחישוב הציון הסופי ל - B.A

בלימודי שפה זרה ראשונה והכרת הספרייה, חייב התלמיד להשתתף בשנת-לימודיו הראשונה.

שפות זרות

באוניברסיטה ניתנים קורסים בשפות: אנגלית, צרפתית, גרמנית, ערבית, יוונית, לטינית, איטלקית, ספרדית וסינית. יתכנו שינויים וקורסים נוספים.

סטודנט חייב ללמוד שפה זרה במהלך שנה שלמה (סמס' א' + ב') על מנת לקבל ציון בקורס.

שפה זרה ראשונה

כל תלמיד * חייב בלימוד אנגלית או צרפתית כשפה זרה ראשונה. הציון, ברמה הפוטרת בלבד, בשפה הזרה הראשונה ייכלל בחישוב הציון הסופי המשוקלל ל-B.A ומשקלו 2 נקודות לצורך השקלול. (אנגלית-מתקדמים 2; צרפתית - מתקדמים חלק א' ו-ב' = סה"כ 2 נק"ז).
*פרט לתלמידי המחלקה לספרויות זרות ולבלשנות.

אנגלית כשפה זרה ראשונה

מטרת הלימודים באנגלית כשפה זרה היא להכשיר את הסטודנט בקריאת חומר אקדמי באנגלית באופן עצמאי ויעיל.
הקף כל קורס הוא 4 שעות שבועיות במשך סמסטר אחד.

ציון המעבר באנגלית כשפה זרה - 56.

על כל הסטודנטים לסיים את כל לימודי האנגלית עם תום ארבעת הסמסטרים הראשונים ללימודיהם.

סטודנט שהתקבל ללימודים ונקבעה לו רמה נמוכה ממתקדמים 1 חייב ללמוד אנגלית החל מהסמסטר הראשון ללימודיו.

במקרה של התנגשות בין קורס אנגלית עם קורס אחר מתכנית הלימודים יש להעדיף את לימודי האנגלית ולדחות הלימודים המחלקתיים.

סטודנט אשר לא יעמוד בדרישות הנ"ל יופסקו לימודיו. חידוש הלימודים לתואר יותנה במילוי דרישות לימודי אנגלית כשפה זרה.

סטודנט שנקבע לו פטור מאנגלית במבחן הפסיכומטרי חייב לוודא שהפטור נרשם לו במחלקה לאנגלית כשפה זרה.

צרפתית כשפה זרה ראשונה

הבוחר בצרפתית כשפה זרה ראשונה, חייב ללמוד 4 שעות שבועיות במשך שנה אחת (שני סמסטרים) ברמת מתקדמים. - הקורס ישוקלל כ-2 נק"ז.

יש לקבל אישורם של יועצי המחלקות שבהן לומד התלמיד כדי לבחור בצרפתית כשפה זרה ראשונה.

ציון המעבר בצרפתית כשפה זרה ראשונה - 56.

שפה זרה שניה

לימוד שפה זרה שניה היא חובה על תלמידי מחלקות מסוימות. תלמידים אחרים המעוניינים בכך, רשאים ללמוד שפה זרה שניה כלימוד בחירה.

לימודי בחירה כלליים

כל תלמיד חייב בלימודי בחירה **מחוי** למסלולי לימודיו ומחוי לתחום לימודיו בהיקף של 10 נקודות זכות. (תלמידי המסלול ללימודים רב-תחומיים (ב.א. כללי לשעבר) בתכנית חד-מחלקתית חייבים בלימודי בחירה בהיקף 4 נק"ז). התלמיד יבחר את לימודי הבחירה מתוך רשימת הלימודים הכלליים המופיעים במרוכז. תלמיד המעוניין לבחור בקורס מחלקתי שאינו נכלל ברשימת הלימודים הכלליים חייב לקבל את אישור היועץ המחלקתי שלו ואישור יועץ המחלקה המציעה את הקורס ובתנאי שהקורס אינו נכלל בתחומי התמחותו, דהיינו, אינו מופיע בקורס חובה או בחירה במסגרת לימודיו.

הלימודים הכלליים פתוחים לתלמידים על בסיס מקום פנוי. תלמיד הבוחר בקורס הניתן על-ידי הפקולטה למדעי הרוח והחברה, חייב לעמוד בכל דרישות הקורס, לרבות נוכחות, עבודות, תרגילים ובחינות.

תלמיד הבוחר בקורסים מפקולטות אחרות חייב לעמוד בדרישות הקורס בהתאם לתקנון אותה פקולטה.

תלמיד הבוחר קורס שנתי חייב ללמוד את חלק א' וחלק ב' של אותו קורס באותה שנה אקדמית.

(לא יינתן אישור או ציון על חלק של קורס. ראה בהמשך בפרק הדין בכללי מעבר ובחינות).

סטודנטים שעברו תחומי לימודים (שינו את תוכנית לימודיהם – עברו ממחלקה למחלקה) או צמצמו תחומי לימודיהם ניתן יהיה להכיר להם בלימודי המחלקה/חטיבה העודפים עד 6 נק"ז בלבד, ובתנאי שיש על כך אישור מהמחלקה.

קורסי הספורט אינם מקנים נק"ז.

פטור והכרה בקורסים

פטור מקורס על סמך לימודים קודמים במוסד אקדמי מוכר

תלמיד רשאי להגיש בקשה לפטור מלימוד קורס רק על סמך קורסים שנלמדו לקראת תואר אקדמי אותם סיים בהצלחה במוסד אקדמי מוכר. את הבקשה, בצירוף גליון ציונים וסילבוס, יש להגיש למזכירות המחלקה. ועדת ההוראה תדון בבקשה לאחר קבלת המלצה ממורה הקורס. ועדת ההוראה רשאית לפטור את התלמיד מלימוד הקורס, אם שוכנעה כי התלמיד למד את הקורס ברמה ובהיקף דומים או עולים על הרמה וההיקף של הקורס הנלמד במחלקה או ביחידה באוניברסיטת בן-גוריון בנגב. פטור מקורסים כלליים יש להגיש לפי אותו נוהל למזכירות הפקולטה.

פטור על סמך לימוד קודם באוניברסיטת בן-גוריון

תלמיד שסיים בהצלחה קורס באחת מהמחלקות או היחידות של אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, רשאי לבקש פטור מהקורס והכרה בציון שקיבל. הקורס יופיע בגליון ציוניו של התלמיד בציון ובמשקל שנלמד. הציון ישוקלל בממוצע המצטבר לתואר.

פטור להנדסאי

הנדסאי בעל תואר מוכר בארץ רשאי להגיש בקשה לפטור מלימודים כלליים בתנאי שקורס זה מקביל לקורס בתכנית הלימודים של המחלקה או היחידה האקדמית שבה הוא לומד ובתנאי שלמד במוסד המוכר על ידי המועצה להשכלה גבוהה, ובתנאי שלמד על פני שנתיים לפחות.

*** תלמיד אשר קיבל פטור על סמך לימודים קודמים אינו רשאי ללמוד קורסים מקבילים נוספים.
אם יתברר כי התלמיד בחר ללמוד לימודים כלליים או קורסים נוספים במחלקות היכולים להוות תחליף
לפטור אותו קיבל נראה בכך הודעה כי ויתר על הזכאות לפטור והקורסים אותם למד כאן ישתקללו לו לתואר.**

הכרת הספרייה

החל משנת הלימודים תשמ"ג כל תלמיד חייב להשתתף בהדרכה בספרייה, הכוללת: היכרות, התמצאות ושימוש בספרייה. התרגיל נעשה בלמידה מרחוק באמצעות האינטרנט. הכנת התרגיל חלה על כל תלמיד. היא אינה מקנה נקודות-זכות אך היא נכללת בדרישות לתואר הראשון. הדרכה בספרייה היא חובה לתלמידי שנה ראשונה, ולתלמידים העוברים מהמכללות וטרם תרגלו הדרכה זו. **ראה בפרק הדן בלימודים הכלליים.**

חטיבות לימודים

רשימה של חטיבות לימודים מופיעה להלן בחוברת זו.

כללי מעבר ובחינות

כל קורס חייב להסתיים בציון עובר. הציון העובר הוא 56 לפחות. בקורסים מסויימים ציון המעבר גבוה יותר. דרך קביעת הציון הסופי בכל קורס היא בידי המורה. הציון הסופי ייקבע, בדרך-כלל, על סמך הציון בבחינת סוף הקורס, בחנים, תרגילים ועבודות. המורה רשאי לקבוע בחינה בעל-פה במקום בחינה בכתב. תלמיד שנרשם לקורס ולא ביטל אותו במועד המתאים יקבל בו ציון "0" = נכשל. (ציון זה ישוקלל עד למועד סגירת התואר).

הבחינה בקורס עשויה לכלול גם חומר ביבליוגרפי. המורה יודיע לתלמידים בתחילת הקורס על הדרך בה ייקבע הציון. בכל קורס קיימת חובת נוכחות אלא אם נמסר אחרת על-ידי המרצה בסילבוס. תלמיד אשר לא יופיע לשלושת השיעורים הראשונים מיום תחילת הקורס ייחשב כאילו לא מילא את מטלות הקורס ולא יהיה רשאי להיבחן באותו הקורס וציונו יהיה נכשל.

כל מחלקה קובעת את היקף הבחינות שהעמידה בהן היא תנאי מעבר לשנה מתקדמת יותר. בבחינות אלה חייב התלמיד להשיג ציון ממוצע של 56 לפחות. במחלקות אחדות נדרש ציון גבוה יותר כתנאי מעבר. תלמיד שנכשל פעמיים בקורס חובה לא יוכל להמשיך את לימודיו באותה מחלקה.

תלמיד בתוכנית דו-מחלקתית שלא מילא את דרישות המעבר באחת המחלקות לא יורשה להמשיך בלימודיו באותה מחלקה, אולם הוא רשאי לבקש להתקבל למחלקה אחרת.

תלמיד שנכשל בדרישות המעבר של שתי המחלקות שבהן הוא לומד, יופסקו לימודיו בפקולטה.

תלמיד שנכשל בדרישות המעבר בתוכנית החד-מחלקתית או בתוכנית של המחלקה הראשית- רשאי לבקש להתקבל למחלקה אחרת. תלמיד שנכשל גם במחלקה החדשה - יופסקו לימודיו בפקולטה. במקרים מסוימים יורשה תלמיד שנכשל לחזור על שנת הלימודים.

בחינות סוף הקורס נערכות בחופשה שלאחר סיום הקורס. בחינת סוף קורס סמסטריאלי שניתן בסמסטר א' תתקיים בחופשה שבין הסמסטרים ; בחינת סוף קורס סמסטריאלי הניתן בסמסטר ב' תתקיים בחופשת הקיץ. כל בחינות סוף הקורס תערכנה בשני מועדים : מועד א' ומועד ב' שתאריכיהן יתפרסמו על-גבי לוחות המודעות. לא יתקיימו בחינות סוף סמסטר לפני תום הסמסטר.

התלמיד רשאי לחלק את בחינות המעבר בין שני המועדים, אך מומלץ שייגש למספר בחינות גדול ככל האפשר במועד א'. **(תקנון הבחינות האוניברסיטאי בפרק מזכירות אקדמית בתחילת השנתון ובאתר האינטרנט של מזכירות הפקולטה)**

תנאי מעבר משנה לשנה :

תנאי המעבר משנה לשנה הוא ציון ממוצע של 65 לפחות בכל מחלקה ומחלקה. המחלקות רשאיות לקבוע ציון ממוצע גבוה יותר. המעבר משנה א' לשנה ב' יתבצע רק עם השלמת כל חובות שנה א'. סטודנט, שיחסר לו אפילו קורס אחד משנה א', ייחשב כתלמיד שנה א' עד אשר ישלים את כל המטלות של שנה א'. הכללים הנ"ל יחולו גם על מעבר משנה ב' לשנה ג'. (בהתאם לכך יפתחו חלונות זמן לרישום לקורסים). סטודנט שלא ישלים קורס מקורסי החובה של שנה ב' ייחשב כתלמיד שנה ב' עד להשלמת חובותיו. אישורי התלמיד הניתנים בתקופת הרישום ישקפו אף הם את הנ"ל.

כשלוך בקורס

סטודנט שנכשל בקורס בחירה או לא השתתף בו, רשאי לחזור עליו או ללמוד קורס בחירה חלופי. במידה ובחר שלא לחזור על הקורס, ירשם בגיליון הציונים ציון "700" (לא השתתף) המשתקלל כ-"0" בחישוב הממוצע הכללי. הכישלוך יוצא משקלול הממוצע הסופי **במעמד סגירת התואר בלבד**. במידה ובחר הסטודנט לחזור על קורס בחירה שנכשל בו בעבר, ציונו האחרון בקורס יירשם בגיליון הציונים. לצד הציון הקודם בקורס תרשם הערה "לא לשקלול קיים קורס מאוחר". סטודנט המבקש לשפר את ציוניו רשאי ללמוד קורס/י בחירה אחר/ים באישור המחלקה. בעת הגשת הבקשה לסגירת התואר, על הסטודנט לציין איזה קורס/ים הוא בוחר לא לשקלל. תלמיד שנכשל בבחינה במועד א', רשאי לחזור עליה במועד ב', תלמיד שנכשל בשני מועדים של אותה בחינה, לא יהיה רשאי להבחן בה פעם נוספת.

נהלים נוספים בנושא הבחינות – אנא עיינו **בתקנון הבחינות** המופיע באתר מזכירות אקדמית bgu.ac.il

קורסים חופפים

האיסור על הרשמה לשני קורסים (או יותר) המתקיימים באותם ימים/שעות תקף גם במקרה שבאחד מן הקורסים הנ"ל אין חובת נוכחות. ועדת הוראה מחלקתית רשאית לבטל קורס חופף לתלמיד באופן מיידי וללא אפשרות לערעור

חזרה על קורס

סטודנט שאושר לו לחזור על קורס, חייב לעמוד בדרישות הקורס, כפי שנקבעו בשנה בה הוא לומד הקורס (ולא על-פי דרישות מוקדמות או מאוחרות יותר). ייתכנו שינויים בקורסים משנה לשנה (שעות ונק"ז) – הדרישות הקובעות בקורס הן הדרישות של השנה בה למד הסטודנט את הקורס. בחלק ממחלקות הפקולטה לא ניתן לחזור על קורסים על-מנת לשפר ציון. סטודנט המבקש לחזור על קורס כדי לשפר ציון חייב לקבל על כך אישור מהיועץ במחלקה.

סולם הציונים

מעולה	-	100 - 95
טוב מאוד	-	94 - 85
טוב	-	84 - 75
כמעט טוב	-	74 - 65
מספיק	-	64 - 56
נכשל	-	55 - 0

ציון עובר / נכשל יינתן רק בקורס שאינו מקנה נק"ז ובסמינר מחלקתי שדורש נוכחות בלבד (לא דורש הגשת עבודה).

הערה: החל בשנת הלימודים תשמ"ה כל קורס אליו נרשם התלמיד, יופיע בגיליון הציונים, כולל כישלונות וחזרות על קורסים.

שינוי תכנית לימודים

על תלמיד המשנה/מחליף מחלקות/חטיבות במהלך לימודיו לקחת לתשומת ליבו כי השינוי בתוכנית הלימודים יגרום לעיתים ללימוד נק"ז עודפות שלא יוכרו לו בתוכנית לימודיו החדשה ולהארכת משך הלימודים מה שיגרום תשלום שכ"ל נוסף. (ניתן להגיש בקשה להכרה בלימודים כלליים בנק"ז העודפות עד 6 נק"ז בלבד. על כל שינוי בתכנית הלימודים יש להעביר הודעה בכתב אל מזכירות הפקולטה.

סגירת תואר

על הסטודנט למלא טופס בקשה לסגירת תואר את הטופס ניתן לקבל במחלקה או ניתן להוריד את הטופס מאתר האינטרנט של הפקולטה. הסטודנט ימלא את כל סעיפי הטופס (מומלץ לצרף גיליון ציונים מקיוסק המידע), ויחתום עליו. את הטופס יש להגיש במחלקה. טופס שלא ימולא כראוי לא יטופל. המחלקה תבצע את סגירת התואר ותעביר להמשך טיפול למזכירות הפקולטה.

סטודנט שיש לו הערות לגבי לימודים כלליים ימלא בתחתית הטופס ויצוין זה עבור לימודים כלליים. את הבקשות לסגירת התואר ניתן להגיש לא יאוחר מ-31.12.2007, רק הבקשות שיגיעו אל מזכירות הפקולטה מהמחלקות עד לתאריך זה יכנסו לטקס הבוגרים שיתקיים בקיץ תשס"ח. כל הבקשות שיגיעו לאחר מכן יועברו לטקס הבוגרים של שנה"ל תשס"ט.

חישוב הציון הסופי ל-B.A

הציון הסופי בכל מחלקה נקבע על פי שקלול הציונים הנהוג בה. בנוסף לכך, ייעשה שקלול כללי שיכללו בו גם הלימודים הכלליים (שפה זרה ראשונה ולימודי בחירה).

הציון הסופי המשוקלל בכל אחת ממחלקות וחיטבות הלימוד ובלמודים הכלליים חייב להיות 65 לפחות.

ההערכה תחושב על פי הממוצע הכללי הסופי לתואר שהשיג הבוגר בכל מחלקות הלימוד שלו כולל הלימודים הכלליים.

18% מהבוגרים של כל מחלקה בתוכנית חד מחלקתית ו-18% מכלל כל הבוגרים בכל מחלקות הפקולטה בתוכנית דו-מחלקתית ותכנית מחלקה ראשית, ששיגו את הממוצעים הגבוהים ביותר בסך כל לימודיהם יוערכו כמצטיינים ובתנאי שממוצע ציוניהם יהיה מעל 85.

20% העליונים מתוך רשימת המצטיינים יהיו בעלי הצטיינות יתרה ובתנאי שממוצע ציוניהם הוא מעל 90. **תלמיד שסיים לימודיו באוניברסיטת בן גוריון, לאחר שקיבל על סמך לימודים באוניברסיטה אחרת פטור מחלק ממוקצועות הלימוד, זכאי לקבל את התואר בוגר בהצטיינות או בהצטיינות יתירה, אם למד באוניברסיטת בן גוריון לפחות מחצית ממכסת נקודות הזכות הרגילה לתואר.**

משקל הלימודים השונים בחישוב הציון הסופי המשוקלל של התעודה הוא כדלקמן :-

לימודים מחלקתיים	108	נקודות זכות
לימודים כלליים :		
שפה זרה ראשונה (ברמה הפוטרת בלבד)	2	נקודות זכות
לימודי בחירה	10	נקודות זכות (בלמודים כלליים במדעי הרוח והחברה
	6	נקודות זכות בתוכנית חד-מחלקתית).
ס ה " כ -	120	נקודות זכות

הציונים של לימודים מאוניברסיטאות אחרות לא יכללו בחישוב הציון הסופי המשוקלל, אפילו הוכרו כחלק מהלימודים לקראת התואר.

ציונים מהמכללות בחסות אוניברסיטת בן גוריון יכללו בציון הסופי המשוקלל.

תלמיד שלא למד באוניברסיטה או במכללות שבחסותה לפחות 50% מלימודי התואר אינו זכאי לקבל תואר בהצטיינות או בהצטיינות יתירה.

הציון הסופי המשוקלל ל B.A אינו ניתן לתיקון או לשינוי לאחר שהוצא לתלמיד אישור על זכאותו לתואר.

תאריך הזכאות

תאריך הזכאות הינו התאריך של מסירת עבודה אחרונה או בחינה אחרונה בחובות התואר. התאריך הקובע הוא האחרון מבין השניים (או החלטה חריגה של ועדת הוראה פקולטית). התאריך על אישור מסירת העבודה ע"י

המחלקה יהיה הקובע במקרה שהעבודה היא המטלה האחרונה. **עבודות בכתב תימסרנה אך ורק באמצעות מזכירות המחלקה.** (התלמיד יקבל העתק מאישור מסירת העבודה עם ציון תאריך המסירה, אישור זה יהווה אסמכתא לתאריך זכאותו לתואר. במידה וזוהי המטלה האחרונה בה היה חייב).

הפסקת לימודים

תלמיד שהפסיק את לימודיו או שלימודיו הופסקו במהלך הסמסטר (א' או ב'), הלימודים באותו סמסטר לא ייחשבו לו במניין לימודיו.

טופס הפסקת לימודים נמצא באתר הפקולטה למדעי הרוח והחברה bgu.ac.il

חופשת לימודים

תלמיד המבקש לצאת לחופשת לימודים חייב למלא טופס בקשה לחופשת לימודים (נמצא באתר הפקולטה למדעי הרוח והחברה).

תלמיד שהגיש בקשה לחופשת לימודים לתקופה שאינה עולה על שנתיים ובקשתו אושרה, רשאי לחזור ללימודים ללא אישור מיוחד והשנים שלמד לפני ההפסקה יחשבו במניין לימודיו לקראת התואר. אם ההפסקה תעלה על שנתיים, תהיה ההכרה בלימודיו הקודמים טעונה אישור מוסדות הפקולטה.

במקרים בהם התלמיד מעוניין בחופשת לימודים או להפסיק לימודיו עליו לפנות למזכירות הפקולטה **בכתב ולא יאוחזר מסוף תקופת השינויים של הסמסטר.**

לא תינתן חופשת לימודים רטרואקטיבית.

רשאי לקבל חופשה רק תלמיד מן המניין שסיים שנה א' וקיבל ציונים שהממוצע שלו בהם אינו נמוך מ-65 (ציון מעבר משנה לשנה).

הפסקת לימודים אקדמית

תלמיד שהופסקו לימודיו אקדמית יכול לערער רק פעם אחת על ההחלטה תוך 14 יום מקבלת מכתב ההפסקה.

* תלמיד שהפסיק לימודיו ליותר מחמש שנים, תחול **התנישנות מלאה** על כל הקורסים שלמד, המחלקה רשאית להכיר בקורסים מסוימים על פי שיקוליה, באישור ועדת הוראה פקולטית.

מעבר מאוניברסיטאות אחרות

תלמיד המבקש להתקבל לשנת-לימודים על-סמך לימודים קודמים במוסד אחר להשכלה גבוהה, יגיש אישור לימודים רשמי מאותו מוסד, שבו יפורטו לימודיו וציוניו. ההכרה בלימודיו הקודמים, תנאי קבלתו ותוכנית-לימודיו ייקבעו על-ידי וועדות הקבלה של המחלקות הנוגעות בדבר.

יוכרו אך ורק קורסים שנלמדו לקראת תואר אקדמי במוסד אקדמי מוכר, אשר קיבל אישור מהמועצה להשכלה גבוהה

תלמיד לא יהיה זכאי לקבל התואר הראשון - B.A מאוניברסיטת בן-גוריון, אלא אם ילמד באוניברסיטת בן גוריון בנגב לפחות 40 נקודות-זכות במשך שנת-לימודים שלמה ויש לו הכרה של 80 נק"ז ממוסד אקדמי אחר מוכר.

הציונים של לימודים מאוניברסיטאות אחרות **לא יכללו** בחישוב הציון הסופי המשוקלל לתואר, אפילו הוכרו כחלק מהלימודים לקראת התואר.

מעבר ממכללות בחסות אוניברסיטת בן-גוריון בנגב

תלמיד לא יהיה זכאי לקבל התואר הראשון - B.A מאוניברסיטת בן-גוריון, אלא אם ילמד באוניברסיטת בן-גוריון בנגב 40 נקודות זכות במשך שנת לימודים שלמה ויש לו הכרה של 80 נק"ז מהמכללה. יוכלו להתקבל ללימודים באוניברסיטת בן-גוריון רק אותם תלמידים שהשלימו 80 נק"ז במכללה ובהם כל קורסי החובה של שנים א' ו-ב'. על התלמידים ללמוד לפחות 1/3 מלימודי המחלקה באוניברסיטה. הציונים של לימודי המכללות בחסות אוניברסיטת בן-גוריון בנגב **יכללו** בציון הסופי המשוקלל לתואר.

ויתור אקדמי

תלמיד המבקש לבטל קורס גם לאחר תום תקופת השינויים אך **לא יאוחר משבועיים מתום הסמסטר** ימלא טופס ויתור אקדמי (נמצא באתר הפקולטה למדעי הרוח והחברה) וישלם בהתאם. ביטול זה הינו **"ויתור אקדמי" והוא כרוך בקנס כספי ובתשלומים נוספים** (הנגבים ישירות ע"י מדור חשבונות סטודנטים). **הביטול אינו משנה את היקף שכר הלימוד.** סטודנט שביטל רישום לקורס - "ויתור אקדמי" - אינו זכאי לגשת לבחינה גם אם הקורס שביקש לבטל מופיע בכרטיס הנבחן שלו. קורס שבוטל לאחר תקופת השינויים לא ישוקלל בממוצע המצטבר ולא יופיע בגיליון הציונים הסופי לתואר. (בקיוסק המידע הקורס יופיע עם ציון 710).

נוהל פניית תלמידים

פניית תלמידים לרשויות הפקולטה בנושאים אקדמיים תיעשה אך ורק בכתב. תלמיד רשאי לפנות אל כל רשות באותו עניין פעם אחת בלבד. לא תתקבל פניית התלמיד ללא צירוף החלטת הרשות הקודמת. להלן הסדר ההירארכי של הפניות:

- יו"ר ועדת הוראה מחלקתית
- ראש המחלקה
- ועדת הוראה פקולטית
- דיקן הפקולטה

הדרכה וייעוץ

חלק מהמחלקות יקיימו לפני כל סמסטר ימי-ייעוץ מרוכזים בהם ידריכו את התלמידים במהלך הלימודים במחלקה ובקביעת מערכת שיעוריהם.

רישום לקורסים

הרישום לקורסים נעשה דרך האינטרנט – הנחיות נשלחות בדואר אלקטרוני ומפורסמות באתר הפקולטה למדעי הרוח והחברה בתחילת כל סמסטר.

בתום תהליך הרישום לקורסים, יפיק התלמיד לעצמו תדפיס מהמחשב וישמור עליו עד תום הסמסטר. התלמיד רשאי לערוך שינויים ברשימת השעורים במשך השבועיים הראשונים של הסמסטר. לאחר תקופה זו לא יאושרו שינויים. תהליך קליטת השינויים בתוכנית הלימודים זהה לתהליך קליטת הקורסים.

הרישום לקורסים ייערך דרך אתר האינטרנט או במחלקה. בתום כל שינוי יפיק לעצמו התלמיד את תדפיס הלימודים באמצעות האינטרנט, וישמור אותו עד קבלת כרטיס הנבחן בתום סמסטר.

בתום תקופת השינויים **חייב** הסטודנט להפיק לעצמו תדפיס לימודים אותו ישמור עד תום הסמסטר.

הערות: (1) תלמיד אינו רשאי להירשם לשני קורסים או יותר המתקיימים באותם ימים ובאותן שעות.

והיה ונרשם התלמיד לשני קורסים או יותר המתקיימים באותם ימים ובאותן שעות רשאית המחלקה נותנת הקורסים לבטל אותם.

(2) תלמיד אינו רשאי ללמוד קורס **בעל אותו מספר מחשב יותר מפעם אחת**, אלא אם כוונתו לשפר ציון. (זאת בהתאם לתקנון של כל מחלקה ומחלקה). במניין הנקודות המצטבר ייחשב קורס זה פעם אחת בלבד. (הציון בקורס הנלמד האחרון הוא הקובע).

(3) סטודנט אינו רשאי להירשם לקורסים שאינם בתוכנית לימודיו אלא אם קיבל אישור מיוחד לכך ממרצה הקורס ובאישור ועדת הוראה מחלקתית.

מועדי הייעוץ - ייעוץ והרשמה**סמסטר א' – תשס"ח****ימי הרישום לתואר שני:**

ימי הרשמה דרך האינטרנט: מה-16.9.2007 בשעה 09:00 ועד ה-17.09.2007 בשעה 07:00.
פרטים מדויקים והנחיות יישלחו לכל הסטודנטים.

ימי הרישום לתואר ראשון

ימי הרשמה דרך האינטרנט: מה-17.9.2007 ועד ה-20.9.2007 בהתאם לשנה האקדמית.
פרטים מדויקים והנחיות יישלחו לכל הסטודנטים.

תקופת השינויים סמסטר א' תשס"ח:

בשבועיים ראשונים לתחילת הסמסטר: 21.10.2007 ועד ה-04.11.2007 (פרטים מדויקים יפורסמו על לוחות המודעות ובאתר האינטרנט).

סמסטר ב' – תשס"ח:

התאריכים של ימי הייעוץ ותקופת השינויים לסמסטר ב' יפורסמו במהלך השנה.

היקף המערכת ושכר-הלימוד

שכר הלימוד הינו זהה לזה שבמוסדות להשכלה גבוהה בארץ ועשוי להשתנות בהתאם להחלטות המועצה להשכלה גבוהה ומשרד החינוך. גובה החיובים ייקבע לאחר פרסום מדד יולי של אותה שנה.

ראו חוברת "הוראות והסברים לסדרי הרשמה ותשלום שכר-לימוד" לכל שנה אקדמית. החוברת תשלח לכלל הסטודנטים על ידי מדור חשבונות סטודנטים בצרוף פנקס תשלומים לקראת שנת הלימודים תשס"ח.

כדי להיחשב כתלמיד יש ללמוד בהיקף של 10 נק"ז לפחות. חישוב שכר הלימוד ייעשה בכל סמסטר בנפרד, לפי היקף המערכת כאמור לעיל, (על פי חוברת שכ"ל שמפרסמת ע"י מדור חשבונות סטודנטים).

במקרים מיוחדים ורק על פי אישור מזכירות הפקולטה, אפשר להירשם למספר נקודות קטן מ-10. שכר הלימוד במקרים אלה הוא כפי שיקבע על ידי מדור חשבונות סטודנטים.

מערכת השעורים, כפי שמופיעה בתדפיס הלימודים היא האסמכתא לתכנית הלימודים של התלמיד. תלמיד שלא השלים את הייעוץ וההרשמה במועדים המיועדים לכך, לא ייחשבו לימודיו בשנת תשס"ח* שעורים שלא נכללו בטופס הלימודים המאושר אף הם לא ייחשבו לתלמיד במניין לימודיו.

הערה: תדפיס הלימודים המאושר הוא הבסיס לחישוב שכר הלימוד של התלמיד. (על הסטודנט להוציא תדפיסי לימודים לאחר הרישום לקורסים ולאחר כל שינוי ולשמור אותם עד לקבלת כרטיס נבחן בתום הסמסטר).

* לאחר תקופת השינויים לא ניתן לקלוט רישום / יעוץ / שינוי לאותו הסמסטר.

אישורים

אישורים יינתנו רק לתלמיד אשר:

- (א) נרשם כחוק לאוניברסיטה.
- (ב) ערך רישום לקורסים במועד שנקבע לכך.
- (ג) מילא את כל התחייבויותיו הכספיות עד מועד הגשת הבקשה.

אישור הוא בר תוקף רק כאשר הוא ניתן על ידי המדור או המזכירות המוסמכים לכך, כמפורט להלן.

סוגי האישורים

כל בקשה לאישור חייבת להגיע למזכירות הפקולטה **לפחות שבועיים** לפני התאריך שבו דרוש האישור. מזכירות הפקולטה תעשה את כל המאמצים על מנת להפיק את האישורים בהקדם ולפני תום השבועיים.

1. **אישור תלמיד** - אישור כללי המעיד שהתלמיד רשום ללימודים באוניברסיטה בסמסטר/שנה הנוכחים.

כדי לקבל אישור זה יש לפנות אל מזכירות הפקולטה.

סטודנט יכול להפיק לעצמו אישור זה מהאינטרנט ללא תשלום.

2. **גיליון ציונים** - אישור זה כולל פירוט של המקצועות שהתלמיד למד והציונים שקיבל. האישור יכול לכלול את כל

הלימודים שהשיג בהם ציון סופי מיום תחילת לימודיו ועד מועד הגשת הבקשה. **לא ינתן אישור על חלק**

מהלימודים או על קורס בודד. לא יינתן ציון על חלק של קורס. באישור הלימודים יופיעו כל הקורסים שאליהם נרשם התלמיד, כולל הכישלונות וחזרות על קורסים. לימודים באוניברסיטאות אחרות, גם אם הוכרו על-ידי אוניברסיטת בן-גוריון לא ייכללו, באישור הלימודים.

לימודים מהמכללות אשר בחסות אוניברסיטת בן-גוריון בנגב, יופיעו בגיליון הציונים רק בקורסים בהם השיג הסטודנט ציון עובר והמשתקללים לתואר.

גיליון ציונים ניתן לקבל בעברית ו/או באנגלית. יש לשלם בעד אישור בעברית ו/או באנגלית. שובר תשלום ניתן לקבל במזכירות הפקולטה בצירוף בקשה לאישור.

3. **אישור על זכאות לתואר ראשון** - תלמיד שהשלים את כל הדרישות לקראת התואר הראשון במחלקות, בחטיבות ובלימודים הכלליים (כולל הכרת הספרייה), וציונו הסופי שוקלל בכל אחת מיחידות לימודיו, יקבל אישור ממזכירות הפקולטה על זכאותו לתואר.

4. **אישור על זכאות לתעודת הוראה** - תלמיד שהשלים את כל הדרישות בתוכנית להכשרת מורים, ואשר זכאי לתואר ראשון, יקבל אישור על זכאות לתעודת הוראה. תלמיד שסיים תואר ראשון בפקולטות אחרות באוניברסיטת בן-גוריון, או באוניברסיטה אחרת, חייב למסור העתק תעודת הבוגר למזכירות היחידה להכשרת מורים.

קבלת תעודות

תעודות ה - B.A ותעודות ההוראה מוענקות בטקס הבוגרים שייערך ביוני 2008. *

בוגרים שנבצר מהם ליטול חלק בטקס, יוכלו לקבל את התעודות לאחר הטקס על-ידי פנייה אישית או בכתב למדור מעקב. קבלת התעודות מותנית במילוי החובות לספריה ולמדור חשבונות סטודנטים.

* רשימת הבוגרים נסגרת ב-1.1.2008 תלמידים ששקלול ציוניהם יגיע למזכירות הפקולטה לאחר תאריך זה, לא ישתתפו בטקס הענקת התעודות בשנה"ל תשס"ח. תלמיד שלא קיבל אישור על זכאות לתואר ב.א. עד סוף דצמבר 2007 חייב לפנות מיידי למזכירות הפקולטה לבירור מצבו.

פרסי הצטיינות ותעודות הערכה

פרסי הצטיינות ותעודות הערכה יוענקו לתלמידים על הישגיהם בשנה"ל תשס"ז ובתנאי שיעמדו בתנאים הבאים ועל פי הקריטריונים המאושרים מידי שנה על ידי הועדה המרכזת.

1. למדור מערכת מלאה וקיבלו ציונים (17 נק"ז לפחות בכל אחד מהסמסטרים) ולפחות 36 נק"ז בסה"כ בשנה שבגינה מוענק הפרס או התעודה.

2. כדי לקבל את הפרס חייב/ת להיות סטודנט/ית פעיל/ה בלימודי תואר ראשון, או תואר גבוה יותר, באוניברסיטת בן-גוריון, בסמסטר א' בשנה העוקבת לשנה שבגינה מוענק הפרס.

3. סטודנט/ית אשר ימצא / תמצא ראוי/ה לקבלת הפרס או תעודת הערכה אשר אינו/אינה עומד/ת בתנאי המוזכר בסעיף 2 לעיל, כלומר אינו/אינה סטודנט/ית פעילה/ה באוניברסיטת בן גוריון בשנה העוקבת יקבל/תקבל תעודה בלבד ללא פרס כספי.
4. המועד הקובע לצורך חישוב ממוצעים לקבלת פרסי הצטיינות והערכה לימודים הוא 30 בנובמבר כל שנה.

לוח המודעות

ההודעות בדבר מועדי בחינות, שינויים במערכת השעות והודעות שוטפות אחרות, מתפרסמות על-גבי לוחות המודעות של הפקולטה ולוחות המודעות של המחלקות ובאתר האינטרנט של הפקולטה.

על מנת למנוע אי-נעימויות ואי-הבנות עשה לך הרגל להתבונן בלוחות המודעות

בכל עניין שאין עליו מענה בחוברת זאת, בכל נושא ושאלה לא ברורים, בכל בעיה שאתה נתקל בה, העלולה להפריע למהלך לימודיך הסדיר - פנה בהקדם למזכירות מחלקתך, אשר תעשה כמיטב יכולתה לעזור לך או להדריך אותך ולהפנותך לרשות המתאימה והמוסמכת לטיפול בענייך. במקרה שהבעיה לא נפתרה על-ידי מזכירות המחלקה - פנה אל מזכירות הפקולטה.

סימני המחלקות, המסלולים והקורסים

לכל מחלקה, מסלול, חטיבה וקורס סימן מחשב.

סימן המחלקה או המסלול הוא מספר בן 3 ספרות.

סימן הקורס מורכב מ-5-8 ספרות, כאשר (משמאל לימין) שלוש הספרות הראשונות מציינות את המחלקה או המסלול לדוגמא: במחלקה לכלכלה כל הקורסים מתחילים בספרות

142

הספרה הרביעית (משמאל לימין) מציינת את רמת הקורס (לתואר ראשון או שני)

142-1

קורסים לתואר ראשון

142-2

קורסים לתואר שני

הספרות הבאות מציינות את מספר השיעור בתוך המחלקה או המסלול

142-1-11 - 142-1-9991

כאשר כל הקורסים לתואר ראשון

142-2-1 - 142-2-9991

כאשר כל הקורסים לתואר שני

כאשר הקורס מתקיים ביותר מקבוצת שיעור אחת, תציינה הספרות הבאות - (משמאל לימין) את קבוצת השיעור

142-1-1011-01

142-1-1011-02

כאשר הקורס מתקיים ביותר מקבוצת תרגיל אחת, תציינה הספרות הבאות- (משמאל לימין) את קבוצת התרגיל

142-1-1011-01-11

הספרות ה-13 וה-14- מיועדות לקבוצת מעבדה (בדרך כלל בקורסים של מדעי הטבע וטכנולוגיה)

142-1-0111-01-11-11

סימן מחלקה סימן מסלול קוד הקורס

1) מחלקה למקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום

מסלולים :

120.....	120	-	מקרא והיסטוריה מקראית
121.....	121		מקרא
135.....	135		ארכיאולוגיה
119.....	119		מקרא ולימודי תעודת הוראה
122.....	-	122	2) המחלקה לספרות עברית
123.....	-	123	3) המחלקה ללשון עברית
124....	-	124	4) המחלקה ללימודי המזרח התיכון
125....	-	125	5) המחלקה להיסטוריה של עם ישראל
167...	167		המסלול ללימודי מדינת ישראל
126.....	-	126	6) המחלקה למחשבת ישראל
127....	-	127	7) המחלקה להיסטוריה כללית
128.....	-	128	8) המחלקה לגיאוגרפיה ופיתוח סביבתי
129.....	-	129	9) המחלקה לחינוך
130.....	-	130	10) היחידה לקידום המקצועיות בחינוך
131.....	-	131	11) המחלקה לפילוסופיה
			12) המחלקה לספרויות זרות ובלשנות
			מסלול :
132.....	-	132	אנגלית : ספרות, בלשנות
134.....	-	134	13) המחלקה לאמנויות
			מסלול : תולדות האמנות
138.....	-	138	14) המחלקה לפוליטיקה וממשל
101.....	-	101	15) המחלקה לפסיכולוגיה
102.....	-	102	16) המחלקה לסוציולוגיה / אנתרופולוגיה
141.....	-	141	17) התכנית למדעי ההתנהגות

142.....	-	142	18) המחלקה לכלכלה
144.....	-	144	19) המחלקה לעבודה סוציאלית
151.....	-	151	20) לימודים כלליים
153.....	-	153	21) אנגלית כשפה זרה

ליחידות הלימוד הבאות סימן מחלקה בלבד.

	קוד הקורסים על-פי המחלקות הנותנות את השרות
110	לימודי השלמה
140	מתמטיקה ל- B.A.
146	מדעי המחשב B.A.
143	סטטיסטיקה B.A.
147	לימודים כלליים במדעי הרוח והחברה
150	חטיבה ללימודי צבא ובטחון
154	חטיבה ללימודים אורבניים
155	חטיבה לאמנות יצירה
156	חטיבה ללימודי המזרח התיכון
157	חטיבה ללימודי העולם הקלאסי
163	חטיבה ללימודים אוסטרליים-גרמניים
165	חטיבה ללימודי מגדר
168	חטיבה ללימודי אגדה והלכה
169	חטיבה ללימודי פולקלור
171	חטיבה למחשבה מדינית חברתית
173	חטיבה לתקשורת
184	חטיבה באמנות ומוסיקה
186	חטיבה בנצרות קדומה

לימודי תואר שני (M.A.)

בפקולטה למדעי הרוח והחברה זכאיות להעניק את התואר "מוסמך במדעי הרוח והחברה" המחלקות הבאות: מקרא, ארכיאולוגיה והמזרח הקדום במסלולים: "מקרא", היסטוריה מקראית, "ארכיאולוגיה-אנתרופולוגיה"; ספרות עברית; לשון עברית; לימודי המזרח התיכון; מחשבת ישראל; היסטוריה של עם ישראל; היסטוריה כללית; גיאוגרפיה ופיתוח סביבתי; חינוך במסלולים: "תכניות לימודים והוראה", "מינהל חברה ומדיניות החינוך", "פסיכולוגיה במערכת החינוכית", "יעוץ חינוכי"; פילוסופיה; ספרות זרות ובלשנות אנגלית: במסלולים: "בלשנות", "ספרות זרות"; "פסיכולוגיה", "סוציולוגיה-אנתרופולוגיה"; כלכלה; עבודה סוציאלית; תקשורת השוואתית: טכנולוגיה וחברה; הוראת המדעים והטכנולוגיה.

מזכירות לימודי מוסמכים

המזכירות מטפלת בכל הנושאים האקדמיים והמנהליים הנוגעים לסדרי הלימודים, תכניות הלימודים, יעוץ והרשמה לקורסים, טיפול בפניות לועדת המוסמכים הפקולטית, אישורי לימודים ועוד. משרד מזכירות הפקולטה ללימודי מוסמכים נמצאת בקרית האוניברסיטה, בבנין צוקר גולדשטיין-גורן (72). כתובתנו: הפקולטה למדעי הרוח והחברה, ת.ד. 653 באר-שבע, מיקוד 84105. טלפון: 08-6461109, 08-6479849 פקס: 08-6472887.

כתובת e-mail: mizrahii@bgu.ac.il כתובת אתר הפקולטה: www.bgu.ac.il

קיוסק המידע: www.bgu.ac.il/kiosk_information

שעות קבלת קהל: ימים א'-ב' בין השעות 10:00-11:00

ימים ג'-ד' בין השעות 11:00-12:00

בימי ה' בין השעות 10:00-11:00.

בשעות קבלת קהל לא יינתן מענה טלפוני. אנא הקפידו להגיע בשעות הקבלה כדי למנוע אי נעימויות. ייתכנו שינויים. נא לעקוב אחרי הודעות המזכירות באתר הפקולטה.

בכל עניין שלא נמצא לו מענה בשנתון, בכל בעיה שנתקלתם בה ואשר עלולה להפריע למהלך הלימודים הסדיר – ניתן לפנות למזכירות ללימודי מוסמכים על מנת שנוכל לעזור לכם או להדריכם, ובמידת הצורך להפנותכם לרשות המתאימה והמוסמכת לטיפול בענייניכם. בעניינים שלא מצאו את פתרונם במסגרת הטיפול השגרתי של מזכירות המחלקה ו/או של המזכירות ללימודי מוסמכים בפקולטה, ניתן לפנות בכתב אל ראש מינהל הפקולטה.

תקנות הלימודים לתואר שני

באחריות הסטודנטים לדעת את כל התקנות וההוראות המפורטות כאן ואלו שתתפרסמנה באתר הפקולטי ועל ידי הגופים המוסמכים במהלך הלימודים.

הסטודנטים הם האחראים על תכנית לימודיהם. אין ביעוץ או בהרשמה לקורסים במחשב בכדי לפטור מחובה זו.

תנאי קבלה

קבלת סטודנטים ללימודי תואר שני נקבעת על ידי ועדת הקבלה של המחלקה ובאישור ועדת המוסמכים של הפקולטה. רשאים להירשם בעלי תואר ראשון ממוסד אקדמי המוכר על ידי המועצה להשכלה גבוהה. ממוצע הציונים בתואר הראשון הנדרש לקבלה לפקולטה הוא 80 לפחות, על פי אחת משתי האפשרויות הבאות:

אפשרות א' : ציון 80 ומעלה בתואר הראשון בתחום הלימודים שבו מבקשים המועמדים להתקבל ללימודי תואר שני.

אפשרות ב' : ציון 80 ומעלה שהוא ממוצע הציונים המשוקללים של כל תחומי הלימודים לתואר ראשון של המועמדים.

ועדת הקבלה המחלקתית קובעת על פי איזו משתי האפשרויות יתקבלו המועמדים. יחד עם זאת, המחלקה רשאית לקבוע ממוצע ציונים גבוה יותר ותנאי קבלה נוספים.

תנאי קבלת סטודנטים בעלי תארים מוכרים מחו"ל

כל המועמדים בעלי תואר מוכר מחו"ל חייבים בבחינת GRE או GMAT (בהתאם לתחום הלימודים אליו נרשמים). ועדת הקבלה תדון במועמדים על פי:

* גיליון ציונים וממוצע סופי לתואר

* אישור זכאות

* אישור פעולה של המועצה להשכלה גבוהה

* סילבוסים של הקורסים שנלמדו

* רשימת מרצים

לאחר שמדור רישום יבדוק את התעודה ויעשה את הסינון הראשוני, התיק יועבר לוועדת קבלה פקולטית שתפעל בחסות מדור הרישום. ועדת הקבלה הפקולטית תדון בבקשת המועמדים לאור הישגיהם האקדמיים ותוצאת בחינת GRE/GMAT. לאחר אישור הוועדה הפקולטית התיק יועבר לאישור ועדות הקבלה המחלקתיות.

במקרים של אישור פטור או הכרה בקורסים, יש לחייב המועמדים בלימודי השלמה במשך שנה במסגרת "לימודי השלמה - לא לתואר". בתום שנת ההשלמות, על המועמדים להירשם שנית למחלקה בה מעוניינים ללמוד (דרך מדור רישום), ובקשתם תישקל מחדש גם לאור הישגיהם במסגרת לימודי ההשלמה.

חובת אנגלית

תנאי בסיסי לקבלה לתואר שני בפקולטה למדעי הרוח והחברה הינו השלמת כל חובות האנגלית כשפה זרה ראשונה לתואר ראשון עד לרמת "אנגלית מתקדמים 2" כולל, בציון עובר על פי דרישת המחלקה אליה התקבלו הסטודנטים (ראה פירוט בטבלה)

מחלקה	ציון עובר באנגלית במסלול כללי	ציון עובר באנגלית במסלול מחקרי
מקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום : • מקרא והיסטוריה מקראית • ארכיאולוגיה-אנתרופולוגיה	56 75	65 75
ספרות עברית	65	65
לשון עברית	56	56
לימודי המזרח התיכון	65	65

היסטוריה של עם ישראל	65	65
היסטוריה כללית	65	65
מחשבת ישראל	56	56
גיאוגרפיה ופיתוח סביבתי	65	65
חינוך:		
- פסיכולוגיה במערכת החינוכית - מינהל, חברה ומדיניות החינוך - יעוץ חינוכי - תכניות לימודים והוראה	75 56 56 56	75 75 75 75
פילוסופיה	75	75
כלכלה	65	65
עבודה סוציאלית	56	56
תקשורת השוואתית: טכנולוגיה וחברה	56	56
הוראת המדעים והטכנולוגיה	56	56
פסיכולוגיה	75	75
סוציולוגיה-אנתרופולוגיה		

סטודנטים שסיימו לימודיהם לתואר ראשון באחת האוניברסיטאות המוכרות בארץ והשלימו קורס השווה ברמתו לקורס "אנגלית מתקדמים 2" הנלמד באוניברסיטת בן-גוריון, יהיו פטורים מחובת האנגלית כאמור לעיל.

חייבים בבחינת ידע באנגלית:

1. סטודנטים שסיימו תואר ראשון ללא השלמת כל חובות האנגלית עד לרמת "מתקדמים 2" כולל, לא יוכלו להתקבל ללימודי תואר שני בפקולטה. על הסטודנטים הללו להשלים, טרם קבלתם ללימודים, את לימודי האנגלית עד לרמה הפטורת ("אנגלית מתקדמים 2"), במסגרת לימודי השלמה – לא לתואר.
2. סטודנטים שסיימו את הקורס "אנגלית מתקדמים 2" בציון נמוך מציון הפטור, חייבים בבחינת ידע באנגלית או בהשלמת הקורס "אנגלית מתקדמים 2" טרם קבלתם ללימודי תואר שני בפקולטה. סטודנטים אלה יתקבלו ללימודי השלמה לקראת תואר שני. במסגרת זו רשאים, באישור ועדת המוסמכים המחלקתית, ללמוד גם קורסים מתכנית לימודי המוסמך.
3. סטודנטים שסיימו לימודים לתואר ראשון באחת המכללות המוכרות בארץ חייבים בבחינת ידע באנגלית או בהשלמת הקורס "אנגלית מתקדמים 2", טרם קבלתם ללימודי תואר שני. סטודנטים אלה יתקבלו ללימודי השלמה לקראת תואר שני. במסגרת זו רשאים, באישור ועדת המוסמכים המחלקתית, ללמוד גם קורסים מתכנית לימודי המוסמך.

בחינת הידע באנגלית מתקיימת בדרך כלל בשלושה מועדים: בספטמבר ובאוקטובר (סמוך לפתיחת שנת הלימודים) ובחופשת הסמסטר (תקופת הבחינות).

בחינות ידע באנגלית תתקיימנה בתאריך 30.08.2007 ובתאריך 11.10.2007 בין השעות 16:30-13:30 (ללא תוספת זמן).

עלות הבחינה 135 ₪ (שוברי הבחינה נמצאים במזכירות הפקולטה). הרישום לבחינה מתבצע על ידי שליחת שובר התשלום המקורי, חתום על ידי בנק הדואר, למזכירות הפקולטה למדעי הרוח והחברה עד שבוע לפני מועד הבחינה.

בבחינה יש להציג את אישור התשלום (קבלה למשלם) ותעודה מזהה. ניתן להכניס מילון כיס/מילוני (ללא צפצופים).

מעמד הסטודנטים

סטודנטים יתקבלו ללימודי המוסמך באחד מהמעמדות הבאים:

סטודנטים במעמד "מן המניין" – על סטודנטים אלה לעמוד בדרישות הבאות:

- א. בעלי תואר ראשון ממוסד אקדמי מוכר בארץ או בחו"ל.
- ב. השיגו ממוצע ציונים בתואר הראשון העונה על הנדרש לצורך לימודים בתואר השני.
- ג. בעלי פטור מחובת האנגלית.
- ד. עומדים בתנאי קבלה נוספים של המחלקה ואינם נדרשים להשלים קורסים במחלקה אליה התקבלו.

סטודנטים במעמד "לא מן המניין"

1. **סטודנטים "על תנאי"** – סטודנטים שסיימו את כל חובות לימודי התואר הראשון וטרם קיבלו את כל הציונים. סטודנטים אלה יעברו למעמד "מן המניין" לאחר שיציגו את האישורים על השלמת לימודי התואר הראשון בממוצע הציונים הנדרש, בהתאם להודעת הקבלה (גיליון ציונים סופי ואישור זכאות). מעמד זה הינו לשנה אקדמית אחת בלבד. סטודנטים שלא יציגו אישורים אלה בתום שנת הלימודים הראשונה בתואר השני, יופסקו לימודיהם.
2. **סטודנטים במעמד "משלים"** – סטודנטים שסיימו את לימודי התואר הראשון במחלקה או במסלול שונים מאלו שבהם הם עתידים ללמוד את לימודי המוסמך, וציוניהם עומדים בדרישות המחלקה המקבלת. המתקבלים במעמד זה נדרשים להשלים עד שני קורסים עד תום שנת הלימודים הראשונה בתואר השני.
3. **סטודנטים במעמד "מיוחד לא לתואר"** – סטודנטים בעלי תואר "בוגר" המעוניינים ללמוד קורסים שלא לקראת תואר. הלימודים במעמד זה הינם לשנה אקדמית אחת בלבד. בתום שנת ההשלמות יוכלו הסטודנטים להגיש מועמדותם ללימודי תואר שני במחלקה המבוקשת. קבלתם ללימודי תואר שני מותנית באישור ועדות הקבלה המחלקתית והפקולטית, ובהתאם להישגים האקדמיים בשנת ההשלמות.
4. **סטודנטים במעמד "לימודי השלמה לקראת תואר שני"** – סטודנטים אשר אינם עומדים בתנאי הקבלה במלואם ונדרשים להשלים יותר משני קורסים/או חייב בחינת ידע באנגלית (כאמור בסעיף "חובת אנגלית"), יתקבלו ללימודי השלמה לקראת תואר שני. סטודנטים אלה רשאים ללמוד, באישור ועדת המוסמכים המחלקתית לא יותר מ-16 נק"ז של קורסים מתכנית לימודי המוסמך במחלקה המבוקשת. סטודנטים שסיימו בהצלחה את כל ההשלמות הנדרשות יתקבלו באישור ועדת הקבלה המחלקתית ללימודי תואר שני בשנה העוקבת. קורסי המ.א. שנלמדו במסגרת שנת ההשלמות יוכרו במניין הנקודות לתואר (מקסימום הכרה ב-16 נק"ז) וציוניהם ישתקללו בממוצע הסופי לתואר.
- הלימודים במסגרת זו הינם לשנה אקדמית אחת בלבד.
5. **סטודנטים במעמד "השלמת כתיבת עבודת גמר"** – סטודנטים בעלי תואר מוסמך בנתיב כללי (ללא עבודת גמר) המעוניינים להמשיך ללימודי תואר שלישי נדרשים לכתוב עבודת גמר. במידת הצורך, בהתאם להחלטת ועדת הקבלה המחלקתית, יידרשו הסטודנטים להשלים גם קורסים מתכנית לימודי המוסמך. הלימודים במעמד זה הינם לשנתיים. בסיומם על הסטודנטים להגיש עבודת גמר לשיפוט.

מבנה הלימודים וסדרי הלימודים

מבנה הלימודים

תכנית הלימודים כוללת קורסי השלמה, שאינם מזכים בנקודות זכות, קורסי חובה, קורסי בחירה ועבודת גמר (לסטודנטים הלומים בנתיב המחקרי). הדרישות בקורס (סילבוס) נמסרות ע"י המרצים בשבועיים הראשונים של הסמסטר.

ברוב המחלקות בפקולטה מתנהלים הלימודים בשני נתיבי לימוד :

נתיב מחקרי - מיועד לסטודנטים המעוניינים בפיתוח כושרם המחקרי, בהרחבת השכלתם האקדמית והעמקת התמחותם המקצועית. היקף הלימודים בנתיב זה הינו 32 נקודות זכות לפחות. קורסי השלמה אינם כלולים במסגרת נקודות הזכות. סטודנטים הבוחרים בנתיב המחקרי ישלימו את לימודיהם בכתיבת עבודת גמר אשר בה יציגו את יכולת המחקר שהשיגו, את כושר הניתוח העצמאי שלהם ואת ידיעותיהם. השלמת הלימודים בנתיב זה תאפשר לסטודנטים להמשיך בלימודים לתואר שלישי. סטודנטים לתואר שני הנמצאים בשלב מתקדם של מחקרם והוכיחו יכולת בולטת בעבודת הגמר, יוכלו להרחיב אותה לעבודת דוקטורט במסגרת המסלול המשולב לדוקטורט.

נתיב כללי - מיועד לסטודנטים המעוניינים בהרחבת השכלתם האקדמית ובהעמקת הידע בתחום הלימודי או המקצועי בו הם עוסקים, והלומדים בו פטורים מהגשת עבודת הגמר. היקף הלימודים בנתיב זה הינו 40 נקודות זכות לפחות. סטודנטים שסיימו לימודיהם בנתיב זה יוכלו להמשיך לימודים מתקדמים אם ישלימו תחילה את כתיבת עבודת הגמר בקורסים (ע"פ החלטת ועדת הקבלה המחלקתית) בהתאם לדרישות הנתיב המחקרי.

פירוט דרישות הלימודים בנתיבים השונים מובא בתוכניות הלימודים המחלקתיות

משך הלימודים

הלימודים לתואר שני נמשכים שנתיים. על הסטודנטים הלומדים בנתיב הכללי לסיים את חובות השמיעה לתואר ולהיבחן בבחינת גמר בתום השנה השנייה ולא יאוחר מ-31.12 באותה השנה. על הסטודנטים בנתיב המחקרי לסיים את חובות השמיעה לתואר בתום השנה השנייה ללימודים. את עבודת הגמר יש להגיש לשיפוט עד תום שנת הלימודים השנייה. במקרים חריגים רשאית ועדת המוסמכים הפקולטית להאריך את משך הלימודים של הסטודנטים בשנה נוספת וזאת בהתאם להמלצת המנחה, הוועדה המחלקתית וראש המחלקה.

סטודנטים שלא יסיימו חובותיהם עד תום התקופה המאושרת, יופסקו לימודיהם.

חובות כלל אוניברסיטאיות

עולים חדשים חייבים בלימודי עברית, היסטוריה ואנגלית כשפה זרה. פרטים נוספים ניתן לקבל ב"לימודים מיוחדים לעולים ולתלמידים זרים".

סדרי הלימודים

רישום לקורסים

הרישום לקורסים מתבצע בכל סמסטר באמצעות האינטרנט. מועדי הרישום לקורסים מתפרסמים באתר האינטרנט הפקולטי. (הודעות נשלחות בדואר ו/או במייל לכתובת bgu).

קורסים שנתיים מועתקים אוטומטית לסמסטר ב'. עם זאת, באחריות הסטודנטים לבדוק שאכן כל הקורסים השנתיים הועתקו בהצלחה. במידה ולא בוצעה ההעתקה מוצלחת, על הסטודנטים ובאחריותם להירשם לקורסים במועדי הרישום ולא יאוחר מתום תקופת השינויים.

* שינויים בתוכנית הלימודים ניתן לבצע בשבועיים הראשונים של כל סמסטר. לא יאושר רישום לקורסים לאחר תום תקופת השינויים גם לא בקנס

בתום הרישום לקורסים על הסטודנטים להפיק תדפיס רישום לקורסים מעודכן ואישור לימודים אשר ישמשו כאסמכתא (במידת הצורך).

* לא יאושר רישום לקורסים המתקיימים באותם ימים ושעות (גם אם החפיפה הינה חלקית וגם אם המרצים מאשרים זאת).

* סטודנטים שלא ירשמו לקורסים עד תום תקופת השינויים, יופסקו לימודיהם בגין אי עריכת ייעוץ. חידוש הלימודים יהיה טעון אישור ועדת הקבלה המחלקתית והפקולטית ויעשה דרך מדור רישום (קניית מעטפת הרשמה).

באחריות הסטודנטים להירשם בכל סמסטר :

* אם טרם סיימו את חובות השמיעה יש להירשם לקורסים (לפחות 6 נק"ז בסמסטר).

* אם סיימו את חובות השמיעה ונמצאים בשלב של כתיבת עבודת גמר, יש להירשם ל"כתיבת עבודת גמר" בכל סמסטר עד להגשת העבודה לשיפוט. (עבודת גמר איננה מועתקת באופן אוטומטי). אי רישום לכתיבת עבודת גמר אינו פוטר מחובת התשלום (ראו חוברת הוראות והסברים – מדור חשבונות סטודנטים).

* סטודנטים שסיימו את כל חובות השמיעה וממתניים לבחינת הגמר נדרשים לתאם את מועד הבחינה עם מזכירות המחלקה במועד הקרוב ביותר (הזנת הציון ותאריך הבחינה יעשו במעמד סגירת התואר על ידי מזכירות הפקולטה).

האחריות על מערכת הלימודים ובדיקת החובות בקורסים חלה על הסטודנטים ואין בעובדה שבוצע רישום באינטרנט בכדי לפטור מאחריות זו.

רישום לקורסים מיוחדים

המחלקה רשאית לאשר לסטודנטים ללמוד קורסים ברמת תואר ראשון בהיקף שלא יעלה על 8 נקודות זכות קורסי שפה זרה אינם מקנים נקודות זכות בתואר שני, גם לא כקורסים ברמת תואר ראשון.

(קורסים לתואר ראשון מסומנים כך: xxx – 1 – xxxx, וקורסים לתואר שני מסומנים כך: xxx – 2 – xxxx).

סטודנטים שיחרגו מהיקף זה יידרשו להשלים את מכסת הנקודות החסרות להשלמת חובותיהם לתואר.

סטודנטים רשאים, באישור ועדת המוסמכים המחלקתית, להירשם לשני קורסי קריאה מודרכת אצל שני מרצים שונים (בהיקף של 4 נק"ז).

ביטול קורסים לאחר תום תקופת השינויים

ניתן לבטל קורס/ים אחרי תום תקופת השינויים. ביטול זה הינו "ביטול אקדמי" והוא כרוך בקנס כספי (הביטול נעשה על ידי פניה אל מזכירות הפקולטה לאחר ביצוע תשלום עלות הביטול בטופס מתן שירותים). חשוב לציין כי ביטול זה איננו מביא לשינוי בהיקף שכר הלימוד. סטודנטים שביטלו קורס/ים ב"ביטול אקדמי" אינם רשאים לגשת לבחינה גם אם הקורס/ים שביקשו לבטל מופיעים בכרטיס הנבחן. קורס שבוטל לאחר תום תקופת השינויים לא ישוקלל בממוצע המצטבר לתואר ולא יופיע בגיליון הציונים הסופי לתואר (בתדפיס הרישום לקורסים יופיע ציון 710).

שיטת הערכה

הציונים בקורסים הינם בשיטה מאונית ובמקרים מסוימים נקבע ציון עובר (400) / נכשל (500). הציון הסופי בקורס יכול להיקבע על בסיס המרכיבים הבאים כולם או חלקם: בחינה סופית, תרגילים, עבודות והשתתפות פעילה. הרכב הציון ותנאים נוספים ימסרו בתחילת הקורס על ידי המרצה ובסילבוס הקורס. ציון עובר בתואר שני הינו 65 לפחות. המחלקה רשאית לקבוע ציון עובר גבוה יותר בהתאם לדרישות הקורס. הציונים בקורסים מתפרסמים בקיוסק מידע לסטודנט.

זכאות לגשת לבחינות

זכאים לגשת לבחינות סטודנטים העונים לכללים הבאים:

1. רשומים לקורס/ים במערכת מנהל תלמידים.
 2. עמדו בכל המטלות הנדרשות על פי תיאור הקורס (סילבוס).
 3. הסדירו חובות כספיים לאוניברסיטה.
 4. העדר פסיקה משמעתית המונעת השתתפות בבחינה.
- סטודנטים שלא עמדו בתנאים אלה וניגשו לבחינה, ציונם לא יוזן. בנוסף, בסמכות ועדת המוסמכים להמליץ על העמדתם לדין משמעתי.

מועדי בחינות

סטודנטים לתואר שני רשאים לגשת למועד בחינה אחד בלבד גם אם למדו קורסים מתכנית הלימודים של התואר הראשון.

סטודנטים הלומדים במסגרת לימודי השלמה לקראת תואר שני או לימודים לא לתואר רשאים לגשת לשני מועדים בקורסי ההשלמה. לקורסים מתכנית הלימודים לתואר שני רשאים לגשת למועד בחינה אחד בלבד. במקרים בהם נמנעה מהסטודנטים האפשרות לגשת לשני מועדי הבחינה, רשאים הסטודנטים להגיש בקשה למועד מיוחד. הזכאות תינתן רק במקרים בהם הייתה מניעה חמורה להיעדרות. על הסטודנטים להגיש בקשה בכתב למזכירות המחלקה בה הם לומדים ולצרף האישורים הרלוונטיים. הזכאות למועד מיוחד טעונה אישור של ועדת המוסמכים המחלקתית. יש להגיש את הבקשה לא יאוחר משבועיים לאחר תום מועד הבחינה בקורס. במידה והמחלקה מפרסמת מועד בחינה אחד ואין באפשרות הסטודנטים לגשת למועד זה, זכאים הסטודנטים להגיש בקשה למועד מיוחד כאמור לעיל.

יש לקרוא בעיון את נוהל הבחינות האוניברסיטאי (באתר המזכירות האקדמית)

הגשת עבודות

עבודות ניתן להגיש עד ה - 30 בספטמבר בשנה בה נלמד הקורס. כל העבודות יוגשו דרך מזכירות המחלקה. על הסטודנטים לקבל אישור על הגשת העבודה (בציון ותאריך ההגשה). במקרים חריגים רשאית ועדת המוסמכים המחלקתית לאשר דחייה בהגשת עבודות אך לא יאוחר מ-31 בדצמבר באותה השנה. סטודנטים שיקבלו אישור חריג מהמחלקה (ממרצה הקורס מהוועדה המחלקתית ומוועדת המוסמכים הפקולטית) להגיש עבודות אחרי ה-31.12 ועד ה-30.9 בשנה שאחרי, יחויבו בקנס בגובה 5% משכר הלימוד השנתי. סטודנטים שלא יגישו עבודות במועדים המאושרים, ציונם הסופי בקורס לא ידווח (גם לא בקנס) והם ידרשו להשלים קורסים אחרים במקום או להירשם פעם שניה לאותם הקורסים.

כישלון בקורס

סטודנטים שנכשלו בקורסי חובה חייבים לחזור עליהם בשנה העוקבת (בתנאי שקיבלו אישור מוועדת המוסמכים המחלקתית). **במידה ונכשלו פעם נוספת באותו הקורס, יופסקו לימודיהם הפסקה אקדמית.** סטודנטים שנכשלו או לא השתתפו בקורס בחירה, רשאים לחזור עליו או ללמוד קורס בחירה חלופי. במידה ובחרו שלא לחזור על הקורס, ירשם בגיליון הציונים ציון "700" (לא השתתף) או 500 ("נכשל") שפירושו אפס בממוצע הקורסים. במידה וסטודנטים בחרו לחזור על קורס בחירה שנלמד בעבר, הציון האחרון בקורס (גם אם הוא נמוך יותר) ישתקלל בממוצע הקורסים. לצד הציון הקודם בקורס תרשם הערה "לא לשקלול קיים קורס מאוחר". סטודנטים שלמדו מעבר למכסת הנקודות הנדרשות לתואר יכולים לבקש להוציא קורסים עודפים משקלול במעמד סגירת התואר. הוצאת הקורסים טעונה אישור המחלקה והפקולטה.

ערעור על ציונים

סטודנטים רשאים לערער על ציוניהם מנימוקים אקדמיים או בשל שקלול שגוי, במועדים שיקבעו לכך עם פרסום הציון (מועדי חשיפה). הערעור ייבדק על ידי מרצה הקורס או מי שהוסמך על ידו. כל שינוי בציון הסופי טעון אישור ועדת מוסמכים מחלקתית או ראש המחלקה. חשוב לציין כי תוצאת הערעור יכולה להיות: ללא שינוי; העלאת הציון; הורדת הציון. את הערעור יש להגיש בכתב תוך פירוט הנימוקים לערעור. לא ניתן לערער על ציון בחינה, עבודה או הציון הסופי בקורס אם עברו יותר מחודשיים מיום פרסום הציון.

פטורים והכרות בקורסים

פטור - סטודנטים רשאים להגיש בקשה לפטור מקורסי חובה ו/או השלמה על סמך קורסים שנלמדו במוסד אקדמי מוכר ועמדו בדרישות הקורס בהצלחה. הפטור איננו מזכה בנקודות זכות. על הסטודנטים למלא טופס בקשה לפטור, לצרף גיליון ציונים וסילבוסים ולהגיש למזכירות המחלקה. הפטור טעון אישור של ועדת מוסמכים מחלקתית וועדת מוסמכים פקולטית. **אין להירשם לקורסים שבגינם הוגשה בקשה לפטור.**

הכרה - תינתן עבור קורסים שנלמדו במוסד אקדמי מוכר בארץ או בחו"ל, לא שוקללו בתואר (מעבר למכסת הנקודות), רלוונטיים לתכנית הלימודים והציון הסופי בהם 65 לפחות ובאישור ועדת המוסמכים המחלקתית והפקולטית.

סטודנטים רשאים לבקש הכרה בנקודות זכות עבור :

1. קורסים עודפים מלימודי תואר ראשון, (עד 8 נקודות זכות כאמור בסעיף "רישום לקורסים מיוחדים").
 2. קורסי ב.א. ברמת תואר שני שלא שוקללו בתואר(עודפים של תואר שהופסקו בו הלימודים).
- ניתן לאשר הכרה עד מקסימום מחצית הנקודות הנדרשות לתואר. על הסטודנטים להשלים את מחצית הנקודות הנותרות במחלקה בה לומדים ולכתוב עבודת הגמר ו/או להבחן בבחינת הגמר.
- בקשה להכרה תוגש בכתב על גבי טופס בקשה להכרה הנמצא באתר הפקולטה, בצירוף גיליון ציונים מקורי וסילבוסים של הקורסים המבוקשים. הבקשה תוגש לוועדת המוסמכים המחלקתית וטעונה אישור של ועדת המוסמכים הפקולטית.
- הכרה בקורסים שנלמדו באוניברסיטה אחרת מזכה בנקודות הזכות בלבד. הציונים אינם משתקללים בממוצע הקורסים ובממוצע הסופי לתואר.
- הכרה בקורסים שנלמדו במחלקות אחרות באוניברסיטת בן-גוריון מזכה בנקודות הזכות והציונים משתקללים בתואר.
- במידה וסטודנטים שאושרה להם הכרה בקורסים מלימודים קודמים ילמדו מעבר למכסת הנקודות הנדרשת בתואר, יגרע העודף מן ההכרה באופן יחסי.

סטודנטים שלמדו קורסים ברמת תואר שני במסגרת "לימודי השלמה לקראת תואר שני", יוכלו לבקש הכרה בקורסים אם עומדים התנאים הבאים :

1. לא עברו חמש שנים מיום הקבלה לתואר שני.
2. הציון הסופי בקורס הוא 70 לפחות.
3. הקורסים רלוונטיים לתכנית הלימודים.

סטודנטים שלמדו קורסים מתכנית לימודי התואר השני במסגרת "לימודי השלמה לקראת תואר שני", במידה ויתקבלו ללימודי תואר שני, הקורסים יוכרו (לאחר קבלת ציון סופי) במסגרת חובות השמיעה לתואר לאחר קבלת אישור ועדת המוסמכים המחלקתית והפקולטית.

משך הלימודים בתואר שני הינו שנתיים.

* על הסטודנטים בנתיב הכללי לסיים את חובות השמיעה לתואר בתום השנה השנייה ללימודים. הארכת משך הלימודים מעבר לפרק זמן זה מותנה בהמלצת יו"ר ועדת המוסמכים המחלקתית ובאישור ועדת המוסמכים הפקולטית. סטודנטים שאושרה להם הארכה של שנה נוספת ולא סיימו את חובות השמיעה בתום השנה השלישית, יופסקו לימודיהם.

* על סטודנטים בנתיב המחקרי לסיים חובות שמיעה עד תום השנה השנייה ללימודים. במידה ולא סיימו את כתיבת העבודה תינתן הארכה, באישור הוועדה המחלקתית והפקולטית, לסמסטר אחד או שניים. את עבודת הגמר יש להגיש לשיפוט עד למועד שנקבע על ידי הוועדה הפקולטית ולא יאוחר מתום השנה השלישית ללימודים. על הסטודנטים בנתיב המחקרי למצוא מנחה ונושא לעבודה במהלך השנה הראשונה ללימודים (מותנה באישור הוועדה המחלקתית והפקולטית). הצעת מחקר יש להגיש עד תום השנה הראשונה ללימודים ולא יאוחר מתום הסמסטר השלישי ללימודים. לאחר אישור ההצעה יש להגיש דו"ח התקדמות בתום כל סמסטר. סטודנטים שלא יוכיחו התקדמות משביעת רצון במחקרם, ועדת המוסמכים המחלקתית תחליט אם לאפשר המשך לימודיהם בנתיב המחקרי.

חופשת לימודים

סטודנטים רשאי לצאת לחופשת לימודים לתקופה שלא תעלה על שני סמסטרים ובתנאי שמתקיימים התנאים הבאים:

1. מצב אקדמי תקין (במעמד "מן המניין").

2. הושלמו בהצלחה שני קורסים לפחות.

3. ממוצע ציונים מצטבר של 75 לפחות.

חופשת לימודים מאושרת אינה נספרת במניין שנות הלימוד בתואר.

על הסטודנטים למלא טופס בקשה לחופשת לימודים. את הבקשה יש להגיש למזכירות לימודי מוסמכים בפקולטה. בקשה לחופשת לימודים ניתן להגיש עד היום האחרון של תקופת השינויים בתום החופשה על הסטודנטים לחדש ההרשמה במועדי ההרשמה באמצעות אתר האינטרנט של מדור רישום או על ידי רכישת מעטפת הרשמה (ללא תשלום דמי הרישום). סטודנטים שלא ישובו ללימודים בתום החופשה המאושרת, יופסקו לימודיהם.

סטודנטים בנתיב מחקרי שאושרה להם חופשת לימודים בתום חובות השמיעה, יגישו עבודתם לשיפוט בתום החופשה (אין לחדש את ההרשמה דרך מדור רישום).

הפסקת לימודים

לועדת המוסמכים המחלקתית ו/או הפקולטית קיימת הזכות להפסיק את לימודיהם של סטודנטים אשר לא עמדו בהתחייבויותיהם האקדמיות ולא מילאו את התנאים אשר הוטלו עליהם בעת קבלתם ללימודים. הפסקת לימודים יכולה להתבצע גם מהסיבות הבאות: בקשת הסטודנט, פסיקת בית דין משמעתי, סיום שנת השלמות ואי עריכת רישום לקורסים.

על סטודנטים הנרשמים מחדש ללימודים לעבור את תהליך ההרשמה כמקובל ולעמוד בתנאי הקבלה של המחלקה אליה מבקשים להתקבל. סטודנטים המבקשים לחזור להתקבל ללימודים לאחר הפסקה יחויבו להשלים לימודיהם בהתאם לתכנית הלימודים החדשה. (להשפעת החלטה זו על שכר הלימוד יש לעיין בחוברת "הוראות והסברים לתשלום שכר לימוד").

בחינת גמר

על הסטודנטים בנתיב הכללי להיבחן בבחינת גמר בכתב ו/או בעל-פה בתום חובות השמיעה ולא יאוחר מתום השנה השנייה ללימודים (עד ה-30.9 ולא יאוחר מה-31.12 באותה השנה).

סטודנטים בנתיב המחקרי החייבים בבחינת גמר יבחנו לאחר סיום תהליך השיפוט.

ציון בחינת הגמר הינו ממוצע הציונים שיעניקו שני בוחנים לפחות. ציון עובר בבחינת הגמר הינו 75. ציון נמוך ממנו פירושו כישלון ולא ניתן לסגור את התואר. סטודנטים שנכשלו בבחינה הגמר יוכלו, בהתאם לאישור ועדת המוסמכים המחלקתית והפקולטית, להיבחן פעם נוספת במועד הבחינה הקרוב ביותר.

זכאות לתואר

סטודנטים יהיו זכאים לתואר אם השלימו בהצלחה את כל חובותיהם כולל בחינת גמר ו/או עבודת גמר והשיגו ממוצע סופי של 75 לפחות.

על הסטודנטים להגיש בקשה לסגירת תואר למזכירות המחלקה (על גבי הטופס המתאים) ולא יאוחר מתאריך 31.12 בשנה בה נלמדו הקורסים כדי להיכלל ברשימת הבוגרים בטקס הקרוב. באחריות הסטודנטים לבדוק את הציונים הסופיים בקורסים שכן עם סגירת התואר ייחתמו הפרטים האישיים והאקדמיים ללא אפשרות שינוי. בדיקת הדרישות לתואר תעשה בהתאם לתוכנית הלימודים בשנה בה החלו הסטודנטים את לימודיהם במחלקה (שנת החוזה). תאריך הזכאות לתואר יהיה התאריך האחרון של המטלה האחרונה בתואר (תאריך הגשת עבודת הגמר לשיפוט, תאריך בחינת הגמר). מזכירות הפקולטה תפיק את אישור הזכאות לתואר לאחר אישורו האקדמי, הסדרת תשלומי שכר הלימוד ואישור הספרייה (מדור השאלה).

תעודת המוסמך

תעודת "מוסמך במדעי הרוח והחברה" תוענק לסטודנטים שסיימו את חובותיהם בהתאם לדרישות התואר (ממוצע סופי לתואר 75 לפחות) ואושרה על ידי הסנאט בהמלצת הוועדה הפקולטית.

הערכות בתעודת הגמר

הערכת ההישגים בסיום לימודי המוסמך תקבע בכל שנה בהתאם להתפלגות הציונים של כל המסיימים בפקולטה בשנה בה מוענק התואר ותצוין בתעודת המוסמך.

ההערכות שתרשמנה בתעודות הן: "בהתאם לדרישות התואר", "בהצטיינות", "בהצטיינות יתירה".

ההערכות שתרשמנה בתעודה נקבעות בהתאם לקריטריונים הבאים:

תואר שני בנתיב כללי - 18% מהמסיימים להם מוענקת תעודה בשנה נקובה, שהשיגו את הציונים הגבוהים ביותר במחלקה, יחשבו כמצטיינים ובלבד שהממוצע הסופי לתואר הינו 85 לפחות.

20% העליונים מכלל המצטיינים יזכו להערכה "בהצטיינות יתירה" בתנאי שממוצע ציוניהם הוא 90 לפחות. 80% הנותרים יזכו להערכה "בהצטיינות".

שאר המסיימים יזכו להערכה "בהתאם לדרישות התואר".

תואר שני בנתיב מחקרי - 25% מכלל הסטודנטים להם מוענקת תעודה בשנה נקובה, שהשיגו את הציונים הגבוהים ביותר בפקולטה (ממוצע משוקלל של לימודי תואר השני וציון עבודת הגמר) יחשבו כמצטיינים בתנאי שממוצע ציוניהם הוא 85 לפחות וציון עבודת הגמר שלהם הוא 85 לפחות.

20% העליונים מכלל המצטיינים יזכו להערכה "בהצטיינות יתירה", בתנאי שממוצע ציוניהם הוא 90 לפחות וציון עבודת הגמר הוא 90 לפחות.

שאר המסיימים יזכו להערכה "בהתאם לדרישות התואר".

האחוזים יחושבו לגבי כל אותם סטודנטים המקבלים את תעודת המוסמך בשנה נקובה.

יש לקרוא בעיון את תקנון האוניברסיטה (עמודים 94-19) בשנתון הפקולטה.

תקנון עבודת גמר

- מטרת עבודת הגמר היא להוכיח כי לסטודנטים היכולת לאסוף מקורות ו/או נתונים, לנתחם ולהסיק מסקנות במסגרת עבודה שממצאיה ודרך עריכתה ראויים לפרסום כמאמר מדעי.
- עבודת הגמר תעשה במסגרת המחלקה אליה התקבלו הסטודנטים ותהווה חלק מחובותיהם לתואר "מוסמך במדעי הרוח והחברה". העבודה תסתיים בהגשת חיבור, כתוב בשפה העברית. באישור המנחה ויו"ר הוועדה המחלקתית, תאושר כתיבת עבודת גמר בשפה לועזית.
- סטודנטים במעמד "מן המניין" בנתיב מחקרי בלבד רשאים להתחיל בכתיבת עבודת גמר.
- על הסטודנטים לקבוע מנחה לעבודה ולהגיש הצעת מחקר לאישור ועדת המוסמכים המחלקתית במהלך השנה הראשונה ללימודיהם. באישור חריג של ועדת המוסמכים המחלקתית והפקולטית תאושר הגשה לא יאוחר מתום הסמסטר השלישי ללימודים.
- הצעת המחקר תוגש בשני עותקים מודפסים ותכלול את הפרטים הבאים: נושא המחקר, מטרת המחקר, תיאור קצר על השיטות לביצוע המחקר ורשימת מקורות.
- היקף הצעת המחקר לא יעלה על שלושה עמודים (לא כולל איורים, גרפים, טבלאות וכדומה)
- הצעת המחקר מאושרת על ידי המנחה וועדת המוסמכים המחלקתית תובא לידיעת הוועדה הפקולטית.
- מנחה עבודת הגמר יכול לשמש חבר סגל אקדמי מן המניין בדרגת מרצה ומעלה במחלקה בה לומדים הסטודנטים, שאושר על ידי הוועדה המחלקתית ובאישור הוועדה הפקולטית.
- המנחה יקבע עד תום הסמסטר הראשון ללימודים. באישור חריג עד תום שנת הלימודים הראשונה.
- שינוי נושא עבודת הגמר וכן שינוי המנחה ייעשו אך ורק באישור הוועדה המחלקתית ובידיעת הוועדה הפקולטית.

עבודת הגמר – הליכים והנחיות

- עבודת הגמר צריכה לכלול את המרכיבים הבאים (חלקם או כולם):
1. מבוא – הגדרת הבעיה, הצגת הנושא והמודל התיאורטי.
 2. סקירה מקיפה של הספרות המחקרית העוסקת בנושא, וכן מפתח מקורות.
 3. הערכת מידת הרלוונטיות והערך היחסי של מאמרים על עבודות קודמות שהסטודנטים מצטטים בעבודתם.
 4. הגדרת מטרות העבודה.
 5. אם העבודה ניסויית, יש לפרט את צורת איסוף הנתונים שנבחרה. בכל מקרה יש לפרט את האלטרנטיבות ולנמק את הבחירה שנעשתה.
 6. על הסטודנטים להתייחס לתוצאות עבודתם ולהעריך נכונה מהימנות וטעויות אפשריות.
 7. יש לערוך השוואה ביקורתית בין עבודה זו לבין עבודות דומות הידועות בספרות.
 8. על הסטודנטים להוציא את המסקנות והיישומים האפשריים מתוצאות מחקרם, ועליהם לדייק בהסקת מסקנות ובהנמקתן.
 9. על הסטודנטים להשוות את ממצאי מחקרם עם הבסיס התיאורטי.

הוראות טכניות לכתיבת עבודת גמר

- נייר - לבן, גודל A4
- הדפסה - פונט "דיויד" גודל 12, רווח כפול
- העתיקים - באיכות המקור
- שוליים - של 4 ס"מ לכריכה ולפחות 1.5 ס"מ בכל אחד משלושת הצדדים הנותרים
- מספור - מספור הדפים ייעשה בספרות רגילות בגוף העבודה.
- התקציר ימוספר בספרות רומיות.
- איורים/טבלאות - כל הטבלאות והאיורים יישאו כותרות וימוספרו באופן יחידני.
- דף הכריכה - דפי הכריכה יהיו דפי קרטון מודפסים בהתאם לדוגמאות מס' 1 (כריכה בעברית) ומס' 2 (כריכה באנגלית) בנספח הדוגמאות לדפי כריכה ושער.
- דף הכותרת - דפי הכותרת (שער פנימי) יכתבו בהתאם לדוגמאות מס' 3 ו- 4 בנספח הדוגמאות לדפי כריכה ושער.
- תוכן העניינים - יפורט עד לדרגה שניה: פרקים וסעיפים ובמידת הצורך תת-סעיפים. בנוסף ובנפרד, על פי הצורך, רשימת טבלאות ואיורים ורשימת נספחים.
- תקציר העבודה - העבודה תכלול תקציר בעברית ובאנגלית, שניהם כתובים באותה מתכונת. אורך התקציר לא יעלה על 3 עמודים.
- מקורות ספרותיים - רשימת המקורות הספרותיים תופיע על פי כללי האקדמיה למדעי הרוח והחברה:
- א. ספרים – שם המחבר (שם פרטי תחילה), שם הספר מודגש בקו, מקום ההוצאה, שם ההוצאה, שנה, פרק, העמוד המצוטט.
- ב. מאמרים – שם המחבר (שם פרטי תחילה)*, שם המאמר (במירכאות), שם העיתון (מודגש בקו), מספר הכרך, העמודים.
- * בחיבורים בלועזית, שם המשפחה תחילה.
- סדר הצגת העבודה - א. דף הכריכה בעברית לפי דוגמה מס' 1
- ב. דף הכותרת בעברית לפי דוגמה מס' 3
- ג. תקציר
- ד. תוכן העניינים
- ה. רשימת טבלאות ואיורים
- ו. מינוח (רשימת סימנים)
- ז. גוף העבודה
- ח. נספחים
- ט. הערות – ניתן לכתוב הערות בתחתית העמוד, בגוף העבודה או בסוף העבודה
- י. ביבליוגרפיה

יא. תוכן העניינים באנגלית

יב. תקציר באנגלית

יג. דף הכותרת באנגלית לפי דוגמה מס' 4

יד. דף הכריכה באנגלית לפי דוגמה מס' 2

כריכה - סעיפים א'-י' הכתובים עברית יכרכו בצידה הימני של העבודה

סעיפים יא'-יד' הכתובים באנגלית יכרכו בצידה השמאלי של העבודה

היקף עבודת הגמר

היקף עבודת גמר לא יעלה על 100 עמודים (לא כולל ביבליוגרפיה ונספחים מכל סוג).
עבודת גמר החורגת מהיקף זה מחייבת פניה מנומקת בכתב של המנחה לוועדת המוסמכים פקולטית.

הנחיות להגשת עבודת הגמר

- המנחה יקבל את עבודת הגמר בצורת טיוטה סופית מודפסת. עליו לבדוק אותה ולאשרה תוך חודש ימים.
- לאחר אישור המנחה, עבודת הגמר תוגש למזכירות המחלקה **בשני עותקים** מודפסים וכרוכים (כריכה ספיראלית) או כמספר השופטים כשהם חתומים בידי הסטודנט, המנחה/ים ויו"ר ועדת המוסמכים המחלקתית/ראש המסלול.
- העותקים החתומים והמאושרים יועברו למזכירות הפקולטה ללימודי מוסמכים בצירוף שמות הקוראים שאושרו לשמש כשופטים לעבודה.
- שיפוט עבודת הגמר יערך על ידי שני שופטים לפחות: מנחה העבודה ושופט שיקבע על ידי הוועדה המחלקתית. במידה ולסטודנטים שני מנחים יידרש מינוי שופט נוסף. מינוי השופטים טעון אישור הוועדה הפקולטית.
- זמן בדיקת העבודה על ידי השופטים ומתן הציון לא יעלה על 60 יום.
- ההערכות, ההערות וההשגות של השופטים וכן בקשות מפורשות לתיקונים יובאו לידיעת הפקולטה שתעביר זאת לידיעת הסטודנט והמנחה במרוכז (ללא ציון שם) בתום תהליך השיפוט.
- קיימות ארבע אפשרויות תגובה של השופטים:
 1. העבודה ראויה להתקבל כעבודת גמר בצורתה הנוכחית, ללא תיקונים.
 2. העבודה ראויה להתקבל כעבודת גמר לאחר ביצוע התיקונים המומלצים על ידי השופט/ים באישור המנחה. התיקונים יושלמו תוך חודש, ללא שינוי הציון.
 3. העבודה ראויה להתקבל כעבודת גמר לאחר הכנסת תיקונים שיערכו תוך שלושה חודשים. במקרים מיוחדים יערכו התיקונים, בהמלצת המנחה ויו"ר הוועדה המחלקתית ובידיעת הוועדה הפקולטית, תוך שישה חודשים. העבודה המתוקנת תועבר לקריאה חוזרת של אותו השופט שדרש את התיקונים ולמתן ציון.
 4. העבודה אינה ראויה להתקבל כעבודת גמר.

ציון עבודת הגמר

- ציוני השופטים חסויים בפני הסטודנט
- ציון השיפוט של עבודת הגמר הינו **ממוצע הציונים** שהעניקו השופטים. במידה וקיימת גם בחינת גמר, הציון הסופי של עבודת הגמר יהיה שקלול ציון השיפוט וציון הבחינה (על פי האחוזים של כל מרכיב).
- ציון עובר של עבודת גמר הינו 75. ציון נמוך מזה פירושו כישלון.

העתקי עבודת הגמר

על הסטודנטים להגיש **ארבעה עותקים** (לבוגרי מדעי החברה) או **שלושה עותקים** (לבוגרי מדעי הרוח), כרוכים וחתומים בידי הסטודנט המנחה/ים ויו"ר הוועדה המחלקתית. בנוסף יצורף גם עותק דיגיטאלי (צורב על דיסק בפורמט PDF) וטופס הפקדה לספרייה

תפוצת העתקי עבודת הגמר :

- בית הספרים הלאומי בירושלים – עותק 1
- ספריית האוניברסיטה – 2 עותקים + עותק דיגיטאלי + טופס הפקדה
- מכון סאלד בירושלים (לבוגרי מדעי החברה) – עותק 1

הרישום לכתיבת עבודת גמר

סטודנטים שאושרה להם הצעת המחקר ירשמו לעבודת גמר (קוד - XXX-2-9991 המזכה בנקודות זכות). לאחר מכן, על הסטודנטים להירשם לקוד XXX-2-7777 (ללא נקודות זכות) **בכל סמסטר** עד להגשת עבודת הגמר לשיפוט. אי ביצוע הרישום כנדרש אינו פוטר מתשלום כמקובל (ראה חוברת הוראות והסברים – חשבונות סטודנטים)

הרישום לכתיבת עבודת גמר איננו מועתק באופן אוטומטי. באחריות הסטודנטים להירשם בכל סמסטר וסמסטר ל"כתיבת עבודת גמר" עד להגשת העבודה לשיפוט, אחרת יאלצו לחדש הרשמה לאוניברסיטה באמצעות מדור רישום (על כל המשתמע מכך).

דוגמה מס' 1

דף כריכה בעברית

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
הפקולטה למדעי הרוח והחברה
המחלקה ל <שם המחלקה>

<שם העבודה>

חיבור זה מהווה חלק מהדרישות לקבלת התואר "מוסמך למדעי הרוח והחברה" (M.A.)

מאת : <שם הסטודנט>

בהנחיית : <דרגה ושם>

<חודש ושנה בלועזית>

<חודש עברי שנה עברית>

BEN- GURION UNIVERSITY OF THE NEGEV
FACULTY OF HUMINITIES AND SOCIAL SCIENCES
DEPARTMENT OF <NAME OF DEPARTMENT>

(NAME OF THESIS)

THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS FOR THE
DEGREE OF MASTER OF ARTS

<NAME OF STUDENT>

UNDER THE SUPERVISION OF: <RANK NAME>

<MONTH YEAR>

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
הפקולטה למדעי הרוח והחברה
המחלקה ל >שם המחלקה<

<שם העבודה>

חיבור זה מהווה חלק מהדרישות לקבלת התואר "מוסמך למדעי הרוח והחברה" (M.A.)

מאת : <שם הסטודנט>

מנחה : <דרגה ושם המנחה>

_____ : תאריך	_____ : חתימת הסטודנט
_____ : תאריך	_____ : חתימת המנחה
_____ : תאריך	_____ : חתימת יו"ר הועדה המחלקתית

<חודש ושנה>

BEN- GURION UNIVERSITY OF THE NEGEV
FACULTY OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES
DEPARTMENT OF <NAME OF DEPARMENT>

<NAME OF THESIS>

THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS FOR THE
DEGREE OF MASTER OF ARTS

<NAME OF STUDENT>
UNDER THE SUPERVISION OF <RANK NAME>

Signature of student: _____

Date: _____

Signature of supervisor: _____

Date: _____

Signature of chairperson

Of the committee for graduate studies: _____

Date: _____

<MONTH YEAR>

תקנות וסדרי לימודים לקראת התואר "דוקטור לפילוסופיה" (Ph.D.)
באוניברסיטת בן-גוריון בנגב

1. **מבוא**

התקנות דנות במהלך, אופי ומטרת הלימודים להשגת התואר "דוקטור לפילוסופיה" (Ph.D.) באוניברסיטת בן-גוריון בנגב.
2. **הגדרות**
 - 2.1 "מועמד" - סטודנט שהתקבל ללימודים באוניברסיטה לקראת התואר "דוקטור לפילוסופיה" באחת הפקולטות וטרם עמד בבחינת המועמדות.
 - 2.2 "תלמיד מחקר" - סטודנט שהתקבל ללימודים לשם השגת התואר "דוקטור לפילוסופיה" ועמד בבחינת המועמדות.
 - 2.3 "הועדה לתלמידי מחקר" - הרשות האקדמית המטפלת בכל העניינים האקדמיים של הלימודים לשם השגת התואר "דוקטור לפילוסופיה" (להלן הועדה).
 - 2.4 "תוכנית לימודים" - תוכנית הלימודים להשגת התואר "דוקטור לפילוסופיה" הכוללת:
 - א. לימוד נוסף

הלימודים שבהם יחויב כל תלמיד כגון דרישות-קדם, אמון בשיטות מחקר, שפות, לימודים בתחום מחקר, לימודים בתחומים הגובלים במחקר והרצאות סמינריות.

 - ב. ביצוע מחקר וכתיבת חיבור מדעי.- 2.5 "תקופת ניסיון" - תקופה של עד 12 חודשים מיום אישור הקבלה ללימודים ועד לאישור הצעת תוכנית המחקר ע"י הועדה לתלמידי מחקר.
- 2.6 "תקופת המועמדות" - תקופת הלימודים מתוך תקופת הניסיון ועד העמידה בבחינת המועמדות.
- 2.7 "תוכנית דרישות הלימודים" - תוכנית המפרטת את הדרישות הלימודיות בה חויב הסטודנט והמאושרת ע"י הועדה.
- 2.8 "מנחה" - חבר סגל האוניברסיטה, ממרצה בכיר ומעלה שהוסמך באחת המחלקות האקדמיות להנחות את התלמיד ושאושר ע"י הועדה.
 - 2.8.1 בנוסף למנחה האחראי יכולים להשתתף בהנחיה מנחים ו/או יועץ/ים נוסף/ים.
- 2.9 "בוזון" - חבר הסגל האקדמי של האוניברסיטה מדרגת מרצה בכיר ומעלה או בכל רמה מדעית מקבילה ממוסד אחר שנקבע ע"י הועדה לתלמידי מחקר.
- 2.10 "ועדת בוחנים" - המנחה/ים ועוד 2-4 בוחנים נוספים ולפחות אחד ממוסד אקדמי אחר, שמונו ע"י הועדה ללימודי מחקר ואשר ישמשו כבוחנים של תוכנית המחקר בבחינת המועמדות.
- 2.11 "שופט" - חבר הסגל האקדמי של האוניברסיטה מדרגת מרצה בכיר ומעלה או בעל רמה מדעית מקבילה ממוסד אחר אשר נקבע ע"י הועדה לתלמידי מחקר.

2.12 "חבר שופטים" - המנחה/ים ועוד 2-4 שופטים נוספים, ולפחות אחד מהשופטים ממוסד אקדמי אחר, שנקבעו ע"י הועדה ללימודי מחקר ואשר ישמשו כשופטים של חיבור עבודת המחקר וכשופטים בבחינת הגמר. רצוי שחבר השופטים יהיה זהה לוועדת הבוחנים, ככל שהדבר יתאפשר.

2.13 "תוכנית המחקר" - תוכנית שעל המועמד להגיש לוועדה ללימודי מחקר לאחר אישור המנחה וועדת לימודי מוסמכים מחלקתית (נושא התוכנית יובא לידיעת ועדת מוסמכים פקולטית). התוכנית תכלול: ניסוח הבעיות אותן מתעתד התלמיד לפתור, דרכי הגישה והשיטות לפתרון וסקר ספרותי.

2.14 "בחינת מועמדות" - בחינה שעל המועמד לעבור לאחר הגשת תוכנית המחקר ומטרתה לבחון גישת המועמד לנושא, שליטתו ברקע המחקר ובספרות המקצועית בנושא, ולעמוד על כושרו והתאמתו למחקר לתואר "דוקטור לפילוסופיה".

2.15 "עבודת מחקר" - עבודה מקורית, עיונית או ניסויית המהווה תרומה מקורית לקידום המדע. העבודה תסוכם בחיבור מדעי הכתוב לפי נוהגי המבנה והמינוח המקובלים בספרות המקצועית.

2.16 "בחינת גמר" - בחינה המתקיימת לאחר שהתלמיד מלא אחר כל הדרישות בתוכנית הלימודים לתואר "דוקטור לפילוסופיה" ובה תלמיד המחקר מגן על גישתו לנושא ועל מסקנותיו.

2.17 "משלים" - סטודנט שהתקבל על תנאי ללימודים לשם השגת התואר "דוקטור לפילוסופיה".

3. המבנה הארגוני של בית-הספר ללימודי מחקר מתקדמים ע"ש קרייטמן

השינויים בסעיפים 3-3.2.2.5 בתוקף מפברואר 1996.

בראש בית-הספר יעמדו: דיקן וועדת לימודי מחקר

3.1 דיקן בית-הספר

מועמד לדיקן ביה"ס יוצע ע"י ועדת חיפוש בראשות הרקטור.

ועדת החיפוש תורכב מנציג אחד מכל פקולטה ונציג אחד מכל המכונים גם יחד. כל דיקן פקולטה יביא לאישור הועדה המרכזת את נציג הפקולטה לוועדת החיפוש. הועדה המרכזת תמנה נציג אחד מכל המכונים גם יחד. ועדת החיפוש תגיש לסינאט שם של מועמד אחד או שמות של מועמדים שמספרם לא יעלה על 3 (שלושה). מועמד זה או מועמדים אלה חייבים לקבל את תמיכת רוב החברים בוועדת החיפוש, בתנאי שהרוב כולל את יו"ר הועדה.

דיקן בית-הספר ייבחר על-ידי הסינאט מתוך המועמדים המוצעים ע"י ועדת החיפוש ברוב קולות. תקופת כהונתו של הדיקן היא ארבע שנים. מי שכהן כדיקן יוכל להיבחר לתפקיד זה מחדש רק אחרי הפסקה של ארבע שנים לפחות.

3.1.1 תפקידי דיקן בית-הספר

3.1.1.1 הדיקן ירכז בידיו את האחריות הכוללת לחיי בית-הספר בתאום עם הרקטור. עליו להבטיח את

פעולתו התקינה של בית-הספר מבחינת הוראה, מחקר ומנהל, והוא מייצג את בית-הספר בפני הסינאט והרשויות אחרות של האוניברסיטה ומחוצה לה.

3.2 ועדת לימודי מחקר

3.2.1 הרכב ועדת לימודי מחקר :

- 3.2.1.1 דיקן בית-הספר שיכהן כיו"ר הועדה.
- 3.2.1.2 יו"ר ועדת מוסמכים מכל פקולטה, בתוקף תפקידו.
- 3.2.1.3 נציג סינאט אחד מכל פקולטה מדיסציפלינה שונה מזו של יו"ר ועדת המוסמכים, שימונה ע"י הפקולטה ויאושר ע"י הסינאט.
- 3.2.1.4 נציג אחד מכל המכונים גם יחד, שימונה ע"י הועדה המרכזת.
- 3.2.1.5 ראש מנהל ביה"ס ישמש כמרכז הועדה.
- 3.2.2 תפקידי הועדה
 - 3.2.2.1 עידוד ופיתוח לימודי מחקר.
 - 3.2.2.2 לארגן סדנאות וקורסים אינטרדיסציפלינרים.
 - 3.2.2.3 לארגן ולתאם הבאת מרצים (הבולטים בשטחם) לסדרה של הרצאות, ימי עיון וסדנאות. להקצות משאבים לקידום נושאים אלה.
 - 3.2.2.4 להעניק מלגות מחקר מוגברות לסטודנטים מצטיינים.
 - 3.2.2.5 לרכז פעילות הבתר-דוקטור באוניברסיטה בתאום עם הרקטור.
 - 3.2.2.6 לקבל תלמידי מחקר, לאחר קבלת המלצת היחידה האקדמית בה יבוצע המחקר בהמלצת הועדה ללימודי מוסמכים הפקולטית.
 - 3.2.2.7 לאשר מנחים, נושאי המחקר ותוכניות המחקר.
 - 3.2.2.8 לאשר את תוכנית הלימודים של המועמד.
 - 3.2.2.9 לקבוע בוחנים ושופטים.
 - 3.2.2.10 לעקוב אחר התקדמות הסטודנט באמצעות ועדות מחלקתיות.
 - 3.2.2.11 לדון בדוחות הבוחנים והשופטים.
- לאשר עבודות המחקר כעומדות בדרישות להענקת התואר "דוקטור לפילוסופיה". אישור זה יינתן בשם סינאט האוניברסיטה.
- 3.2.2.13 להמליץ על הענקת התואר בפני סינאט האוניברסיטה
- 3.2.1.14 להפסיק לימודיו של סטודנט, אם לא עמד בדרישות.
- 3.2.2.15 לעדכן את התקנות ללימודי מחקר באישור הסינאט.
- 3.2.2.16 לאשר מתן פרסים ומלגות לתלמידי מחקר.
- 3.2.2.17 לדון בערעורים שיובאו בפניה מטעם המנחים או הסטודנטים מתוך כפיפות לתקנות.
- 3.2.2.18 לנקוט בכל האמצעים הדרושים להבטחת מהלכם התקין של הלימודים.

3.3 המזכירות לתלמידי מחקר

המזכירות לתלמידי מחקר תהיה אחראית לטיפול במנהל האקדמי של הלימודים להשגת התואר "דוקטור לפילוסופיה", לתאום וקישור בין הועדה לועדות לימודי מוסמכים הפקולטות והמחלקות, הבוחנים והשופטים, המנחים, התלמידים ולביצוע החלטות הועדה.

4. קבלה ללימודי מחקר

מועמד יוכל להתקבל ללימודי מחקר רק בהמלצת היחידה האקדמית אשר בה יבוצע המחקר ובאישור ועדת לימודי המוסמכים הפקולטית.

4.1 נוסף לנ"ל, על המועמד למלא את כל התנאים הבאים :

4.1.1 בעל תואר שני של אוניברסיטת בן-גוריון או בעל תואר שקול של מוסד אקדמי אחר, בעל הישגים גבוהים בלימודיו בתואר שני כולל בעבודת הגמר.

4.1.2 בעל הכשרה מספקת לשם מחקר במקצוע שבחר בו, לפי שיקול הועדה.

בתוקף
מאוקטובר
2002

4.2 הועדה רשאית לקבל גם מועמד שאינו עונה לדרישות בסעיף 4.1.1 אם השתכנעה שהמועמד יוכל להגיע לרמה הנדרשת ע"י לימודי השלמה באוניברסיטת בן-גוריון בנגב בתקופה שלא תעלה על שנה אחת. הועדה תטיל על המועמד כנ"ל להירשם כתלמיד מתמחה למחקר ותקבע לו תוכנית מיוחדת מתוך התייעצות עם הגורמים הנוגעים בדבר. הועדה תדון בדבר קבלתו של מועמד כנ"ל ללימודי מחקר לאור הישגיו בתום שנת הלימודים.

4.2.1 הועדה רשאית לקבל גם מועמד שטרם השלים הדרישות בסעיף 4.1.1 במעמד של סטודנט "משלים", לתקופה שלא תעלה שנה אחת, במהלכה ישלים הדרישות שנקבעו לו.

4.3 הועדה תבדוק את מסמכי המועמד, תזמין לראיון ותעמידו לבחינה, אם תמצא זאת לנחוץ.

4.4 סטודנט יתקבל לתקופת ניסיון של עד 12 חודשים.

בתוקף
מאוקטובר
יחסי

5. הדרישות לקבלת התואר "דוקטור לפילוסופיה"

קבלת התואר "דוקטור לפילוסופיה" דורשת את מילוי התנאים הבאים :

א. קביעת מנחה ונושא מחקר (ראה סעיף 5.1)

ב. לימוד נוסף (ראה סעיף 5.2)

ג. הגשת תוכנית המחקר ובחינת המועמדות (ראה סעיף 5.3)

ד. ביצוע מחקר כולל הרצאה סמינריונית (ראה סעיף 5.4)

ה. חיבור (ראה סעיף 5.5)

ו. בחינת גמר (ראה סעיף 5.6)

5.1 קביעת מנחה ונושא מחקר

5.1.1 התלמיד יגיש לוועדה תוך תקופת הניסיון את תוכנית המחקר שלו המאושרת ע"י המנחה וראש היחידה האקדמית.

5.1.2 הועדה תדון על נושא המחקר ותמנה ועדת בוחנים.

5.2 לימוד נוסף

5.2.1 כל תלמיד יהיה חייב בלימוד נוסף לתואר "דוקטור לפילוסופיה" לפי קביעת המנחה בהיקף של 6-10 נקודות.

5.2.2 תוכנית דרישות הלימודים תיערך ע"י המנחה שיתחשב בלימודיו הקודמים של התלמיד ובנושא מחקרו. התוכנית תאושר ע"י הועדה, בהמלצת הועדה המחלקתית. הבוחנים רשאים להמליץ והועדה תהיה רשאית לדרוש מהתלמיד מילוי דרישות נוספות.

5.2.3 על התלמיד לקיים את כל הנהלים הקשורים בתוכנית דרישות לימודים לתואר "דוקטור לפילוסופיה" כגון: מילוי אחר תאריכי רישום, שינוי בתוכנית בחינות וכו'.

5.2.3.1 כדי להכין תלמיד המחקר לקראת תפקידים אותם ימלא בתום לימודיו, בתחומי ההוראה והמחקר, **תכלול תוכנית דרישות הלימודים הכשרה פורמלית מיוחדת להוראה אוניברסיטאית**, אם קבעה הועדה מפורשות שדרישה זו נחוצה לגבי דוקטורנט מסוים. תוכנית הלימודים של תלמיד מחקר לתואר שלישי תכלול התמחות אקדמית מעשית בהוראה, מחקר, הדרכה וטיפול בסטודנטים בהיקף של לפחות 8 שעות שבועיות וזאת בהתאם לקביעת ראש היחידה האקדמית.

5.2.4 הועדה רשאית לדרוש מתלמיד ללמוד ולהבחן בשפה העברית תוך תקופת לימודיו אם תמצא שידעתו בשפה העברית לקויה. הועדה תקבע מועד לבחינה בשפה העברית.

5.2.5 התלמיד חייב לסיים את תוכנית דרישות הלימודים, לפני תחילת כתיבת עבודת המחקר.

5.3 הגשת תוכנית המחקר ובחינת המועמדות

5.3.1 **לא יאוחר מ-12 חודשים מיום קבלת התלמיד ללימודים יגיש התלמיד לוועדה את הצעת תוכנית מחקרו** (במספר עותקים מודפסים כפי שיקבע) כשהיא מאושרת ע"י המנחה העיקרי וכן ע"י ועדת לימודי מוסמכים מחלקתית. תוכנית המחקר תכלול: ניסוח הבעיה/יות אותה/ן מתעתד התלמיד לפתור, דרכי הגישה והשיטות לפתרון הבעיות וסקר ספרותי.

5.3.2 תוכנית המחקר אשר תשמש בסיס לבחינת המועמדות תועבר ע"י המזכירות לעיון הבוחנים לפני בחינת המועמדות.

5.3.3 בחינת המועמדות, אשר תתקיים כחודש אחרי הגשת תוכנית המחקר, מטרתה לבחון את גישת המועמד לנושא ואת שליטתו ברקע המחקר ובספרות וכן לעמוד על כושרו והתאמתו למחקר לתואר "דוקטור לפילוסופיה". משך הבחינה, סידוריה ושיטת עריכתה, כולה או חלקה בעל-פה, יקבע ע"י הבוחנים.

5.3.4 בתום הבחינה, הבוחנים יעבירו את המלצותיהם לאישור הועדה. המלצות הבוחנים יכללו חוות דעת על רמתו של התלמיד, רמתה של העבודה ועל אפשרויות ביצוע המחקר באוניברסיטה או במוסד מדעי אחר בישראל או אוניברסיטה מוכרת בחו"ל, תוך תקופת זמן סבירה.

5.3.5 האישור הסופי של תוכנית המחקר יינתן ע"י הועדה. הועדה רשאית לפי שיקול דעתה או של הבוחנים לדרוש תיקונים או הכנסת שינויים בתוכנית המחקר וכן לחייב תלמיד בלימוד נוסף בתחומים הגובלים במחקרו, ולקבוע מועד למילויים.

5.3.6 תלמיד אשר לא יגיש את תוכנית המחקר כנ"ל, ייחשב כאילו נכשל בבחינת המועמדות.

5.3.7 תלמיד שנכשל בבחינת המועמדות יורשה להבחן שנית כעבור סמסטר עד שני סמסטרים, כפי שיקבע ע"י הועדה או על סמך המלצת הבוחנים. במקרה זה יגיש התלמיד מחדש למנחה תוכנית המחקר כחודש לפני מועד הבחינה. למרות האמור לעיל, רשאית הועדה להפסיק לימודיו של תלמיד לאחר כשלון ראשון על סמך המלצת הבוחנים. אם נכשל התלמיד שנית או לא ניגש לבחינה במועד יופסקו לימודיו.

5.3.8 במקרה של חילוקי דעות בין הבוחנים לגבי תוצאות הבחינה, תכריע הועדה.

5.3.9 התלמיד רשאי לשנות את נושא מחקרו, לצמצמו או להרחיבו בהסכמת המנחה ובאישור הועדה המחלקתית והועדה לתלמידי מחקר.

במקרה של שינוי הנושא תחליט הועדה לתלמידי מחקר אם ובאיזה מידה יש לזקוף לזכותו של התלמיד את תקופת לימודיו לפני שינוי הנושא.

5.3.10 מועמד ששינה את נושא מחקרו לאחר שעמד בבחינת המועמדות, חייב להבחין מחדש בנושא החדש אלא אם קבעה הועדה לתלמידי מחקר בהמלצת המנחה והועדה המחלקתית ששני הנושאים קרובים זה לזה.

5.4 ביצוע מחקר

5.4.1 המחקר יהיה מקורי, עיוני או ניסויי. המחקר יחשב לבעל ערך אם הוא יהווה תרומה מקורית לקידום הידע וההבנה בתחום הנחקר.

5.4.2 המנחה ידריך את התלמיד בתכנון המחקר ובביצועו, יעקב אחר התקדמותו ויכוונו לפי הצורך בעריכת חיבורו לאחר גיבוש תוצאות המחקר.

5.4.3 מנחה המבקש שלא להמשיך בהדרכת תלמיד יגיש בקשה מנומקת לוועדה באמצעות הועדה המחלקתית. נבצר ממנחה להמשיך בהדרכת תלמיד מסיבה כלשהי תסייע הועדה לתלמיד במציאת מנחה מתאים.

5.4.4 אם לאחר מינוי של מנחה, יתברר שאופי המחקר דורש מינוי של מנחה נוסף, תמנה הועדה מנחה משנה לאחר התייעצות עם המנחה הראשון.

5.4.5 תלמיד המבקש להחליף את מנחהו, חייב להגיש בקשה מנומקת לוועדה.

5.4.6 התלמיד יגיש אחת לשנה מיום קבלתו כתלמיד מחקר במשך כל תקופת לימודיו דו"ח התקדמות למנחהו וליו"ר הועדה המחלקתית אליה משתייך הסטודנט. דו"ח ההתקדמות בצרוף חוות דעת המנחה והועדה המחלקתית יועבר לאישור ועדת תלמידי מחקר לא יאוחר מחודש אחרי קבלת הדו"ח.

5.4.7 כל דחייה בהגשת הדו"ח טעונה אישור הועדה, ללא אישור כזה תנקוט הועדה בצעדים להפסקת לימודי התלמיד.

5.4.8 בשלב מתקדם של מחקרו, ירצה התלמיד לפחות הרצאה סמינריונית אחת בנושא מחקרו. קיום ההרצאה יפורסם בדרך נאותה באוניברסיטה.

5.4.9 מנחה, שאיננו רואה ברכה בלימודיו של תלמיד או בהתקדמותו, יוכל להציע לוועדה לתלמידי מחקר להפסיק את לימודי התלמיד. הועדה לתלמידי מחקר תחליט אם לקבל את ההצעה או להעביר את התלמיד למנחה אחר.

5.4.10 יו"ר הועדה המחלקתית ללימודי מחקר יוכל בהמלצת המנחה ובאישור יו"ר הועדה למנות לתלמיד יועץ מחקר או יועצי מחקר. מינוי כזה יוכל להיעשות כל מהלך המחקר. יועצי המחקר ייעצו לסטודנט במחקר ובמקצועות הנסמכים למחקר. יוכל להתמנות כיועצים, חברי הסגל של מוסדות מחקר והשכלה גבוהה אחרים שדרגתם מקבילה לפחות לזו של מרצה או מדענים מומחים מקצועיים גם ממוסד שאינו אקדמי.

5.5 חיבור עבודת המחקר

5.5.1 בדו"ח האחרון שיוגש לוועדה בהתאם לסעיף 5.4.6 לפני תחילת כתיבת העבודה, יסכם התלמיד את ההישגים של מחקרו.

5.5.2 חיבור חייב לכלול את הסעיפים הבאים :

- א. הסבר מפורט על מטרת המחקר
- ב. תאור הידוע בנושא המחקר
- ג. תאור המחקר ותוצאותיו
- ד. הקשר שבין עבודת המחקר לעבודות של אחרים באותו נושא
- ה. דיון במחקר והסקת מסקנות
- ו. ביבליוגרפיה.

5.5.3 לחילופין חיבור דוקטורט יכול לכלול אסופת מאמרים המציגים את תוצאות מחקריו של התלמיד (ראה סעיף 10).

5.5.4 החיבור צריך להיכתב בשפה העברית. הועדה לתלמידי מחקר תוכל לאשר כתיבת החיבור בשפה האנגלית או שפה לועזית אחרת במקרים כגון:

א. התלמיד אינו שולט בשפה העברית וטרם מלאו ארבע (4) שנים מאז בואו ארצה, או כאשר הועדה השתכנעה שהתלמיד לא הצליח לרכוש שליטה מספקת בשפה העברית.

ב. מדובר באזרח חוץ, שאיננו מעוניין להשתקע בארץ ובא אלינו לצורך עשיית הדוקטורט.

ג. עבודת דוקטורט במחלקה ששפת ההוראה בה אינה עברית תוכל להיות מוגשת בשפת ההוראה.

ד. ובכל מקרה שועדת תלמידי מחקר תשתכנע שזה מצב חריג.

תלמיד הרוצה לכתוב את הדוקטורט בשפה לועזית מאחת הסיבות הנ"ל יצטרך להגיש בקשה מראש לועדת תלמידי מחקר בהמלצת המנחה ולקבל על כך אישור הועדה לפני התחלת כתיבת החיבור. לחיבור הכתוב בשפה העברית, יצורף תקציר בשפה האנגלית. לחיבור הכתוב בשפה האנגלית יצורף תקציר בעברית. לחיבור הכתוב בשפה לועזית אחרת יצורפו תקצירים בשפה העברית והאנגלית. הקף התקציר יהיה כ-5% מהיקף העבודה המלאה.

5.5.5 עם סיומו, יסוכם המחקר בחיבור מדעי הכתוב לפי נהגי המבנה והמינוח המקובלים בספרות המקצוע ובסגנון הראוי לפרסום ויוגש, בהתאם להוראות לגבי העריכה וההגשה של החיבור, למזכירות. הועדה תמנה את השופטים.

5.5.6 תלמיד מחקר רשאי להגיש את חיבורו בכל עת במשך תקופת הלימודים.

5.5.7 המזכירות תעביר עותק אחד של החיבור לכל שופט אשר יתבקש למסור דו"ח בכתב לועדה מבלי שיובאו לידיעתו תוכן הדוחות של השופטים האחרים.

5.5.8 הועדה תחליט על סמך דוחות השופטים אם לקבל את החיבור. במקרה של חילוקי דעות בין השופטים, תחליט הועדה אם לצרף שופטים לועדה או להעביר את החיבור לועדת שופטים חדשה. כמו-כן הועדה תחליט על סמך דוחות השופטים אם להסתפק בתיקונים של החיבור או לחייב את התלמיד בהגשת חיבור מחדש. אם החליטה הועדה שעל התלמיד לתקן את החיבור או להגישו מחדש, תקבע מועד לכך על סמך המלצת השופטים.

5.6 ציונים

5.6.1 לא יינתנו ציונים לתואר "דוקטור לפילוסופיה" אלא למעט במקרה של הצטיינות רבתי בו יוענק הציון "מעולה".

הציון מעולה יוענק כדלקמן:

5.6.1.1 המלצת ציון "מעולה" על-ידי רוב השופטים תפטור את תלמיד המחקר מבחינת גמר. המלצת ציון "מעולה" על-ידי שופט אחד או יותר, ובכל מקרה לא רוב השופטים תחייב את התלמיד בבחינת גמר.

לצורך סעיף זה, המנחה או המנחים של תלמיד המחקר אינם בגדר שופטים בוועדה, כאמור בסעיף 2.12, ולא יוכלו להמליץ על מתן ציון "מעולה" לתלמיד המחקר אותו הם מנחים.

5.6.1.2 הציון יאושר על-ידי הוועדה והסינאט.

תלמידי מחקר שאין המלצה לגבי עבודת המחקר שלהם לציון "מעולה" אינם חייבים בבחינת גמר.

5.6.2 מועד בחינת הגמר ייקבע על-ידי הוועדה, לאחר התייעצות עם השופטים. בחינת הגמר תתקיים בעל-פה ובה יגן התלמיד על גישתו לנושא המחקר ועל מסקנותיו. לבחינה יוזמנו הרקטור או בא כוחו, דיקן בית-הספר, חברי הוועדה, דיקן הפקולטה וראשי היחידות הנוגעות בדבר. דבר קיום הבחינה יפורסם בדרך נאותה באוניברסיטה והיא תהיה פתוחה לכל.

5.6.3 לאחר הבחינה יפגשו השופטים לשם קביעת חוות דעת מוסכמת בדבר המלצה להענקת התואר בציון "מעולה". המלצה כזאת של השופטים תהיה מנומקת ומפורטת ועל דעת כולם. ההמלצה תועבר בהסכמת רוב חברי הועדה לאישור הסינאט.

5.6.4 במקרה של חילוקי דעות בין השופטים, יגיש כל שופט חוות דעת נפרדת עם הערכה מנומקת. הועדה תחליט סופית לאחר שתתייעץ בשופטים.

5.6.5 החליטה הועדה כי התלמיד מלא כל חובותיו, תעביר לאישור הסינאט המלצה למתן התואר "דוקטור לפילוסופיה".

6. משך הלימודים וסדרי הלימודים

6.1 תקופת הלימודים והמחקר של תלמיד לא תעלה על ארבע שנים מתאריך הקבלה. לא סיים התלמיד את לימודיו ומחקרו עד המועד הנ"ל, יוכל לפנות לוועדה בבקשה מנומקת להארכת תקופת ביצוע המחקר. במקרה של תלמיד שבכל תקופת לימודיו לא נתמך או הועסק ע"י האוניברסיטה, תקופת הלימודים והמחקר לא תעלה על שש שנים.

6.2 התלמיד חייב לחדש את הרשמתו במזכירות מדי מועד במועד, כל עוד לא הגיש את חיבור עבודת המחקר.

6.3 תלמיד שאינו יכול להמשיך בלימודיו יגיש למזכירות תלמידי מחקר לא יאוחר מחודש אחרי תחילת הסמסטר, בקשה מנומקת בהמלצת המנחה. הועדה לתלמידי מחקר רשאית לאשר לתלמיד חופשה של סמסטר אחד או שניים. תלמיד שלא יחזור ללימודים בתום חופשתו, יחשב כאילו הפסיק לימודיו.

6.4 הועדה רשאית לא לאשר שובו של תלמיד ללימודים אם הפסיקם ללא קבלת חופשה מאושרת.

7. הענקת התואר "דוקטור לפילוסופיה"

7.1 התואר "דוקטור לפילוסופיה" יוענק ע"י סינאט האוניברסיטה על-פי המלצת הועדה.

7.2 תעודות התואר "דוקטור לפילוסופיה" תחולקנה בטכס הנערך אחת לשנה.

8. מסלול משולב לדוקטורט

8.1 על קבלה למסלול המשולב יוחלט לגבי תלמיד לתואר שני הנמצא בשלב מתקדם של מחקר והוכיח יכולת בולטת בעבודת המחקר שלו, ומחקרו ניתן להיות מורחב לעבודת דוקטורט מבחינת התוכן, המקוריות והחידוש.

8.2 על המועמד לסיים את מלוא תוכנית הלימודים לתואר שני (דהיינו את כל חובותיו מבחינת מספר הנקודות שעליו לצבור) בציונים כפי שנדרש לקבלה לתואר שלישי.

8.3 עם אישור קבלת תלמיד למסלול המשולב יחולו עליו כל הכללים החלים על המועמדים האחרים הלומדים לתואר שלישי. הרשות להגיש בקשה להתקבל למסלול המשולב תינתן על-ידי הועדה לתלמידי מחקר על-סמך המלצת המנחה והועדה המחלקתית ללימודי מוסמכים. אם נתנה רשות כנ"ל יגיש התלמיד **סיכום קצר של תוצאות עבודת המחקר לתואר שני ותוכנית מחקר לתואר שלישי**. התלמיד יבחן על מחקר לתואר השני ועל תוכנית המחקר לתואר השלישי לפי המתכונת הנוהגת בבחינה זו. עמד התלמיד בבחינה - יתקבל למסלול המשולב וכן יוענק לו תואר שני. לא עמד התלמיד בבחינה - יחולו עליו הכללי הנהוגים לתלמידי תואר שני.

8.4 עבודת המחקר שבצע התלמיד לפני שהתקבל למסלול המשולב תוכל להיכלל בתזה שלו לקבלת הדוקטורט.

8.5 כל פקולטה תוכל להגיש לוועדה לתלמידי מחקר הצעה מנומקת לדרישות נוספות מתלמיד שלה הלומד במסלול המשולב.

בתוקף
ממאי 1989

בתוקף
מאוקטובר

9. מסלול ישיר לדוקטורט

9.1. הגדרות

9.1.1 "המסלול הישיר" - מיועד לתלמידים מצטיינים אשר סיימו לימודים לתואר ראשון. מסלול זה יאפשר לימודים לקראת התואר "דוקטור לפילוסופיה" ללא הרשמה קודמת בתוכנית לימודים לתואר שני.

9.1.2 "לימוד מקצועי נוסף" - הלימודים הפורמליים בהיקף שיקבע בהתאם לסעיף 9.3.1.

9.1.3 "מועמד" - תלמיד אשר התקבל למסלול הישיר וטרם עמד בבחינת המועמדות.

9.1.4 כל כללי התקנות וסדרי הלימודים לקראת התואר "דוקטור לפילוסופיה" חלים גם על תלמידים במסלול הישיר, אלא אם צוין אחרת במפורש.

9.2. תנאי קבלה למסלול הישיר לקראת התואר "דוקטור לפילוסופיה"

9.2.1 תלמיד יוכל להתקבל למסלול הישיר בהמלצת היחידה האקדמית אשר בה ילמד ויבצע את המחקר, ובאישור ועדת לימודי המוסמכים הפקולטית. בנוסף, על המועמד למלא את כל התנאים הבאים:

9.2.1.1 בעל תואר ראשון של אוניברסיטת בן-גוריון בנגב או בעל תואר שקול של מוסד אקדמי אחר, בעל הישגים גבוהים בלימודיו, או שהועדה ללימודי מחקר השתכנעה על סמך נתונים אחרים שהנ"ל סיים את לימודיו ברמת הישגים השווה לזו של העשירון העליון של התלמידים במקצוע שלו.

9.2.1.2 בעל הכשרה מספקת לשם לימוד ומחקר ברמת הדוקטורט במקצוע שבחר בו, לפי שיקול הועדה.

9.2.2 תלמיד יוכל להתקבל למסלול הישיר לקראת התחלה של סמסטר אקדמי.

9.2.3 הטיפול בבקשה להתקבל למסלול הישיר יהיה דומה בשאר פרטיו לטיפול בקבלה ללימודי מחקר במסלול הרגיל.

9.3. הדרישות לקבלת התואר "דוקטור לפילוסופיה" במסלול הישיר

קבלת התואר "דוקטור לפילוסופיה" במסלול זה דורשת את מילוי כל התנאים המוזכרים בסעיף 5, עם לימוד מקצועי נוסף בהיקף רחב יותר מזה המוזכר בסעיף 5.2.

9.3.1 הלימוד המקצועי הנוסף יהיה בהיקף של הלימוד לתואר שני ביחידה האקדמית בה ילמד התלמיד, בתוספת של 6-10 נקודות.

9.3.2 תוכנית הלימוד המקצועי תקבע ע"י ועדת לימודי המוסמכים ביחידה האקדמית בה לומד התלמיד, בעצה אחת עם המנחה. תוכנית זו תובא לאישור הועדה ללימודי מחקר.

9.3.3 לאחר בחינת המועמדות, הועדה ללימודי מחקר תוכל לשנות את תוכנית הלימוד המקצועי בהתאם להמלצת ועדת הבוחנים ותוך התייעצות עם ועדת לימודי מוסמכים ביחידה האקדמית בה התלמיד לומד. אם הבוחנים ימצאו שהרקע של המועמד לוקה בחסר, תוכל התוכנית לחרוג מההיקף המוזכר לעיל.

9.3.4 על התלמיד במסלול הישיר להשלים את כל הקורסים בתוכנית הלימוד המקצועי תוך ארבע שנים מקבלתו ללימודים.

9.3.5 על התלמיד להגיש תמצית הצעת המחקר בתחילת השנה השנייה ללימודיו. תמצית ההצעה תכלול הגדרת הבעיות/השאלות אשר תחקרנה, סקירה תמציתית של הרקע המדעי, והצעת גישה לחקר הנושא.

ההצעה תשלח ע"י הועדה ללימודי מוסמכים של היחידה האקדמית לחוות דעת של מדענים נוספים. ועדה זו תאשר או תדחה את תמצית הצעת המחקר. לא אישרה הועדה את תמצית הצעת המחקר יגיש התלמיד הצעה מתוקנת תוך חצי שנה. אם התלמיד מוכן להגיש הצעת תוכנית מחקר כבסיס לבחינת מועמדות כבר בשלב זה, ישוחרר מהגשת תמצית הצעת מחקר מוקדמת.

9.3.6 סטודנט במסלול ישיר שסיים את מכסת הקורסים הדרושה ללימודי תואר שני, הגיש הצעת מחקר ונבחן עליה בהצלחה, יהיה רשאי לקבל תואר שני. התואר השני יוענק לסטודנט ע"י הפקולטה שבה הסטודנט לומד. לסטודנטים בלימודים בינתחומיים תמליץ הועדה לתלמידי מחקר על מתן התואר לפקולטה/מחלקה רלבנטיים.

9.4 לוח זמנים וסדרי הלימודים

9.4.1 תקופת הלימודים במסלול הישיר לא תעלה על חמש שנים מתאריך הקבלה. לא סיים התלמיד את לימודיו ומחקרו עד המועד הנ"ל יוכל לפנות לוועדה בבקשה מנומקת להארכת תקופת ביצוע המחקר. בדרך כלל לא תינתן הארכה שתעלה על שנה.

9.4.2 על התלמיד להגיש טופס קביעת מנחה ותמצית הצעת מחקר (סעיף 9.3.5) לא יאוחר מסוף החודש הראשון של הסמסטר השלישי של לימודיו, וכן עליו להגיש הצעת תוכנית מחקר (סעיף 5.3) לא יאוחר מסוף החודש הראשון של הסמסטר החמישי של לימודיו.

9.4.3 על התלמיד להשלים לפחות 3/4 מתוכנית הלימוד המקצועי שנקבעה לו, במשך שלוש השנים הראשונות ללימודיו, ולהשיג ציון ממוצע של לפחות 85 בלימודים אלה. אם לא עמד בתנאים אלה, יופסקו לימודיו במסלול הישיר.

9.4.4 תלמיד אשר לימודיו במסלול הישיר הופסקו, או שיחליט להפסיק את לימודיו במסלול זה, יוכל לבקש מהמחלקה בה הוא לומד ומועדת לימודי מוסמכים, להכיר בלימודיו במסלול כחלק מהדרישות לתואר שני, ולהשלים לימודים אלה לקבלת התואר השני.

10. הגשת עבודת דוקטור המורכבת ממאמרים

10.1 כללי

ניתן יהיה להגיש גם עבודת דוקטור המורכבת ממאמרים המציגים את תוצאות מחקריו של התלמיד. חשוב להדגיש כי גם ובעיקר במקרים אלה יש להקפיד על מימושו של התנאי הקובע כי לשם קבלת תואר על התלמיד – לבצע מחקר עצמאי ומקורי שיש בו משום תרומה ייחודית לקידום הידע והבנה בתחום הנחקר ולהגישו כ'עבודת דוקטור'.

תנאים להגשת הבקשה

10.1.1 יוגשו לפחות שלושה מאמרים שהתקבלו לפירסום בכתבי עת איכותיים בתחום, המקיימים הליכי שיפוט. המאמרים יכתבו על ידי התלמיד. התלמיד חייב להיות המחבר הראשון של **המאמרים**, או לחילופין צוין במפורש במאמר שתרומתם המדעית של התלמידים למאמר שווה. עם זאת מודגש כי לא ניתן לכלול את אותו המאמר בשתי עבודות דוקטורט.

10.1.2 יתקבלו אך ורק מאמרים הקשורים לנושא עבודת הדוקטור כפי שאושר בהצעת המחקר.

10.2 אופן הגשת הבקשה

הבקשה להגשת עבודה המורכבת ממאמרים תכלול מכתבים מאת התלמיד והמנחה בצירוף עותק של המאמרים:

10.2.1 מכתב התלמיד יתייחס בפירוט לנושאים הבאים:

- א. פירוט המאמרים והיכן פורסמו או התקבלו לפירסום. (במאמרים שעדיין לא פורסמו יש לצרף אישור שהתקבלו לפירסום ממערכת כתב העת).
- ב. סדר הופעת המאמרים בעבודת המחקר. כיצד הם יוצרים מבנה המשכי והגיוני ועונים על נושא שנחקר.
- ג. פירוט לגבי פרקים נוספים של תוצאות שלא נכנסו למאמרים ואמורים להיכלל בעבודת המחקר.

10.2.2 מכתב המנחה יכלול התייחסות למאמרים ולחלקו של התלמיד בכל מאמר לפי הפירוט הבא:

- א. מה הייתה תרומת התלמיד למאמר. מה היה חלקו של התלמיד ביחס לחלקם של המחברים האחרים.
- ב. איכות כתב העת בהם פורסמו המאמרים.
- ג. הצהרה כי למרות שלא תוגש במקרה זה עבודת דוקטור במתכונת המקובלת יישמר הכלל הבסיסי שהמחקר הוא עצמאי ומקורי ושיש בו תרומה ייחודית לקידום הידע וההבנה בתחום המחקר.

10.2.3 אישור המנחה להסכמת המחברים הנוספים להכללת המאמרים המשותפים בעבודת הדוקטורט. בהעדר הסכמה כאמור, תכריע ועדת תלמידי מחקר אם ניתן לכלול את המאמר באסופת המאמרים.

10.3 החלטת הוועדה לתלמידי מחקר

הוועדה לתלמידי מחקר תשקול את בקשת התלמיד והמנחה, ותחליט בנושא.

10.4 הליכי הגשה לשיפוט

אופן הגשת העבודה:

עם סיום הלימודים והמחקר יגיש התלמיד לוועדה לתלמידי מחקר את עבודת הדוקטורט המורכבת ממאמרים לפי המתכונת הבאה:

10.4.1 מבוא שיכלול התייחסות לנושאים האלה:

- א. סקירה עדכנית של תחום המחקר הכללי.
- ב. סקירה כללית של המאמרים ואופן השתלבותם בתחום המחקר הכללי.
- ג. תאור סדר הופעת המאמרים, הקשר ביניהם וכיצד הם יוצרים מבנה המשכי והגיוני.
- ד. שיטות מחקר ומערכת ניסויית: תיאור שיטות המחקר שאינן מתוארות במאמרים, ובמקרה הצורך תיאור רחב של השיטות שתוארו במאמרים בקצרה. יש לשים בעיקר דגש על שיטות שפותחו במהלך העבודה. במידה ומדובר בעבודה ניסויית תבוצע סקירה מפורטת של המערכת הניסויית ששימשה את המחקר.

10.4.2 המאמרים

פרק זה יכלול את המאמרים, שסודרו לפי רצף התקדמות המחקר, ואת החומר נמצא בהליכי הפרסום.

10.4.3 דיון וסיכום:

- א. דיון נרחב בתוצאות ובמשמעותן.
- ב. עיקרי התוצאות שהוצגו במאמרים.
- ג. הבלטת החידושים ותרומתם לתחום.

10.4.4 רשימת מקורות למבוא ולסיכום וכאלה שאינם מופיעים במאמרים.

10.5 שפת העבודה

שפת עבודת הדוקטורט המורכבת ממאמרים תהיה בעברית או באנגלית. כתיבת הדוקטורט בכל שפה אחרת חייבת קבלת אישור מראש של הוועדה לתלמידי מחקר.

10.6 שיפוט העבודה

תהליכי השיפוט של עבודת דוקטורט המורכבת ממאמרים יהיו ההליכים הרגילים. יחד עם זאת, כיוון שמדובר בעבודה שהוגשה במתכונת מיוחדת, יצורף מכתב הסבר כללי לשופטים בנושא. כמו כן, יצורף לעבודה הנשלחת לשיפוט מכתבו של המנחה המתייחס בפירוט למאמרים ולחלקו של התלמיד בהם.

המחלקה למקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום

מקרא, ארכיאולוגיה, היסטוריה מקראית, ולימודי תעודת הוראה

לימודים לתואר ראשון

הלימודים לתואר הראשון כוללים את המסלולים הבאים וצירופיהם :

1. מקרא
2. מקרא והיסטוריה מקראית
3. מקרא ולימודי תעודת הוראה
4. ארכיאולוגיה

לימודים לתואר שני

הלימודים לתואר השני כוללים את המסלולים הבאים :

1. מקרא
2. היסטוריה מקראית
3. ארכיאולוגיה-אנתרופולוגיה

לימודים לתואר שלישי

הלימודים לתואר שלישי כוללים את המסלולים הבאים :

1. מקרא ומזרח קדום
2. היסטוריה מקראית
3. ארכיאולוגיה

לימודים לתואר ראשון
מסלול לימודים במקרא
(סימן מחשב 121)

מטרת הלימודים היא להקנות לתלמידים את ידיעת המקרא על פי שיטה פילולוגית תוך ניצול מקיף של הפרשנות היהודית והכללית לכל תקופותיה, ושל ממצאי המחקר בזמן החדש. המסלול למקרא רואה מתפקידו להעניק לתלמידיו כלים למחקר עצמאי במקרא בכיווני התמחות שונים וכלים דידקטיים להוראת המקרא.

מבנה הלימודים

א. תוכנית מחלקה ראשית (80 נק"ז)

סטודנט יכול להתקבל לתכנית מחלקה ראשית רק לאחר סיום שנת לימודיו הראשונה ולאחר שהשיג ממוצע ציונים העומד על 75 לפחות בלימודיו. עליו לשמור על ממוצע ציונים זה לאורך כל תקופת לימודיו עד לסיומם.

שנה א'

תולדות נוסח המקרא	2	נק"ז
טקסט מקראי (ספרותי או היסטורי)	4	נק"ז
הדרכה ביבליוגרפית	2	נק"ז
עברית מקראית	4	נק"ז
פרשנות ימי הביניים	4	נק"ז
סוגיה	4	נק"ז
בחינת בקיאות (שתי חטיבות)	--	
	20	נק"ז

שנה ב'

התהוות ספרות המקרא	4	נק"ז
טקסטים מקראיים : אחד מן התורה (חוק ומשפט)		
ואחד מספרות הנבואה, המזמור או החכמה*	8	נק"ז
ארמית מקראית	2	נק"ז
תרגומים ארמיים	2	נק"ז
תולדות ישראל בתקופת המקרא	4	נק"ז
סוגיות	6	נק"ז
שפה עתיקה (אכדית, מצרית או יוונית) למתחילים**	4	נק"ז
פרוסמינר	4	נק"ז
בחינת בקיאות (שתי חטיבות)	--	
	34	נק"ז

שנה ג'

4	נק"ז	טקסט מקראי (מספרות הנבואה, המזמור או החכמה) *
4	נק"ז	סוגיות
4	נק"ז	ספרות אוגרית וספרות המקרא
4	נק"ז	שפה עתיקה (אכדית, מצרית או יוונית) למתקדמים **
2	נק"ז	פרשנות חז"ל
8	נק"ז	סמינרים (2)

26	נק"ז	

* התלמיד יגוון את הסוגים הספרותיים שילמד בשיעורי טקסט מקראי. בחירתו תלויה באישור היועץ.

** יש שהשיעור למתחילים ולמתקדמים ניתן במרוכז בשנה אחת (יילמד בשנה ב' או בשנה ג')

ב. תוכנית דו-מחלקתית (54 נק"ז)**שנה א'**

2	נק"ז	תולדות נוסח המקרא
4	נק"ז	טקסט מקראי (ספרותי או היסטורי)
2	נק"ז	הדרכה ביבליוגרפית
4	נק"ז	עברית מקראית
4	נק"ז	פרשנות ימי הביניים
--		בחינת בקיאות (שתי חטיבות)

16	נק"ז	

שנה ב'

4	נק"ז	התהוות ספרות המקרא
4	נק"ז	טקסט מקראי (מן התורה : חוק ומשפט)
2	נק"ז	ארמית מקראית
2	נק"ז	תרגומים ארמיים
4	נק"ז	תולדות ישראל בתקופת המקרא
4	נק"ז	פרוסמינר
4	נק"ז	סוגיה
		בחינת בקיאות (שתי חטיבות)

24	נק"ז	

שנה ג'

טקסט מקראי (מספרות הנבואה, המזמור או החכמה)	4	נק"ז
סוגיה	2	נק"ז
ספרות אוגרית וספרות המקרא	4	נק"ז
סמינר	4	נק"ז

	14	נק"ז

ג. תוכנית מחלקה משנית (28 נק"ז)**שנה א'**

תולדות נוסח המקרא	2	נק"ז
טקסט מקראי (ספרותי או היסטורי)	4	נק"ז
הדרכה ביבליוגרפית	2	נק"ז
עברית מקראית (סמס' א)	2	נק"ז
בחינת בקיאות (שתי חטיבות)	--	

	10	נק"ז

שנה ב'

התהוות ספרות המקרא	4	נק"ז
טקסט מקראי	4	נק"ז
סוגיה	2	נק"ז

	10	נק"ז

שנה ג'

ספרות אוגרית וספרות המקרא (סמסטר א')	4	נק"ז
פרוסמינר	4	נק"ז

	8	נק"ז

תוכנית זו מיועדת גם לתלמידים הלומדים במסלול ללימודים כלליים במדעי הרוח והחברה.

הערות לתוכנית הלימודים במקרא:

1. תלמידי מקרא רשאים לבחור קורסים בנושאים קרובים, באישור יועצי המחלקה: שפות עתיקות (אכדית, מצרית או יוונית), ארכיאולוגיה של ארץ-ישראל וכיו"ב.
2. תלמידים במחלקה ללשון עברית פטורים מלימודי עברית מקראית וארמית מקראית במסגרת המחלקה. לימודים אלה יוכרו כחלק מחובות המחלקה, אך התלמידים יחויבו ללמוד במקומם קורסים אחרים מתוך קורסי הבחירה מהמחלקה למקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום, לפי הנחיית היועץ.

סדרי הבחינות ותנאי המעבר:

1. בסיומה של כל יחידת לימוד יינתן ציון. הציונים נקבעים על-פי בחינות הנערכות בסוף הקורס או בדרך אחרת, לפי קביעת המורה. הציונים בפרוסמינר ובסמינר נקבעים לפי עבודת הפרוסמינר ועבודת הסמינר. עם זאת, רשאי המורה, לפי שיקול דעתו, לקיים מבחנים על החומר הנלמד בפרוסמינר או בסמינר.
2. המעבר משנה א' לשנה ב' מותנה בהצלחה בבחינות: בשיעור "תולדות נוסח המקרא" ובשיעור "טקסט מקראי", ובהשגת ציון ממוצע של 65 לפחות בשתי בחינות אלה. בנוסף לכך, מותנית ההשתתפות בפרוסמינר של שנה ב' בהשגת ציון עובר ב"הדרכה ביבליוגרפית" בשנה א'.
3. עבודת הפרוסמינר תוגש עד ה-31.7. ההשתתפות בסמינר של שנה ג' מותנית בהשגת ציון של 65 לפחות בפרוסמינר של שנה ב', ובציון ממוצע של 70 בקורס טקסט מקראי של שנה ב', ובהתהוות ספרות המקרא.
4. ההשתתפות בשיעור ספרות אוגרית וספרות המקרא, שנועד רק לתלמידי שנה ג', מותנית בהשגת ציון עובר בקורסים בעברית מקראית (שנה א') ובארמית מקראית (שנה ב').
5. ציון מעבר בסמינר הוא 70.
6. **בחינת בקיאות.** מדי שנה נערכות בחינות בקיאות. רשימת הפרקים והמועדים מתפרסמת במזכירות המחלקה. הבחינות ערוכות במחזור של ארבע חטיבות שונות. כל תלמיד לתואר חייב בארבע חטיבות: שתיים בשנה א' ושתיים בשנה ב'. ציון עובר של 65 בכל אחת מן החטיבות דרוש כדי לסיים את התואר. המעבר לשנה ג' מותנה בעמידה בבחינות הבקיאות.
7. תאריך אחרון להגשת עבודות סמינר הוא 30 בספטמבר כל שנה.
8. חובת נוכחות. התלמידים חייבים להשתתף בשיעורים לסוגיהם. תלמיד שנעדר שלושה שיעורים רצופים או יותר, או שיעדר מ-3 שיעורים או יותר ללא סיבה מספקת (כמפורט לגבי זכאות לבחינות במועד מיוחד) יורחק מהקורס.
9. השקלול הסופי לתואר מחושב כדלהלן:

$$\text{שעור} = \text{ציון } x \text{ נק"ז}$$

$$\text{סמינר} = \text{ציון } x \text{ נק"ז}$$
10. התלמידים ישתתפו בסיור לימודי אחד במשך לימודי התואר הראשון.

מסלול לימודים במקרא והיסטוריה מקראית**(סימן מחשב 120)**

מטרת הצירוף היא להקנות לתלמידים השכלה מקראית-היסטורית ע"י הוראה בשני מדורים : מקרא והיסטוריה מקראית.

מבנה הלימודים**א. תוכנית מחלקה ראשית (80 נק"ז)**

הלימודים כוללים את המדורים הבאים :

1. מקרא והיסטוריה מקראית

2. ישראל וארצו והמזרח הקדום

סטודנט יכול להתקבל לתוכנית מחלקה ראשית רק לאחר סיום השנה הראשונה של לימודיו ולאחר שהשיג ממוצע של ציון 75 לפחות בלימודיו. עליו לשמור על ממוצע ציונים זה לאורך כל תקופת לימודיו, עד לסיומם.

(1 צירוף מקרא והיסטוריה מקראית**מדור מקרא****שנה א (24 נק"ז)**

תולדות נוסח המקרא	2 נק"ז	תולדות ישראל בתקופת המקרא	4 נק"ז
טקסט מקראי (ספרותי או היסטורי)	4 נק"ז	סוגיות	4 נק"ז
הדרכה ביבליוגרפית	2 נק"ז	מקורות לתולדות ישראל בתקופת המקרא	4 נק"ז
עברית מקראית	4 נק"ז		
בחינת בקיאות (שתי חטיבות)			
-----	-----		
12 נק"ז	12 נק"ז		12 נק"ז

שנה ב (34 נק"ז)

התהוות ספרות המקרא	4 נק"ז	קריאת מקורות וסוגיות	4 נק"ז
טקסט מקראי	4 נק"ז	שפה עתיקה (אכדית או מצרית)	4 נק"ז
ארמית מקראית	2 נק"ז	גיאוגרפיה היסטורית	2 נק"ז
ספרות אוגרית וספרות המקרא	4 נק"ז	אפיגרפיה עברית	2 נק"ז
פרוסמינר	4 נק"ז	פרוסמינר	4 נק"ז
בחינת בקיאות (שתי חטיבות)			
-----	-----		
18 נק"ז	18 נק"ז		16 נק"ז

שנה ג (22 נק"ז)

תרגומים ארמיים	2 נק"ז	קריאת מקורות וסוגיות	4 נק"ז
סוגיות	4 נק"ז	שפה עתיקה (אכדית או מצרית)	4 נק"ז
סמינר	4 נק"ז	סמינר	4 נק"ז
-----		-----	
	10 נק"ז		12 נק"ז

(2) מדור ישראל וארצו והמזרח הקדום (80 נק"ז)*
(תוכנית משולבת)

תוכנית הלימודים

הלימודים בתוכנית מיועדים לתלמידים מצטיינים המבקשים לקנות ידע בתולדות ישראל וארצו בתקופת המקרא על רקע המזרח הקדום ותרבויותיו.

הלימודים מורכבים מחמש חטיבות לימוד:

- א. מקרא
- ב. היסטוריה מקראית
- ג. ארכיאולוגיה של ארץ-ישראל ושכנותיה בתקופת המקרא
- ד. שפות עתיקות
- ה. לימודי תרבויות שכנות

תנאי הקבלה למסלול זהים לאלו של תלמידים הלומדים בתוכנית מחלקה ראשית במקרא והיסטוריה מקראית (80 נק"ז). משקלן של החטיבות השונות במערכת נתון לשינוי ולכל תלמיד תקבע תוכנית לימודים בהתאם לנטייתו.

א. מקרא

התהוות ספרות המקרא	4	נק"ז
הדרכה ביבילוגרפית	2	נק"ז
טקסט מקראי (היסטוריוגרפי)	4	נק"ז
ספרות אוגרית וספרות המקרא	4	נק"ז
סוגיות	4	נק"ז

סה"כ	18	נק"ז

* התואר אותו יקבל בוגר תוכנית זו יהיה **במקרא והיסטוריה מקראית**.

ב. היסטוריה מקראית

תולדות ישראל בתקופת המקרא	4	נק"ז
מקורות לתולדות ישראל בתקופת המקרא	4	נק"ז
סוגיות	4	נק"ז
סמינר (או פרו"ס)	4	נק"ז
גיאוגרפיה היסטורית של ארץ ישראל	2	נק"ז

סה"כ	18	נק"ז

ג. ארכיאולוגיה

מבוא לארכיאולוגיה של ארץ ישראל וסוריה בתקופת		
המקרא	4	נק"ז
קריאה מודרכת	2	נק"ז
קרמיקה	4	נק"ז
סוגיות	4	נק"ז
סמינר (או פרו"ס)	4	נק"ז

סה"כ	18	נק"ז

ד. המזרח הקדום

מגוון קורסים בנושא		
(כגון : תרבות מצרים ותולדות מסופוטמיה)	10	נק"ז

סה"כ	10	נק"ז

אפיגרפיה ושפות עתיקות

עברית מקראית	4	נק"ז
ארמית מקראית	2	נק"ז
אפיגרפיה עברית	2	נק"ז
אכדית או מצרית	8	נק"ז

סה"כ	16	נק"ז

המחלקה ממליצה לתלמידים להרחיב את ידיעותיהם בתחומים קרובים למקצוע במסגרת לימודי בחירה, כגון : שפות שמיות עתיקות, היסטוריה, גיאוגרפיה, גיאולוגיה, לימודי שפה זרה שניה (גרמנית או צרפתית).

מקצועות הלימוד לפי שנות הלימוד**שנה א'****חטיבה בארכיאולוגיה**

- מבוא לארכיאולוגיה של ארץ ישראל וסוריה 2 נק"ז
- קריאה מודרכת למבוא לארכיאולוגיה של ארץ ישראל וסוריה 2 נק"ז

חטיבה בהיסטוריה מקראית

- תולדות ישראל בתקופת המקרא 4 נק"ז
- מקורות לתולדות ישראל באלף השני לפסה"נ 2 נק"ז
- מקורות לתולדות ישראל בימי בית ראשון 2 נק"ז

חטיבה במקרא

- טקסט מקראי 4 נק"ז
- הדרכה ביבליוגרפית 2 נק"ז
- סוגיות 4 נק"ז

שפות עתיקות

- עברית מקראית 4 נק"ז
- ארמית מקראית 2 נק"ז

28 נק"ז

שנה ב'**חטיבה בארכיאולוגיה**

- קרמיקה קדומה 4 נק"ז
- סוגיה 2 נק"ז
- סמינר או פרו"ס : נושאים נבחרים בארכיאולוגיה 4 נק"ז

חטיבה בהיסטוריה מקראית

- מקורות חיצוניים לתולדות ממלכת ישראל עד לחורבן שומרון (סוגיה) 2 נק"ז
- מקורות חיצוניים לסוף ימי ממלכת יהודה (סוגיה) 2 נק"ז
- מבוא לגיאוגרפיה היסטורית של ארץ-ישראל בתקופת המקרא 2 נק"ז

חטיבה במקרא

- התהוות ספרות המקרא 4 נק"ז
- סוגיה 2 נק"ז

לשונות עתיקות

2 נק"ז
4 נק"ז

אפיגרפיה עברית
אכדית או מצרית מתחילים *

תרבויות עתיקות

2 נק"ז

30 נק"ז סה"כ

שנה ג'**חטיבה בארכיאולוגיה**

2 נק"ז
2 נק"ז

היסטוריה וארכיאולוגיה של ראשית ישראל
מבוא לתרבות ואמנות איגאית בתקופת הברונזה

חטיבה בהיסטוריה מקראית

4 נק"ז

סמינר או פרו"ס : נושאים נבחרים בתולדות ישראל

חטיבה במקרא

4 נק"ז
2 נק"ז

ספרות אוגרית וספרות המקרא
סוגיה

שפות עתיקות

4 נק"ז

אכדית או מצרית מתקדמים*

תרבויות עתיקות

2 נק"ז
2 נק"ז

22 נק"ז סה"כ

תולדות מצרים ותרבותה (סוגיה)
ממלכת אשור/בבל (סוגיה)

* השיעורים למתחילים ולמתקדמים ניתנים לעיתים בקורס מרוכז במהלך שנה אחת.
הערות :

1. נושאי הסוגיות עשויים להתחלף מדי שנה בשנה.
2. משקל החטיבות השונות בתוכניות הלימודים האישיות של התלמידים ייקבע בהתאם לתחומי ההתעניינות של התלמיד.

ב. תוכנית דו-מחלקתית (54 נק"ז)**מדור מקרא****שנה א' (20 נק"ז)**

תולדות נוסח המקרא	2 נק"ז	סוגיה	2 נק"ז
טקסט מקראי (ספרותי או היסטורי)	4 נק"ז	תולדות ישראל בתקופת המקרא	4 נק"ז
הדרכה ביבליוגרפית	2 נק"ז	מקורות לתולדות ישראל	
סוגיה	2 נק"ז	בתקופת המקרא (כולל הדרכה)	4 נק"ז
עברית מקראית (סמ' א')	2 נק"ז		
בחינת בקיאות			

12 נק"ז		8 נק"ז	

שנה ב' (18 נק"ז)

התהוות ספרות המקרא	4 נק"ז	קריאת מקורות וסוגיות	6 נק"ז
טקסט מקראי	4 נק"ז	גיאוגרפיה היסטורית	2 נק"ז
ארמית מקראית	2 נק"ז		
בחינת בקיאות			

10 נק"ז		8 נק"ז	

שנה ג' (16 נק"ז)

סוגיות	2 נק"ז	סמינר*	4 נק"ז
ספרות אוגרית וספרות המקרא	4 נק"ז	סוגיה	2 נק"ז
פרוסמינר	4 נק"ז		

10 נק"ז		6 נק"ז	

* התלמיד ישתתף במדור אחד בפרוסמינר (התלמיד רשאי להשתתף בפרוסמינר כבר בשנה ב') ובמדור השני בסמינר לפי בחירתו, ובאישור היועץ.

תוכנית מחלקה משנית (28 נק"ז)**מדור מקרא****שנה א' (18 נק"ז)**

תולדות נוסח המקרא	2 נק"ז	סוגיה	2 נק"ז
טקסט מקראי (ספרותי או היסטורי)	4 נק"ז	תולדות ישראל בתקופת המקרא	4 נק"ז
הדרכה ביבולוגרפית	2 נק"ז	מקורות לתולדות ישראל בתקופת המקרא (כולל הדרכה)	4 נק"ז
-----	-----	-----	-----
	8 נק"ז		10 נק"ז

שנה ב' (6 נק"ז)

התהוות ספרות המקרא	4 נק"ז	סוגיה	2 נק"ז
-----	-----	-----	-----
	4 נק"ז		2 נק"ז

שנה ג' (4 נק"ז)

פרו"ס / סמינר באישור היועץ

תוכנית זו מיועדת גם לתלמידים הלומדים במסלול ללימודים רב-תחומיים (ב.א. כללי לשעבר).

סדרי הבחינות ותנאי המעבר:

סדרי הבחינות ותנאי המעבר זהים למסלול הדו-מחלקתי במקרא, פרט לסעיפים הבאים:

1. הצלחה בקורס מבוא לתולדות ישראל בתקופת המקרא הכרחית למעבר משנה א' לשנה ב'.
2. הסטודנט ייגש לבחינת בקיאות אחת בנושאים ההיסטוריים (בחינות ג'+ד'). ציון עובר הוא 70.

מסלול לימודים במקרא והיסטוריה מקראית**תוכנית מחלקה משנית (28 נק"ז)****שנה א'**

תולדות ישראל בתקופת המקרא	4 נק"ז
מקורות לתולדות ישראל בתקופת המקרא	4 נק"ז
סוגיה	2 נק"ז

	10 נק"ז

שנה ב'

גיאוגרפיה היסטורית	2 נק"ז
אפיגרפיה עברית	2 נק"ז
סוגיות (לפי בחירה ובאישור היועץ)*	6 נק"ז

	10 נק"ז

שנה ג'

סוגיות (לפי בחירה ובאישור היועץ)*	4 נק"ז
פרוסמינר	4 נק"ז

	8 נק"ז

* במסגרת הסוגיות ילמד התלמיד גם על תרבויות שונות, ושיעור מבוא בארכיאולוגיה של ארץ-ישראל (תלמידים שאינם לומדים ארכיאולוגיה). ניתן להקדים חלק מהסוגיות (כגון מבוא לארכיאולוגיה או תרבות שכנה) לשנה א'.

סדרי הבחינות ותנאי המעבר:

סדרי הבחינות ותנאי המעבר זהים למסלול הדו-מחלקתי במקרא, פרט לסעיפים הבאים:

- 1) הצלחה בקורס מבוא לתולדות ישראל בתקופת המקרא הכרחית למעבר משנה א' לשנה ב'.
- 2) הסטודנט ייגש לבחינת בקיאות אחת בנושאים ההיסטוריים (בחינות ג'+ד'). ציון עובר: 70.

מסלול משולב למקרא וללימודי תעודת הוראה

(סימון מחשב 119)

הלימודים במסלול המשולב מיועדים להכשיר את הסטודנט להוראה בבתי-הספר התיכוניים במטרה להרחיב את בסיס הידע שלו במקרא ואת הכשרתו המקצועית כמורה. המסגרת הלימודית משלבת את לימודי המחלקה למקרא והיחידה להכשרת מורים. לימודי התואר הראשון ולימודי ההרחבה במחלקה יסתיימו כעבור 3 שנים. לימודי תעודת ההוראה ביחידה להכשרת מורים יסתיימו בשנה הרביעית ללימודים, בהתאם לדרישות שם. מסלול הלימודים מורכב מלימודי מקרא במסלול הדו-מחלקתי הרגיל (54 נק"ז) בתוספת הרחבה מיוחדת בסוגי הספרות המקראית הנלמדים בבית-הספר התיכון (6 נק"ז) ההרחבה המיוחדת תיחשב במסגרת הנק"ז של לימודים כלליים.

מבנה הלימודים

<u>לימודי המחלקה</u>		<u>הרחבה מיוחדת</u>	
<u>שנה א' (26 נק"ז)</u>			
סוגיה *	2 נק"ז	הוראת הסיפור וההיסטוריוגרפיה	2 נק"ז
תולדות נוסח המקרא	2 נק"ז		
טקסט מקראי (ספרותי			
או היסטורי)	4 נק"ז		
הדרכה ביבליוגרפית	2 נק"ז		
עברית מקראית	4 נק"ז		
פרשנות ימי-הביניים	4 נק"ז		
מבוא לתולדות ישראל			
בתקופת המקרא	4 נק"ז		
מקורות לתולדות ישראל			
בימי בית ראשון	2 נק"ז		
	-----		-----
	24 נק"ז		2 נק"ז

* 2 נק"ז מן השיעור יחשבו במסגרת הנק"ז של הלימודים הכלליים.

שנה ב' (18 נק"ז + 2 נק"ז)

התהוות ספרות המקרא	4 נק"ז	הוראת החוק המקראי וספרות החכמה	2 נק"ז
טקסט מקראי מן התורה	4 נק"ז		
סוגיה	2 נק"ז		
פרוסמינר	4 נק"ז		
ארמית מקראית	2 נק"ז		
תרגומים ארמיים	2 נק"ז		
בחינת			
בקיאות			

-----	-----
18 נק"ז	2 נק"ז

שנה ג' (12 נק"ז + 2 נק"ז)

טקסט מקראי			
(נבואה, מזמור או חכמה)	4 נק"ז	הוראת ספרות הנבואה והמזמור	2 נק"ז
סמינר	4 נק"ז		
ספרות אוגרית והמקרא	4 נק"ז		
-----	-----		
12 נק"ז		2 נק"ז	

המעבר משנה א לשנה ב מותנה בציון של 65 לפחות בקורסים תולדות נוסח המקרא וטקסט מקראי.
המעבר משנה ב לשנה ג מותנה בציון של 65 לפחות בקורסים התהוות ספרות המקרא וטקסט מקראי
ובשיעורי ההרחבה המיוחדת.
המשך לימודיו של הסטודנט לאחר השנתיים הראשונות מותנה באישור ועדת מיון של מורי המסלול.
על הסטודנטים להשיג ציון 80 לפחות בשיעורי ההרחבה המיוחדת.
על הסטודנטים להשיג ציון 65 בפרוסמינר ו-70 בסמינר.

מסלול לימודים בארכיאולוגיה

(סימן מחשב 135)

הארכיאולוגיה עוסקת בחקר השרידים שנוצרו בידי האדם בימי קדם. מטרת לימודי הארכיאולוגיה להקנות לתלמידים ידע מקיף בשיטות הדיסציפלינה, הבנה כללית בהתפתחות הציוויליזציות בעולם ובמזרח הקרוב בכלל ובארץ ישראל ושכנותיה בפרט, ולהכשירם לעבודה ארכיאולוגית בשדה, במוזיאונים ובמחקר מדעי. באופן טבעי באוניברסיטת בן-גוריון בנגב מושם דגש על המחקר של מדבריות הנגב וסיני.

לימודי הארכיאולוגיה כוללים את המדורים הבאים:

- א. ארכיאולוגיה פרהיסטורית ואנתרופולוגית
- ב. ארכיאולוגיה של ארץ ישראל ושכנותיה בתקופת המקרא
- ג. ארכיאולוגיה קלאסית-ביזאנטית

מבנה הלימודים בתוכנית המחלקה הראשית (80 נק"ז). שני מסלולים אפשריים:

1. מסלול ארכיאולוגיה ולימודים מורחבים.

2. מסלול חופר.

1. לימודי חובה במסלול לארכיאולוגיה ולימודים מורחבים

1.	קריאה מודרכת (חובה לתלמידי שנה א' בכל המדורים)	2	נק"ז
2.	שיעורי מבוא חובה (לשנה א') בשלושת המדורים + שיעורי חלק א'		
	בכלי חרס ושיעור בכלי צור	18	נק"ז
3.	מונוגרפיות וסמינר * (שנים ב'–ג') במדור ראשי א'	16	נק"ז
4.	מונוגרפיות וסמינר * (שנים ב'–ג') במדור ראשי ב'	16	נק"ז
5.	מונוגרפיות (שנים ב'–ג') במדור משני	14	נק"ז
6.	חטיבה (כמפורט בסעיף א'). או מונוגרפיות בארכיאולוגיה	14	נק"ז

	סה"כ	80	נק"ז

* על התלמידים להשתתף בשנה ג' בסמינרים של שניים מן המדורים. הלומדים בסמינר של המדור לארכיאולוגיה של ארץ ישראל ושכנותיה בתקופת המקרא יכללו במסגרת המונוגרפיות גם את חלק ב' של השיעור "קרמיקה קדומה" (2 נק"ז). הלומדים בסמינר של המדור לארכיאולוגיה קלאסית-ביזאנטית יכללו במסגרת המונוגרפיות גם את חלק ב' של השיעור "הקרמיקה של התקופה הקלאסית" (2 נק"ז).

א. לימודי חטיבה (במסגרת המחלקה הראשית) (14 נק"ז)

1. תלמידים המתעניינים בלימודי המדור לארכיאולוגיה פרהיסטורית ילמדו באחת מן החטיבות הבאות (באישור מורי המסלול):

- * חטיבה בגיאוגרפיה
- * חטיבה באנתרופולוגיה

2. תלמידים המתעניינים בלימודי המדור לארכיאולוגיה של ארץ-ישראל ושכנותיה בתקופת המקרא, ילמדו באחת מן החטיבות הבאות (באישור מורי המסלול):

- * חטיבה בגיאוגרפיה
- * חטיבה במקרא
- * חטיבה בהיסטוריה מקראית

3. תלמידים המתעניינים בלימודי המדור לארכיאולוגיה קלאסית, ילמדו באחת מן החטיבות הבאות (באישור מורי המחלקה):

- * חטיבה בהיסטוריה של עם-ישראל, תקופת בית שני
- * חטיבה בהיסטוריה כללית, התקופה הקלאסית
- * חטיבה ללימודים אורבניים
- * חטיבה לאמנויות

4. לחליפין, ניתן ללמוד את כל 14 נק"ז החטיבה כמונוגרפיות בארכיאולוגיה.

ב. לימודי שפה זרה עד רמת מתקדמים

כל תלמיד ארכיאולוגיה מחויב בלימוד שפה זרה עד לרמת מתקדמים. נקודות הזכות עבור לימודים אלו ייחשבו במסגרת הלימודים הכלליים.

1. תלמידים המתעניינים בארכיאולוגיה פרהיסטורית ילמדו את השפה הצרפתית
2. תלמידים המתעניינים בארכיאולוגיה של ארץ-ישראל-ושכנותיה בתקופת המקרא, יבחרו באחת האפשרויות הבאות:

- א. שפה עתיקה - מצרית או אכדית
- ב. שפה מודרנית - צרפתית או גרמנית

3. תלמידים המתעניינים בארכיאולוגיה קלאסית יבחרו באחת האפשרויות הבאות:

- א. שפה עתיקה - יוונית או לטינית
- ב. שפה מודרנית - צרפתית או גרמנית

2. מסלול חופר

המסלול מעניק הכשרה מורחבת בנושאים הרלוונטים במיוחד לניהול חפירה, לתלמידים אשר מעוניינים עם סיום לימודיהם לשמש כארכיאולוגים פעילים. חשוב לציין כי רשות העתיקות, הגוף הממונה מטעם המדינה על שמירת עתיקות הארץ ובמסגרת זאת גם על רישוי חפירות, קבעה כי עמידה בתכנית הכשרה מורחבת (מסלול חופר) תעניק בעתיד הקרוב, קדימות בקבלת רישיון חפירה.

התלמידים אשר יסיימו בהצלחה את לימודי מסלול החופר, יקבלו בנוסף לתעודת התואר הראשון, מכתב נלווה מטעם המחלקה בו יצוין כי התלמיד/ה סיים/ה בהצלחה את הדרישות למסלול חופר.

לימודי מסלול חופר

1. קריאה מודרכת (חובה לתלמידי שנה א' בכל המדורים) 2 נק"ז
2. שיעורי מבוא חובה (לשנה א') בשלושת המדורים + שיעורי חלק א' בכלי חרס ושיעור בכלי צור 18 נק"ז
3. מונוגרפיות וסמינר (שנים ב'-ג') במדור ראשי א' * 16 נק"ז
4. מונוגרפיות וסמינר (שנים ב'-ג') במדור ראשי ב' * 16 נק"ז
5. מונוגרפיות (שנים ב'-ג') במדור משני * 14 נק"ז
6. שיטות שדה בארכיאולוגיה 4 נק"ז
7. סקר ארכיאולוגי 2 נק"ז
8. שיטות כמותיות ושימושי מחשב 2 נק"ז
9. כתיבת דו"ח חפירה ועיבוד מדעי 2 נק"ז
10. מחקרי שדה ** 4 נק"ז

* כולל שיעורי חלק ב' בכלי חרס.

** מחקרי שדה הינם ששה שבועות של עבודת שדה בחפירות המחלקה בתפקידים בעלי אחריות ניהולית. אין מחקרי השדה פוטרים מהשתתפות בחפירה הלימודית של ארבעת השבועות החלה על כל התלמידים.

תוכנית דו-מחלקתית (54 נק"ז)

1. קריאה מודרכת (חובה לתלמידי שנה א' בכל המדורים) 2 נק"ז
 2. שיעורי מבוא חובה (לשנה א') בשלושת המדורים + שיעורי חלק א' בכלי חרס ושיעור בכלי צור 18 נק"ז
 3. מונוגרפיות וסמינר * (שנים ב'-ג') במדור א' 14 נק"ז
 4. מונוגרפיות * (שנים ב'-ג') במדור ב' 10 נק"ז
 5. מונוגרפיות * (שנים ב'-ג') במדור ג' 10 נק"ז
-
- סה"כ 54 נק"ז

* על התלמידים להשתתף בשנה ג' בסמינר של אחד מן המדורים. הלומדים בסמינר של המדור לארכיאולוגיה של ארץ ישראל ושכנותיה בתקופת המקרא ילמדו גם את חלק ב' של השיעור "קרמיקה קדומה" (בהיקף של 2 נק"ז).

הלומדים בסמינר של המדור לארכיאולוגיה קלאסית-ביזאנטית ילמדו גם את חלק ב' של השיעור "הקרמיקה של התקופה הקלאסית" (בהיקף של 2 נק"ז).

שפה זרה שניה עד רמת מתקדמים

שפת מחקר מודרנית – גרמנית או צרפתית
או שפה עתיקה – מצרית, אכדית, יוונית, או לטינית

חצי מנקודות הזכות יחשבו
במסגרת הלימודים הכלליים

במסגרת הלימודים הכלליים מומלץ שהתלמיד ישמע את השיעור:

1. למתמחים בארכיאולוגיה של ארץ-ישראל - תולדות ישראל בתקופה המקרא.
2. למתמחים בארכיאולוגיה קלאסית - קווי יסוד בתולדות עם ישראל בימי הבית השני, או מבוא לתולדות יוון / אמנות יוונית.

בשנת הלימודים הראשונה ישתתפו התלמידים בשיעורי מבוא בשלושת המדורים וקריאה מודרכת (20 נק"ז). השתתפות בשיעורים אלה, כולל עבודות ובחינות, היא תנאי מעבר ללימודי שנה ב. תלמידים הבוחרים להשתתף בלימודי שפה עתיקה (אכדית, מצרית או יוונית) ילמדו בקורס למתחילים ולמתקדמים (4 נק"ז) ויהיו פטורים מלימוד שפה מחקר מודרנית. בחירת השפה בהתאם למגמה ההתמחות: אכדית או מצרית לבוחרים בארכיאולוגיה של ארץ-ישראל וסוריה במגמה ראשית, יוונית לבוחרים בארכיאולוגיה קלאסית-ביזאנטית כמגמה ראשית.

תוכנית מחלקה משנית (28 נק"ז)**מדור ראשי**

קריאה מודרכת	שנה א'	2 נק"ז
מבוא לארכיאולוגיה פרהיסטורית/ מקראית/ קלאסית-ביזאנטית	שנה א'	4 נק"ז
כלי צור / כלי חרס חלק א'	שנה א'	2 נק"ז
מונוגרפיות	שנים ב'-ג'	4 נק"ז
סמינר*	שנה ג'	4 נק"ז

מדור משני

מבוא לארכיאולוגיה פרהיסטורית/ מקראית/ קלאסית-ביזאנטית	שנה א'	4 נק"ז
מונוגרפיות	שנים ב'-ג'	8 נק"ז

סה"כ 28 נק"ז

* על התלמידים להשתתף בשנה ג' בסמינר הניתן באחד המדורים.

תוכנית זו מיועדת גם לתלמידים הלומדים במסלול ללימודים רב-תחומיים (ב.א. כללי לשעבר).

הערות:

1. במדור לפרהיסטוריה חלה חובת השתתפות בקורסים לאומנות פרהיסטורית וראשית הצויליזציה במזרח התיכון.
2. במדור לארכיאולוגיה של ארץ-ישראל ושכנותיה בתקופת המקרא חלה חובת השתתפות בקורס בקרמיקה קדומה.
3. במדור לארכיאולוגיה קלאסית חלה חובת השתתפות בקורסים לקרמיקה קלאסית ואתרי א"י בתקופה קלאסית.
4. תלמידים הבוחרים בארכיאולוגיה כמחלקה משנית חייבים להשתתף בסדורים לימודיים ובחפירה לימודית במחצית המתכונת שנקבעה בתקנון המחלקה.

סדורים לימודיים

התלמיד חייב להשתתף ב-10 ימי סדור כמפורט למטה. התלמיד נדרש לכתוב דו"ח סדור אשר יימסר למזכירות תוך שבועיים מתאריך הסדור. ימי הסדור יירשמו בתיק התלמיד רק לאחר בדיקת הדו"ח ע"י מורי המסלול. הסדורים ייערכו בדרך כלל בימי חמישי.

דמי השתתפות לכיסוי חלק מהוצאות הסדורים יפורסמו במועד על לוח המודעות.

1. סדור צפון – מזרח (יומיים)
2. סדור צפון – מערב (יומיים)
3. סדור דרום
4. סדור ירושלים והמרכז
5. סדורי חוף

התלמיד חייב להשתתף בסדורי צפון ודרום.

חפירה לימודית

כל תלמיד חייב להשתתף במהלך לימודי התואר הראשון במשך חודש ימים בחפירה לימודית הנערכת מידי קיץ מטעם האוניברסיטה. בסיום החפירה, ולא יאוחר מסוף סמסטר ראשון של השנה שלאחר עונת החפירה, יכתוב התלמיד דו"ח חפירה בהדרכת המורה האחראי. על התלמיד לסיים את חובת החפירה הלימודית עד סוף שנה ב' ללימודיו, ולחפור במשך שבועיים לפחות בסיום שנה א'. בסמסטר שלפני החפירה יערכו שיעורי הכנה לחפירה הלימודית.

סדר הבחינות ותנאי מעבר

1. בסיומה של כל יחידת לימוד יינתן ציון סופי. הציון יקבע על פי ציון בחינת סוף הקורס, בחינת ביניים, תרגילים ועבודות בכתב. המרצה יודיע לתלמידים בראשית הקורס על הדרך בה ייקבע הציון. לא יינתן ציון על חלק של קורס.

2. מי שנכשל בקורס מסוים חייב ללמוד את הקורס מחדש ולעמוד בכל הדרישות והחובות של הקורס. אם חלו שינויים בדרישות הקורס משנה לשנה חייב התלמיד בדרישות של הקורס המאוחר יותר. לא יינתן לתלמיד לגשת לבחינה בקורס מבלי שהתלמיד השתתף בפועל בקורס זה ומילא את חובותיו כפי שנקבעו על-ידי המרצה.

3. מעבר משנה א' לשנה ב' מותנה בהשגת ציון מינימום של 65 בכל אחד מקורסי המבוא (פרהיסטוריה/ מקראית/ קלאסית-ביזאנטית).

4. שיעורי המבוא בשנה א' מורכבים משני חלקים עוקבים אשר ציון המעבר בכל חלק בנפרד הוא 65 לפחות:

א. מוצא האדם וראשית התרבות האנושית

ב. מבוא לפרהיסטוריה של ארץ ישראל

א. מבוא לארכיאולוגיה של א"י וסוריה עד סוף תקופת הברונזה התיכונה

ב. מבוא לארכיאולוגיה של א"י וסוריה בתקופות הברונזה המאוחרת והברזל

א. מבוא לארכיאולוגיה של יוון והעולם הקלאסי - חלק א'

ב. מבוא לארכיאולוגיה של יוון והעולם הקלאסי - חלק ב'

5. תלמיד אשר נכשל בבחינה (ציון נמוך מ-65) בשיעור מבוא - חלק א', לא יורשה להמשיך באותו שנה בשיעור מבוא - חלק ב'. התלמיד נדרש במקרה זה לחזור בשנה השנייה על שיעור המבוא על שני חלקיו.

6. השתתפות תלמידי שנה א' בקורסים המיועדים לשנים ב'-ג' טעונה אישור ועדת ההוראה של המסלול לארכיאולוגיה.

7. התלמיד לא יורשה להשתתף בקורסים של שנה ב' באחד המדורים אלא אם סיים בהצלחה (ציון מינימום 65) את קורסי המבוא באותו מדור.

8. מעבר משנה ב' לשנה ג' מותנה בציון ממוצע מינימלי של 65 בכל הקורסים של אותה שנה.

9. תלמיד אשר נכשל בשלושה קורסים בשנת לימודיו השניה לא יוכל להמשיך בלימודי המסלול בארכיאולוגיה.

10. עבודות בכתב תימסרנה אך ורק באמצעות מזכירות המחלקה. התלמיד יקבל אישור בכתב על תאריך הגשת העבודה.

11. תאריך אחרון להגשת עבודות סמינריוניות הוא 30 בספטמבר בכל שנה. לאחר מועד זה לא תתקבל העבודה במזכירות המחלקה. הציון לקורס זה יהיה 0 (אפס) והסטודנט יידרש לחזור על הקורס.

לימודים לתואר שני במקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום

לימודים לתואר שני במסלול מקרא

(סימן מחשב 2-121)

מטרת הלימודים

הלימודים במסלול למקרא מתנהלים בשני נתיבי לימוד :

א. הנתיב המחקרי

מיועד להרחיב ולהעמיק את ידיעות הסטודנטים במקרא כדי להכשירם למחקר עצמאי, ולקראת לימודי תואר שלישי (ד"ר לפילוסופיה).

ב. הנתיב הכללי

מיועד להרחיב ולהעמיק את ההשכלה האקדמית של סטודנטים ושל מורים העוסקים בחינוך העל-יסודי והעל-תיכוני.

תנאי קבלה

ללימודי התואר השני רשאים להגיש מועמדות בוגרי תואר ראשון במקרא או בהיסטוריה מקראית מאוניברסיטת בן-גוריון בנגב ובעלי תואר B.Ed שהתמחו במקרא, שציונם הסופי בתואר הוא 80 לפחות או שהשיגיהם מחוץ ללימודים מקנה להם זכות זו, לפי החלטת המחלקה ובאישור הפקולטה. סטודנטים עשויים להידרש ללמוד קורסי השלמה לפי החלטת ועדת הקבלה המחלקתית. לימודים אלו לא ייכללו במכסת שעות הלימוד לתואר השני.

חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה. (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).

חובות הסטודנטים

הסטודנטים חייבים במכסה קבועה של שעות סמסטריאליות (להלן : ש"ס) המקנות נקודות זכות כמספר השעות (להלן : נק"ז) במסגרת המחלקה, ממחלקות אחרות ובלמודי השלמה מעבר למכסה הזאת, כמפורט להלן.

משך הלימודים - על הסטודנטים לסיים את כל חובות השמיעה ללימודי התואר השני **תוך שנתיים**

מתחילת לימודיהם. הסטודנטים ישתתפו בפגישות העיוניות של המחלקה.

א. הנתיב המחקרי (40 נק"ז)

1. **מכסת הנקודות** - הסטודנטים ילמדו קורסים בהיקף 32 נק"ז (פירוט בהמשך).

2. **שפה עתיקה** – הסטודנטים לתואר שני בנתיב המחקרי חייבים בהשלמת שפה עתיקה בהיקף של 8 נק"ז - (מעבר לנקודות הנדרשות לתואר).

על הסטודנטים להתחיל בלימוד השפה העתיקה בשנת הלימודים הראשונה. השפות האפשריות הן : אכדית, מצרית, שפות שמיות-מערביות או יוונית. סטודנטים שסיימו בהצלחה את לימודי השפה העתיקה במהלך התואר הראשון יקבלו פטור.

3. **שפת מחקר** – הסטודנטים ילמדו שפה מודרנית שנייה (גרמנית או צרפתית) לפי החלטת ועדת

המוסמכים המחלקתית בהיקף של 8 נק"ז (מעבר לנקודות הנדרשות לתואר) או יעמדו

בבחינת פטור.

4. **עבודות סמינר** - הסטודנטים יכתבו שתי עבודות סמינר, שלפחות אחת מהן תיכתב במסגרת לימודי המחלקה.

5. **עבודת גמר** - הסטודנטים יכתבו עבודת גמר בהיקף של 8 נק"ז בהדרכת חבר סגל מן המניין בדרגת מרצה ומעלה מהמחלקה. הצעת המחקר תוגש ותאושר עד תום השנה הראשונה ללימודים ובאישור חריג לא יאוחר מתום הסמסטר השלישי ללימודים.

ב. הנתיב הכללי (40 נק"ז)

1. **מכסת הנקודות** - הסטודנטים ילמדו קורסים בהיקף 40 נק"ז. (פירוט בהמשך)
2. **עבודות סמינר** - הסטודנטים יכתבו שתי עבודות סמינר, שלפחות אחת מהן תוגש במסגרת לימודי המחלקה.
3. **בחינת גמר** – על הסטודנטים להיבחן בתום השנה השנייה ללימודים בבחינת גמר (עד ה-30.9 או לכל המאוחר עד 31.12 של אותה השנה) ובתנאי שסיימו את חובות השמיעה לתואר. הבחינה הינה אישית ותיקבע בתאום עם המחלקה. הבחינה היא על יחידת התמחות בת עשרה פרקים מן המקרא, בליווי 2 פירושים מימי הביניים, 2 פירושים מודרניים וכ-300 עמודי ביבליוגרפיה נוספת. יש להכין לקראת המבחן פרק אחד בתרגום ארמי של הטקסט המקראי תוך עמידה על סטיות התרגום מנוסח המסורה וטיבן של הסטיות. הבחינה תיבדק על ידי שני בוחנים.

מבנה הלימודים

א. הנתיב המחקרי (40 נק"ז)

- 18-20 נק"ז הסטודנטים ילמדו 18 עד 20 שעות במסגרת לימודי המחלקה.
במסגרת זו חייבים הסטודנטים בשיעור בתרגומי המקרא הארמיים (4 נק"ז).
ושיעור בקריאת טקסטים בשפה העתיקה שהתמחו בה (4 נק"ז).
8-10 נק"ז הסטודנטים רשאים ללמוד בין 8 – 10 נק"ז ממחלקות אחרות בהתאם להתמחותם בעצת המנחה ובאישור ועדת המוסמכים המחלקתית.
4 נק"ז מכינה בתלמוד (או קריאת טקסטים אחרים מספרות חז"ל).
8 נק"ז עבודת גמר

- בנוסף על כך, הסטודנטים חייבים בלימודי השלמה (מעבר למכסה)
8 נק"ז בשפה עתיקה או פטור למי שעמד בחובות השפה העתיקה בלימודי תואר ראשון
8 נק"ז שפת מחקר שנייה, או בחינת פטור.

ב. הנתיב הכללי (40 נק"ז)

- 18-20 נק"ז במסגרת לימודי המחלקה.
במסגרת זאת חייבים הסטודנטים בשיעור בתרגומי המקרא הארמיים (4 נק"ז).
16-18 נק"ז ממחלקות אחרות בהתאם להתמחות הסטודנטים ובאישור ועדת המוסמכים המחלקתית.
4 נק"ז מכינה בתלמוד או קריאת טקסטים אחרים מספרות חז"ל.

הרכב הציון הסופי לתואר

בנתיב המחקרי	קורסים	50%
עבודת גמר		50%
בנתיב הכללי	קורסים	75%
בחינת גמר		25%

לימודים לתואר שני במקרא, ארכיאולוגיה והמזרח הקדום

במסלול היסטוריה מקראית

(סימן מחשב 2-120)

מטרת הלימודים

במסגרת לימודי התואר הראשון במחלקה למקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום נלמדים תולדות ישראל בתקופת המקרא כמדור במסלול למקרא והיסטוריה מקראית. מבנה לימודים זה מבוסס על ההנחה שלימוד ההיסטוריה המקראית הוא חלק בלתי נפרד ממחקר המקרא ומחייב הכרת המקצוע וכלי המחקר המשמשים בו. יחד עם זאת הוא חלק בלתי נפרד מלימודי המזרח הקדום לענפיהם השונים. לימודים לקראת התואר השני בנויים על היסודות שהונחו בלימודי התואר הראשון במחלקה למקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום.

הלימודים לתואר השני בהיסטוריה מקראית מתנהלים בשני נתיבי לימוד:

- א. הנתיב המחקרי מיועד להרחיב ולהעמיק את ידיעות הסטודנטים בהיסטוריה מקראית כדי להכשירם למחקר עצמאי, ולקראת לימודי תואר שלישי (ד"ר לפילוסופיה).
- ב. הנתיב הכללי מיועד להרחיב ולהעמיק את ההשכלה האקדמית של סטודנטים ומורים העוסקים בחינוך העל-יסודי והעל-תיכוני.

תנאי קבלה

בוגרי תואר ראשון במחלקה למקרא, ארכיאולוגיה והמזרח הקדום במסלול למקרא והיסטוריה מקראית שציונם הסופי לתואר הוא 80 לפחות או שהישגיהם מחוץ ללימודים מקנים להם זכות זו, לפי החלטת המחלקה ובאישור הפקולטה. סטודנטים שלמדו במסלולים אחרים במחלקה, או בוגרי מוסדות אקדמיים אחרים בחוגים למקרא או היסטוריה של עם ישראל, יידרשו ללמוד לימודי השלמה לפי החלטת ועדת הקבלה המחלקתית. לימודים אלו לא ייכללו במכסת שעות הלימוד לתואר.

חובות התלמידים

הסטודנטים חייבים במכסה קבועה של שעות סמסטריאליות (להלן: ש"ס) המקנות נקודות זכות בהתאם (להלן: נק"ז) במסגרת המחלקה וממחלקות אחרות, ובלמודי השלמה מעבר למכסה הזאת – (כמפורט להלן). הסטודנטים ישתתפו בפגישות העיוניות של המחלקה.

משך הלימודים - על הסטודנטים לסיים את כל חובותיהם ללימודי התואר השני תוך שנתיים.

א. הנתיב המחקרי (40 נק"ז)

1. מכסת הנקודות – הסטודנטים ילמדו קורסים בהיקף 32 (פירוט בהמשך).
2. חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה. (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).
3. שפה עתיקה – סטודנטים לתואר שני בנתיב המחקרי חייבים בהשלמת שפה עתיקה בהיקף של 8 נק"ז (מעבר למכסת הנקודות הנדרשות לתואר). על הסטודנטים להתחיל בלימוד השפה העתיקה בשנת הלימודים הראשונה. השפות האפשריות הן: אכדית, מצרית, שפות שמיות-מערביות או יוונית. מי שסיים את לימודי השפה העתיקה במהלך התואר הראשון יהיה פטור מ-8 שעות אלה.
4. שפת מחקר – הסטודנטים ילמדו שפה מודרנית שנייה – גרמנית או צרפתית, לפי החלטת המחלקה בהיקף של 4 נק"ז (מעבר למכסת הנקודות הנדרשות לתואר) או יעמדו בבחינת פטור.

5. **עבודות סמינר** - הסטודנטים יכתבו שתי עבודות סמינריות, שלפחות אחת מהן תיכתב מסגרת לימודי המחלקה.
6. **עבודת גמר** - הסטודנטים יכתבו עבודת גמר בהיקף של 8 נק"ז בהנחיית חבר סגל מן המניין מהמחלקה בדרגת מרצה ומעלה. הצעת המחקר תוגש ותאושר עד תום השנה הראשונה ללימודים ובאישור חריג לא יאוחר מהסמסטר השלישי ללימודים.

ב. התיב הכללי (40 נק"ז)

1. **מכסת הנקודות** - הסטודנטים ילמדו קורסים בהיקף 40 נק"ז.
2. **חובת אנגלית** – בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה. (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).
3. **עבודות סמינר** - הסטודנטים יכתבו שתי עבודות סמינר, שלפחות אחת מהן תוגש במסגרת לימודי המחלקה.
4. **בחינת גמר** – על הסטודנט להיבחן בבחינת גמר בתום השנה השנייה ללימודיהם (עד ה-30.9 או לכל המאוחר עד 31.12) ובתנאי שסיימו את חובות השמיעה לתואר. הסטודנטים ייבחנו על שני נושאים שיקבעו בהתייעצות בין הסטודנט ובין שני חברי סגל שבהדרכתם יבחרו הסטודנטים להיבחן. מועד הבחינה יקבע בתאום עם המחלקה.

מבנה הלימודים

א. התיב המחקרי (40 נק"ז)

- 18-20 נק"ז הסטודנטים ילמדו 18 - 20 נק"ז במסגרת לימודי המחלקה.
- במסגרת זו הסטודנטים ילמדו שיעור בקריאת טקסטים בשפה העתיקה שהתמחו בה (4 נק"ז).
- 8-10 נק"ז הסטודנטים רשאים ללמוד בהיקף של 8 - 10 נק"ז ממחלקות אחרות בהתאם להתמחותם ובאישור המנחה וועדת המוסמכים המחלקתית.
4	נק"ז	מבוא לארכיאולוגיה מקראית.
8	נק"ז	עבודת גמר

בנוסף על כך, התלמידים חייבים בלימודי השלמה (מעבר למכסה)

8	נק"ז	שפה עתיקה, או פטור למי שעמד בחובות השפה העתיקה בתואר ראשון.
4	נק"ז	שפת מחקר שנייה, או בחינת פטור.

ב. התיב הכללי (40 נק"ז)

- 18-20 נק"ז במסגרת לימודי המחלקה.
- במסגרת זאת רשאים הסטודנטים ללמוד שפה עתיקה (מעבר למכסת הנקודות הנדרשות לתואר).
4	נק"ז	מבוא לארכיאולוגיה מקראית.
16-18	נק"ז	במחלקות אחרות בהתאם להתמחות הסטודנטים ובאישור ועדת המוסמכים המחלקתית.

הרכב הציון הסופי לתואר

בנתיב המחקרי	קורסים	50%
	עבודת גמר	50%
בנתיב הכללי	קורסים	75%
	בחינת גמר	25%

מגמה במדעי היהדות – בינתחומי
(סימן מחשב 2-2-125)

תנאי הקבלה :

1. בוגרי תואר הראשון שעמדו בבחינת פטור ברמה אוניברסיטאית באנגלית ועברו בהצלחה ראיון אישי.
2. בוגרי תואר ראשון כנ"ל הבוחרים במחלקה אחרת כתחום התמחות, או בעלי תואר ראשון מתחומים אחרים עשויים להידרש ללימודי השלמה בהתאם לדרישות מחלקת ההתמחות.
3. הקבלה לתכנית מותנית בקבלה ע"י מחלקת ההתמחות.

הלימודים במסגרת זו הינם לשנתיים בנתיב הכללי בלבד (ללא כתיבת עבודת גמר)
תוכנית הלימודים

1. הסטודנטים בתוכנית הבין-תחומית יידרשו ללמוד :
 - א. את מכסת השיעורים הנדרשת ע"י מחלקת ההתמחות (ראו טבלה מצורפת)
 - ב. את הקורסים הייחודיים למשתתפי התכנית (קורסי הליבה של התוכנית) (10 נק"ז)
 - ג. קורסי בחירה נוספים, ממחלקות ההתמחות או / ו ממחלקות אחרות..
 תוכנית הלימודים תיעשה בתאום עם היועצים ובאישורם.
2. על הסטודנטים לכתוב עבודות סמינר בהתאם לדרישות מחלקת ההתמחות.
3. על הסטודנטים שסיימו חובות שמיעה להיבחן, בתום השנה השנייה ללימודים בבחינת גמר בכתב, במסגרת מחלקת ההתמחות ובמסגרת התוכנית.
4. שקלול הציונים ייעשה ע"פ הנהוג במחלקת ההתמחות.
5. קורסי התכנית הבין-תחומית מרוכזים ביום שלישי. שיבוץ לשאר הקורסים בהתאם לתוכניות הלימודים של המחלקות השונות.
6. חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).

בוגרי התוכנית יקבלו תואר שני ממחלקות ההתמחות ותעודה על סיום לימודיהם בתוכנית הבין-תחומית.

מחלקה	נק"ז חובה	נק"ז תכנית	נק"ז חופשי (בחירה)
היסטוריה של ע"י	20	10	10
מקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום במסלולי מקרא, היסטוריה מקראית	20	10	10
ספרות עברית	20	10	10
לשון עברית	24	10	6
מחשבת ישראל	24	10	6
גיאוגרפיה ופיתוח סביבתי	24	10	6
המסלול ללימודי מדינת ישראל	20	10	10

לימודים לתואר שני במקרא, ארכיאולוגיה והמזרח הקדום
במסלול ארכיאולוגיה-אנתרופולוגיה
(סימן מחשב 2-135)

מטרת הלימודים

לימודי המסלול נועדו להרחיב ולהעמיק את ידיעות הסטודנטים בארכיאולוגיה-אנתרופולוגיה כדי להכשירם למחקר עצמאי ולעבודת שדה. בשילוב זה התיאוריה ותוצאות המחקר האנתרופולוגי משמשים כנקודות מוצא חשובות לשחזור דרך החיים של חברות העבר.

תנאי קבלה

בוגרי תואר ראשון במחלקה למקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום במסלול לארכיאולוגיה שלמדו את הקורס "מבוא לאנתרופולוגיה" (6 נק"ז). סטודנטים שסיימו תואר ראשון בתחום אחר יחויבו בקורסי מבוא לארכיאולוגיה ובקורסים נוספים שיקבעו ע"י ועדת הקבלה המחלקתית (סך כל ההשלמות 20 נק"ז). ייתכנו שינויים בדרישות ההשלמה במקרים בהם נלמדו קורסים רלוונטיים. סטודנטים שלא למדו סטטיסטיקה בתואר הראשון יחויבו ללמוד את הקורס "שיטות כמותיות". סטודנטים שלמדו במסלולים אחרים במחלקה, או בוגרי מוסדות אקדמיים בארכיאולוגיה או אנתרופולוגיה יידרשו ללמוד קורסי השלמה לפי החלטת ועדת הקבלה המחלקתית. לימודים אלו לא ייכללו במכסת הנקודות לתואר. רשאים להגיש מועמדות בוגרי תואר ראשון שהציון הסופי שלהם בתואר הוא **80 לפחות**, או שהישגיהם מחוץ ללימודים מקנים להם זכות זו, לפי החלטת המחלקה ובאישור הפקולטה.

חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).
משך הלימודים – על הסטודנטים לסיים את כל חובות השמיעה ללימודי התואר השני **תוך שנתיים** מתחילת לימודיהם.

חובות הסטודנטים – הסטודנטים חייבים במכסה קבועה של שעות סמסטריאליות (להלן: ש"ס) המקנות נקודות זכות כמספר השעות (להלן: נק"ז) במסגרת המחלקה ובמחלקות אחרות ובלימודי השלמה מעבר למכסה, הנקודות לתואר (כמפורט להלן).
סטודנטים בשני נתיבי הלימוד יהיו רשאים ללמוד חלק מהקורסים במחלקות קרובות בהתאם להתמחותם ובאישור ועדת המוסמכים המחלקתית.

א. הנתיב המחקרי (40 נק"ז)

1. **מכסת הנקודות** – הסטודנטים ילמדו קורסים בהיקף 32 נק"ז.
2. **לימודי שפה** – שפה עתיקה או שפה מודרנית שנייה למתקדמים לפי החלטת המדריך בהיקף 4 נק"ז. (מעבר למכסת הנקודות הנדרשות לתואר)
3. **עבודת סמינר** – על הסטודנטים לכתוב עבודת סמינר אחת לפחות (4 נק"ז).
4. **עבודת גמר** – הסטודנטים יכתבו עבודת גמר בהיקף של 8 נק"ז בהנחיית חבר סגל מן המניין מהמחלקה בדרגת מרצה ומעלה. הצעת המחקר תוגש ותאושר עד תום השנה הראשונה ללימודים ובאישור חריג לא יאוחר מתום הסמסטר השלישי ללימודים. עבודת הגמר תוגש לשיפוט לא יאוחר מתום השנה השלישית ללימודים.
5. **בחינת גמר** – הסטודנטים יציגו עבודתם בסמינר המחלקתי.

ב. הנהיב הכללי (40 נק"ז)

1. **מכסת הנקודות** - הסטודנטים ילמדו קורסים בהיקף 40 נק"ז.
2. **לימודי שפה** - סטודנטים בנהיב הכללי רשאים שלא ללמוד שפה עתיקה או מודרנית. סטודנטים שיבחרו שלא ללמוד שפה ילמדו קורס בחירה בהיקף של 4 נק"ז לפי החלטת ועדת המוסמכים המחלקתית.
3. **בחינת גמר** - הסטודנטים יבחנו בבחינת גמר בתום שנת הלימודים השנייה (עד ה-30.9 או לכל המאוחר עד 31.12 בשנה השנייה ללימודים) ובתנאי שסיימו חובות שמיעה לתואר.

מבנה הלימודים**א. הנהיב המחקרי (40 נק"ז).**

- 16-18 נק"ז במסגרת לימודי המחלקה.
- 10-12 נק"ז ממחלקות אחרות בהתאם להתמחות הסטודנטים ובאישור המנחה וועדת המוסמכים המחלקתית.
- 4 נק"ז שפה עתיקה או מודרנית בהתאם להתמחות הסטודנטים ובאישור המנחה וועדת המוסמכים המחלקתית. סטודנטים שיתמחו בתקופות הפרהיסטורית יהיו פטורים מלימודי שפה עתיקה ויהיו חייבים בקורס נוסף של 4 נק"ז.
- 8 נק"ז עבודת גמר.

ב. הנהיב הכללי – (40 נק"ז).

- 18-20 נק"ז במסגרת לימודי המחלקה.
- 16-18 נק"ז ממחלקות אחרות בהתאם להתמחות הסטודנטים ובאישור ועדת המוסמכים המחלקתית.
- 4 נק"ז שפה עתיקה או מודרנית בהתאם להתמחות הסטודנטים ובאישור ועדת המוסמכים המחלקתית. סטודנטים שיתמחו בתקופות הפרהיסטורית יהיו פטורים מלימודי שפה עתיקה ויהיו חייבים בשיעורים נוספים של 4 נק"ז.

הרכב הציון הסופי לתואר

50%	בנהיב המחקרי קורסים
50%	עבודת גמר
75%	בנהיב הכללי קורסים
25%	בחינת גמר

לימודים לתואר שלישי (Ph.D)

במקרא ובמזרח קדום, בהיסטוריה מקראית או בארכיאולוגיה

המחלקה למקרא ארכיאולוגיה ומזרח קדום מקיימת תכנית לימודים לדוקטורט בהתאם לתקנון הכללי של האוניברסיטה. ניתן ללמוד לקראת דוקטורט בשלושה מסלולים: מסלול רגיל, מסלול משולב ומסלול ישיר.

למסלול הרגיל יכולים להגיש מועמדות בעלי תואר שני מחקרי במקרא, היסטוריה מקראית או בארכיאולוגיה שממוצע ציוני הקורסים שלהם בתואר השני 85 לפחות וציון התיזה שלהם 85 לפחות. חריגים יובאו לדיון בועדת הקבלה המחלקתית לתואר שלישי. על המועמד להידבר עם מנחה מסגל המחלקה ולהחליט איתו על נושא עבודת הדוקטורט. תלמידי מ.א. מחקרי בתחומים קרובים רשאים להגיש מועמדותם והיא תשקל על בסיס אישי על ידי ועדת תלמידי מחקר של המחלקה, ויידרשו ממנו לימודי השלמה בהתאם.

למסלול המשולב יכולים להגיש מועמדותם תלמידים לתואר שני מחקרי במקרא או בארכיאולוגיה שסיימו את כל חובות השמיעה לתואר שני והחלו לכתוב את עבודת הגמר. המעבר למסלול זה מותנה באישור המנחה וועדת המוסמכים של המחלקה.

למסלול הישיר יכולים להגיש מועמדות מצטיינים בעלי תואר בוגר במקרא או בארכיאולוגיה בציון של 90 לפחות המתקבלים ללמודו ישירות לתואר שלישי.

כל תלמיד חייב לשמוע לפחות שני קורסים (8 נק"ז) ולהכין עבודת דוקטורט בהנחיית מנחה מהמחלקה למקרא, ארכיאולוגיה ומזרח קדום ובפיקוחו. חובות התלמיד ייקבעו על ידי המנחה וועדת הבדיקה של הצעת המחקר.

קבלת תלמידים בעלי מ.א. כללי

תלמידים בעלי מ.א. כללי המעוניינים בלימודי הדוקטורט במחלקה יתקבלו כתלמידים במעמד משלימים. קבלת תלמיד כמשתלם אינו מהווה התחייבות לקבלה לדוקטורט.

תנאי קבלה והשלמות:

תנאי קבלה:

תלמידים בעלי מ.א. במקרא, היסטוריה מקראית או בארכיאולוגיה עם ציון מ.א. ממוצע 90 לפחות.

השלמות:

עבודה שוות ערך לתזה.

המחלקה לספרות עברית

(סימן מחשב 122)

לימודים לתואר ראשון

מטרות הלימודים

- א. להכשיר את התלמיד להבנה ולמחקר עצמאי של יצירות ספרות.
- ב. להקנות לתלמיד ידע בספרות העברית לתקופותיה ולסוגיה.
- ג. להרחיב את הבנתה של היצירה הספרותית במסגרת התרבות היהודית והכללית.

מבנה הלימודים

הלימודים לתואר ראשון (ב.א.) מורכבים משלושה מדורים :

- א. ספרות עברית חדשה
 - ב. היצירה העברית בימי-הביניים, הרנסנס והבארוק
 - ג. אגדה וספרות עממית
- בכל המדורים יתקיימו גם שעורים בספרויות יהודיות שיש להן זיקה לספרות עברית. הלימודים נמשכים שלוש שנים, התלמיד יכול לבחור בין 4 תוכניות לימודים :
- א. ספרות עברית כמחלקה ראשית, בהיקף של 80 נק"ז.
 - ב. תוכנית דו-מחלקתית, בהיקף של 54 נק"ז.
 - ג. ספרות עברית כמחלקה משנית בהיקף של 28 נק"ז.
 - ד. ספרות עברית כחטיבה בהיקף של 14 נק"ז (סימן מחשב 178).

בחירת המיון

כל תלמידי שנה א' חייבים בבחינת מיון. תאריך הבחינה 19.10.2007. פרטים על הבחינה יתפרסמו בהמשך וניתן להתקשר למזכירות המחלקה לבירורים נוספים: אילנית – 08-6461131 או במייל

ilcoh@bgu.ac.il

- * ציון 85 ומעלה – פטור מהקורס כתיבה עיונית.
- * ציון 65-85 – חובה ללמוד את הקורס כתיבה עיונית למתקדמים: 122-1-0017. קורס המתקיים פעמיים בשנה ויש ללמוד אותו רק פעם אחת.
- * ציון 64 ומטה – חובה ללמוד את הקורס כתיבה עיונית. זהו קורס שנתי: סמסטר א' 122-1-0981, סמסטר ב' 122-1-0991.

סדנאות לכתיבה ספרותית

החל משנה"ל תשס"ג מוצעות סדנאות בכתיבה ספרותית בשירה ובפרוזה כחלק משיעורי הבחירה במחלקה. לדוגמא: בתשס"ח תתקיים סדנת שירה בערבית לתלמידים דוברי ערבית עם המשוררת נידא'א חורי וסדנת פרוזה עם הסופר אתגר קרת. לפרטים: סיגל – 08-6461132.

קריאת יצירות מופת

קורס זה הינו הדרכה אישית אליה חייב כל סטודנט במסלול דו-מחלקתי או מחלקה ראשית להירשם בכל סמסטר של כל שנה בלימודיו. ההדרכות לקריאה יתבצעו ע"י דוקטורנטים ובמסגרת המפגשים יקראו הסטודנטים את יצירות החובה לתואר. הקורס אינו מקנה נק"ז והוא חובה על כל סטודנט שמתחיל לימודיו בתשס"ז והלאה.

ספרות כמחלקה ראשית (80 נק"ז)

תכנית זו מאפשרת לתלמיד לרכז את החלק העיקרי ללימודיו לתואר ב.א. במסגרת המחלקה לספרות עברית. לתכנית זו ניתן להתקבל רק בתום ועל סמך ציוני שנה א', ומותנה באישור בכתב של ועדת ההוראה המחלקתית. תלמיד המבצע שינוי בהרכב לימודיו שלא באישור ועדת ההוראה – מסתכן בביטול קורסים שלמד על דעת עצמו.

שנה א'

חובה :

כתיבה עיונית – חלק א' + חלק ב'
או (וזה תלוי בציון בבחינת המיון)
כתיבה עיונית למתקדמים – סמסטריאלי
הדרכה ביבליוגרפית – סמסטריאלי
קריאת יצירות מופת לשנה א' – שנתי
מבוא היסטורי : מספרות המדרש ועד החסידות (4 נק"ז סה"כ) – שנתי
מבוא לספרות עממית (2 נק"ז) – שנתי
מבוא היסטורי לספרות עברית חדשה : המאה ה-19 והמאה ה-20 – שנתי
יסודות השירה (4 נק"ז) – שנתי
יסודות הסיפורת (4 נק"ז) – שנתי
מבוא לשירה עברית בימי הביניים (4 נק"ז) – סמסטר א'
מבוא לספרות עברית בימי הביניים (2 נק"ז) – סמסטר ב'

שנה ב'

חובה :

קריאת יצירות מופת לשנה ב' – שנתי
*מבוא היסטורי לספרות העברית החדשה – המאה ה-18 והמאה ה-19. (2 סמסטרים, 2 נק"ז סה"כ) – שנתי
תורת הספרות – חלקים א'+ב' (6 נק"ז)
פרו"ס : מבנה הפרו"ס השתנה. כל פרו"ס יהיה סמסטריאלי. יש לצבור 4 נק"ז = 2 פרו"ס, משני מדורים שונים.

בחירה : התלמיד יצבור בכל שנות לימודיו 26/28 נק"ז (תלוי בקורס כתיבה עיונית) משיעורי בחירה, מהם יוכל לבחור 8 נק"ז משיעורים במחלקות : ספרויות זרות, פילוסופיה, לשון עברית, מקרא והיסטוריה מקראית, היסטוריה של עם ישראל, תולדות מחשבת ישראל. קורסים אלה טעונים אישור היועץ המחלקתי.

שנה ג'

חובה:

התלמיד חייב ללמוד 3 סמינרים בשניים או שלושה מדורים, כרצונו.
ההשתתפות בשלושה סמינרים מותנית בסיומו בהצלחה את הפרוסמינר, ללא תלות במדור שבו נלמד הפרוסמינר.

בחירה: יצבור התלמיד בכל שנות לימודיו 26/28 נק"ז (תלוי בקורס כתיבה עיונית) משיעורי בחירה, מהם יוכל לבחור 8 נק"ז משיעורים המחלקות: ספרויות זרות, פילוסופיה, לשון עברית, מקרא והיסטוריה מקראית, היסטוריה של עם ישראל, תולדות מחשבת ישראל. קורסים אלה טעונים אישור היועץ המחלקתי.

* קורס זה מיועד רק לתלמידים המתחילים ללמוד בתשס"ז ואשר בתשס"ח יהיו בשנה ב'. קורס קדם חובה: הקורס של שנה א': מבוא היסטורי לספרות חדשה: המאה ה-19 והמאה ה-20.

חלוקת הנק"ז ע"פ שנות לימוד

שנה א'

עפ"י הציון בבחינת המיון, לומדים אחד משני הקורסים של כתיבה.	[	0 נק"ז	קריאת יצירות מופת לשנה א' – שנתי
		1 נק"ז	כתיבה עיונית למתקדמים (סמסטריאלי)
		3 נק"ז	כתיבה עיונית (שנתי)
		2 נק"ז	מבוא לספרות עממית (שנתי)
		1 נק"ז	הדרכה ביביליוגרפית (סמסטריאלי)

מבואות מתודולוגיים:

4 נק"ז	יסודות השירה (שנתי)
4 נק"ז	יסודות הסיפורת (שנתי)

מבואות היסטוריים:

4 נק"ז	מבוא היסטורי: מספרות המדרש ועד החסידות (שנתי)
4 נק"ז	מבוא לשירה עברית בימי הביניים – סמסטר א'
2 נק"ז	מבוא לספרות עברית בימי הביניים – סמסטר ב'
4 נק"ז	מבוא היסטורי לספרות חדשה: המאה ה-19 והמאה ה-20 (שנתי)

סה"כ: 26 או 28 נק"ז

שנה ב'

חובה

קריאת יצירות מופת לשנה ב' – שנתי	0 נק"ז
מבוא היסטורי לספרות עברית המאה ה-18 והמאה ה-19	
חלק א' + ב'	2 נק"ז
פרוסמינר (2X)	4 נק"ז
תורת הספרות א + ב	6 נק"ז
שיעורי בחירה	16 נק"ז

סה"כ: 28 נק"ז

שנה ג'

חובה

קריאת יצירות מופת לשנה ג' – שנתי	0 נק"ז
3 סמינרים (משני מדורים שונים)	12 נק"ז
שיעורי בחירה	12 או 14 נק"ז

סה"כ 24 או 26 נק"ז

בכל שנות לימודיו יצבור התלמיד 26/28 נק"ז (תלוי בקורס כתיבה) משיעורי הבחירה, מהם יוכל לבחור 8 נק"ז משיעורים במחלקות: ספרויות זרות, פילוסופיה, לשון עברית, מקרא והיסטוריה מקראית, היסטוריה של עם ישראל, תולדות מחשבת ישראל (את שיעורי הבחירה אפשר ללמוד בשנים ב'-ג' בלבד!!!).

תכנית דו-מחלקתית (54 נק"ז)

שנה א'

חובה:

כתיבה עיונית – חלק א' + חלק ב'
או (וזה תלוי בציון בבחינת המיון)
כתיבה עיונית למתקדמים – סמסטריאלי
הדרכה ביבליוגרפית – סמסטריאלי
קריאת יצירות מופת לשנה א' – שנתי
מבוא היסטורי: מספרות המדרש ועד החסידות (4 נק"ז סה"כ) – שנתי
מבוא לספרות עממית (2 נק"ז) – שנתי
מבוא היסטורי לספרות עברית חדשה: המאה ה-19 והמאה ה-20 – שנתי
יסודות השירה (4 נק"ז) – שנתי
יסודות הסיפורת (4 נק"ז) – שנתי
מבוא לשירה עברית בימי הביניים (4 נק"ז) – סמסטר א'
מבוא לספרות עברית בימי הביניים (2 נק"ז) – סמסטר ב'

שנה ב'

חובה

קריאת יצירות מופת לשנה א' – שנתי

מבוא היסטורי לספרות העברית החדשה: המאה ה-18 עד המאה ה-19 - שנתי
חלקים א+ב (2 סמסטרים, 2 נק"ז סה"כ)

תורת הספרות – חלקים א' + ב'

פרו"ס: מבנה הפרו"ס השתנה. כל פרו"ס יהיה סמסטריאלי. יש לצבור 4 נק"ז = 2 פרו"ס משני מדורים שונים.

בחירה

בשנה ב' יתחיל הסטודנט ללמוד את שיעורי הבחירה. סה"כ שיעורי בחירה לתכנית דו מחלקתית:

6 נק"ז – לתלמידים הלומדים את הקורס "כתיבה עיונית" (סה"כ 6 נק"ז בחירה לכל התואר).

8 נק"ז – לתלמידים הלומדים את הקורס "כתיבה עיונית למתקדמים" (סה"כ 8 נק"ז בחירה לכל התואר).

שנה ג'

חובה:

קריאת יצירות מופת לשנה ג' – שנתי.

התלמיד חייב ללמוד 2 סמינרים בשני מדורים שונים.

ההשתתפות בסמינרים מותנית בסיומו בהצלחה את הפרוסמינר, ללא תלות במדור שבו נלמד הפרוסמינר.

בחירה: בשנה זו ישלים הסטודנט את מכסת שיעורי הבחירה, אם טרם השלים אותם.

שנה א'

קריאת יצירות מופת לשנה א' 0 נק"ז

כתיבה עיונית למתקדמים (סמסטריאלי) 1 נק"ז

כתיבה עיונית א'+ב' (שנתי) 3 נק"ז

הדרכה ביבליוגרפית (סמסטריאלי) 1 נק"ז

מבוא לספרות עממית (שנתי) 2 נק"ז

מבואות מתודולוגיים:

יסודות השירה - שנתי 4 נק"ז

יסודות הסיפורת - שנתי 4 נק"ז

מבואות היסטוריים:

מבוא היסטורי: מספרות המדרש ועד החסידות - שנתי 4 נק"ז

מבוא לשירה עברית בימי הביניים – סמסטר א' 4 נק"ז

מבוא לספרות עברית בימי הביניים – סמסטר ב' 2 נק"ז

מבוא היסטורי לספרות עברית חדשה
המאה ה-19 והמאה ה-20 - שנתי 4 נק"ז

שנה ב'

חובה:

0 נק"ז	קריאת יצירות מופת לשנה ב' –שנתי
2 נק"ז	מבוא היסטורי לספרות עברית החדשה
4 נק"ז	המאה ה-18 עד המאה ה-19 חלק א' + ב'
6 נק"ז	פרוסמינר 2 X
6/8 נק"ז	תורת הספרות א+ב
	שיעורי בחירה (שנה ב' או ג')

סה"כ 18/20 נק"ז

שנה ג'

חובה:

0 נק"ז	קריאת יצירות מופת לשנה ג' –שנתי
8 נק"ז	2 סמינרים
8 נק"ז	סה"כ 8 נק"ז

סה"כ 54 נק"ז

ספרות עברית כמחלקה משנית (28 נק"ז)

תכנית זו מוצעת למי שלומד במחלקה אחרת בהיקף של 80 נק"ז ומעוניין להשלים את לימודיו לתואר במסגרת המחלקה לספרות עברית.

תכנית זו מיועדת גם לתלמידים במסלול לימודים רב-תחומיים (ב.א. כללי לשעבר).

שנה א'

חובה:

0 נק"ז	קריאת יצירות מופת לשנה א' –שנתי
3 נק"ז	כתיבה עיונית - שנתי
1 נק"ז	כתיבה עיונית למתקדמים – סמסטריאלי
1 נק"ז	הדרכה ביבליוגרפית – סמסטריאלי
	<u>מבואות מתודולוגיים:</u>
4 נק"ז	יסודות השירה- שנתי
4 נק"ז	יסודות הסיפורת - שנתי
2 נק"ז	בחירה (בסמסטר ב'):

סה"כ 12/14 נק"ז

* לא יאושרו מבואות אחרים לתכנית זו. תלמיד שילמד מבוא אחר על דעת עצמו – לא יזכה להכרה בנק"ז אלה.

שנה ב'

חובה:

1 פרוסמינר

בחירה

2 נק"ז

10/8 נק"ז

סה"כ 10/12 נק"ז

שנה ג'

סמינר

4 נק"ז

סמינר אחד, ללא תלות במדור שבו למד התלמיד את הפרוסמינר.

סה"כ 4 נק"ז

סה"כ 28 נק"ז

ספרות עברית כחטיבה (14 נק"ז, מס' מחשב 178 – ר' פרק "חטיבות לימודים")

התלמיד חייב ללמוד מבוא מתודולוגי אחד, "יסודות השירה" (4 נק"ז), או "יסודות הסיפורת" (4 ק"ז), ולצבור 10 נק"ז מתוך שיעורי הבחירה.

יסודות השירה או יסודות הסיפורת - שנתי

4 נק"ז

שיעורי בחירה:

10 נק"ז

סה"כ 14 נק"ז

תקנות והוראות כלליות

1. תלמידים שלא ישיגו את מינימום הסכ"ם הנדרש יוכלו לבקש להתקבל למחלקה על סמך ראיון אישי ומבחן בע"פ.
2. תלמידי שנה א' חייבים במבחן מיון בסיסי בכתיבה ובהבנת הנקרא. המבחן מתקיים בשבוע הראשון של שנה"ל. נא לעקוב אחר פרסומי המחלקה. המחלקה תרשום אוטומטית כל תלמיד שלא ייגש לבחינה לקורס כתיבה עיונית.
3. ציון המעבר בקורסי בחירה, סמינרים ופרוסמינריונים הוא 56.
4. ציון המעבר בקורסי המבוא וב"תורת הספרות" הוא: 60. יש לקבל ציון עובר גם בשיעור וגם בתרגיל (בשיעור בו מתקיים גם תרגיל).
5. העדרות של למעלה מ 20% מן השעורים תגרום לציון נכשל בקורס.
6. אין ללמוד יותר משני קורסים אצל אותו מורה.
7. מעבר משנה לשנה מותנה בהצלחה בבחינות (בממוצע כללי במחלקה של מינימום 65).
8. חובת התלמיד להתעדכן בהודעות הנשלחות לתיבת הדואר האלקטרוני, הודעות על אתר המחלקה והודעות המתפרסמות על לוחות המודעות.

שעורי מבוא

- ציון מעבר בכל שעורי המבוא, כולל "תורת הספרות" ו"מבוא היסטורי לספרות עברית חדשה", הוא 60. לא יעשה שקלול ציון נכשל בבחינה עם ציון עובר בעבודות.
- כישלון בשני מבואות אינו מאפשר מעבר לשנה ב'.
- השלמת המבואות חייבת להיעשות במהלך שנה א'. באישור מיוחד של ועדת הוראה מחלקתית, ניתן יהיה להמשיך מבואות בשנה ב'. תלמיד לא יוכל להמשיך בלימודיו בשנה ג' ללא השלמת כל המבואות.

פרוסמינר

- * הפרו"ס הוא קורס סמסטריאלי המקנה 2 נק"ז.
- צוות מורי הפרו"ס של המחלקה שקד על הכנת חוברת הנחיות לשיעורי הפרו"ס. ניתן למצוא ההנחיות באתר האינטרנט המחלקתי. ההנחיות בחוברת מחייבות הן את המורה והן את התלמידים.
- ציון מעבר בפרו"ס הוא 56.
- את עבודת הפרו"ס חובה להגיש עד 30 בספטמבר בשנה בה נלמד הקורס.
- עבודת הפרו"ס תוגש במזכירות המחלקה וינתן עליה אישור. על התלמיד לשמור אצלו עותק זהה לעותק שנמסר למחלקה.
- כל עבודה היא עבודה אישית של הכותב. לא תאושרנה עבודות משותפות.
- ציון הקורס יורכב משקלול ציוני העבודות בפרו"ס וממבחן שייערך באחד הסמסטרים (לפי החלטת המרצה).
- מספר המקומות בפרו"ס הוא בין 10-15.

סמינרים

- ציון מעבר בפרו"ס הוא תנאי כניסה לסמינר. אי-אפשר להשתתף בסמינרים אלא אם הושלמו כל חובות הפרוסמינר, או שהסמינר נלמד במקביל לפרוסמינר (מותנה באישור מיוחד ובכתב של ועדת ההוראה המחלקתית).
- הציון הסופי בקורס ישוקלל משני ציונים:
 - א. ציון עבודת הסמינר בתום השנה.
 - ב. ציון ביניים שיקבע על-פי מבחן או הגשת רפראט, בהתאם להחלטת המרצה. משקלו של ציון זה לא יעלה על 30%.
- לא תאושרנה עבודות משותפות לשני סטודנטים או יותר.
- את העבודה יש למסור למזכירות המחלקה ולקבל אישור על מסירתה. על התלמיד לשמור אצלו עותק זהה לעותק שנמסר.
- היקף עבודת סמינר 25-30 עמודים.
- מספר המקומות בסמינר הוא בין 10-15.
- תאריך אחרון למסירת עבודת סמינר הוא 30 בספטמבר של אותה השנה בה השתתף התלמיד בסמינר. אולם תלמיד המבקש להבטיח את השתתפותו בטקס קבלת תארים של אותה שנה חייב להגיש עבודתו עד 30 בספטמבר כדי להכליל את הציון בתהליכי הרישום הדרושים. שימו לב כי הגשה באיחור של עבודה תגרור תשלום קנס על הגשת עבודה באיחור.

- עבודות המוגשות באיחור, ללא אישור, לא תתקבלנה והתלמיד יאלץ ללמוד את הקורס מחדש.
- בקשות לאישור מיוחד להארכת מועד הגשת עבודות סמינריות יש להגיש בכתב אך ורק לועדת הוראה של המחלקה בצירוף אישורים מתאימים. סיבות מוצדקות להארכת מועד הגשה הן למשל: שרות מילואים, אישפוז בבית חולים, שמירת הריון, אבל במשפחה מדרגת קירבה ראשונה.
- אין לפנות למרצים בבקשת דחייה. רק לועדת הוראה יש סמכות לאישור הדחייה. (הדחייה המקסימלית היא עד ה- 01.12 של אותה שנה.) סטודנט זה גם לא יוכל להשתתף בטקס הענקת התארים בקיץ של אותה שנה.**
- חל איסור להגיש אותה עבודה בשני קורסים. הדבר ייחשב לעבירת משמעת.

טבלת נקודות זכות של היקפי הלימוד השונים

14 חטיבה	28 משנית	54 דו-מחלקתי	80 מורחבת	
===		0 נק"ז. חובה לתואר	0 נק"ז. חובה לתואר	הדרכה אישית לקריאה
===	3	3	3	כתיבה עיונית
או: זה תלוי בציון בבחינת המיון				
===	1	1	1	כתיבה עיונית למתקדמים
===	1	1	1	הדרכה ביבליוגרפית
4 (או מבוא לסיפורת)	4	4	4	מבוא לשירה
4 (או מבוא לשירה)	4	4	4	מבוא לסיפורת
===	===	4	4	מבוא היסטורי מספרות מדרש ועד חסידות
===	===	2	2	מבוא לספרות עממית
===	===	4	4	מבוא היסטורי לספרות עברית חדשה המאות 19-20
===	===	4	4	מבוא לשירת ימי הביניים
===	===	2	2	מבוא לספרות ימי הביניים
===	===	6 (לומדים 8 שעות)	6 (לומדים 8 שעות)	תורת הספרות
===	===	2	2	מבוא היסטורי לספרות עברית חדשה המאות 18-19
--	2	4	4	פרוסמינר
--	4	8	12	סמינרים
4	20/22	46/48	50/52	סה"כ חובה:
10	10/8	8/6	30/28	בחירה:
14	28	54	80	סה"כ נק"ז לתואר:

*תלמידים הבוחרים בספרות עברית כחטיבה מצומצמת אינם רשאים להתקבל ללימודי תעודת הוראה בספרות עברית.

סילבוס קורסי חובה לתואר ראשון

ניתן יהיה לקבל סילבוסים מעודכנים בתחילת סמסטר בשיעורים הראשונים.

לימודים לתואר שני בספרות עברית

(סימן מחשב 2-122)

מבנה הלימודים

המחלקה לספרות עברית מציעה לימודי תואר שני בשני נתיבי לימוד:

א. נתיב מחקרי הלומדים בנתיב זה חייבים לכתוב עבודת גמר. הוא נועד לסטודנטים המעוניינים

להרחיב את כושרם המחקרי לקראת לימודים לתואר השלישי (Ph.D).

ב. נתיב כללי הלומדים בנתיב זה אינם נדרשים לכתוב עבודת גמר. הוא נועד לסטודנטים

המעוניינים להעמיק את הידע בתחום התמחותם ולהרחיב את השכלתם האקדמית.

במסגרת הנתיב הכללי קיימת מגמת לימוד בכתיבה יצירתית: מגמה זו נועדה לסטודנטים המעוניינים לשפר את יכולת הכתיבה היצירתית שלהם ולהרחיב את השכלתם האקדמית. מגמה זו מציעה התנסות בסדנאות יצירתיות לכתיבה בז'אנרים שונים.

משך הלימודים לתואר שני בשני נתיבי הלימוד הינו שנתיים.

תנאי קבלה

ללימודים לתואר שני רשאי להירשם:

1. סטודנטים אשר סיימו את לימודיהם במחלקה לספרות עברית באוניברסיטת בן-גוריון בנגב או באוניברסיטה אחרת בישראל בציון "טוב" (80) לפחות ועברו בהצלחה ראיון אישי.
2. סטודנטים שסיימו את לימודיהם בתחום אחר יוכלו להתקבל רק לאחר דיון בוועדת הקבלה של התואר השני של המחלקה. אם יוחלט על קבלתם הם יידרשו ללמוד לימודי השלמה בהתאם לצורך. לימודי ההשלמה לא יובאו בחשבון השעות לקראת התואר.
3. סטודנטים בעלי תעודת "בוגר אוניברסיטה" בספרות עברית מאחת האוניברסיטאות המוכרות על ידי המועצה להשכלה גבוהה בחו"ל יוכלו להיחשב כמועמדים לקבלה אם ציוניהם והישגיהם עומדים בקנה המידה הנדרש. הם יחויבו בלימודי השלמה בהתאם לצורך.
4. סטודנטים המבקשים להירשם למגמת הכתיבה היצירתית יידרשו להגיש כתב-יד מקורי של יצירה בתחום השירה, הסיפורת או הביקורת הספרותית, בהיקף של 10 עמודים לפחות.

תוכנית הלימודים

א. הנתיב המחקרי (40 נק"ז):

הקבלה לנתיב המחקרי מותנית בממוצע של 85 לפחות בשנה הראשונה ללימודי התואר השני:

בנתיב המחקרי יידרשו הסטודנטים ללמוד קורסים בהיקף של 32 נק"ז. תכנית הלימודים תקבע

בתיאום עם יועץ. שעורי עזר או השלמה אינם כלולים במסגרת נקודות הזכות לתואר.

עבודת גמר בהיקף של 8 נק"ז: העבודה בהיקף של עד 100 עמודים תיכתב בהנחיית חבר סגל מן

המניין מהמחלקה לפי בחירת הסטודנטים ובאישור ועדת המוסמכים המחלקתית. הצעת המחקר

תוגש לאישור ועדת המוסמכים המחלקתית עד תום השנה הראשונה ללימודים ובאישור חריג עד תום

הסמסטר השלישי ללימודים. עבודת הגמר תוגש לשיפוט לא יאוחר מתום השנה השלישית ללימודים.

קורסי חובה: 12-16 נק"ז

מתודולוגיה (4 נק"ז)

תחנות יסוד בהיסטוריוגרפיה (4 נק"ז)

קורס בספרות ימי הביניים (2-4 נק"ז)

קורס בספרות עממית ואגדה (2-4 נק"ז)

רצוי: קורס בכתיבה מדעית – 4 נק"ז

קורסי בחירה: 14-18 נק"ז

1. הסטודנטים רשאים ללמוד קורסים מתואר שני במחלקות אחרות בהיקף של עד 8 נק"ז, בתאום עם היועץ ובאישור ועדת המוסמכים המחלקתית.
2. על הסטודנטים לכתוב 2 עבודות סמינר במהלך לימודיהם לתואר.
3. בשיעורים שבהם הסטודנטים אינם כותבים עבודת סמינר יהיה עליהם להשתתף השתתפות פעילה ולהגיש רפארט בכתב.
4. המועד האחרון להגשת עבודות בקורסים, סמינרים ורפרט: 30 בספטמבר בשנה בה נלמד הקורס.
5. כתיבת עבודת גמר (בהיקף 8 נק"ז).
6. **הרכב הציון הסופי לתואר:**
קורסים: 50%
עבודת גמר: 50%

ב. הנתיב הכללי: (40 נק"ז)

1. בנתיב הכללי יידרשו הסטודנטים ללמוד קורסים בהיקף של 40 נק"ז. תכנית הלימודים תקבע בתיאום עם היועץ.

קורסי חובה: 8-12 נק"ז

תחנות יסוד בהיסטוריוגרפיה (4 נק"ז)

קורס בספרות ימי-הביניים (2-4 נק"ז)

קורס בספרות עממית ואגדה (2-4 נק"ז)

קורסי בחירה: 28-32 נק"ז

2. הסטודנטים רשאים ללמוד קורסים ממחלקות אחרות בהיקף של עד 8 נק"ז בתאום עם היועץ ובאישור ועדת המוסמכים המחלקתית.
3. על הסטודנטים לכתוב 3 עבודות סמינר במהלך לימודיהם לתואר.
4. בקורסים בהם הסטודנטים אינם כותבים עבודת סמינר יהיה עליהם להשתתף השתתפות פעילה ולהגיש רפארט בכתב.
5. בתום שנת הלימודים השניה לתואר (תום חובות השמיעה) על הסטודנטים להיבחן בשתי בחינות גמר. (מצ"ב נוהל בחינת גמר של המחלקה).
6. **הרכב הציון הסופי לתואר:**
קורסים: 70%
בחינת גמר: 30%

נוהל בחינת גמר במחלקה לספרות עברית

מי חייב בבחינות גמר לתואר שני?

- סטודנטים בנתיב הכללי שצברו 40 נק"ז – חייבים בשתי בחינות.
- סטודנטים בנתיב הכללי, במגמת כתיבה יצירתית שצברו 40 נק"ז – חייבים בשתי בחינות.

הנחיות:

- בשלב הראשון יש לפנות אל ד"ר ענת ויסמן, מתאמת הבחינות. אין לפנות למרצה בוחן לפני שיחה עם ד"ר ויסמן.
- הסטודנטים חייבים להיבחן בשני נושאים שונים. רצוי שנושא אחד לפחות יהיה תקופתי, ז'אנרי, תיאורטי, חתכי וכו'.
- הבחינות ייבדקו ע"י שני מרצים שונים (אחד לכל בחינה).
- לא יאושר נושא בו הסטודנטים כתבו עבודת סמינר.
- כל נושא יכלול כ- 500 עמודי בבליוגרפיה נוסף על הטקסטים הנתונים.
- לכל נושא יקבע/ תיקבע בוחן/ בוחנת. הרשימה הבבליוגרפית תסוכם יחד עם הבוחן/ת. חובה לציין ברשימה הבבליוגרפית מספרי עמודים ולסכמם. הבוחן/ת יעביר/ תעביר את הרשימה הבבליוגרפית המסוכמת בצרוף שאלון הבחינה אל מזכירות המחלקה.
- הכנת השאלות ובדיקת הבחינות יחולקו באופן שווה ככל האפשר בין חברי סגל המחלקה.

שימו לב!

- הבחינות מתקיימות בשלושה מועדים, כל שנה בחודשים: נובמבר, דצמבר ויולי, בדרך כלל בשבוע הראשון של החודש.
- תאריכי הבחינות המדויקים יפורסמו על לוחות המודעות במחלקה, ותישלחנה הודעות לתיבות האימייל של התלמידים (לאימייל BGU בלבד!).
- יש להירשם לבחינה כחודש וחצי מראש.
- כל שינוי במועד בחינה יש לתאם עם הבוחן, המזכירות ומתאמת הבחינות (ד"ר ענת ויסמן).
- באחריות הסטודנטים לוודא שבוע לפני הבחינה ששאלון הבחינה שלו והרשימה הבבליוגרפית המאושרת שלו נמצאים במזכירות המחלקה אצל סיגל אדרי (08-6461132).

לתיאום בחינה יש ליצור קשר עם ד"ר ענת ויסמן. אפשר ליצור קשר בשתי דרכים:

1. שעת קבלה בחדר 580 בבניין 72, במסדרון המחלקה:
 - יום ד', 18:00-19:00בשעת קבלה ניתן לגשת אישית, או להתקשר למשרד: 08-6472554
2. פנייה באימייל: anatweisman@gmail.com.

נתיב כללי במגמת כתיבה יצירתית

1. סטודנטים בנתיב הכללי הלומדים במגמה לכתיבה יצירתית נדרשים ללמוד 40 נק"ז. תכנית הלימודים תקבע בתיאום עם היועץ.

קורסי חובה : 14-10 נק"ז

תחנות יסוד בהיסטורגריפיה (4 נק"ז)

קורס בספרות ימי-הביניים (2-4 נק"ז)

קורס בספרות עממית ואגדה (2-4 נק"ז)

סדנאות : 12-14 נק"ז

קורסי בחירה : 14-20 נק"ז

2. המדור הראשי של הסטודנטים במגמה זו יהיה המדור לכתיבה יצירתית.
3. על הסטודנטים לכתוב 2 עבודות סמינריות בשני מדורים לפחות.
4. בנוסף לעבודות הסמינר, הסטודנטים במגמה זו יגישו יצירה מקורית שיכתבו בהנחיית אחד ממנחי הסדנאות במחלקה.
5. בקורסים בהם הסטודנטים אינם כותבים עבודת סמינר יהיה עליהם להשתתף השתתפות פעילה ולהגיש רפארט בכתב.
6. על הסטודנטים להיבחן בבחינת גמר בכתב בתום השנה השניה ללימודים (סיום חובות שמיעה) ולא יאוחר מ-30.9 בשנה השלישית. הבחינה תכלול 2 נושאים לפי בחירת הסטודנטים והיא תמשך יומיים. הסטודנטים רשאים להשתמש במשך הבחינה בכל חומר הלימוד. (הרכב הבחינה כאמור בנוהל בחינת גמר לעיל).
7. שקלול ציונים :
קורסים : 70%
בחינת גמר : 30%

הערות כלליות :

1. לימודי התואר השני מתקיימים בד"כ, שלושה ימים בשבוע (ימים ב', ג' ו-ד'). שיעורי החובה + השלמה בימים ג' ו-ד' ובימי שני סמינרים מחלקתיים.
2. המועד האחרון להגשת עבודות : 30 בספטמבר של השנה בה נלמד הקורס.
3. סטודנטים לא ילמדו יותר משני קורסים ו/או סדנאות אצל אותו המרצה.
4. סטודנטים לא יכתבו יותר מעבודת סמינר אחת אצל אותו המרצה.
5. חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).
6. ועדת המוסמכים המחלקתית תוכל לחייב את הסטודנטים ללמוד שפה זרה שניה אם זו נדרשת לצורך עבודת הגמר שלהם. (מעבר למכסת הנקודות לתואר).
9. סטודנטים הלומדים במגמה לכתיבה יצירתית המבקשים לעבור לנתיב המחקרי (ללא מגמה בכתיבה יצירתית) יהיו חייבים לעמוד בדרישות הנתיב המחקרי. (להשלים קורסים אם יהיה בכך צורך, ולקבל ציון 90 לפחות בקורסים שלמדו).

מגמה במדעי היהדות – בינתחומי
(סימן מחשב 2-2-125)

תנאי הקבלה :

1. בוגרי תואר הראשון שעמדו בבחינת פטור ברמה אוניברסיטאית באנגלית ועברו בהצלחה ראיון אישי.
2. בוגרי תואר ראשון כנ"ל הבוחרים במחלקה אחרת כתחום התמחות, או בעלי תואר ראשון מתחומים אחרים עשויים להידרש ללימודי השלמה בהתאם לדרישות מחלקת ההתמחות.
3. הקבלה לתכנית מותנית בקבלה ע"י מחלקת ההתמחות.

הלימודים במסגרת זו הינם לשנתיים בנתיב הכללי בלבד (ללא כתיבת עבודת גמר)
תוכנית הלימודים

1. הסטודנטים בתוכנית הבין-תחומית יידרשו ללמוד :
 - א. את מכסת השיעורים הנדרשת ע"י מחלקת ההתמחות (ראו טבלה מצורפת)
 - ב. את הקורסים הייחודיים למשתתפי התכנית (קורסי הליבה של התוכנית) (10 נק"ז)
 - ג. קורסי בחירה נוספים, ממחלקות ההתמחות או / ו ממחלקות אחרות..
 תוכנית הלימודים תיעשה בתאום עם היועצים ובאישורם.
2. על הסטודנטים לכתוב עבודות סמינר בהתאם לדרישות מחלקת ההתמחות.
3. על הסטודנטים שסיימו חובות שמיעה להיבחן, בתום השנה השנייה ללימודים בבחינת גמר בכתב, במסגרת מחלקת ההתמחות ובמסגרת התוכנית.
4. שקלול הציונים ייעשה ע"פ הנהוג במחלקת ההתמחות.
5. קורסי התכנית הבין- תחומית מרוכזים ביום שלישי. שיבוץ לשאר הקורסים בהתאם לתוכניות הלימודים של המחלקות השונות.
6. **חובת אנגלית** – בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).

בוגרי התוכנית יקבלו תואר שני ממחלקות ההתמחות ותעודה על סיום לימודיהם בתוכנית הבין-תחומית.

מחלקה	נק"ז חובה	נק"ז תכנית	נק"ז חופשי (בחירה)
היסטוריה של ע"י	20	10	10
מקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום במסלולי מקרא, היסטוריה מקראית	20	10	10
ספרות עברית	20	10	10
לשון עברית	24	10	6
מחשבת ישראל	24	10	6
גיאוגרפיה ופיתוח סביבתי	24	10	6
המסלול ללימודי מדינת ישראל	20	10	10

לימודים לתואר שלישי בספרות עברית

תלמיד לא יוכל להתקבל ללימודי תואר שלישי ללא אישור הועדה ללימודים מתקדמים של המחלקה. ועדת המחלקה תעביר את המלצתה לביה"ס ללימודי מחקר מתקדמים ע"ש קרייטמן. תלמיד לא יוכל להירשם לתואר שלישי ללא המלצה זו. על כל מועמד ליצור קשר עם מנחה המיועד להנחותו בלימודיו. קבלה לכל מסלול ומסלול מותנית באישור המנחה.

א. מסלול רגיל לדוקטוראט - לאחר סיום לימודי מ.א. במסלול המחקרי

תנאי כניסה למסלול:

- בעל תואר "מגיסטר" של אוניברסיטת בן-גוריון או בעל תואר שקול של מוסד אקדמי מוכר אחר, שהשיג ציון כללי של לפחות "טוב" בלימודים ו"טוב מאוד" (85) בעבודת הגמר לתואר מ.א.
- בעל הכשרה מספקת לשם מחקר במקצוע שבחר בו, לפי שיקול הועדה.
- הועדה רשאית לקבל גם מועמד שאינו עונה לדרישות אם השתכנעה שהמועמד יוכל להגיע לרמה הנדרשת ע"י לימודי השלמה באוניברסיטת בן-גוריון בנגב בתקופה שלא תעלה על שנה אחת. הועדה תטיל על המועמד כנ"ל להירשם כתלמיד מתמחה למחקר ותקבע לו תוכנית מיוחדת מתוך התייעצות עם הגורמים הנוגעים בדבר. הועדה תדון בדבר קבלתו של מועמד כנ"ל ללימודי מחקר לאור הישגיו בתום שנת הלימודים.
- הועדה תבדוק את מסמכי המועמד, תזמינו לראיון ותעמידו לבחינה, אם תמצא זאת לנחוץ.
- סטודנט יתקבל לתקופת ניסיון של עד 12 חודשים.

ב. מסלול משולב

- התלמיד ירשם ללימודי מ.א. במסלול מחקרי.
- במהלך כתיבת עבודת הגמר למ.א. התלמיד רשאי, באישור המנחה, לבקש להרחיב את העבודה לכלל עבודת דוקטוראט.
- התלמיד יפנה בבקשה לועדה ללימודים מתקדמים של המחלקה בצרוף העבודה והמלצת המנחה.
- התלמיד יגיש הצעת מחקר לתואר שלישי על בסיס העבודה לתואר שני.
- הועדה תבדוק את העבודה ואת ההצעה. הועדה רשאית להעביר את העבודה לקורא נוסף מחוץ לועדה.
- הועדה המחלקתית תעביר את ההמלצה לועדת הפקולטה.

ג. מסלול ישיר לדוקטוראט לאחר סיום לימודי ב.א.

- תנאי כניסה למסלול: ציון משוקלל לב.א. 95.
- התלמיד יגיש לשיפוט הועדה ללימודים מתקדמים של המחלקה 3 עבודות סמינריות שכתב בלימודיו לב.א.

- התלמיד יהיה חייב להשתתף בקורסים למ.א. בהיקף של 32 נק"ז. בכל קורס עליו לקבל ציון.
- בנוסף יחוייב התלמיד לצבור עוד 10-6 נק"ז.
- תלמיד יוכל להגיש הצעת מחקר מורחבת רק לאחר שסיים לפחות 50% מחובותיו. (כ- 16 נק"ז).
- התלמיד יגיש לועדה ללימודים מתקדמים את הצעת המחקר בצרוף אישור המנחה.
- הועדה תבדוק את הצעת המחקר ותהיה רשאית להעבירה לקורא נוסף מחוץ לועדה.

הדרישות לקבלת התואר "דוקטור לפילוסופיה" בכל המסלולים

קבלת התואר "דוקטור לפילוסופיה" דורשת את מילוי התנאים הבאים:

- א. קביעת מנחה ונושא מחקר
- ב. לימוד נוסף בהיקף של 10 נק"ז לפחות, לפי דרישת המנחה.
- ג. הגשת תוכנית המחקר ובחינת המועמדות לא יאוחר מ- 12 חודשים מיום קבלת התלמיד ללימודים.
- ד. כתיבת עבודת מחקר בהיקף של כ- 300 עמודים.
- ה. התלמיד יגיש אחת לשנה במשך כל תקופת לימודיו דו"ח התקדמות למנחה וליו"ר הועדה המחלקתית.
- ו. בשלב מתקדם של מחקרו ירצה התלמיד לפחות הרצאה סמינרית אחת בנושא מחקרו.

לשון עברית (סימן מחשב 123)

הלימודים לתואר ראשון

1. מטרת הלימודים

להקנות ידע בלשון העברית לתקופותיה ולתחומיה.
לתת לתלמיד כלים בלשניים ופילולוגיים למחקר העברית בזיקה ללשונות השמיות וללשונות מערביות בנות זמננו.

2. מבנה הלימודים

אפשר לבחור באחת משלוש התכניות האלה:
א. דו-מחלקתית (התכנית הרגילה) - 54 נק"ז
ב. מחלקה משנית (התכנית המצומצמת) - 28 נק"ז
ג. מחלקה ראשית (התכנית המורחבת) - 80 נק"ז
הלימוד בתכנית המורחבת של 80 נק"ז טעון אישור מטעם ועדת ההוראה של המחלקה. האישור יינתן בתום שנה א' ללימודים במחלקה. הממוצע הדרוש (מהציונים לשיעורי שנה א' במחלקתנו) כדי להשתתף בתכנית המורחבת הוא לפחות 80 (זה גם הציון הנדרש, והוא הממוצע הכולל הדרוש כדי להתקבל ללימודי התואר השני במחלקתנו - ראה להלן). מומלץ מאוד ללמוד במסגרת הזאת.

3. דרישות מיוחדות

- א. חובה ללמוד במסגרת הלימודים הכלליים את הקורס מבוא לספרות חז"ל או קורס בתלמוד.
- ב. חובה לעבור בסוף שנה א' את הבחינות (או את השיעורים) בניקוד, במבוא לדקדוק העברי ובניתוח תחבירי בציון 65 לפחות. קורסים אלה הם קורסי-קדם לרוב השיעורים בשנה ב'. מי שלא סיים בהצלחה את כל שיעורי הקדם לקורס מסוים בשנה ב' לא יוכל להירשם לאותו קורס בשנה ב'.
- ג. בסוף שנה א', יחויב התלמיד לעמוד בבחינת בקיאות בתנ"ך על שבעים פרקים סיפוריים מן התורה ומנביאים ראשונים. תלמידי לשון הלומדים במחלקה למקרא או במחלקה לספרות יהיו פטורים מן המבחן הזה אם יציגו אישור שעמדו בהצלחה בבחינה במחלקה האחרת בבקיאות בתנ"ך.
- ד. בתכנית הרגילה, חובה להשתתף בשני סמינרים. הלומדים במסגרת מחלקה ראשית ישתתפו בשלושה סמינרים. יש להגיש עבודת סמינר בכל סמינר בנוסף לשאר הדרישות של כל מרצה ומרצה. העבודה תוגש לא יאוחר מ- 30 בספטמבר בסוף שנת הלימודים שבה השתתף התלמיד בסמינר. בקשות להארכת המועד לא יידונו לאחר 31 באוגוסט של אותה שנת הלימודים (תקנות מפורטות יותר ניתן לקבל במזכירות המחלקה). כללי הגשת העבודות ייקבעו על ידי המרצה. זכאים להשתתף בסמינריונים רק תלמידים שסיימו את כל החובות של שנה א'. אין להשתתף בשני סמינרים של מרצה אחד או בנושא אחד. בתכנית הרגילה יש ללמוד סמינר אחד בשנה ב' וסמינר אחד בשנה ג'. חלק מהסמינרים יהיו פתוחים רק לתלמידי שנה ג'.
- ה. תלמידי שנה א' חייבים בהדרכה ביבליוגרפית א' (0 נק"ז) ובניקוד א' (0 נק"ז) לפני שילמדו הדרכה ביבליוגרפית ב' (2 נק"ז) וניקוד ב' (2 נק"ז); וכן ניתוח תחבירי א' (0 נק"ז) ומבוא לדקדוק העברי א' (0 נק"ז) לפני שילמדו ניתוח תחבירי ב' (1 נק"ז) ומבוא לדקדוק העברי ב' (1 נק"ז).

4. שיעורים מיוחדים

1. ערבית ספרותית למתחילים א'. שיעור זה מיועד לתלמידים שאינם יודעים ערבית. לא יוכל להשתתף בו, מי שקיבל ציון עובר בערבית בבחינת הבגרות (3 יחידות ומעלה) ומי ששפת אמו ערבית.
2. ערבית ספרותית למתחילים ב'. בשיעור זה לא ישתתפו מי שקיבל ציון 70 ומעלה בערבית בבחינת הבגרות (3 יחידות ומעלה) ומי ששפת אמו ערבית. תלמיד שאינו רשאי להשתתף באחד מהקורסים הנ"ל יהיה חייב להשלים את הנקודות החסרות בתיאום עם ועדת ההוראה המחלקתית ובשיתוף המרצה לערבית. הציון העובר בשיעור ערבית ספרותית למתחילים א' ובשיעור ערבית ספרותית למתחילים ב' הוא 65.

5. סדר הלימודים ודרישות הקדם לכל השיעורים בשנים ב' ג'

- א. השיעורים יילמדו כסדרם: לכל שיעור בשנים ב', ג', יהיו רשומים במחשב שיעורי הקדם לכל שיעור ושיעור. המחשב לא יאפשר הרשמה לשיעור בשנים ב', ג', אם התלמיד לא סיים בהצלחה את שיעורי-הקדם הרשומים עבור אותו שיעור. תלמיד לא יוכל להירשם לסמינר הפתוח לתלמידי שנים ב', ג', אם לא סיים את כל שיעורי שנה א'. תלמיד לא יוכל להירשם לסמינר הפתוח רק לתלמידי שנה ג' אם הוא לא סיים בהצלחה את כל שיעורי החובה משנים א', ב'.
- ב. כל חריגה בסדר הלימודים טעונה אישור מטעם ועדת ההוראה של המחלקה. ועדת ההוראה לא תאשר בקשות חריגות בשום אופן אם חסרות יותר משש נק"ז משיעורי שנה א'.
- ג. ציון עובר בשיעורי המחלקה הוא 56 למעט בשיעורים המיוחדים הבאים, שציון עובר בהם הוא 65 (בשני חלקי הקורס): ערבית ספרותית למתחילים, ניקוד, ניתוח תחבירי ומבוא לדקדוק העברי. בקורס תולדות הלשון יינתן ציון משוקלל של כל חלקי הבחינה, ואי אפשר יהיה להיבחן על כל אחד מחלקי הבחינה בנפרד.
- ד. תלמיד שנה א' שקיבל ציון נכשל פעמיים באותו שיעור, או בשני שיעורים שונים, לא יוכל להמשיך את לימודיו במחלקה. במקרה זה, לימודיו יופסקו לאלתר.
- ה. בתכנית הרגילה, על התלמיד ללמוד סמינר אחד בשנה ב' וסמינר אחד בשנה ג'.

6. מחלקה ראשית – התכנית המורחבת - 80 נק"ז

- מומלץ מאוד ללמוד במסגרת הזאת. בתיאום עם היועץ יוסיף התלמיד 26 נק"ז לתכנית הדו-מחלקתית הרגילה מתוך סוגי הקורסים שלהלן:
- א. ממאגר הסמינרים של המחלקה (מלבד שלושת הסמינרים שבהם מחויב התלמיד לכתוב עבודת סמינרים ניתן ללמוד סמינרים נוספים ללא צורך בכתיבת עבודת סמינר - הדרישות והציון ייקבעו בתיאום עם המרצה).
 - ב. שפות שמיות נוספות (ערבית למתקדמים, אכדית, ארמית למתקדמים).
 - ג. שפות קלאסיות (יוונית או לטינית).
 - ד. שפות מדוברות (במיוחד גרמנית או צרפתית).
 - ה. שיעורים ממחלקות אחרות.
- לפני תחילת הסמסטר הראשון, תפורסם רשימת שיעורים מומלצים כדי למלא את מכסת 26 נק"ז הנוספות, הן שיעורי בחירה וסמינרים ממחלקתנו הן שיעורים נבחרים ממחלקות אחרות. תלמיד המשתתף בתכנית המורחבת יכול להירשם לשיעורים מומלצים אלו בלי לקבל אישור מראש מוועדת ההוראה המחלקתית.

7. פירוט התכנית הדו-מחלקתית לפי שנות לימוד:

שנה א'

נקודות זכות	הסמסטר	מס' השעות בסמסטר	
2 (בסמ' ב' בלבד)	שנתי	2	ניקוד א', ב'
1 (בסמ' ב' בלבד)	שנתי	2	ניתוח תחבירי א', ב'
3	א'	4	ערבית ספרותית למתחילים א'
3	ב'	4	ערבית ספרותית למתחילים ב'
2 (בסמ' ב' בלבד)	שנתי	2	הדרכה ביבליוגרפית א', ב'
2	ב'	2	פונטיקה ורישום פונטי
2	א'	2	ארמית א'
2	ב'	2	ארמית ב'
1 (בסמ' ב' בלבד)	שנתי	2	מבוא לדקדוק העברי א', ב'
2	ב'	2	תורת ההגה של לשון המקרא
2	א'	2	סמנטיקה

סה"כ: 22

שנה ב'

נקודות זכות	הסמסטר	מס' השעות בסמסטר	
4	שנתי	2	תורת הצורות של לשון המקרא א', ב'
4	שנתי	2	לשון חז"ל א', ב'
2	א'	2	מבוא לעברית של ימי הביניים
2	א'	2	תורת ההגה של העברית החדשה
2	ב'	2	תחביר לשון המקרא
2	ב'	2	תחביר העברית החדשה
4	שנתי	2	סמינר ראשון א', ב'

סה"כ: 20

שנה ג'

נקודות זכות	הסמסטר	מס' השעות בסמסטר	
2	ב'	2	טקסטים מקראיים
2	א'	2	טקסטים מן העברית החדשה
4	שנתי	2	תולדות הלשון א', ב'
4	שנתי	2	סמינר שני א', ב'
12	סה"כ:		

8. פירוט תכנית המחלקה המשנית – 28 נק"ז

השיעורים הרשומים להלן ערוכים לפי שנים, ולא לפי נושאים. לא ניתן להירשם לשיעורי שנים ב' וג' לפני שמסיימים בהצלחה את שיעורי שנים א', ב' בהתאמה.

שנה א'

נקודות זכות	הסמסטר	מס' השעות בסמסטר	
2 (סמס' ב' בלבד)	שנתי	2	ניקוד א', ב'
1 (סמס' ב בלבד)	שנתי	2	מבוא לדקדוק העברי א', ב'
1 (סמס' ב' בלבד)	שנתי	2	ניתוח תחבירי א', ב'
2	ב'	2	פונטיקה ורישום פונטי
2	ב'	2	תורת ההגה של לשון המקרא

שנה ב'

נקודות זכות	הסמסטר	מס' השעות בסמסטר	
2	ב'	2	תחביר העברית החדשה
4	שנתי	2	תורת הצורות של לשון המקרא א', ב'
4	שנתי	2	לשון חז"ל א', ב'

שנה ג'

נקודות זכות	הסמסטר	מס' השעות בסמסטר	
2	א'	2	סמנטיקה
4	שנתי	2	תולדות הלשון א', ב'
4	שנתי	2	סמינר אחד א', ב'

לימודים לתואר שני בלשון עברית

(סימן מחשב 2-123)

1. תנאי קבלה

יתקבלו תלמידים שסיימו את לימודיהם לתואר הראשון במחלקה ללשון העברית באוני' בן-גוריון או במוסד אקדמי מוכר אחר בארץ והשיגו ממוצע ציונים של 80 ומעלה. ועדת הקבלה המחלקתית תשקול בקשות של מועמדים מחו"ל להתקבל למחלקה. כמו כן, הוועדה תשקול אם לקבל מועמדים שממוצע הציונים שלהם נמוך מ-80 ללימודים בתנאים מיוחדים לשנה אחת.

2. מבנה הלימודים

הלימודים יתמקדו בעיון בעברית העתיקה ובמחקרה לתקופותיה ולמסורותיה בזיקה לשפות השמיות; וכן בחקר העברית בת זמננו בכלים של הבלשנות המודרנית ובזיקה לרובדי הלשון הקודמים. העיון והמחקר יתבססו על הלשון הכתובה, על הלשון המדוברת ועל מסורות הלשון ולשונות היהודים.

משך הלימודים לתואר השני הוא שנתיים.

3. נתיבי הלימוד

במחלקה ללשון העברית מוצעים שני נתיבי לימוד:

א. נתיב כללי (40 נק"ז) – מיועד לסטודנטים המעוניינים בהעמקת הידע ובהרחבת השכלתם. על הסטודנטים ללמוד קורסים בהיקף של 40 נק"ז ובכללם שני שיעורי חובה שנתיים וסמינר מחלקתי (כאמור בסעיף 4 להלן), ולהגיש שתי עבודות סמינר בשני קורסים. ניתן לכתוב עבודת סמינר בכל קורס שנתי המוצע בתכנית הלימודים לתואר שני במחלקתנו באישור מראש של מרצה הקורס. עבודות הסמינר תיכתבנה אצל מרצים שונים ובנושאים שונים. עבודות סמינר ועבודות מסכמות בקורסים יש להגיש עד 30.9 בשנה שבה נלמד הקורס. באישור חריג של מרצה הקורס ושל ועדת ההוראה המחלקתית לתואר שני ניתן להגיש את העבודות לא יאוחר מ-31.12 באותה השנה.

ב. נתיב מחקרי (40 נק"ז) – מיועד לסטודנטים המעוניינים להמשיך בלימודיהם לתואר השלישי. המעבר לנתיב המחקרי טעון אישור של ועדת ההוראה המחלקתית לתואר שני. תנאי ראשוני למעבר הוא סיום שנה ראשונה בלימודי התואר השני בממוצע של 88, בחירת נושא לעבודת גמר ובחירת מנחה מהמחלקה (חבר סגל מן המניין בדרגת מרצה ומעלה) שייאות להנחות את הסטודנטים בכתיבת עבודת הגמר ולאחר קבלת אישור מועדת המוסמכים המחלקתית.

על הסטודנטים בנתיב המחקרי ללמוד קורסים בהיקף של 32 נק"ז עד תום השנה השנייה ללימודים ולכתוב עבודת גמר בהיקף של 8 נק"ז. במסגרת חובות השמיעה לתואר, על הסטודנטים לכתוב שתי

עבודות סמינר בשני קורסים. עבודות (סמינר ואחרות) יש להגיש עד 30.9 בשנה שבה נלמד הקורס. באישור חריג של מרצה הקורס וועדת ההוראה המחלקתית לתואר שני, ניתן להגיש את העבודות לא יאחר מ-31.12 באותה השנה.

עבודת הגמר תוגש לשיפוט לא יאחר מתום השנה השלישית ללימודים. החיבור חייב לעמוד בדרישות של עבודה אקדמית מקצועית ויהיה בהיקף של עד 100 עמודים. בעבודה יתבטא כושר הסטודנטים לכתוב עבודה מדעית עצמאית המושתתת בעיקרה על מקורות ראשוניים ומשניים. העבודה תשקף כושר ניתוח וסינתזה, בקיאות בחומר הלשוני, שליטה מקפת ומעמיקה בספרות המקצועית (ביבליוגרפיה), ויכולת ניסוח והתבטאות בהירה. השיפוט יעשה על ידי המנחה ושופט נוסף לפחות שייקבע על ידי ועדת המוסמכים המחלקתית לתואר השני ובאישור ועדת המוסמכים הפקולטית.

4. קורסים

כל אחד מן הקורסים יינתן לא יותר מאחת לשנתיים. כל הקורסים הם קורסי בחירה, חוץ משני קורסים שנתיים כל שנה (כל קורס 4 נק"ז) שיוכרוזו מראש כקורס חובה לאותה שנה. שני שיעורים אלה יהיו מהתחומים של הבלשנות השמית הכללית והמילונאות העברית. על הסטודנטים ללמוד שני קורסי חובה כאלה (סך הכל 8 נק"ז).

כמו כן, כל הסטודנטים במחלקה חייבים להשתתף השתתפות פעילה בסמינר המחלקתי (המתקיים אחת לשבועיים) במשך השנתיים לתואר. הסמינר המחלקתי מזכה ב-1 נק"ז לסמסטר במשך ארבעה סמסטרים (סך הכל 4 נק"ז) החל מהשנה השלישית ללימודים (במידה ואושרה הארכת לימודים). הסטודנטים רשאים ללמוד קורסים מלימודי התואר השני במחלקות אחרות עד שליש מסך הנק"ז הדרושות לתואר. בנוסף, רשאים ללמוד קורסים מתואר 1 בהיקף של עד 8 נק"ז. שיעורים אלו טעונים אישור וועדת המוסמכים המחלקתית. השתתפות בקורסים ממחלקות אחרות המופיעים במערכת השעות המפורסמת ע"י המחלקה ללשון עברית אינם טעונים אישור הועדה.

5. לימוד מונחה

סטודנטים לתואר השני בשנת הלימודים השנייה רשאים ללמוד לימוד עצמי בנושאים הקרובים ללבם, ובתנאי שימצאו מנחה מבכירי המחלקה שיסכים להנחותם בלימודיהם. המנחה יהיה אחראי לבדיקת ידיעותיהם והבנתם. הלימוד המונחה במסגרת הקורס "קריאה מודרכת" יעניק עד 4 נקודות זכות.

6. חובת אנגלית - בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה (ראה פרק "תואר שני- חובת אנגלית").

7. שפות זרות

הסטודנטים בשני נתיבי הלימוד חייבים ללמוד שפה זרה מודרנית שנייה ברמת מתקדמים (מעבר למכסת הנקודות לתואר). בנוסף לכך, חייבים כל הסטודנטים בלימוד שפה עתיקה (אוגריתית, אכדית, ארמית, פניקית) בהיקף 4 נק"ז (במניין הנקודות לתואר).

8. בחינת גמר

סטודנטים בנתיב הכללי שסיימו את כל חובותיהם לתואר ייבחנו בכתב על מאמרים וטקסטים (עד 30.9 ולא יאוחר מה-31.12 באותה שנה). הסטודנטים בנתיב המחקרי פטורים מחובה זו.

9. הרכב הציונים הסופי לתואר

בנתיב הכללי	קורסים – 80%
	בחינת גמר - 20%
בנתיב המחקרי	קורסים – 50%
	עבודת גמר - 50%

מגמה במדעי היהדות – בינתחומי
(סימן מחשב 2-2-125)

תנאי הקבלה :

1. בוגרי תואר הראשון שעמדו בבחינת פטור ברמה אוניברסיטאית באנגלית ועברו בהצלחה ראיון אישי.
2. בוגרי תואר ראשון כנ"ל הבוחרים במחלקה אחרת כתחום התמחות, או בעלי תואר ראשון מתחומים אחרים עשויים להידרש ללימודי השלמה בהתאם לדרישות מחלקת ההתמחות.
3. הקבלה לתכנית מותנית בקבלה ע"י מחלקת ההתמחות.

הלימודים במסגרת זו הינם לשנתיים בנתיב הכללי בלבד (ללא כתיבת עבודת גמר)
תוכנית הלימודים

1. הסטודנטים בתוכנית הבין-תחומית יידרשו ללמוד :
 - א. את מכסת השיעורים הנדרשת ע"י מחלקת ההתמחות (ראו טבלה מצורפת)
 - ב. את הקורסים הייחודיים למשתתפי התכנית (קורסי הליבה של התוכנית) (10 נק"ז)
 - ג. קורסי בחירה נוספים, ממחלקות ההתמחות או / ו ממחלקות אחרות..
 תוכנית הלימודים תיעשה בתאום עם היועצים ובאישורם.
2. על הסטודנטים לכתוב עבודות סמינר בהתאם לדרישות מחלקת ההתמחות.
3. על הסטודנטים שסיימו חובות שמיעה להיבחן, בתום השנה השנייה ללימודים בבחינת גמר בכתב, במסגרת מחלקת ההתמחות ובמסגרת התוכנית.
4. שקלול הציונים ייעשה ע"פ הנהוג במחלקת ההתמחות.
5. קורסי התכנית הבין-תחומית מרוכזים ביום שלישי. שיבוץ לשאר הקורסים בהתאם לתוכניות הלימודים של המחלקות השונות.
6. חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).

בוגרי התוכנית יקבלו תואר שני ממחלקות ההתמחות ותעודה על סיום לימודיהם בתוכנית הבין-תחומית.

מחלקה	נק"ז חובה	נק"ז תכנית	נק"ז חופשי (בחירה)
היסטוריה של ע"י	20	10	10
מקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום במסלולי מקרא, היסטוריה מקראית	20	10	10
ספרות עברית	20	10	10
לשון עברית	24	10	6
מחשבת ישראל	24	10	6
גיאוגרפיה ופיתוח סביבתי	24	10	6
המסלול ללימודי מדינת ישראל	20	10	10

לימודים לתואר שלישי בלשון עברית

המסלול הרגיל לדוקטורט

מיועד לסטודנטים בעלי תואר "מוסמך" בלשון עברית באוניברסיטת בן-גוריון או במוסד אקדמי מוכר אחר בארץ (או בתנאים מסוימים בחו"ל) שלמדו בנתיב המחקרי בלבד (כלומר כולל כתיבת תזה) ושהשיגו ציון סופי של 85 ומעלה. על המועמד לבחור נושא בחקר הלשון העברית ולמצוא מנחה מבין בכירי המחלקה הקבועים שייאות להנחותו בכתיבת עבודת המחקר (דוקטורט).

המסלול המשולב לדוקטורט

מיועד לסטודנטים (בתנאים מסוימים) שהשיגו ממוצע של 90 לפחות בקורסים בשנה הראשונה בלימודי התואר השני. סטודנטים אלו, באישור המנחה וועדת ההוראה המחלקתית לתואר שני, במקום כתיבת עבודת תזה נפרדת יכתבו מראש את הפרק הראשון לדוקטורט (אחרי שסיימו את כל חובות שמיעת הקורסים בלימודי התואר השני). במועד המבחן לקבלת תכנית עבודת המחקר הסופית לדוקטורט ידונו חברי אותה ועדה גם בפרק הראשון ויתנו לו ציון נפרד. ציון זה ייחשב במקום ציון לעבודת התזה לתואר השני. לאחר מתן ציון זה על ידי אותה ועדה ואישור תכנית עבודת המחקר לדוקטורט, התלמיד יקבל הן את התואר השני הן את המעמד "מן המניין" בלימודי התואר השלישי.

המסלול הישיר לדוקטורט

מיועד לסטודנטים בעלי תואר "בוגר" (בתנאים מסוימים) שסיימו לימודיהם בלימודי התואר הראשון בציון 94 לפחות (אבל לא יותר משני תלמידים בכל שנה ממחלקתנו). הסטודנטים במסלול זה, לאחר שלמדו 32 נק"ז בלימודי התואר השני לפי דרישות המסלול המחקרי (ראה סעיף 3 לעיל), יעלו ללימודי התואר השלישי ללא צורך לכתוב עבודת מחקר כלשהי במקום עבודת התזה. לתלמידים בשני מסלולים מיוחדים אלו יוענק התואר השני כאשר הוועדה בלימודי התואר השלישי תאשר סופית את תוכנית המחקר שלהם לדוקטורט בתום בחינת המועמדות. המחלקה ממליצה על לימודים בשני מסלולים מיוחדים אלה ותעודד במיוחד את התלמידים המצטרפים אליהם.

המחלקה ללימודי המזרח התיכון

(סימן מחשב 124)

מטרת הלימודים

מטרתה של המחלקה להעניק ידע בסיסי על התרבות וההיסטוריה של המזרח התיכון (על מגוון היבטיהן: פוליטיקה, חברה, דת, תרבות, כלכלה) מצמיחת האסלאם ועד ימינו. כמו כן תקנה המחלקה שיטות מחקר בהיסטוריה במדעי התרבות ובמדעי החברה ותטפח חשיבה ביקורתית על המחקר המזרח תיכוני. לימודי המחלקה מתנהלים במסלולים הבאים:

מחלקה ראשית (80 נק"ז) - קבלה למסלול ראשי נקבעת רק בתום שנה א' באישור ועדת הוראה.

דו מחלקתית (54 נק"ז)

מחלקה משנית (28 נק"ז)

המחלקה מציעה שני מסלולי לימוד ערבית-מואץ, המיועד לתלמידים המעוניינים להתמחות בערבית או להמשיך ללימודים מתקדמים, ומדורג, המיועד לתלמידים המעוניינים בידע בסיסי בערבית. תלמידים שאינם בעלי ידע קודם יידרשו ללמוד ערבית בשנים א' ו-ב' בהיקף של 28 שעות במסלול המואץ או 20 שעות במסלול המדורג. לימוד הערבית מזכה את התלמיד במסלול המואץ ב-12 נקודות זכות לתואר ובמסלול המדורג ב-4 נק"ז. בעלי ידע קודם בערבית הנרשמים למחלקה צריכים להוכיח יכולתם באופן שיענה על הנדרש בשיעורי קריאת המקורות של שנה ג'. בעלי ידע כזה, אשר שפת אמם אינה ערבית, יחויבו בבחינת מיון ופטור אשר תקבע אם הם יידרשו ללמוד ערבית, ואם כן – באיזה היקף. תלמידים שיהיו פטורים מלימודי הערבית יידרשו ללמוד שיעורי בחירה נוספים בהיקף של 12 נק"ז במסלול המואץ ו-4 נק"ז שעות במסלול המדורג.

מבנה הלימודים: (לתלמידי מחלקה ראשית או דו-מחלקתית).

שנה א': - חובות השנה הראשונה הן ארבעה קורסי מבוא לפי הפירוט הבא:

מבוא למזרח התיכון ממחמד ועד עליית האימפריה העוסמאנית	4 נק"ז
מבוא לתולדות האימפריה העוסמאנית	4 נק"ז
מבוא למזרח התיכון המודרני	4 נק"ז
מבוא לדת האסלאם	4 נק"ז
סה"כ	16 נק"ז

ערבית - בנוסף לנ"ל חלה חובת לימודי ערבית בהיקף של 12 ש"ש (ללא נק"ז).

ציון 65 לפחות בקורסי החובה של שנה א' (מבואות וערבית) הוא תנאי הכרחי למעבר לשנה ב'. מבוא לדת האסלאם ומבוא לאימפריה העות'מאנית אפשר ללמוד גם בשנה ב', אולם לא ניתן להתקבל לקורסים מתקדמים (פרו"ס וסמינר) לפני השלמת כל המבואות ומיומנויות א' בציון 65 לפחות.

שנה ב' – לתלמידי מסלול ראשי (80 נק"ז) חובות השנה השנייה הן : תרגיל מיומנויות למידה אקדמית (2 נק"ז) שלושה קורסים מתקדמים (פרו-סמינרים) מתוך מגוון הקורסים המוצע (סה"כ 12 נק"ז). במסגרת התוכנית האישית של כל תלמיד יוקפד על איזון בין קורסים העוסקים בתקופה המודרנית לבין קורסים העוסקים בתקופות מוקדמות יותר.

ערבית – בנוסף לנ"ל חלה חובת לימוד ערבית בהיקף של 16 שעות במסלול המואץ המזכה ב-12 נק"ז ואילו במסלול המדורג ילמדו 8 שעות המזכה ב-4 נק"ז. תלמידים הפטורים משעורי ערבית יחויבו במסלול המואץ ב-3 שיעורי בחירה נוספים או במסלול המדורג בשיעור בחירה נוסף.

שנה ג' – לתלמידי מסלול ראשי (80 נק"ז) חובות השנה השלישית הן שני סמינרים, סה"כ 8 נק"ז. יוקפד על איזון בין סמינרים העוסקים בתקופה המודרנית לבין כאלה העוסקים בתקופות מוקדמות יותר.

ערבית – בנוסף לנ"ל חלה חובת השתתפות בקורסים של קריאת מקורות ערביים. בוגרי המסלול המואץ ילמדו 3 קורסים בקריאת טקסטים ואילו בוגרי המסלול המדורג ילמדו קורס טקסטים אחד.

במהלך שלושת השנים לתואר על הסטודנט להשתתף ב-5 שיעורי בחירה (סה"כ 18 נק"ז) במסלול המואץ או 9 שיעורי בחירה (סה"כ 34 נק"ז) במסלול המדורג.

שנה ב' – לתלמידי מסלול דו-מחלקתי חובות השנה השנייה הם : תרגיל מיומנויות למידה אקדמית (2 נק"ז) שני קורסים מתקדמים (פרו-סמינרים) מתוך מגוון הקורסים המוצע (סה"כ 8 נק"ז). במסגרת התוכנית האישית של כל תלמיד יוקפד על איזון בין קורסים העוסקים בתקופה המודרנית לבין קורסים העוסקים בתקופות מוקדמות יותר. אחד מהקורסים המתקדמים יעסוק במתודולוגיה.

ערבית – בנוסף לנ"ל חלה חובת לימוד ערבית בהיקף של 8 שעות (4 נק"ז). תלמידים הפטורים משיעורי ערבית יחויבו בשיעור בחירה נוסף (4 נק"ז).

שנה ג' – לתלמידי מסלול דו-מחלקתי חובות השנה השלישית הם קורס מתקדם אחד (סמינר) מתוך מגוון הקורסים המוצע (סה"כ 4 נק"ז).

ערבית – בנוסף לנ"ל חלה חובת השתתפות בקורס אחד של קריאת מקורות ערביים.

במהלך שלושת השנים לתואר, על הסטודנט ללמוד 4 שיעורי בחירה בהיקף 16 נק"ז.

מבנה הלימודים לתלמידי מסלול משני (28 נק"ז).

שנה א' - חובות השנה הראשונה הן שלושה קורסי מבוא לפי הפירוט הבא :

מבוא למזרח התיכון ממחמד ועד לצמיחת האימפריה העוסמאנית	4 נק"ז
מבוא למזרח התיכון המודרני	4 נק"ז
מבוא לדת האיסלאם	4 נק"ז

שנים ב' ו-ג' על הסטודנט להשתתף בשלושה שיעורי בחירה (סה"כ 12 נק"ז) וקורס מתקדם אחד (סמינר) סה"כ 4 נק"ז.

מבנה הלימודים בחטיבה מצומצמת (14 נק"ז – סימן מחשב 156)

שנה א' - חובות השנה הראשונה הן שני קורסי מבוא לפי הפירוט שלהלן :

מבוא לתולדות המזרח התיכון ממחמד ועד עליית האימפריה העוסמאנית	4 נק"ז
מבוא לתולדות המזרח התיכון המודרני	4 נק"ז
	8 נק"ז

חובות השנה השניה והשלישית הן- שיעור בחירה אחד (4 נק"ז) ושיעור בחירה (2 נק"ז).

ציוני מעבר במחלקה

בקורסי המבואות+ תרגיל מיומנויות למידה אקדמית+ ערבית ציון המעבר הוא 65.
ביתר הקורסים במחלקה ציון עובר הוא 60.

לימודים לתואר שני בלימודי המזרח התיכון **(סימן מחשב 2-124)**

מטרת הלימודים

המחלקה ללימודי המזרח התיכון מציעה תכנית עשירה ומגוונת לתואר מוסמך בלימודי המזרח התיכון. תוכנית הלימודים בעלת אופי רב-תחומי. מגמה זו מתבטאת בדגש על שילוב בין מתודות שמקורן במחקר ההיסטורי לבין כאלה שמוצאן במדעי חברה. במאמץ להעניק ביטוי לתפיסה זו כוללת תכנית הלימודים קורסים המדגישים גם היבטים תרבותיים וחברתיים בחקר המזרח התיכון. הלימודים לתואר שני במחלקה ללימודי המזרח התיכון מתנהלים בשני נתיבי לימוד: מחקרי וכללי (ללא תיזה).

תנאי קבלה

א. ללימודי תואר שני בנתיב הכללי יכולים להתקבל המועמדים הבאים:

1. בעלי תואר ראשון במחלקה ללימודי המזרח התיכון באוניברסיטת בן-גוריון בנגב, או באוניברסיטה אחרת מוכרת בארץ או בחו"ל בציון ממוצע של 80 לפחות.
2. בעלי תואר ראשון במחלקה אחרת באוניברסיטה בן-גוריון בנגב, או באוניברסיטה אחרת מוכרת בארץ או בחו"ל, שממוצע הציונים שלהם בכלל הלימודים לתואר ראשון הוא 80 לפחות. סטודנטים אלה יחויבו בלימודי השלמה כפי שייקבעו על-ידי ועדת הקבלה המחלקתית.

ב. ללימודי תואר שני בנתיב המחקרי יכולים להתקבל המועמדים הבאים:

1. בעלי תואר ראשון במחלקה ללימודי המזרח התיכון באוניברסיטת בן-גוריון בנגב, או באוניברסיטה אחרת מוכרת בארץ או בחו"ל בציון ממוצע של 85 לפחות.
2. בעלי תואר ראשון במחלקה אחרת באוניברסיטת בן-גוריון בנגב, או באוניברסיטה אחרת מוכרת בארץ או בחו"ל, שממוצע הציונים שלהם בכלל הלימודים לתואר ראשון הוא 85 לפחות וזאת לאחר שסיימו את לימודי ההשלמה במחלקה כמפורט בסעיף 2 לעיל.
3. סטודנטים לתואר שני בנתיב הכללי שהשיגו ציון ממוצע של 85 לפחות בקורסי התואר השני.
4. בוגרי תואר שני בלימודי המזרח התיכון בנתיב הכללי שסיימו בממוצע 85 לפחות.
5. תנאי קבלה נוספים לנתיב המחקרי:

- א. המלצת מרצה מהמחלקה ללימודי המזרח התיכון (או ממחלקה / אוניברסיטה אחרת במקרה של מועמדים שלמדו תואר ראשון במחלקה / אוניברסיטה אחרת) אשר המועמד הגיש לו עבודת סמינר או פרו"ס בלימודי התואר הראשון. מועמדים שהחלו לימודי תואר שני במסלול הכללי יגישו המלצה של מרצה מהמחלקה שהגישו לו עבודת סמינר לתואר שני.
- ב. ראיון קבלה.

- ג. נושא לכתיבת עבודת גמר וחתימת חבר סגל של המחלקה ללימודי המזרח התיכון המוכן לשמש כמנחה. סטודנטים המבקשים להתקבל לתואר שני בנתיב המחקרי עם סיום לימודי התואר הראשון יוכלו להתקבל לשנה הראשונה בלימודי הנתיב המחקרי ללא נושא ומנחה לעבודת גמר, בתנאי שעד תום השנה הראשונה יגישו נושא מחקר, ישיגו הסכמה של מרצה מהמחלקה להנחותם ויגישו הצעת מחקר.

תוכנית הלימודים

הלימודים לתואר שני במחלקה ללימודי המזרח התיכון מתנהלים בשני נתיבים : מחקרי וכללי. המעבר לנתיב המחקרי מותנה בהשלמה של שני קורסי סמינר (או ברמת סמינר) בממוצע של 90 לפחות, ובכפוף לאישור ועדת המוסמכים המחלקתית והפקולטית.

משך הלימודים בשני הנתיבים הינו **שנתיים**

הנתיב המחקרי (40 נק"ז)

הנתיב המחקרי כולל לימודים בהיקף של 40 נק"ז, שכוללים גם 8 נק"ז של לימודי שפה מזרח תיכונית (תורכית, תורכית עוסמאנית, פרסית, או העמקה בלימודי הערבית), על-פי תוכנית המחקר של הסטודנטים, והגשת עבודת גמר. תוכנית הלימודים בנתיב זה כוללת שמונה קורסים (שישה במסגרת המחלקה, ושניים ממחלקות אחרות). בנוסף להם שני קורסי שפה. מתוך הקורסים שיועברו במחלקה, יחויבו הסטודנטים להשתתף בקורס אחד שיעסוק בסוגיות מתודולוגיות. בשניים מקורסי המחלקה ידרשו המשתתפים להגיש עבודת סמינר. על הסטודנטים להגיש את עבודת הגמר לשיפוט לא יאוחר מתום השנה השלישית ללימודים.

נתיב הכללי (40 נק"ז)

הנתיב הכללי כולל לימודים בהיקף של 40 נק"ז ובחינת גמר. בנתיב זה יחויבו המשתתפים בלימודי שפה מזרח תיכונית, אך לא ידרשו להגיש עבודת גמר. תוכנית הלימודים בנתיב זה כוללת עשרה קורסים (שמונה במסגרת המחלקה, ושניים ממחלקות אחרות). מתוך הקורסים שיועברו במחלקה יחויבו הסטודנטים להשתתף בקורס שיעסוק בסוגיות מתודולוגיות. בשלושה מכלל הקורסים שיועברו במחלקה ידרשו הסטודנטים להגיש עבודת סמינר. על הסטודנטים להיבחן בבחינת גמר עם סיום חובות השמיעה לתואר (עד 30.9 ולא יאוחר מ-31.12 בשנה השניה ללימודים). בחינת הגמר **בכתב** תכלול שני נושאים שיוקצו לסטודנטים בצירוף ביביליוגרפיה מתאימה. הבחינה תיבדק על ידי שני מרצים מהמחלקה, ושקלול הציונים של שניהם יהווה את ציון הבחינה.

הרכב הציון הסופי לתואר :

בנתיב המחקרי :	קורסים	50%
	עבודת גמר	50%
בנתיב הכללי :	קורסים	80%
	בחינת גמר	20%

תוכנית המאסטר הבינלאומית MAPMES-Masters of Art Program in Middle East Studies

מטרת הלימודים

תוכנית ה-MAPMES מציעה קשת רחבה של גישות לחקר המזרח התיכון וצפון אפריקה וכן התבוננות מקרוב על החברות באזור. לתוכנית ארבע מטרות:

- לתת לסטודנטים ידע מעמיק של ההיסטוריה, החברה, האנתרופולוגיה, גיאוגרפיה, ספרות ואומנות במזרח התיכון ובצפון אפריקה.
- להפגיש את הסטודנטים עם הקשרים שבין מדעי החברה והרוח.
- לערוך לסטודנטים היכרות עם המתודות והבעיות המיוחדות את האזור.
- לעודד כתיבה ביקורתית, חשיבה אנליטית, מחקר מלומד והסתכלות תרבותית גמישה.

תנאי קבלה

ללימודי תואר מוסמך יכולים להתקבל המועמדים הבאים:

1. בעלי תואר ראשון מאוניברסיטה בחו"ל שממוצע הציונים שלהם בכלל הלימודים לתואר הוא 80 לפחות (או ממוצע מקביל במערכת הציונים בה למדו) במקרים מיוחדים יתקבלו ללימודים מועמדים שלמדו לתואר ראשון בארץ, אך לא במסגרת לימודי המזרח התיכון.
2. נדרשת מהמועמדים אנגלית ברמה של שפת אם.
3. ההרשמה תתבצע באמצעות אתר האינטרנט של MAPMES

תוכנית הלימודים

הלימודים לתואר מוסמך בתוכנית ה-MAPMES מתקיימים בשפה האנגלית ומתנהלים בשני נתיבים, מחקרי וכללי.

הנתיב המחקרי (40 נק"ז)

בקידום ארבעת המטרות לעיל התוכנית מספקת לסטודנטים רקע להמשך נתיב מחקרי פרטני המשלב כמה שדות מחקר עם מיומנויות לעבודה יצירתית ועצמאית על האזור. הנתיב המחקרי כולל לימודים בהיקף של 40 נק"ז. בתוכנית לימודים זו נדרשים הסטודנטים ללמוד בשנה הראשונה עשרה קורסים לתואר שני בציון מינימלי של 80. תוכנית הקורסים כוללת: 8 סמינרים ו-2 קורסי שפה מזרח תיכונית (פרסית, תורכית, ערבית, עברית). השנה השנייה מיועדת לכתיבת עבודת הגמר.

הנתיב הכללי (40 נק"ז)

הנתיב הכללי כולל לימודים בהיקף של 40 נק"ז ובחינת גמר. בתוכנית לימודים זו נדרשים הסטודנטים ללמוד 10 קורסים של תואר שני. תוכנית הקורסים כוללת: 8 סמינרים ו-2 קורסי שפה מזרח תיכונית (פרסית, תורכית, ערבית, עברית). בתום השנה הראשונה על הסטודנטים להיבחן בבחינת גמר. (עד 30.9 ולא יאוחר מ-31.12)

הרכב הציון הסופי לתואר :

בנתיב המחקרי :	קורסים	50%
	עבודת גמר	50%
בנתיב הכללי :	קורסים	80%
	בחינת גמר	20%

לימודים לתואר שני במזרח תיכון במגמת פוליטיקה וממשל (סימון מחשב 3-2-124)

מטרת הלימודים

המחלקה ללימודי המזרח התיכון מקיימת מסלול מיוחד בשיתוף המחלקה לפוליטיקה וממשל המתמקד בבחינה של השינויים המתחוללים בחברה האזרחית ובניתוח של המשמעות המשתנה של ריבונות, לאומיות, וגבולות. סטודנטים שיתקבלו לתוכנית הלימודים יתחקו אחר נקודות המפגש שבין התפתחות הכלכלה המקומית והבינלאומית ובין שינויים במעמדן של גבולות טריטוריאליים ופוליטיים, ואף יבחנו את האינטראקציה שבין המורשת הפוסט-קולוניאלית, החוק הבינלאומי ותהליכי הגיאופוליטיקה בעידן הגלובליזציה.

דרישות קבלה לנתיב הכללי

- תואר ראשון בלימודי מדעי המדינה/פוליטיקה וממשל ממוסד אקדמי מוכר בארץ ובחו"ל, בציון משוקלל של 85 לפחות.
- סטודנטים לתואר ראשון שנה ג' שסיימו חובות שמיעה לתואר בפוליטיקה וממשל או במחלקות למדעי המדינה, ובתנאי שממוצע ציוניהם עד לסיום ההרשמה אינו נמוך מ-85.
- סטודנטים שהשלימו תואר ראשון בדיסציפלינה אחרת בציון ממוצע של 85 יתבקשו להשלים קורסים מתכנית המחלקה בהתאם להחלטת ועדת הקבלה המחלקתית.
- בנוסף יוזמנו המועמדים לראיון אישי שיערך על ידי ועדת לימודי המוסמך של המחלקה.

דרישות הקבלה לנתיב המחקרי

- תואר ראשון בלימודי מדעי המדינה / פוליטיקה וממשל ממוסד אקדמי מוכר בארץ או בחו"ל, בציון משוקלל של 90 לפחות.
- סטודנטים לתואר ראשון שנה ג' שסיימו חובות שמיעה לתואר בפוליטיקה וממשל או במחלקות למדעי המדינה, בתנאי שממוצע ציוניהם עד לסיום ההרשמה אינו נמוך מ-90.
 - סטודנטים שהשלימו תואר ראשון בדיסציפלינה אחרת בציון ממוצע של 90 יתבקשו להשלים קורסים מתוכנית המחלקה בהתאם להחלטות ועדת הקבלה המחלקתית.
 - בנוסף יוזמנו המועמדים לראיון אישי שיערך על ידי ועדת הקבלה המחלקתית.

תוכנית הלימודים

הלימודים לתואר מוסמך במחלקה למזרח תיכון במגמה לפוליטיקה וממשל מתנהלים בשני נתיבי לימוד : מחקרי וכללי. משך הלימודים בשני הנתיבים הינו שנתיים.

הנתיב המחקרי (40 נק"ז)

הנתיב המחקרי כולל לימודים בהיקף של 40 נק"ז (כולל שפה זרה שניה), והגשת עבודת גמר. תוכנית הלימודים בנתיב זה :

שנה ראשונה

מחשבה מדינית של המאה העשרים – 4 נק"ז
גישות וסוגיות מרכזיות במחקר המודרני של הפוליטיקה – 4 נק"ז
שפה מזרח תיכונית (תורכית, תורכית עוסמאנית, פרסית או העמקה בלימודי הערבית) – 4 נק"ז
קורס מתודולוגי למוסמכים – 4 נק"ז
סמינר - 4 נק"ז

שנה שניה

קורס קריאה מודרכת – 4 נק"ז

שלושה קורסי בחירה- 12 נק"ז

סמינר – 4 נק"ז

עבודת גמר

על הסטודנטים להגיש את עבודת הגמר לשיפוט לא יאוחר מתום השנה השלישית ללימודים.

הנתיב הכללי (40 נק"ז)

הנתיב הכללי כולל לימודים בהיקף של 40 נק"ז ובחינת גמר.

תוכנית הלימודים בנתיב זה :

שנה ראשונה

מחשבה מדינית של המאה העשרים – 4 נק"ז

גישות וסוגיות מרכזיות במחקר המודרני של הפוליטיקה – 4 נק"ז

שפה מזרח תיכונית (תורכית, תורכית עוסמאנית, פרסית או העמקה בלימודי הערבית) – 4 נק"ז (קורס

השלמה לא במניין הנק"ז לתואר)

קורס מתודולוגי למוסמכים – 4 נק"ז

סמינר - 4 נק"ז

שנה שנייה

קורס קריאה מודרכת – 4 נק"ז

ארבעה קורסי בחירה- 16 נק"ז

סמינר – 4 נק"ז

על הסטודנטים להיבחן עם סיום חובות השמיעה בבחינת גמר בכתב בתום השנה השנייה ללימודים

עד 30.9 ולא יאוחר מ-31.12.

מעבר לנתיב המחקרי מותנה בממוצע 90 לפחות בשני סמינרים.

הרכב הציון הסופי לתואר :

50%	קורסים	בנתיב המחקרי :
50%	עבודת גמר	
80%	קורסים	בנתיב הכללי :
20%	בחינת גמר	

המחלקה להיסטוריה של עם ישראל (סימן מחשב 125)

סדר הלימודים לקבלת התואר הראשון (B.A.)

מבנה המחלקה

במחלקה שני מסלולים:

- א. המסלול להיסטוריה של עם ישראל
- ב. המסלול ללימודי מדינת ישראל

מטרת הלימודים

המטרה היא לפתח ולהעמיק את התודעה ההיסטורית הביקורתית ולחנך לומדי תואר שני ושלישי אשר יובילו את כיווני המחקר העתידיים. המחלקה משלבת לימודים בתחומים של היסטוריה תרבותית, חברתית ומדינית בתולדות ישראל.

מבנה הלימודים

תוכנית א' - חד מחלקתית (108 נק"ז)

בתוכנית זו התלמיד יבחר בשני מסלולים מתוך המחלקה, בכל אחד 54 נק"ז.

תוכנית ב' - מסלול ראשי (80 נק"ז)

בתוכנית זו חייב התלמיד לבחור במסלול לתולדות ישראל כמסלול ראשי - וללמוד בו 54 נק"ז. אשר ל-26 הנק"ז הנוותרות - רשאי התלמיד לבחור ללמוד את כולן במסלול ללימודי מדינת ישראל או במחלקה להיסטוריה כללית.

תכנית ג' - מסלול ראשי (80 נק"ז)

המחלקה תאשר תכנית מיוחדת של 80 נק"ז במסלול של היסטוריה של עם ישראל, שתאפשר לימוד אינטנסיבי ומעמיק יותר במסלול.

תוכנית ד' - מסלול דו מחלקתית (54 נק"ז)

התלמיד חייב ללמוד את כל 54 הנקודות במסלול אחד.

תוכנית ה' - מסלול משני (28 נק"ז)

התלמיד רשאי ללמוד נקודות אלה במסלול אחד. לימודים אלה יתנהלו לפי הדרישות המפורטות בתוכנית הלימודים של המסלול בו מדובר.

תנאי מעבר

תנאי מעבר משנה לשנה הוא ממוצע ציונים של לפחות 65. תלמיד שממוצע ציוניו 64-60 בלימודי שנה א', תינתן לו אפשרות להמשיך את לימודיו במחלקה בהסכמת ועדת ההוראה של המחלקה ובהנחייתה.

ידיעת אנגלית

תלמידי המחלקה העוברים לשנה ב' חייבים בידיעת אנגלית ברמה של כניסה לקורסים של מתקדמים 1, לפחות, באנגלית כשפה זרה.

לימודים כלליים

בנוסף לדרישות המחלקה חייב כל תלמיד בכל אחת מן התוכניות לעמוד בדרישות הפקולטה למדעי הרוח והחברה: לימודים כלליים - חובה ובחירה. ראה בפרק ה' בדרישות הפקולטה.

המסלול לתולדות עם ישראל
(סימן מחשב 125)

מטרת הלימודים

לפתח ולהעמיק את התודעה ההיסטורית הביקורתית ולחנך לומדי תואר שני ושלישי אשר יובילו את כיווני המחקר העתידיים. המסלול משלב לימודים בתחומים של היסטוריה חברתית ואינטלקטואלית של היהדות וסביבתה התרבותית בארץ-ישראל ובמזרח הקרוב, בארצות הנצרות והאיסלאם, בפזורה היהודית באירופה, בצפון אפריקה, צפון אמריקה ועוד. כן נלמדות בעיות היסטוריוגרפיות ספציפיות ומחלוקות מרכזיות המפלגות את קהילת ההיסטוריונים בדורנו.

הלימודים במסלול מחולקים לשלוש תקופות:

א. העת העתיקה (ימי בית השני, המשנה והתלמוד)

ב. ימי-הביניים

ג. העת החדשה

מבנה הלימודים

א. **תוכנית מחלקה ראשית (80 נק"ז)**

סטודנט יכול להתקבל לתכנית מחלקה ראשית רק לאחר סיום שנת לימודיו הראשונה ולאחר שהשיג ממוצע ציונים העומד על 65 לפחות בלימודיו. עליו לשמור על ממוצע ציונים זה לאורך כל תקופת לימודיו עד לסיומם.

שנה א'

מבוא	תולדות עם ישראל בימי הבית השני- סימסטר ראלי	2	נק"ז
מבוא	מבוא לתקופת המשנה והתלמוד- סימסטר ראלי	2	נק"ז
מבוא	תולדות ע"י בימה"ב - שנתי	4	נק"ז
מבוא	תולדות ע"י בתקופה המודרנית- שנתי	4	נק"ז
חובה	מעבדת ההיסטוריון- שנתי	4	נק"ז
חובה	כתיבה אקדמית- סימסטר ראלי	2	נק"ז

סה"כ 18 נק"ז

שנה ב'

תקופה ראשית	6 קורסי בחירה מתקדמים ע"פ בחירת הסטודנט	24	נק"ז
תקופה משנית	3 קורסי בחירה מתקדמים ע"פ בחירת הסטודנט	12	נק"ז
תקופה שלישית	2 קורסי בחירה מתקדמים ע"פ בחירת הסטודנט	8	נק"ז

ניתן ללמוד את קורסי הבחירה בשלושת התקופות במהלך שנים ב' וג'.

סה"כ 44 נק"ז

שנה ג'

תקופה ראשית	2 סמינרים	8	נק"ז
תקופה משנית	1 סמינר	4	נק"ז
בחירה	סטודנט רשאי לבחור עד שני קורסי בחירה מחוץ למחלקה	6	נק"ז

(ממולץ ללמוד תלמוד או שפה זרה שניה)

סה"כ 18 נק"ז

סה"כ לתכנית 80 נק"ז

ב. תוכנית דו-מחלקתית (54 נק"ז)

התלמיד ילמד בכל שלוש התקופות הנלמדות במסלול לפי בחירתו כדלקמן:

שנה א'

מבוא	תולדות עם ישראל בימי הבית השני- סימסטר יאלי	2 נק"ז
מבוא	מבוא לתקופת המשנה והתלמוד- סימסטר יאלי	2 נק"ז
מבוא	תולדות ע"י בימה"ב - שנתי	4 נק"ז
מבוא	תולדות ע"י בתקופה המודרנית- שנתי	4 נק"ז
חובה	מעבדת ההיסטוריון- שנתי	4 נק"ז
חובה	כתיבה אקדמית- סימסטר יאלי	2 נק"ז

סה"כ 18 נק"ז

שנה ב'

תקופה ראשית 4 קורסי בחירה מתקדמים ע"פ בחירת הסטודנט	16 נק"ז
תקופה משנית 3 קורסי בחירה מתקדמים ע"פ בחירת הסטודנט	8 נק"ז
תקופה שלישית קורס מתקדם או תלמוד או שפה זרה שניה (מחוץ למחלקה)	4 נק"ז

סה"כ 28 נק"ז

שנה ג'

תקופה ראשית 1 סמינר	4 נק"ז
תקופה משנית 1 סמינר	4 נק"ז

סה"כ 8 נק"ז
סה"כ לתכנית 54 נק"ז

שנה א'

בשנה הראשונה ללימודים התלמיד חייב ללמוד את שלושת קורסי המבואות, קורס החובה "מעבדת ההיסטוריון" וקורס כתיבה אקדמית כתנאי מעבר לשנה השנייה. כמו כן חייב התלמיד להשתתף בקורסי ההדרכה הצמודים לקורסי המבואות (קורסים אלה לא מקנים נק"ז).

שנה ב'- ג'

בשנה השלישית ללימודים התלמיד ישלים את מכסת הקורסים המתקדמים וכן ילמד שני קורסים סמינריים – אחד בתקופה הראשונה (הראשית) והשני בתקופה השנייה.

קורס בחירה

תלמיד המעוניין ללמוד שפה זרה שנייה, בנוסף לאנגלית, יוכל לפנות ליועץ ההוראה במסלול כדי שזה יאשר לו את לימודי השפה עד למכסה של 4 נק"ז. כמו כן אפשר ללמוד במסגרת קורס הבחירה לימודי תלמוד – גם כן עד למכסה של 4 נק"ז.

ג. תוכנית מחלקה משנית/חטיבה (28 נק"ז)

במסגרת תכנית זו התלמיד יוכל לבחור בשתיים משלוש התקופות הנלמדות במסלול וילמד כדלקמן:

שנה א'

מבוא 2 מבואות מתוך 3 התקופות ע"פ בחירת הסטודנט 8 נק"ז

סה"כ 8 נק"ז

שנה ב'

תקופה ראשית 3 קורסי בחירה מתקדמים ע"פ בחירת הסטודנט 12 נק"ז

תקופה משנית 1 קורס בחירה מתקדם ע"פ בחירת הסטודנט 4 נק"ז

סה"כ 16 נק"ז

שנה ג'

1 סמינר סימסטריאלי או שנתי 4 נק"ז

סה"כ לתכנית 28 נק"ז

* קיימת אפשרות להמיר את הקורס המתקדם בתקופה השנייה בקורס המבוא לתקופה השלישית בתיאום עם יועץ ההוראה של המסלול.

ד"ר עמרם טרופר – טלי' 08-6472516 (חדר 628)	יועץ ההוראה לתואר ראשון:
ד"ר אפרים זהם-שטיינר – טלי' 08-6472510 (חדר 625)	יועץ ההוראה לתואר שני:
ד"ר טד פראם – טלי' 08-6479380 (חדר C 508)	יו"ר ועדת הוראה לתלמידי מחקר:
ד"ר מוטי זלקין – טלי' 08-6472242 (חדר B 508)	יועץ לתוכנית הבינתחומית:

מסלול ללימודי מדינת ישראל

(סימן מחשב 167)

מטרת המסלול להקנות ידע במגוון רחב של נושאים הקשורים במדינת ישראל חברתה ותרבותה. התכנית מבוססת על גישה רב תחומית ועוסקת בהיבטים שונים של החברה הישראלית כגון: היבטים פוליטיים, תרבותיים, חברתיים וצבאיים. הלימודים במסלול מוכרים בשיעור השלמה לתעודת הוראה. המסלול מורכב משלושה צירים:

א. ציר כרונולוגי-היסטורי

מתקופת היישוב והמאבק להקמת המדינה, ודרך הצמתים המרכזיים בתולדות מדינת ישראל ועד לימינו.

ב. ציר נושאי

הדיון יקיף שורה של נושאי-על כמו: בטחון ויחסי חוץ, חברה וכלכלה, מיעוטים בחברה הישראלית ישראל והתפוצות, ישראל והעולם הערבי, דמוגרפיה והתיישבות, תרבות ואמנות.

ג. ציר מתודי

כאמור התכנית מבוססת על תפישה רב תחומית ובין תחומית ונעזרת בשיעורים מתודולוגיים וסדנאות מחקר שכוונתן לחשוף את הלומדים/ות לשיטות ותשתיות מחקר עדכניות, ולבעיות המחקר האופייניות לעיסוק בהיסטוריה בת זמננו. במסגרת זו ייחשפו הלומדים/ות לארכיונים בארץ ובעולם, למרכזי מידע ממוחשבים - דוגמת "ארכיון המכון למורשת בן-גוריון" על מערכת המחשוב המתקדמת הפועלת בו - ולעולם ההזדמנויות המחקריות הגלום בהם.

מבנה המסלול

התוכנית מאפשרת לימודים בתוכנית הדו-מחלקתית בהיקף של 54 נק"ז ובתוכנית מחלקה משנית בהיקף של 28 נק"ז.

מבנה המסלול

התוכנית הדו מחלקתית 54 נק"ז

שנה א'

מבוא	תולדות עם ישראל עד ראשית העת החדשה	4 נק"ז
מבוא	תולדות ע"י בעת החדשה	4 נק"ז
מבוא	מדינת ישראל מבוא היסטורי	4 נק"ז
מבוא	החברה הישראלית: היבטים סוציולוגיים ואנתרופולוגיים	4 נק"ז

סה"כ 16 נק"ז

שנה ב'

חובה	מדינת ישראל בראיה רב תחומית	3 נק"ז
חובה	קורס מתודולוגי "בעקבות התייעוד" – במסגרת חובות המסלול כלולים שני סיורים יומיים אותם יש לקחת במהלך הקורס "בעקבות התייעוד"	3 נק"ז
בחירה	6 קורסים מתקדמים	24 נק"ז
	ניתן להמיר קורס שנתי ב 2 קורסים סימטריאליים (2 נק"ז כל אחד)	
	ניתן לקחת קורס מתקדם אחד בשנה א' – בכפוף לאישור היועץ	
	ואת שאר הקורסים (או את כולם) להשלים בשנים ב' וג'.	

סה"כ 30 נק"ז

שנה ג'

חובה	2 סמינרים	8 נק"ז

סה"כ לתכנית	סה"כ	8 נק"ז
		54 נק"ז

תוכנית חטיבה מורחבת (28 נק"ז)

שנה א'

מבוא	תולדות עם ישראל בעת החדשה	4 נק"ז
מבוא	מדינת ישראל מבוא היסטורי	4 נק"ז
מבוא	החברה הישראלית היבטים סוציולוגיים ואנתרופולוגיים	4 נק"ז
	או	
מבוא	בעקבות התייעוד + לימודי מדינת ישראל בראיה רב תחומית	6 נק"ז
	מי שיבחר לקחת את הקורס החברה הישראלית	
	יצטרך בנוסף לקחת קורס מתקדם של 2 נק"ז	

סה"כ	14 נק"ז
------	---------

שנה ב'

קורס מתקדם	2 קורסי בחירה מתקדמים שנתיים ע"פ בחירה	8 נק"ז
קורס מתקדם	1 קורס בחירה מתקדם סימסטריאלי ע"פ בחירה	2 נק"ז

סה"כ	10 נק"ז
------	---------

שנה ג'

1 סמינר	4 נק"ז

	4 נק"ז

* במהלך הלימודים יש לקחת סיור לימודי אחד כתנאי לתואר, סיור זה לא יהיה אחד מהסיורים המוצעים במסגרת הקורס ב"עקבות התייעוד".

ראש המסלול: ד"ר נחום קרלינסקי
יועץ המסלול: ד"ר גידי נבו

לימודים לתואר שני בהיסטוריה של עם ישראל **(סימן מחשב 2-125)**

תנאי קבלה

1. בוגרי תואר ראשון במחלקה להיסטוריה של עם ישראל באוניברסיטת בן-גוריון בנגב או באוניברסיטה אחרת מוכרת בארץ או בחו"ל בציון ממוצע של 80 לפחות במסלול שבו הם מתכוונים להמשיך לתואר שני.
2. בוגרי תואר ראשון במחלקה אחרת באוניברסיטת בן-גוריון בנגב או באוניברסיטה אחרת מוכרת בארץ או בחו"ל שממוצע הציונים שלהם בכלל הלימודים הוא 80 לפחות. סטודנטים אלה יחויבו בלימודי השלמה כמפורט להלן.

השלמות

1. סטודנטים שסיימו תואר ראשון באחד המסלולים של המחלקה להיסטוריה בממוצע 80 יתקבלו ללימודי השלמה לקראת תואר שני ויחויבו ב-8-12 נק"ז של לימודי השלמה בהתאם להחלטת ועדת הקבלה המחלקתית. נקודות אלה לא יכללו במניין הנקודות לתואר. הציון הנדרש בכל אחד מקורסי ההשלמה כדי להתקבל ללימודי תואר שני הוא 80 לפחות.
2. סטודנטים שסיימו תואר ראשון בתחום אחר בהיסטוריה של עם ישראל ועומדים בתנאי הקבלה יתקבלו ללימודי השלמה לקראת תואר שני ויידרשו ללמוד 12-16 נק"ז השלמה בהתאם להחלטת ועדת הקבלה המחלקתית. שעות אלה לא יכללו במניין השעות ללימודי התואר. הציון הנדרש בכל אחד מקורסי ההשלמה כדי להתקבל ללימודי תואר שני הוא 80 לפחות.

תכנית הלימודים

הלימודים לתואר שני במחלקה להיסטוריה של עם ישראל מתנהלים בשני נתיבי לימוד
נמשכים שנתיים

א. נתיב מחקרי (40 נק"ז)

נתיב זה מיועד בעיקר לסטודנטים המעוניינים בפיתוח יכולת מחקרית והעמקת הידע בתחום התמחותם. נתיב זה חיוני להמשך לימודים לתואר שלישי. סטודנטים בנתיב זה ילמדו 8 קורסים (32 נק"ז) מתכנית לימודי המוסמך ויכתבו עבודת גמר בהיקף של 8 נק"ז על פי הפירוט הבא:

6 קורסים	24 נק"ז
קורס מתודולוגיה	4 נק"ז
קורס תלמוד	4 נק"ז
עבודת גמר	8 נק"ז

סטודנטים רשאים (באישור ועדת המוסמכים המחלקתית) ללמוד עד 3 קורסים ברמת תואר שני ממחלקות אחרות במידה שיש בהם קרבה לתחום התמחותם. כמו כן, ניתן ללמוד קורס "קריאה מודרכת" באישור ועדת המוסמכים המחלקתית.

המחלקה להיסטוריה של עם ישראל מחייבת לימודים בהיקף של 4 נק"ז שיוקדשו לקורס חובה בתלמוד. קורס זה יכלול במסגרת 7 קורסי החובה (28 נק"ז) הנזכרים לעיל.

חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).

שפות זרות

הסטודנטים יידרשו להוכיח יכולת קריאה טובה של טקסטים בשפה זרה נוספת (מעבר למכסת הנקודות לתואר) בהתאם לתחום התמחותם ועל פי המלצת המנחה.

עבודות סמינר

בנוסף לחובות שייקבעו על ידי המרצים בכל אחד מהקורסים חייבים סטודנטים בנתיב המחקרי לכתוב שתי עבודות סמינר. עבודה אחת לפחות חייבת להיכתב במסגרת מסלול ההתמחות. עבודות בכלל ועבודות סמינר בפרט חובה להגיש עד ה 30.9 בשנה בה נלמד הקורס. במקרים מיוחדים ובאישור ועדת המוסמכים המחלקתית תאושר הגשה עד 31.12 באותה השנה.

עבודת גמר

מטרתה של עבודת הגמר להוכיח את יכולתם של הסטודנטים לכתוב עבודה מדעית המושתתת על מקורות ראשוניים ועל המחקר הקיים. הצעת מחקר חתומה על ידי המנחה יש להגיש לאישור ועדת המוסמכים של המחלקה עד תום השנה הראשונה. באישור חריג ההצעה תוגש עד תום הסמסטר השלישי ללימודים. עבודת הגמר (בהיקף של עד 100 עמודים) תוגש עד תום השנה השלישית ללימודים.

ב. נתיב כללי (40 נק"ז)

1. נתיב זה מיועד לסטודנטים המעוניינים בהעמקת הידע ובהרחבת ההשכלה. נתיב זה אינו מאפשר המשך לימודים לתואר שלישי אלא אם אושרה העברה לנתיב המחקרי (באישור ועדת המוסמכים המחלקתית) הסטודנטים הלומדים בנתיב הכללי ילמדו 10 קורסים לפי הפירוט הבא:

8 קורסים	32 נק"ז
קורס מתודולוגיה	4 נק"ז
קורס בתלמוד	4 נק"ז

באישור ועדת המוסמכים המחלקתית ניתן ללמוד עד 3 קורסים ברמת תואר שני ממחלקות אחרות הרלוונטיים לתחום התמחותם של הסטודנטים.

עבודות סמינר

בנוסף לחובות שייקבעו על ידי המרצים בכל אחד מהקורסים, חייבים הסטודנטים לכתוב 2 עבודות סמינר. עבודה אחת לפחות חייבת להיכתב במסגרת מסלול ההתמחות. עבודות בכלל ועבודות סמינר בפרט חובה להגיש עד ה 30.9 בשנה בה נלמד הקורס. במקרים מיוחדים ובאישור ועדת המוסמכים המחלקתית תאושר הגשה עד ה 31.12 באותה השנה.

חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).

בחינת גמר

בחינת הגמר בנתיב הכללי היא בחינה בכתב ומועדה (בתיאום עם המחלקה) לאחר סיום חובות השמיעה (בתום השנה השנייה ללימודים). הבחינה תיבדק על ידי שני חברי סגל של המחלקה בתאום מראש (3 חודשים לפחות) והם שיקבעו את החומר הביבליוגרפי לבחינה. ציון עובר בבחינה הינו ציון 75.

הרכב הציון הסופי לתואר

בנתיב המחקרי:	קורסים	50%
	עבודת גמר	50%
בנתיב הכללי:	קורסים	75%
	בחינת גמר	25%

לימודים לתואר שני בהיסטוריה של עם ישראל במגמה במדינת ישראל*

המחלקה להיסטוריה של עם ישראל מציעה מגמת לימוד בלימודי מדינת ישראל. התכנית עוסקת בנושאים שונים בתולדותיה ומאפייניה של מדינת ישראל בכללם ההגות הציונית והתרבות הישראלית, מערכת היישובים והתפתחותה, המארג החברתי הישראלי, הסכסוך היהודי-ערבי, יחסי ישראל עם יהדות התפוצות והשלכות השואה על החברה הישראלית. התכנית מבוססת על הכשרה מעמיקה בלימודי ההיסטוריה, ומשלבת בצדם קורסים מתחומים מגוונים במדעי הרוח והחברה.

תנאי קבלה

1. בוגרי תואר ראשון במסלול ללימודי מדינת ישראל באוניברסיטת בן-גוריון בנגב או במוסד אקדמי מוכר בארץ, בציון ממוצע של 80 לפחות.
2. בוגרי תואר ראשון שסיימו לימודים לתואר ראשון מחוץ למסלול ללימודי מדינת ישראל באוניברסיטת בן-גוריון בנגב או במוסד אקדמי מוכר בארץ, או בחו"ל וממוצע הציונים הסופי שלהם בכלל הלימודים לתואר הוא 80 לפחות. סטודנטים אלה יחויבו בלימודי השלמה כמפורט להלן.

השלמות

סטודנטים שסיימו תואר ראשון מחוץ למסלול ללימודי מדינת ישראל ועומדים בתנאי הקבלה יתקבלו ללימודי השלמה לקראת תואר שני ויידרשו ללמוד קורסי השלמה בהיקף של 8-12 נק"ז בהתאם להחלטת ועדת הקבלה המחלקתית. הציון הנדרש בכל אחד מקורסי ההשלמה הוא 80 לפחות. בתום שנת ההשלמות יוחלט באם ניתן לקבל הסטודנטים הללו ללימודי תואר שני.

תכנית הלימודים

הלימודים במגמה ללימודי מדינת ישראל מתנהלים בשני נתיבים ונמשכים שנתיים :

נתיב מחקרי (40 נק"ז)

נתיב זה מיועד לסטודנטים המעוניינים בפיתוח יכולת מחקרית והעמקת הידע בתחום התמחותם. סטודנטים בנתיב זה ילמדו 8 קורסים (32 נק"ז) מתכנית לימודי המוסמך על פי הפירוט הבא :

- 1 קורס חובה מתודולוגי
- 7 קורסי בחירה
- עבודת גמר בהיקף של 8 נק"ז

ניתן ללמוד עד 3 קורסים ברמת תואר שני ממחלקות אחרות באוניברסיטה או באוניברסיטאות אחרות באישור ועדת מוסמכים מחלקתית והפקולטית. ניתן להמיר אחד מקורסי הבחירה בקורס "קריאה מודרכת" (בהיקף של 4 נק"ז).

שפות: על הסטודנטים לעמוד בחובות האנגלית על פי תקנון הפקולטה (ראה תקנון הפקולטה – פרק תואר שני – חובת אנגלית). במידת הצורך יידרשו ללמוד קורס/י שפה זרה שנייה בהתאם לנושא התמחותם ובכפוף להחלטת ועדת המוסמכים המחלקתית. קורסים אלה לא משתקללים במניין הנקודות לתואר.

עבודות סמינר: בנוסף לחובות שייקבעו על-ידי המרצים בכל אחד מהקורסים, חייבים סטודנטים בנתיב המחקרי לכתוב שתי עבודות סמינר במסגרת שני קורסים (אחת בכל קורס). עבודה אחת לפחות חייבת להיכתב במסגרת הקורסים של המגמה ללימודי מדינת ישראל. עבודות בכלל ועבודות סמינר בפרט יש להגיש עד ה-30.9 בשנה בה נלמד הקורס ובאישור ועדת מוסמכים מחלקתית עד 31.12 באותה שנה.

עבודת גמר (בהיקף של 8 נק"ז):

הצעת מחקר של תכנית עבודת הגמר חתומה על ידי המנחה תוגש לאישור ועדת המוסמכים המחלקתית עד תום שנת הלימודים הראשונה ובאישור חריג עד תום הסמסטר השלישי ללימודים. עבודת הגמר (בהיקף של עד 100 עמודים) תוגש לשיפוט עם סיום חובות השמיעה ולא יאוחר מתום השנה השלישית ללימודים

הרכב הציון הסופי לתואר

קורסים	50%
עבודת גמר	50%

* הבוגרים של מגמה זו יקבלו תעודת מוסמך בהיסטוריה של עם ישראל

נתיב כללי - (40 נק"ז)

מיועד לסטודנטים המעוניינים בהעמקת ידע ובהרחבת השכלה.

על הסטודנטים ללמוד 10 קורסים (40 נק"ז):

- 1 קורס חובה מתודולוגי
- 9 קורסי בחירה מתוך תוכנית הלימודים של המגמה ללימודי מדינת ישראל.

ניתן ללמוד עד 3 קורסים ברמת תואר שני ממחלקות אחרות באוניברסיטה או במוסד אקדמי מוכר באישור ועדת המוסמכים המחלקתית והפקולטית. ניתן להמיר אחד מקורסי הבחירה בקורס "קריאה מודרכת" (בהיקף 4 נק"ז).

חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).

עבודות סמינר : בנוסף לחובות שייקבעו על ידי המרצים בכל אחד מהקורסים, חייבים הסטודנטים בנתיב זה לכתוב שתי עבודות סמינר במסגרת שני קורסים (אחת בכל קורס). עבודה אחת לפחות חייבת להיכתב במסגרת הקורסים של המגמה ללימודי מדינת ישראל.

בחינת גמר : בחינת הגמר בנתיב זה הינה בחינה בכתב ומועדה לאחר סיום החובות בכל הקורסים (בתום השנה השנייה ללימודים (עד ה- 30.9 או לכל המאוחר עד 31.12 באותה שנה) ציון עובר בבחינה הינו 75 לפחות.

הרכב הציון הסופי לתואר :

קורסים	75%
בחינת גמר	25%

מגמה במדעי היהדות – בינתחומי
(סימן מחשב 2-2-125)

תנאי הקבלה :

1. בוגרי תואר הראשון שעמדו בבחינת פטור ברמה אוניברסיטאית באנגלית ועברו בהצלחה ראיון אישי.
2. בוגרי תואר ראשון כנ"ל הבוחרים במחלקה אחרת כתחום התמחות, או בעלי תואר ראשון מתחומים אחרים עשויים להידרש ללימודי השלמה בהתאם לדרישות מחלקת ההתמחות.
3. הקבלה לתכנית מותנית בקבלה ע"י מחלקת ההתמחות.

הלימודים במסגרת זו הינם לשנתיים בנתיב הכללי בלבד (ללא כתיבת עבודת גמר)

תוכנית הלימודים

1. הסטודנטים בתוכנית הבין-תחומית יידרשו ללמוד :
 - א. את מכסת השיעורים הנדרשת ע"י מחלקת ההתמחות (ראו טבלה מצורפת)
 - ב. את הקורסים הייחודיים למשתתפי התכנית (קורסי הליבה של התוכנית) (10 נק"ז)
 - ג. קורסי בחירה נוספים, ממחלקות ההתמחות או / ו ממחלקות אחרות..
 תוכנית הלימודים תיעשה בתאום עם היועצים ובאישורם.
2. על הסטודנטים לכתוב עבודות סמינר בהתאם לדרישות מחלקת ההתמחות.
3. על הסטודנטים שסיימו חובות שמיעה להיבחן, בתום השנה השנייה ללימודים בבחינת גמר בכתב, במסגרת מחלקת ההתמחות ובמסגרת התוכנית.
4. שקלול הציונים ייעשה ע"פ הנהוג במחלקת ההתמחות.
5. קורסי התכנית הבין-תחומית מרוכזים ביום שלישי. שיבוץ לשאר הקורסים בהתאם לתוכניות הלימודים של המחלקות השונות.
6. חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).

בוגרי התוכנית יקבלו תואר שני ממחלקות ההתמחות ותעודה על סיום לימודיהם בתוכנית הבין-תחומית.

מחלקה	נק"ז חובה	נק"ז תכנית	נק"ז חופשי (בחירה)
היסטוריה של ע"י	20	10	10
מקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום במסלולי מקרא, היסטוריה מקראית	20	10	10
ספרות עברית	20	10	10
לשון עברית	24	10	6
מחשבת ישראל	24	10	6
גיאוגרפיה ופיתוח סביבתי	24	10	6
המסלול ללימודי מדינת ישראל	20	10	10

מחשבת ישראל

(סימן מחשב 126)

מטרת הלימודים

מטרת הלימודים במחלקה למחשבת ישראל היא להכשיר את תלמידיה ללימוד ולמחקר מדעיים רחבי אופקים ביצירה היהודית בתחומי האגדה וההלכה, הפילוסופיה והקבלה; וכן להפגיש את התלמיד עם מיטב המחשבה היהודית לדורותיה. במהלך הלימודים תינתן סקירה רחבה אודות המחשבה היהודית ויילמדו חיבורים העוסקים בנושאי יסוד של מחשבת ישראל (כגון: תורת האלוהות, טבע העולם והאדם, מוסר גאולה, בעיית הרע, טעמי המצוות ועוד) אשר תרמו לעיצוב הזהות היהודית מימי קדם ועד לימינו. במחלקה ארבעה תחומי לימוד:

- א. אגדה והלכה – זרמים רוחניים בימי בית שני, מחשבת ההלכה והאגדה בספרות התלמודית והמדרשית, מחשבת ההלכה בספרות הרבנית לדורותיה, סידור התפילה, תולדות ההלכה ועוד.
- ב. פילוסופיה יהודית בימי הביניים – המחשבה היהודית מימי רב סעדיה גאון ועד שלהי ימי הביניים, למשל: ספר הכוזרי לר' יהודה הלוי, וספר מורה נבוכים לרמב"ם; פרשנות פילוסופית למקרא, ספרות הפולמוס היהודי-נוצרי ועוד.
- ג. תורת הסוד – ספר יצירה והספרות המיסטית הקדומה, תורת הסוד של חסידי אשכנז, ספר הזוהר וקבלת האר"י, שבתאות, ספרות הקבלה במזרח ובמערב, החסידות, מיסטיקה עכשווית ועוד.
- ד. מחשבה יהודית בעת החדשה – המחשבה היהודית מתקופת העת החדשה המוקדמת, מברוך שפינוזה ומשה מנדלסון וההשכלה ועד היום; המחשבה הלאומית והציונית, המחשבה הדתית המודרנית לזרמיה, המחשבה החילונית ועוד.

סדר הלימודים לקבלת התואר הראשון (B.A.)

א. תוכנית מחלקה ראשית (80 נק"ז)

סטודנט יכול להתקבל לתכנית מחלקה ראשית רק לאחר סיום שנת לימודיו הראשונה ולאחר שהשיג ממוצע ציונים העומד על 80 לפחות בלימודיו. עליו לשמור על ממוצע ציונים זה לאורך כל תקופת לימודיו עד לסיומם.

חובות שנה א'

1. מבוא למחשבת חז"ל וספרותה (א+ב) 4 נק"ז
2. מבוא לקבלה (א+ב) 4 נק"ז
3. מבוא לפילוסופיה יהודית בימי הביניים (א+ב) 4 נק"ז
4. מבוא מחשבה יהודית בעת החדשה (א+ב) 4 נק"ז
- 1 קורס בחירה (שנתי) * 4 נק"ז
- סה"כ 20 נק"ז**

שנה ב'

- 6 קורסי בחירה (שנתיים) * 24 נק"ז
- 1 סמינר (שנתי) ** 4 נק"ז
- סה"כ 28 נק"ז**

שנה ג'

24 נק"ז	6 קורסי בחירה (שנתיים) *
<u>8 נק"ז</u>	2 סמינרים (שנתיים) **
32 נק"ז	סה"כ

* על התלמיד ללמוד קורסי בחירה מכל ארבעת המדורים. ניתן לקחת עד ארבעה קורסים ממחלקות אחרות בנושאים הקשורים למחשבת ישראל ובאישור היועץ (כגון קורסים ממחלקות/מסלולים הבאים: פילוסופיה כללית, היסטוריה של עם ישראל וספרות עברית).

** על התלמיד להשתתף בשלושה סמינרים (יש להגיש עבודה בכל אחד מהם) ממדורים שונים. תנאי להשתתפות בסמינר: שמיעת מבוא וקורס בחירה באותו מדור קודם לכן. תלמיד המבקש להשתתף בסמינר במדור "אגדה והלכה" חייב ללמוד קודם לכן קורס שנתי של תלמוד כחלק מ- 80 נק"ז.

ב. תוכנית דו-מחלקתית (54 נק"ז)

חובות שנה א'

4 נק"ז	1. מבוא למחשבת חז"ל וספרותה (א+ב)
4 נק"ז	2. מבוא לקבלה (א+ב)
4 נק"ז	3. מבוא לפילוסופיה יהודית בימי הביניים (א+ב)
4 נק"ז	4. מבוא מחשבה יהודית בעת החדשה (א+ב)
<u>4 נק"ז</u>	1 קורס בחירה (שנתי) *
20 נק"ז	סה"כ

שנה ב'

<u>16 נק"ז</u>	4 קורסי בחירה (שנתיים) *
16 נק"ז	סה"כ

שנה ג'

10 נק"ז	2.5 קורסי בחירה *
<u>8 נק"ז</u>	2 סמינרים **
18 נק"ז	סה"כ

* על התלמיד ללמוד קורסי בחירה מתוך שלושה מדורים לפחות. ניתן לקחת עד שני קורסים ממחלקות אחרות בנושאים הקשורים למחשבת ישראל ובאישור היועץ (כגון קורסים ממחלקות/מסלולים הבאים: פילוסופיה כללית, היסטוריה של עם ישראל וספרות עברית).

** על התלמיד להשתתף בשני סמינרים (יש להגיש עבודה בכל אחד מהם) ממדורים שונים. תנאי להשתתפות בסמינר: שמיעת מבוא וקורס בחירה באותו מדור קודם לכן. תלמיד המבקש להשתתף בסמינר במדור "אגדה והלכה" חייב ללמוד קודם לכן קורס שנתי של תלמוד כחלק מ- 54 נק"ז.

ג. מחלקה משנית / חטיבה (28 נק"ז)

<u>שנה א'</u>		
חובה 1	(שנתי)	4 נק"ז
חובה 2	(שנתי)	4 נק"ז
1 קורס בחירה (שנתי)		<u>4 נק"ז</u>
סה"כ		12 נק"ז

<u>שנה ב'</u>		
2 קורסי בחירה		<u>8 נק"ז</u>
סה"כ		8 נק"ז

<u>שנה ג'</u>		
1 קורס בחירה (שנתי)		4 נק"ז
1 סמינר (שנתי) **		<u>4 נק"ז</u>
סה"כ		8 נק"ז
סה"כ כללי		28 נק"ז

על התלמיד ללמוד את קורסי הבחירה מתוך שני מדורים לפחות. ניתן לקחת קורס אחד ממחלקה אחרת בנושא הקשור ללימודי מחשבת ישראל באישור היועץ (כגון: קורס בפילוסופיה כללית, היסטוריה של עם ישראל וספרות עברית).

** על התלמיד להשתתף בסמינר אחד במדור העיקרי שלו. תנאי להשתתפות בסמינר: לימוד מבוא וקורס בחירה באותו מדור קודם לכן. תלמיד המבקש להשתתף בסמינר במדור "אגדה והלכה" חייב ללמוד קודם לכם קורס שנתי של תלמוד כחלק מ- 28 נק"ז.

ג. תוכנית חטיבה מצומצמת (14 נק"ז)

<u>שנה א'</u>		
חובה 1	(שנתי) מדור א'	4 נק"ז
1 בחירה	(שנתי)	<u>4 נק"ז</u>
סה"כ		8 נק"ז

<u>שנה ב'</u>		
חובה 1	(סמסטריאלי) מדור ב'	2 נק"ז
1 קורס בחירה מתקדם (שנתי)		<u>4 נק"ז</u>
סה"כ		6 נק"ז
סה"כ כללי		14 נק"ז

יש גם אפשרות לעשות תעודת הוראה במחשבת ישראל בתנאי שיהיו מספיק נרשמים.

לימודים לתואר שני במחשבת ישראל

(סימן מחשב 2-126)

המחלקה למחשבת ישראל מציעה לימודים לתואר שני בארבעה מדורים :

- א. אגדה והלכה – זרמים רוחניים בימי בית שני, מחשבת ההלכה והאגדה בספרות התלמודית והמדרשית, מחשבת ההלכה בספרות הרבנית לדורותיה, סידור התפילה, תולדות ההלכה ועוד.
- ב. פילוסופיה יהודית בימי הביניים – המחשבה היהודית מימי רב סעדיה גאון ועד שלחי ימי-הביניים, למשל: ספר הכוזרי לר' יהודה הלוי, וספר מורה נבוכים לרמב"ם; פרשנות פילוסופית למקרא, ספרות הפולמוס היהודי-נוצרי ועוד.
- ג. תורת הסוד - ספר יצירה והספרות המיסטית הקדומה, תורת הסוד של חסידי אשכנז, ספר הזוהר וקבלת האר"י, שבתאות, ספרות הקבלה במזרח ובמערב, החסידות, מיסטיקה עכשווית ועוד.
- ד. מחשבה יהודית בעת החדשה – המחשבה היהודית מתקופת העת החדשה המוקדמת, מברוך שפינוזה ומשה מנדלסון וההשכלה ועד היום; המחשבה הלאומית והציונית, המחשבה הדתית המודרנית לזרמיה, המחשבה החילונית ועוד.

משך הלימודים לתואר שני הינו שנתיים.

הלימודים לתואר שני במחשבת ישראל מתנהלים בשני נתיבי לימוד :

1. נתיב מחקרי (40 נק"ז)

מיועד לסטודנטים המעוניינים בפיתוח יכולת מחקרית והעמקת הידע בתחום התמחותם. לימוד בנתיב זה מאפשר המשך לימודים לתואר שלישי.

דרישות קבלה לנתיב המחקרי

ללימודים לתואר שני במחלקה למחשבת ישראל בנתיב המחקרי יכולים להגיש מועמדותם :

1. בעלי תואר ראשון במחשבת ישראל באוניברסיטת בן-גוריון בנגב או באוניברסיטה אחרת מוכרת בארץ או בחו"ל (מוכר ע"י המועצה להשכלה גבוהה) שציונם בתואר הוא 89 לפחות.
2. בעלי תואר ראשון במחלקה אחרת באוניברסיטת בן-גוריון בנגב או באוניברסיטה אחרת מוכרת בארץ או בחו"ל שציונם בתואר הוא 89 לפחות. הרוצים ללמוד בנתיב המחקרי בלי רקע מתאים במחשבת ישראל ו/או בתלמוד יחויבו בלימודי השלמה (למשל, הקורס "הספרות התלמודית והמדרשית", או קורס מקביל לו; קורסים אלה לא ייחשבו במניין הנקודות לתואר). הסטודנטים בנתיב המחקרי חייבים לשלוט בשפה האנגלית ברמת קריאה.

תוכנית הלימודים

סטודנטים בנתיב המחקרי ילמדו 8 קורסים שנתיים (32 נק"ז) בשלושה מדורים לפחות עבודת גמר בהיקף של 8 נק"ז. מתוך 8 הקורסים השנתיים, יש ללמוד לפחות 2 קורסים מחקריים (8 נק"ז). ניתן ללמוד עד שני קורסים ברמת תואר שני ממחלקות אחרות בתנאי שהם קשורים לתחום ההתמחות של הסטודנטים (באישור ועדת המוסמכים המחלקתית). כמו כן ניתן ללמוד עד שני קורסים של קריאה מודרכת בהנחיית מרצים שונים בנושאים הקשורים לתחום ההתמחות של הסטודנטים.

שפות

בהתאם לתחום התמחותם ועל פי המלצות המנחה. לימודי שפה זרה לא יוכרו במניין הנקודות לתואר מתוכנית הלימודים.

מעבר לשנה שנייה

המעבר לשנה שנייה בנתיב המחקרי תלוי ב:

- א) קבוצת מנחה לעבודת הגמר במהלך השנה הראשונה ללימודים.
- ב) הגשת הצעת מחקר לאישור עד תום השנה הראשונה ללימודים.
- ג) אישור ועדת המוסמכים המחלקתית.

סטודנטים שלא יעמדו בדרישות אלה לא יוכלו לעבור לנתיב המחקרי.

עבודות סמינר

בנוסף לחובות שייקבעו על ידי המרצים בכל אחד מהקורסים חייבים סטודנטים בנתיב המחקרי לכתוב שתי עבודות סמינר במסגרת שני קורסים (אחת בכל קורס).

עבודת גמר (8נק"ז)

יש להגיש הצעה פורמאלית של תוכנית עבודת גמר חתומה על ידי המנחה שתאושר על-ידי ועדת המוסמכים של המחלקה במהלך השנה הראשונה ללימודים. מטרתה להוכיח את יכולתו של הסטודנט לכתוב עבודה מדעית המושתתת על מקורות ראשוניים ועל המחקר הקיים. עבודת הגמר (בהיקף של לא יותר מ- 100 עמודים מודפסים) תוגש עד תום השנה השלישית.

הרכב הציון הסופי לתואר

קורסים 50%

עבודת גמר 50%

2. הנתיב הכללי (40 נק"ז)

המחלקה למחשבת ישראל מציעה שתי תוכניות לימוד בנתיב הכללי: א. תוכנית כללית במחשבת ישראל ב. תוכנית מיוחדת למורים (בוגרי תואר ראשון). בשתי התוכניות ניתן להעמיק ידע ולהרחיב את ההשכלה במגוון התחומים של מחשבת ישראל.

דרישות הקבלה לנתיב הכללי

ללימודים לתואר שני במחלקה למחשבת ישראל בנתיב הכללי יכולים להגיש מועמדותם:

1. בעלי תואר ראשון במחשבת ישראל באוניברסיטת בן-גוריון בנגב או באוניברסיטה אחרת מוכרת בארץ או בחו"ל (מוכר ע"י המועצה להשכלה גבוהה) שציונם בתואר הוא 80 לפחות.
2. בעלי תואר ראשון במחלקה אחרת באוניברסיטת בן-גוריון בנגב, מאוניברסיטה אחרת מוכרת בארץ או בחו"ל, או בעלי תואר B.Ed, שציונם בתואר הוא 80 לפחות. סטודנטים בעלי רקע חלקי במחשבת ישראל ובספרות רבנית יחויבו בלימודי השלמה בהתאם (מעבר למכסת הנקודות הנדרשות לתואר).

תוכנית הלימודים

בשתי התוכניות ילמדו הסטודנטים 10 קורסים שנתיים (40 נק"ז). על הלומדים בתוכנית המורים לקחת את הסמינר הדידקטי כחלק מחובות הלימודים. מורים המשלימים את התוכנית, מרחיבים בכך את רישיון ההוראה שבידם לתחומי מחשבת ישראל ותורה שבעל פה.

עבודות סמינר

בנוסף לחובות שייקבעו על ידי המרצים בכל אחד מהקורסים חייבים הסטודנטים לכתוב שתי עבודות סמינר במסגרת שני הקורסים (אחת בכל קורס).

בחינת גמר

בחינת הגמר בנתיב הכללי היא בכתב ומועדה לאחר סיום חובות השמיעה (בתום השנה השנייה ללימודים ולא יאוחר מה-31.12 באותה שנה). הבחינה הינה בחינה ביבליוגרפית שתתפרסם מראש. מועד הבחינה יעשה בתאום עם מזכירות המחלקה.

הרכב הציון הסופי לתואר

קורסים 80%

בחינת גמר 20%

המעבר מנתיב הכללי לנתיב המחקרי

סטודנטים שהפגינו יכולת מחקרית בשנה הראשונה של הלימודים יכולים לבקש לעבור לנתיב המחקרי. אישור על המעבר לנתיב המחקרי מותנה בהחלטת ועדת המוסמכים המחלקתית והפקולטית.

מגמה במדעי היהדות – בינתחומי
(סימן מחשב 2-2-125)

תנאי הקבלה :

1. בוגרי תואר הראשון שעמדו בבחינת פטור ברמה אוניברסיטאית באנגלית ועברו בהצלחה ראיון אישי.
2. בוגרי תואר ראשון כנ"ל הבוחרים במחלקה אחרת כתחום התמחות, או בעלי תואר ראשון מתחומים אחרים עשויים להידרש ללימודי השלמה בהתאם לדרישות מחלקת ההתמחות.
3. הקבלה לתכנית מותנית בקבלה ע"י מחלקת ההתמחות.

הלימודים במסגרת זו הינם לשנתיים בנתיב הכללי בלבד (ללא כתיבת עבודת גמר)
תוכנית הלימודים

1. הסטודנטים בתוכנית הבין-תחומית יידרשו ללמוד :
 - א. את מכסת השיעורים הנדרשת ע"י מחלקת ההתמחות (ראו טבלה מצורפת)
 - ב. את הקורסים הייחודיים למשתתפי התכנית (קורסי הליבה של התוכנית) (10 נק"ז)
 - ג. קורסי בחירה נוספים, ממחלקות ההתמחות או / ו ממחלקות אחרות..
 תוכנית הלימודים תיעשה בתאום עם היועצים ובאישורם.
2. על הסטודנטים לכתוב עבודות סמינר בהתאם לדרישות מחלקת ההתמחות.
3. על הסטודנטים שסיימו חובות שמיעה להיבחן, בתום השנה השנייה ללימודים בבחינת גמר בכתב, במסגרת מחלקת ההתמחות ובמסגרת התוכנית.
4. שקלול הציונים ייעשה ע"פ הנהוג במחלקת ההתמחות.
5. קורסי התכנית הבין- תחומית מרוכזים ביום שלישי. שיבוץ לשאר הקורסים בהתאם לתוכניות הלימודים של המחלקות השונות.
6. חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).

בוגרי התוכנית יקבלו תואר שני ממחלקות ההתמחות ותעודה על סיום לימודיהם בתוכנית הבין-תחומית.

מחלקה	נק"ז חובה	נק"ז תכנית	נק"ז חופשי (בחירה)
היסטוריה של ע"י	20	10	10
מקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום במסלולי מקרא, היסטוריה מקראית	20	10	10
ספרות עברית	20	10	10
לשון עברית	24	10	6
מחשבת ישראל	24	10	6
גיאוגרפיה ופיתוח סביבתי	24	10	6
המסלול ללימודי מדינת ישראל	20	10	10

לימודים לתואר שלישי (Ph.D)

המחלקה למחשבת ישראל מקיימת תוכנית לימודים לדוקטורט בהתאם לתקנון הכללי של האוניברסיטה. ניתן ללמוד לקראת דוקטורט בשלושה מסלולים: מסלול רגיל, מסלול משולב ומסלול ישיר. למסלול הרגיל יכולים להגיש מועמדות בעלי תואר שני מחקרי במחשבת ישראל, או בספרות חז"ל שממוצע ציוני הקורסים שלהם ב- מ.א. 85 לפחות וממוצע התיזה שלהם הוא 85 לפחות. על המועמד למצוא מנחה. מועמדים בעלי רקע חסר יידרשו בהשלמות בתחומים אלה. תלמידי מ.א. מחקרי בתחומים קרובים למחשבת ישראל רשאים להגיש מועמדותם והיא תישקל על בסיס אישי על-ידי ועדת מוסמכים. בעל מ.א. מחקרי לא במחשבת ישראל – לאחר שהתקבל לדוקטורט במחלקה למחשבת ישראל על סמך הישגיו בלימודי ה-מ.א. יצטרך לעשות קורס השלמה מכל מדור שלא למד במהלך לימודיו ל- ב.א. או ל- מ.א. למסלול המשולב יכולים להגיש מועמדותם תלמידים לתואר שני מחקרי במחשבת ישראל, שסיימו את חובות השמיעה של תואר שני והחלו לכתוב את עבודת הגמר. המעבר למסלול זה מותנה באישור המנחה וועדת המוסמכים של המחלקה. למסלול הישיר יכולים להגיש מועמדות מצטיינים בעלי תואר בוגר במחשבת ישראל בציון 90 לפחות. המתקבלים ילמדו ישירות לתואר שלישי. כל תלמיד חייב לשמוע לפחות שני קורסים (8 נק"ז) ולהכין עבודת דוקטורט בהנחיית מנחה מהמחלקה למחשבת ישראל ובפיקוחו. חובות התלמידים יקבעו על ידי המנחה וועדת הבדיקה של הצעת המחקר.

שפות

לימוד שפות יהיה בהתאם להחלטת המנחה.

קבלת תלמידים בעלי מ.א. כללי

תלמיד בעל מ.א. כללי המעוניין בלימודי דוקטורט במחלקה יתקבל כתלמיד במעמד משתלם. קבלת תלמיד כמשתלם אינו מהווה התחייבות לקבלה לדוקטורט. תנאי קבלה והשלמות: תלמידים בעלי מ.א. כללי במחשבת ישראל- תנאי קבלה: ציון מ.א. ממוצע 89 לפחות ומציאת מנחה פוטנציאלי. השלמות: עבודה שוות ערך לתזה ובנוסף 2 קורסים מחקריים או קורס מחקרי וקורס קריאה מודרכת. בעל מ.א. כללי שאינו במחשבת ישראל- תנאי קבלה: ציון מ.א. ממוצע 89 לפחות ומציאת מנחה פוטנציאלי. השלמות:

- תלמידים בעלי מ.א. בתלמוד או תורה שבעל פה:
(א) עבודה שוות ערך לתיזה.
(ב) 2 קורסים מחקריים או קורס מחקרי וקורס קריאה מודרכת.
(ג) קורס השלמה מכל מדור שלא למד במהלך לימודיו ל-ב.א. או ל-מ.א.
- תלמידים שרוב ה-מ.א. שלהם אינו במחשבת ישראל יצטרכו לעשות מ.א. מחקרי במחשבת ישראל.

המחלקה להיסטוריה כללית

(סימן מחשב 127)

המחלקה מתמחה בהיסטוריה של תרבויות אירופה למן העידן הקלאסי ועד העת החדשה. מטרתה להקנות לתלמידיה ידע היסטורי רחב ולהעניק להם כלים מושגיים ומתודיים להבנה, ניתוח ומחקר היסטוריים. תכנית הלימודים מציעה מגוון קורסים ברמות שונות העוסקים בהיבטים פוליטיים, אינטלקטואליים, חברתיים ותרבותיים של ההיסטוריה האירופית, ופורשים בפני הסטודנטים סוגיות מרכזיות העומדות במוקד המחקר ההיסטורי העכשווי.

לימודים לתואר "בוגר"

להלן שלוש תכניות הלימודים שמציעה המחלקה.

מבנה הלימודים

א. תכנית מחלקה ראשית (80 נק"ז)

סטודנט יכול להתקבל לתכנית מחלקה ראשית רק לאחר סיום שנת לימודיו הראשונה ולאחר שהשיג ממוצע ציונים העומד על 80 לפחות בלימודיו. עליו לשמור על ממוצע ציונים זה לאורך כל תקופת לימודיו עד לסיומם. ציון עובר בקורסי מבוא הוא 65. הלימודים מתקיימים בשלושה מדורים: העת העתיקה, ימי-הביניים והעת החדשה.

בנוסף ללימודים בתוך המחלקה על הסטודנט ללמוד קורס מבוא (ע"פ בחירה) מהמחלקה להיסטוריה של עם ישראל או לימודי המזרח התיכון או מקרא, ארכיאולוגיה והמזרח הקדום, או לימודי שפה עתיקה (פירוט בהמשך). מס' הנק"ז מחוץ למחלקה לא יעלה על 8 נק"ז.

שנה א'

חובה במדור 1	(2 קורסים סמסטריאליים)	4 נק"ז
חובה במדור 2	(2 קורסים סמסטריאליים)	4 נק"ז
חובה במדור 3	(שנתי)	4 נק"ז
בחירה 1	(סמסטריאלי)	2 נק"ז
בחירה 2	(סמסטריאלי)	2 נק"ז

סה"כ 16 נק"ז

שנה ב'

חובה 1 מחוץ למחלקה	(שנתי/סמסטריאלי)	4 נק"ז
7 קורסי בחירה מתקדמים	(שנתיים)	
או 14 קורסי בחירה מתקדמים	(סמסטריאליים)	28 נק"ז

סה"כ 32 נק"ז

שנה ג'

5 קורסי בחירה מתקדמים (שנתיים)

או 10 קורסי בחירה מתקדמים (סמסטריאלים) 20 נק"ז
3 סמינרים (שנתיים) 12 נק"ז

סה"כ 32 נק"ז

ב. תכנית דו-מחלקתית (54 נק"ז)

כמו בתכנית מחלקה ראשית, הלימודים מתקיימים בשלושה מדורים. כאשר בשני מדורים מתוך שלושה, נלמדים סמינרים שנתיים.
גם בתכנית זו יש ללמוד קורס חובה מהמחלקה להיסטוריה של עם ישראל או לימודי המזרח התיכון או מקרא, ארכיאולוגיה והמזרח הקדום או לימודי שפה עתיקה בהיקף שלט יעלה על 8 נק"ז.

שנה א'

חובה במדור 1 (2 קורסים סמסטריאליים) 4 נק"ז
חובה במדור 2 (2 קורסים סמסטריאליים) 4 נק"ז
חובה במדור 3 (שנתי) 4 נק"ז
בחירה 1 (סמסטריאלי-סמס' ב') 2 נק"ז
בחירה 2 (סמסטריאלי-סמס' ב') 2 נק"ז

סה"כ 16 נק"ז

שנה ב'

חובה 1 מחוץ למחלקה (שנתי/סמסטריאלי) 4 נק"ז
4 קורסי בחירה מתקדמים (שנתיים)
או 8 קורסי בחירה מתקדמים (סמסטריאלים) 16 נק"ז

סה"כ 20 נק"ז

שנה ג'

2 קורסי בחירה מתקדמים (שנתיים)

או 4 קורסי בחירה מתקדמים (סמסטריאלים) 8 נק"ז
2 סמינרים (שנתיים) 8 נק"ז
1 קורס סמסטריאלי 2 נק"ז

סה"כ 18 נק"ז

אנגלית

ידיעת אנגלית ברמה של מתקדמים 1 היא תנאי ללימודים בשנה ג במחלקה.

שפות עתיקות

ניתן ללמוד יוונית או לטינית בהיקף של 8 נק"ז במקום קורס המבוא מחוץ למחלקה (ראה התוכנית הדו מחלקתית לעיל) בהיקף של 4 נק"ז (4 נק"ז נוספים ניתן להמיר בחובת הלימודים הכלליים).

לימודים לתואר שני בהיסטוריה כללית

(סימן מחשב 2-127)

תנאי קבלה

1. בוגרי תואר ראשון במחלקה להיסטוריה כללית באוניברסיטת בן-גוריון בנגב או במוסד אקדמי מוכר בארץ או בחו"ל בציון של 80 לפחות.
2. בוגרי תואר ראשון במחלקות אחרות באוניברסיטת בן-גוריון בנגב או במוסד אקדמי מוכר בארץ או בחו"ל בציון משוקלל של 80 לפחות. סטודנטים אלה יתקבלו ללימודי השלמה לקראת תואר שני ויחויבו ב-16 נק"ז של לימודי השלמה בהתאם להחלטת היועץ. שעות אלה לא יכללו במניין שעות הלימוד לתואר. הציון הנדרש בכל אחד מקורסי ההשלמה כדי להתקבל ללימודי תואר שני הוא 80 לפחות.

תכניות הלימודים

משך הלימודים לתואר שני הינו שנתיים.

הלימודים לתואר שני בהיסטוריה כללית מתנהלים בשני נתיבי לימוד :

נתיב מחקרי (40 נק"ז)

מיועד לסטודנטים המעוניינים בפיתוח יכולת מחקרית ולהמשך לימודים לתואר שלישי. הקבלה ללימודים בנתיב המחקרי טעונים אישור ועדת המוסמכים המחלקתית (ובתנאי שהסטודנטים השיגו ציון של 80 לפחות במחצית מקורסי החובה כמפורט להלן).

תוכנית הלימודים

סטודנטים בנתיב המחקרי ילמדו 8 קורסים בהיקף של 32 נק"ז מתוך תכנית לימודי התואר השני במחלקה ע"פ הפירוט הבא :

קורס מתודולוגי

7 קורסים מתוכנית לימודי התואר השני (באישור ועדת המוסמכים המחלקתית קיימת אפשרות להמיר קורס אחד בקורס "קריאה מודרכת" בהנחיית אחד ממרצי המחלקה ו/או להמיר עד 2 קורסים מתכנית הלימודים לתואר שני ממחלקות אחרות).

עבודות בקורסים (לרבות עבודות סמינר) יש להגיש עד ה-30.9 בשנה בה נלמד הקורס (באישור ועדת המוסמכים המחלקתית לא יאוחר מ-31.12 באותה שנה).

עבודות סמינר

בנתיב המחקרי תיכתב עבודה סמינריונית במסגרת שני קורסים (עבודה אחת בכל קורס).

עבודת גמר (בהיקף של 8 נק"ז)

מטרתה להוכיח יכולת כתיבת עבודה מדעית המושתתת על ניתוח מקורות ושליטה במחקר הקיים. עבודת הגמר תכתב בהנחיית חבר סגל מן המניין בדרגת מרצה ומעלה מהמחלקה להיסטוריה כללית. במידת הצורך ניתן לצרף מנחה נוסף בדרגת מרצה מן המניין מהמחלקה או מחוצה לה. הצעת מחקר מודפסת של עבודת הגמר מאושרת וחתומה ע"י המנחה יש להגיש לאישור ועדת המוסמכים המחלקתית עד תום השנה הראשונה ללימודים ובאישור חריג של ועדת המוסמכים המחלקתית עד תום הסמסטר ה-3 ללימודים. ההצעה תהיה בהיקף של 3-6 עמודים ותפרט את הנושא, חשיבותו, מצב המחקר, תכנית המחקר וביבליוגרפיה עיקרית. עבודת הגמר בהיקף של עד 100 עמודים, תוגש לשיפוט לא יאוחר מתום השנה השלישית ללימודים.

שפות

חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).

במידה ועבודת הגמר מחייבת קריאה בשפה זרה שנייה, וכאשר מדובר בשפה שאינה בגדר שפת-אם, על הסטודנטים להוכיח יכולת זו לפני אישור הצעת המחקר באמצעות בחינה ברמת מתקדמים כנהוג בלימודי שפות באוניברסיטה. (קורסי שפה זרה שנייה אינם נכללים במניין הנקודות לתואר שני).

נתיב כללי (40 נק"ז)

בנתיב זה פטורים הסטודנטים מכתובת עבודת הגמר. מסיימיו אינם יכולים ללמוד לתואר שלישי אלא אם עברו לנתיב המחקרי כמפורט לעיל.

קורסי לימוד

סטודנטים בנתיב זה ילמדו 10 קורסים בהיקף של 40 נק"ז מתוך תכנית הלימודים לתואר שני ע"פ הפירוט הבא:

קורס מתודולוגי

9 קורסים מתכנית לימודי התואר השני. (באישור ועדת המוסמכים המחלקתית ניתן ללמוד בקורס "קריאה מודרכת" בהנחיית אחד ממרצי המחלקה ו/או ללמוד עד 2 קורסים ברמת תואר 2 ממחלקות אחרות).
עבודות בקורסים לרבות עבודות סמינר יש להגיש עד ה-30.9 בשנה בה נלמד הקורס. (באישור ועדת מוסמכים מחלקתית ניתן להגיש העבודות עד 31.12).

עבודות סמינר

בנתיב הכללי תיכתב עבודת סמינר במסגרת שני קורסים (עבודה אחת בכל קורס).

חובת אנגלית - בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה. (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית)

בחינת גמר

על הסטודנטים להיבחן בתום השנה השנייה ללימודים בבחינת גמר בכתב (לאחר סיום חובות השמיעה).
על הסטודנטים לתאם את מועד הבחינה עם מזכירות המחלקה לפחות שלושה חדשים מראש. שאלון הבחינה יתבסס על חומר קריאה בהיקף של עד 400 עמודים בשפה האנגלית. ציון עובר בבחינת הגמר הינו ציון 75.

הרכב הציון הסופי לתואר

בנתיב הכללי: קורסים 75%

בחינת גמר 25%

בנתיב המחקרי: קורסים 50%

עבודת גמר 50%

המחלקה לגיאוגרפיה ופיתוח סביבתי
(סימן מחשב 128)

א. תנאי קבלה

המחלקה לגיאוגרפיה ופיתוח סביבתי מקבלת סטודנטים וסטודנטיות על סמך הישגיהם בבחינת הכניסה לאוניברסיטה, בבחינות הבגרות ועל סמך ניסיון מעשי בשטחים הקרובים למקצוע.

בנוסף לתנאי הקבלה המפורטים במבוא הכללי לשנתון זה, סטודנטים יחשבו כתלמידי המחלקה לגיאוגרפיה ופיתוח סביבתי אם:

1. קבלו הודעה על קבלתם למחלקה.
2. הגישו אישור רפואי המאשר כי מצב בריאותם תקין.

הסטודנטים מתבקשים להסדיר את כל חובותיהם לפני תחילת הלימודים.

ב. מבנה הלימודים

הלימודים במחלקה לגיאוגרפיה ופיתוח סביבתי מתקיימים בארבעה היקפים: תכנית חד-מחלקתית, תכנית מחלקה ראשית, תכנית דו-מחלקתית ותכנית מחלקה משנית. במסגרת החד-מחלקתית והמחלקה הראשית ניתן להתמחות במסלולים הבאים: גיאומורפולוגיה, איכות סביבה, פיתוח עיר ואזור. בתכניות הלימודים בהיקף דו-מחלקתי ומחלקה מישנית אין התמחות מסלולית. לתלמידי התוכנית החד-מחלקתית והמחלקה הראשית יתחלקו הקורסים ללימודי חובה וללימודי התמחות לפי מסלולים. רוב לימודי החובה הם כלל-מחלקתיים ומיעוטם חובה בהתאם למסלול הנבחר כפי שמצוין בטבלאות שלהלן.

תכניות הלימודים

תכנית הלימודים לתואר ראשון (B.A.) על פי היקף הלימודים במחלקה:

1. חד-מחלקתי (108 נק"ז)
2. מחלקה ראשית (80 נק"ז)
3. דו-מחלקתי (54 נק"ז)
4. מחלקה משנית (28 נק"ז)

1. תכנית חד-מחלקתית (108 נק"ז = נקודות זכות)

התכנית החד-מחלקתית מאפשרת לתלמיד לקבל תואר ב.א. במחלקה לגיאוגרפיה ופיתוח סביבתי תוך התמקדות על לימודים פנים-מחלקתיים. בתכנית זו על התלמיד ללמוד 108 נק"ז (מתוך 120) במסגרת המחלקה ו-12 נק"ז כלימודים כלליים במסגרת דרישות הפקולטה. חלוקת 108 נקודות הזכות של התוכנית החד-מחלקתית היא כדלקמן :

מגמה	חובת מח'	חובה מסלולית	התמחויות	נק"ז לסיורים	חובה מחוץ למחלקה	סה"כ
גיאומורפולוגיה	58	12	26	4	8	108
איכות סביבה	58	13	25	4	8	108
פיתוח עיר ואזור	58	11	27	4	8	108

תנאי המעבר לשנה ב' יהיה ממוצע 70 בכל שיעורי המבוא (המצוינים בכוכבית ברשימה להלן וכן בשיטות כמותיות א' ו-ב'), אך בכל אחד מן הקורסים חייב התלמיד להשיג ציון עובר של לפחות 65. תלמיד בתכנית החד-מחלקתית יכתוב בשנה ג' עבודה סמינרית בתחום התמחותו. כמו כן ישתתף בסיוור רגיונאלי ויגיש דו"ח סיוור כנדרש. הקורס "אנגלית כשפה זרה" יושלם עד תום שנה ב'. כמו כן מומלץ להשלים את הקורסים מלימודים כלליים בשנים א' וב' ללימודים באוניברסיטה.

להלן תכנית מוצעת :

רשימת לימודי חובה מחלקתיים

<u>שנה א'</u>		<u>שנה ב'</u>	
סמסטר א'	נק"ז	סמסטר ב'	נק"ז
מבוא לגיאולוגיה*	3	מבוא לגיאומורפולוגיה*	4
ג"ג של אוכלוסין*	2	גיאוגרפיה עירונית	2
שיטות כמותיות א'	3	שיטות כמותיות ב'	3
טופוגרפיה	1	תורת האקלים	4
כרטוגרפיה	2		
ג"ג כלכלית	2		
מבוא לאקולוגיה	3		
פיסיקה של הסביבה	2		
שמושי מחשב בג"ג	1		
סה"כ שנה א'	19	סה"כ שנה א'	13
<u>שנה ב'</u>		<u>שנה ב'</u>	
סמסטר א'	נק"ז	סמסטר ב'	נק"ז
שיטות כמותיות למתקדמים	2	פרו-סמינר	2
ג"ג פוליטית	2	מבוא לממ"ג	3
תצלומי אוויר	2	מבוא לחישה מרחוק	3
		תולדות המחשבה	2
סה"כ שנה ב'	6	סה"כ שנה ב'	10

<u>שנה ג'</u>		<u>שנה ג'</u>	
<u>סמסטר א'</u>	נק"ז	<u>סמסטר ב'</u>	נק"ז
ג"ג פיזית של א"י	3	ג"ג אנושית של א"י	3
סמינר	2	סמינר	2
סה"כ שנה ג'	5	סה"כ שנה ג'	5
תוספת לימודי חובה לחד-מחלקתי ומחלקה ראשית:		תוספת לימודי חובה לחד-מחלקתי:	
מערכות מידע גיאוגרפיות GIS	3 נק"ז	מבוא לגאוגרפיה פוליטית	2 נק"ז – (לחד
שיטות כמותיות למתקדמים	2 נק"ז	מחלקתי בלבד)	
תולדות המחשבה הגיאוגרפית	2 נק"ז		
מבוא לחישה מרחוק	3 נק"ז		

תכנית מחלקה ראשית - (80 נק"ז)

תכנית זו מאפשרת לתלמיד לרכז את החלק העיקרי של לימודיו לתואר ב.א. במסגרת המחלקה לגיאוגרפיה ופיתוח סביבתי. המשך הלימודים בשנה ב' בתכנית מחלקה ראשית, יותר לתלמידים שהשיגו ציון ממוצע משוקלל 70 בסיום שנה א'. לצורך כך ילקחו בחשבון כל קורסי שנה א' הנלמדים תמורת נק"ז. לתלמידי שנים ב' ו-ג' המעוניינים לעבור לתכנית חד-מחלקתית יחשבו, לצורך חישוב ממוצע הציונים, אך ורק שיעורי החובה של שנים א'-ב'.

חלוקת 80 נקודות הזכות שילמדו בתכנית מחלקה ראשית יהיו כדלקמן :

מגמה	חובת מחלקה	חובה מסלולית	התמחויות	נק"ז לסיורים	חובה מחוץ למחלקה	סה"כ
גיאומורפולוגיה	56	10	8	2	4	80
איכות סביבה	56	9	9	2	4	80
פיתוח עיר ואזור	56	9	9	2	4	80

את עבודת הסמינר בשנה ג' יש לכתוב במסלול ההתמחות, מותנה במספר המקומות הפנויים בסמינר. הבחור במסלול משולב יוכל לכתוב עבודת סמינר באחד המסלולים לפי בחירתו מותנה במספר המקומות הפנויים בסמינרים. תלמיד בתוכנית מחלקה ראשית חייב להשתתף בסיור רגיונאלי בשנה ג' ולהגיש דו"ח סיור כנדרש.

2. תכנית דו-מחלקתית - (54 נק"ז)

החל משנה"ל תשס"ח התכנית הדו-מחלקתית מתקיימת ב-5 אופנים שונים : עיר ואזור, איכות סביבה, טמ"ג, גיאוגרפיה פיזית ומשולבת.

תנאי מעבר משנה ב' ל-ג' זהים בכל התכניות(ראה להלן).

קורסי החובה המחלקתיים בתכנית המשולבת יסתכמו ב-46 נק"ז. כמו כן יוכרו 2 נק"ז תמורת ימי הסיור ו-6 נקודות זכות נוספות להשלמת התואר יבחרו מתוך ההתמחויות. בשנה ג' ישתתף התלמיד בסמינר ובקורס גיאוגרפיה של ארץ ישראל. כמו כן ישתתף בסיור ראגיונאלי ויגיש דו"ח סיור כנדרש. העבודה הסמינרית בשנה ג' תיכתב באחד המסלולים לפי בחירת התלמיד, מותנה במספר המקומות הפנויים בסמינר.

תכנית דו-מחלקתית**בנושא עיר ואזור (54 נק"ז)**

בתכנית הדו מחלקתית יש ללמוד את לימודי החובה המסתכמים ב – 29 נק"ז. בשנה ג' ישתתף התלמיד בסמינר ובקורס 'גיאוגרפיה אנושית של ארץ ישראל'. כמו כן, התלמיד ישתתף בסיוור רגיונאלי ויגיש דו"ח סיוור כנדרש. יוכרו 2 נק"ז תמורת כל ימי הסיוור שבתכנית.

23 נק"ז נוספות להשלמת התואר ייבחרו בעדיפות ראשונה מתוך מתוך קורסי ההתמחויות/בחירה המתאימים למסלול. בעדיפות שניה ניתן לבחור מתוך קורסי לימודי החובה המסלוליים האחרים.

עבודת הסמינר בשנה ג' תיכתב באחד מקורסי הסמינר של המחלקה לפי בחירת התלמיד, אך השתתפות בו מותנה במספר המקומות הפנויים.

קורסי חובה (נק"ז)**שנה א'**

2	גאוגרפיה של אוכלוסין
2	מבוא לגאוגרפיה עירונית
2	מבוא לגאוגרפיה פוליטית א
3	שיטות כמותיות א
3	שיטות כמותיות ב
12	סה"כ

שנה ב'

2	מבוא לכרטוגרפיה
2	מבוא לגאוגרפיה כלכלית
2	פרו-סמינר
6	סה"כ

שנה ג'

3	גאוגרפיה אנושית של א"י
2	סמינר
2	סמינר
2	תכנון עיר ואזור א'
11	סה"כ

סה"כ חובה: 29 נק"ז**סיוורים: 2 נק"ז****קורסי בחירה****סה"כ בחירה: 23 נק"ז****סה"כ לתואר: 54 נק"ז**

תכנית דו-מחלקתית**בנושא איכות סביבה (54 נק"ז)**

בתכנית הדו מחלקתית יש ללמוד את לימודי החובה המסתכמים ב – 34 נק"ז. בשנה ג' ישתתף התלמיד בסמינר ובקורס 'גיאוגרפיה פיזית של ארץ ישראל'. כמו כן, התלמיד ישתתף בסיום רגיונאלי ויגיש דו"ח סיום כנדרש. יוכרו 2 נק"ז תמורת כל ימי הסיום שבתכנית.

18 נק"ז נוספות להשלמת התואר ייבחרו בעדיפות ראשונה מתוך מתוך קורסי ההתמחויות/בחירה המתאימים למסלול. בעדיפות שניה ניתן לבחור מתוך קורסי לימודי החובה המסלוליים האחרים.

עבודת הסמינר בשנה ג' תיכתב באחד מקורסי הסמינר של המחלקה לפי בחירת התלמיד, אך השתתפות בו מותנה במספר המקומות הפנויים.

קורסי חובה (נק"ז)**שנה א'**

3	מבוא לגיאולוגיה
4	מבוא לגיאומורפולוגיה
4	מבוא למטאורולוגיה וקלימי
3	מבוא לאקולוגיה
3	שיטות כמותיות א
3	שיטות כמותיות ב
23	סה"כ

שנה ב'

2	מבוא לכרטוגרפיה
2	פרו-סמינר
4	סה"כ

שנה ג'

3	גאוגרפיה פיזית של א"י
2	סמינר
2	סמינר
7	סה"כ

סה"כ חובה: 34 נק"ז**סיוורים: 2 נק"ז****קורסי בחירה****סה"כ בחירה: 18 נק"ז (מפוזרים בשנים ב'-ג')****סה"כ לתואר: 54 נק"ז**

תכנית דו-מחלקתית**בנושא טכנולוגיות מידע גיאוגרפיות (טמ"ג) (54 נק"ז)**

בתכנית הדו מחלקתית יש ללמוד את לימודי החובה המסתכמים ב – 37 נק"ז. בשנה ג' ישתתף התלמיד בסמינר ובקורס 'גיאוגרפיה פיזית של ארץ ישראל'. כמו כן, התלמיד ישתתף בסיום רגיונאלי ויגיש דו"ח סיום כנדרש. יוכרו 2 נק"ז תמורת כל ימי הסיום שבתכנית.

15 נק"ז נוספות להשלמת התואר ייבחרו בעדיפות ראשונה מתוך מתוך קורסי ההתמחויות/בחירה המתאימים למסלול. בעדיפות שניה ניתן לבחור מתוך קורסי לימודי החובה המסלוליים האחרים.

עבודת הסמינר בשנה ג' תיכתב באחד מקורסי הסמינר של המחלקה לפי בחירת התלמיד, אך השתתפות בו מותנה במספר המקומות הפנויים.

קורסי חובה (נק"ז)**שנה א'**

3	מבוא לגיאולוגיה
4	מבוא לגיאומורפולוגיה
4	מבוא למטאורולוגיה ולקלימ'
3	שיטות כמותיות א
3	שיטות כמותיות ב
1	טופוגרפיה
18	סה"כ

שנה ב'

2	תצ"א
2	מבוא לכרטוגרפיה
3	מבוא לחישה מרחוק
3	מבוא לממ"ג
2	פרו-סמינר
12	סה"כ

שנה ג'

3	גאוגרפיה פיזית של א"י
2	סמינר
2	סמינר
7	סה"כ

סה"כ חובה: 37 נק"ז**סיוורים: 2 נק"ז****קורסי בחירה****סה"כ בחירה: 15 נק"ז (מפוזרים בשנים ב'-ג')****סה"כ לתואר: 54 נק"ז**

תכנית דו-מחלקתית**בנושא גיאוגרפיה פיזית (54 נק"ז)**

בתכנית הדו מחלקתית יש ללמוד את לימודי החובה המסתכמים ב – 36 נק"ז. בשנה ג' ישתתף התלמיד בסמינר ובקורס 'גיאוגרפיה אנושית של ארץ ישראל'. כמו כן, התלמיד ישתתף בסיוור רגיונאלי ויגיש דו"ח סיוור כנדרש. יוכרו 2 נק"ז תמורת כל ימי הסיוור שבתכנית.

16 נק"ז נוספות להשלמת התואר ייבחרו בעדיפות ראשונה מתוך מתוך קורסי ההתמחויות/בחירה המתאימים למסלול. בעדיפות שניה ניתן לבחור מתוך קורסי לימודי החובה המסלוליים האחרים.

עבודת הסמינר בשנה ג' תיכתב באחד מקורסי הסמינר של המחלקה לפי בחירת התלמיד, אך השתתפות בו מותנה במספר המקומות הפנויים.

קורסי חובה (נק"ז)**שנה א'**

3	מבוא לגיאולוגיה
4	מבוא לגיאומורפולוגיה
1	מבוא לטופוגרפיה
4	מבוא למטאורולוגיה וקלימ'
2	פיזיקה של הסביבה
3	שיטות כמותיות א
3	שיטות כמותיות ב
20	סה"כ

שנה ב'

2	מבוא לכרטוגרפיה
2	תצלומי אויר
2	פרו-סמינר
6	סה"כ

שנה ג'

3	גאוגרפיה פיזית של א"י
2	סמינר
2	סמינר
	מבוא לחישה מרחוק או
3	מבוא לממ"ג
10	סה"כ

סה"כ חובה: 36 נק"ז**סיוורים: 2 נק"ז****קורסי בחירה****סה"כ בחירה: 16 נק"ז (מפוזרים בשנים ב' ו-ג')****סה"כ לתואר: 54 נק"ז**

תכנית לימודים דו-מחלקתית**שנה א'**

סוג הקורס	סמסטר א'		סמסטר ב'		סה"כ נק"ז
	שם הקורס	נק"ז	שם הקורס	נק"ז	
חובה מחלקתית	מבוא לגיאולוגיה	3	מבוא לגיאומורפולוגיה	4	24
	גאוגרפיה של אוכלוסין	2	שיטות כמותיות ב	3	
	שיטות כמותיות א	3	מבוא מטאורולוגיה וקלימטולוגיה	4	
	מבוא לטופוגרפיה	1	מבוא לגיאוגרפיה עירונית	2	
	פיזיקה של הסביבה	2	-	-	
סה"כ		11		13	24

שנה ב'

סוג הקורס	סמסטר א'		סמסטר ב'		סה"כ נק"ז
	שם הקורס	נק"ז	שם הקורס	נק"ז	
חובה מחלקתית	מבוא לכרטוגרפיה	2	תצלומי אויר	2	8
	גיאוגרפיה כלכלית	2	פרו - סמינר	2	
התמחות/בחירה	מתוך לימודי החובה המסלוליים ו/או לימודי הבחירה	4	מתוך לימודי החובה המסלוליים ו/או לימודי הבחירה	2	6
סה"כ		8		6	14

שנה ג'

סוג הקורס	סמסטר א'		סמסטר ב'		סה"כ נק"ז
	שם הקורס	נק"ז	שם הקורס	נק"ז	
חובה מחלקתית	גאוגרפיה פיזית של א"י	3	גאוגרפיה אנושית של א"י	3	10
	סמינר	2	סמינר	2	
התמחות/בחירה	מתוך לימודי החובה המסלוליים ו/או לימודי הבחירה	2	מתוך לימודי החובה המסלוליים ו/או לימודי הבחירה	2	4
סיורים		-		2	2
סה"כ		7		9	16

3. תכנית מחלקה משנית - (28 נק"ז)

החל משנה"ל תשס"ח התכנית מתקיימת ב-5 אופנים שונים: עיר ואזור, איכות הסביבה, טמ"ג, גיאוגרפיה פיזית ומשולבת.

תכנית זו מיועדת לתלמידים הבוחרים ללמוד לימודי מחלקה ראשית במחלקה אחרת. במקרים מיוחדים תאושר שמיעת התכנית בשנתיים. על התלמיד לשמוע 20 נק"ז מתוך קורסי החובה המחלקתיים (כמפורט להלן), ימי הסיור יחשבו בנקודת זכות אחת, 7 נק"ז נוספות ילקחו מתוך לימודי החובה המסלוליים או מתוך ההתמחויות. בכל אחד מן הקורסים חייב התלמיד למלא את כל החובות הנדרשים.

קורסי החובה המחלקתיים:

מבוא לגיאולוגיה	3 נק"ז	מבוא למטאורולוגיה וקלימטולוגיה	4 נק"ז
מבוא לגיאומורפולוגיה	4 נק"ז	מבוא לאקולוגיה	3 נק"ז
גיאוגרפיה של אוכלוסין	2 נק"ז		
גיאוגרפיה עירונית	2 נק"ז		
גיאוגרפיה כלכלית	2 נק"ז		

תכנית מחלקה משנית

בנושא לימודי עיר ואזור (28 נק"ז)

תכנית זו מיועדת לתלמידים הבוחרים ללמוד לימודי מחלקה ראשית במחלקה אחרת. במקרים מיוחדים תאושר שמיעת התכנית בשנתיים. על התלמיד לשמוע 13 נק"ז קורסי החובה (כמפורט להלן), ימי הסיור יחשבו כנקודת זכות אחת ו-14 נק"ז נוספות ילקחו מתוך לימודי ההתמחויות/בחירה. בכל אחד מהקורסים התלמיד חייב למלא את כל החובות הנדרשים.

קורסי חובה (נק"ז)

שנה א'	
גאוגרפיה של אוכלוסין	2
מבוא לגאוגרפיה עירונית	2
מבוא לגאוגרפיה פוליטית א'	2
או תכנון עיר ואזור א'	
סה"כ	6

שנה ב'

מבוא לכרטוגרפיה	2
מבוא לגאוגרפיה כלכלית	2
סה"כ	4

שנה ג'

גאוגרפיה אנושית של א"י	3
סה"כ	3

סה"כ חובה: 13 נק"ז

סיורים: 1 נק"ז

קורסי בחירה

סה"כ בחירה: 14 נק"ז

סה"כ לתואר: 28 נק"ז

תכנית מחלקה משנית**בנושא לימודי איכות סביבה (28 נק"ז)**

תכנית זו מיועדת לתלמידים הבוחרים ללמוד לימודי מחלקה ראשית במחלקה אחרת. במקרים מיוחדים תאושר שמיעת התכנית בשנתיים. על התלמיד לשמוע 13 נק"ז קורסי החובה (כמפורט להלן), ימי הסיור יחשבו כנקודת זכות אחת ו-14 נק"ז נוספות יילקחו מתוך לימודי ההתמחויות/בחירה. בכל אחד מהקורסים התלמיד חייב למלא את כל החובות הנדרשים.

קורסי חובה (נק"ז)**שנה א'**

מבוא למטאורולוגיה 4

מבוא לאקולוגיה 3

שיטות כמותיות א' 3

שיטות כמותיות ב' 3

סה"כ 13**סה"כ חובה: 13 נק"ז****סיורים: 1 נק"ז****קורסי בחירה****סה"כ בחירה: 14 נק"ז****סה"כ לתואר: 28 נק"ז**

תכנית מח' משנית**בנושא טכנולוגיות מידע גיאוגרפיות (טמ"ג) (54 נק"ז)**

תכנית זו מיועדת לתלמידים הבוחרים ללמוד לימודי מחלקה ראשית במחלקה אחרת. במקרים מיוחדים תאושר שמיעת התכנית בשנתיים. על התלמיד לשמוע 14 נק"ז קורסי חובה (כמפורט להלן), ימי הסיור יחשבו כנקודת זכות אחת ו-13 נק"ז נוספות יילקחו מתוך לימודי ההתמחויות/בחירה. בכל אחד מהקורסים התלמיד חייב למלא את כל החובות הנדרשים.

קורסי חובה (נק"ז)**שנה א'**

2	מבוא לכרטוגרפיה
4	מבוא למטאורולוגיה וקלימט'
1	טופוגרפיה

סה"כ 7**שנה ב'**

2	תצ"א
2	מבוא לחישה מרחוק
3	מבוא לממ"ג
<u>7</u>	<u>סה"כ</u>

סה"כ חובה: 14 נק"ז**סיורים: 1 נק"ז****קורסי בחירה****סה"כ בחירה: 13 נק"ז****סה"כ לתואר: 28 נק"ז**

תכנית מחלקה משנית**בנושא גיאוגרפיה פיזית (28 נק"ז)**

תכנית זו מיועדת לתלמידים הבוחרים ללמוד לימודי מחלקה ראשית במחלקה אחרת. במקרים מיוחדים תאושר שמיעת התכנית בשנתיים. על התלמיד לשמוע 14 נק"ז קורסי החובה (כמפורט להלן), ימי הסיור יחשבו כנקודת זכות אחת ו-12 נק"ז נוספות יילקחו מתוך לימודי ההתמחויות/בחירה. בכל אחד מהקורסים התלמיד חייב למלא את כל החובות הנדרשים.

קורסי חובה (נק"ז)**שנה א'**

3	מבוא לגיאולוגיה
4	מבוא לגיאומורפולוגיה
7	סה"כ

שנה ב'

2	מבוא לכרטוגרפיה
2	תצ"א
4	מבוא למטאורולוגיה וקלימט'
8	סה"כ

סה"כ חובה: 15 נק"ז**סיוורים: 1 נק"ז****קורסי בחירה****סה"כ בחירה: 12 נק"ז****סה"כ לתואר: 28 נק"ז****ג. בחינות**

במחלקה לגיאוגרפיה קיימת מערכת בחינות שוטפת בסיום כל קורס. במקרים מיוחדים תינתן עבודת גמר במקום בחינה. בחינות מועד א' ו-ב' יתקיימו מיד עם סיום הקורס. בחינת מועד מיוחד תינתן רק על פי המתחייב מתקנון הבחינות של הפקולטה. בקשה למועד מיוחד תוגש לכל המאוחר שבועיים לאחר תום מועד הבחינות. בחינות המועד המיוחד ייערכו בשבוע השני של הסמסטר שאחרי מועד הבחינות הרגיל.

סיום החובות הקשורות בקורס הוא תנאי הכרחי בכדי לגשת לבחינה. ציון המועד האחרון הוא הקובע ולא הציון הגבוה מבין השניים. שקלול הציון הסופי בהתאם למטלות שנקבעו במהלך הקורס יקבע ע"י כל מרצה בנפרד. סטודנט שנכשל בקורס בשני מועדים רשאי להיבחן שנית (שני מועדים) לאחר שחזר על הקורס פעם נוספת ועמד בכל חובותיו.

כל סטודנט חייב להשאיר לעצמו עותק מכל עבודה המוגשת למרצה, למקרה של אובדן העבודה.

ד. תנאי מעבר לשנים ב' ו-ג'**א. תנאי מעבר לשנה ב'**

- א. ציון 56 בקורס אנגלית שפה זרה.
- ב. ציון מינימום 60 בקורסי המבוא: גיאולוגיה, גיאוגרפיה כלכלית, גיאומורפולוגיה, גיאוגרפיה עירונית, שיטות כמותיות וגיאוגרפיה של אוכלוסין.
- ג. סטודנט שנכשל באחד המבואות הנ"ל ושממוצע ציוניו המשוקלל גבוה מ-70, יהיה חייב לחזור על המבוא בו נכשל, אך יורשה לשמוע קורסים של שנה ב'.
- ד. סטודנט שנכשל בשני מבואות (או יותר) וממוצע ציוניו המשוקלל גבוה מ-70, יהיה חייב לחזור על המבואות בהם נכשל, אך יורשה לשמוע קורסי מבוא בלבד בשנה ב'.
- ה. סטודנט שנכשל באחד המבואות וממוצע ציוניו המשוקלל הכולל הוא בין 60 ל-70 יורשה לשמוע קורסי מבוא בלבד בשנה ב', ויהיה חייב לחזור על המבוא בו נכשל.
- ו. סטודנט שנכשל בשני מבואות וממוצע ציוניו המשוקלל הכולל נמוך מ-70 יופסקו לימודיו ולא יוכל לחזור על שנה א', אפילו עבר את הקורס במסגרת חוץ מחלקתית. שנה לאחר הפסקת לימודיו רשאי יהיה הסטודנט להרשם שנית למחלקה בתנאי שיעמוד בכל דרישות הקבלה של אותו שנתון.
- ז. תנאי-קדם להשתתפות בשיעורי כרטוגרפיה ותצלומי אוויר בשנה ב' הוא הצלחה בקורס טופוגרפיה.
- ח. תנאי-קדם ללימוד מבוא לגיאומורפולוגיה בסמס' ב' (שנה א') הוא הצלחה בקורס מבוא לגיאולוגיה (כולל השתתפות בקמפוס).
- ט. התנאי ללימוד מבוא לאקלים בסמסטר ב' של שנה א' הינו ציון עובר בקורסים שיטות כמותיות ופיסיקה של הסביבה בסמסטר א'.

2. תנאי מעבר לשנה ג'

- א. ציון חיובי בכל הקורסים. אי מילוי התנאי בקורס אחד אינו חוסם את המעבר. על הסטודנט לחזור על הקורס בשנה ג'.
- ב. ציון ממוצע מינימאלי של 65 בכל הקורסים. אי מילוי התנאי חוסם מעבר לשנה ג'.
- ג. השלמת כל חובות שנה ב' (כולל תרגילים).
- ד. הצלחה בקורס פרו-סמינר וכן בכל קורסי המבוא של שנה ב' הינה תנאי להשתתפות בסמינר.
- ה. השתתפות בקורס גיאוגרפיה של ארץ ישראל מותנית בהצלחה בכל קורסי המבוא (של שנה א' ו-ב'). פרסום הנושאים לעבודות הסמינר ובחירתם ייעשו בסוף סמסטר ב' של שנה ב'. יינתן רקע בסיסי לאיסוף החומר לכתיבת העבודה, כדי שחלק מהעבודה יבוצע כבר בקיץ (גם במקרה של הנחייה על-ידי מורה מן החוץ). השתתפות התלמיד בסמינר מחייבת את אישור המנחה. רק לאחר קבלת אישור זה יירשם התלמיד באינטרנט יש להגיש את העבודה הסמינרית עד סוף השבוע הראשון שלאחר תום שנת הלימודים כשהיא מודפסת בשני עותקים וערוכה לפי הכללים שידרשו (ראה הנחיות בסוף החוברת). עבודה שתוגש לאחר המועד שיקבע ע"י המרצה לא תתקבל, והסטודנט יאלץ לחזור על הסמינר בשנה שלאחר מכן.

רשימת סמינרים לתואר ראשון בשנת תשס"ח

פרופ' פועה בר – "סמינר באקולוגיה וסביבה"
 פרופ' אבינועם מאיר – "סוגיות בסביבתנות ואתיקה סביבתית"
 פרופ' דן בלומברג – "סמינר בחישה מרחוק ומידע גאוגרפי"
 פרופ' אורן יפתחאל – "סמינר בגיאוגרפיה חברתית; מרחבים אפורים בעידן העירוני החדש".

יועצים לשנת ההוראה תשס"ח

שנה א' - פרופ' אורן יפתחאל
 שנה ב' - פרופ' אלי שטרן
 שנה ג' - ד"ר טל סבוראי (יו"ר)

יועץ וראש החטיבה האורבנית – ד"ר נורית אלפסי

יועצי מסלולים:

פרופ' אלי שטרן - יועץ עיר ואזור
 ד"ר טל סבוראי - יועץ טמ"ג + פיזי
 פרופ' פועה בר - יועץ מסלול סביבתי

מתאם אקדמי-מכללות - פרופ' יונתן לרון

רשימת לימודי חובה מסלולייםמסלול גיאומורפולוגיהמחלקה ראשית:

מבוא לתורת הקרקע 2 נק"ז
 מטאורולוגיה סינופטית 2 נק"ז

חד-מחלקתי:

מבוא לתורת הקרקע 2 נק"ז
 מטאורולוגיה סינופטית 2 נק"ז
 מעבדה בגיאומורפולוגיה 3 נק"ז
 גיאומורפולוגיה דינמית 3 נק"ז
 מעבדה לאיפיונים כימיים של קרקעות 3 נק"ז

מסלול עיר ואזור

מבוא לגיאוגרפיה יישובית כפרית 2 נק"ז
 מבוא לגיאוגרפיה חברתית 2 נק"ז
 מבוא לשימושי קרקע 2 נק"ז
 שיטות מחקר ותכנון עירוני ואזורי 2 נק"ז
 מחקר שדה עירוני או כפרי 2 נק"ז

מסלול לימודי סביבה

זיהום מים וקרקע	2 נק"ז
מבוא לניהול סביבתי	2 נק"ז
אתיקה סביבתית	2 נק"ז
סדנא בהכנת תסקיר השפעה על הסביבה	2 נק"ז.

קורסי התמחות בתכנית חד-מחלקתית ומחלקה ראשית

כל תלמיד יירשם למסלול הלימודים לפי בחירתו בסוף סמסטר א' בשנה א' במזכירות המחלקה. מעבר ממסלול אחד למשנהו אפשרי בתחילת כל סמסטר באישור ועדת ההוראה המחלקתית. ועדת ההוראה תקבע גם אלו קורסים ניתן לנייד בין המסלולים.

רשימת קורסי ההתמחות לפי מקבצים נושאים תשס"ח**גיאומורפולוגיה**

גיאומורפולוגיה איאולית	פרופ' חיים צוער	3 נק"ז
גיאומורפולוגיה דינמית	פרופ' יונתן לרון	3 נק"ז
גיאומורפולוגיה נחלית	פרופ' יונתן לרון	3 נק"ז
גיאומורפולוגיה של מדרונות	פרופ' יונתן לרון	3 נק"ז
מבוא למדעי הקרקע	פרופ' יפתח בן אשר	2 נק"ז
מי נגר עיליים באזורים מדבריים	פרופ' פדרו ברלינר	2 נק"ז
שימוש בעוקבים סביבתיים בהידרולוגיה	ד"ר דודי אברם	2 נק"ז
מים וסביבה	ד"ר יוליה אלכסנדרוב	2 נק"ז
הידרולוגיה תת-קרקעית	ד"ר גנאדי כרמי	2 נק"ז
מבוא להידרולוגיה	ד"ר חי כהן	2 נק"ז
ניהול אגני ניקוז	ד"ר יוליה אלכסנדרוב	2 נק"ז
רעידות אדמה כתופעה מרחבית	ד"ר רון אבני	3 נק"ז
הידרולוגיה של יערות	ד"ר יונת פירטל	2 נק"ז
צירקולציה חופית	ד"ר יונת פירטל	3 נק"ז
יישומים סביבתיים בגיאומורפולוגיה נחלית	ד"ר חי כהן	2 נק"ז

פיתוח עיר ואזור

גיאוגרפיה של תחבורה	פרופ' אלי שטרן	2 נק"ז
סדנא בהכנת תסקירי השפעה על הסביבה	פרופ' אלי שטרן	2 נק"ז
סביבתנות ואתיקה סביבתית	פרופ' אבינועם מאיר	2 נק"ז
מבוא לגיאוגרפיה פוליטית של		
יחסי יהודים-ערבים	פרופ' אורן יפתחאל	2 נק"ז
יחסים אתניים במרחב הגיאוגרפי-פוליטי	פרופ' אורן יפתחאל	2 נק"ז
גיאוגרפיה של מאבקים אתניים	ד"ר בתיה רודד	2 נק"ז
עיצוב נוף ההתיישבות בנגב	פרופ' חנינא פורת	2 נק"ז

2 נק"ז	ד"ר חנינא פורת	תפרוסת ההתיישבות היהודית ועיצוב המפה היבטים של תכנון עירוני ואדריכלי בר-קיימא
2 נק"ז	ד"ר יצחק מאיר	באזורים צחיחים
2 נק"ז	ד"ר נורית אלפסי	תכנון עיר ואזור
2 נק"ז	ד"ר יודן רופא	ניתוח מרחבים עירוניים
2 נק"ז	ד"ר ניר בקר	היבטים כלכליים של איכות הסביבה
2 נק"ז	ד"ר נורית אלפסי	מרחבים מטרופוליניים בישראל
2 נק"ז	ד"ר אורלי רכטמן	עיצוב וביצוע מדיניות סביבתית

איכות סביבה

3 נק"ז	פרופ' פועה בר	מבוא לביו-אקולוגיה
2 נק"ז	ד"ר חי כהן	מבוא להידרולוגיה
2 נק"ז	ד"ר פועה בר	מבוא לאיכות הסביבה
2 נק"ז	פרופ' אבינועם מאיר	סביבתנות ואתיקה סביבתית
2 נק"ז	ד"ר ארנון קרניאלי	חישה מרחוק של היבטים סביבתיים
2 נק"ז	פרופ' פועה בר	אקולוגיה של מערכות חוליות
2 נק"ז	ד"ר רון אבני	רעידות אדמה כתופעה מרחבית
2 נק"ז	ד"ר יוליה אלכסנדרוב	מים וסביבה
3 נק"ז	פרופ' פועה בר	קמפוס גאו-אקולוגיה
2 נק"ז	ד"ר ניר בקר	היבטים כלכליים של איכות הסביבה
2 נק"ז	ד"ר יוסי צביאלי	זיהום אויר
2 נק"ז	ד"ר עודד פוצ'טר	מתודולוגיה של תכנון תואם אקלים וסביבה
2 נק"ז	ד"ר עודד פוצ'טר	קלימטולוגיה של איכות הסביבה
2 נק"ז	ד"ר עודד פוצ'טר	תעוקות סביבתיות וגורמי עקה

שיטות ועיבוד נתונים

3 נק"ז	פרופ' ארנון קרניאלי	מבוא לחישה מרחוק
3 נק"ז	ד"ר טל סבוראי	מערכות מידע גיאוגרפיות
3 נק"ז	פרופ' דן בלומברג	שימושי מכ"מ במדעי כדה"א
2 נק"ז	פרופ' ארנון קרניאלי	חישה מרחוק והיבטים סביבתיים
3 נק"ז	פרופ' דן בלומברג	עיבוד תמונה בחישה מרחוק
3 נק"ז	ד"ר טל סבוראי	מעבדה בשיטות ממ"ג
3 נק"ז	ד"ר טל סבוראי	ממ"ג למתקדמים
3 נק"ז	ד"ר טל סבוראי	שימושי ממ"ג בגאוגרפיה פיזית

קלימטולוגיה

2 נק"ז	פרופ' פדרו ברלינר	מבוא למיקרו-אקלים
2 נק"ז	ד"ר יוסי צביאלי	זיהום אויר
2 נק"ז	ד"ר עודד פוצ'טר	קלימטולוגיה של איכות הסביבה
2 נק"ז	ד"ר עודד פוצ'טר	מתודולוגיה של תכנון תואם אקלים וסביבה
2 נק"ז	ד"ר עודד פוצ'טר	שינוי אקלים

לימודים לתואר שני בגיאוגרפיה ופיתוח סביבתי

(סימן מחשב 2-128)

תוכנית הלימודים לתואר שני במחלקה לגיאוגרפיה מאפשרת התמחות הן **בצד הפיסי** והן **בצד האנושי**, והדגשת היבטים אלה **בפיתוח האזורי והעירוני**. מטרת התוכנית היא להכשיר אנשי מחקר ואנשי מקצוע שיעסקו במחקר ובסוגיות פיתוח ותכנון בעולם האקדמי ומחוצה לו.

תנאי הקבלה:

1. זכאים להציג את מועמדותם בוגרי תואר ראשון בגיאוגרפיה מאוניברסיטת בן-גוריון או ממוסד אקדמי מוכר בארץ או בחו"ל שהציון הסופי בתואר הוא 80 לפחות.
2. סטודנטים בוגרי תואר ראשון במקצועות אחרים (בציון ממוצע של 80 לפחות), יוזמנו לראיון אישי. סטודנטים אלה יידרשו להשלים קורסים במסגרת לימודי השלמה לקראת תואר שני. לימודים אלה לא יכללו במניין הנקודות בתואר השני. באישור ועדת המוסמכים המחלקתית ניתן ללמוד קורסים מתכנית הלימודים לתואר שני בהיקף של עד 6 נק"ז. לכל תנאי הקבלה של המחלקה, חייבים כל המועמדים לעמוד בתנאי הקבלה לתואר שני של הפקולטה למדעי הרוח והחברה.

חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).

משך הלימודים – **הלימודים בתואר השני הינם שנתיים.**

תכנית הלימודים:

נתיב מחקרי: (48 נק"ז)

נתיב זה, בנוסף להקניית ידע מתקדם בגיאוגרפיה, יכשיר את הסטודנטים למחקר לקראת תואר שלישי. הלומדים בנתיב זה חייבים ללמוד קורסים בהיקף של 36 שעות נקודות זכות, 16 נק"ז הן לימודי חובה ו- 20 נק"ז נוספות הן שיעורי התמחות ושיעורי עזר, לכתוב עבודת גמר בהיקף של 12 נק"ז ולהיבחן בבחינת גמר. הסטודנטים בנתיב זה חייבים בהגשת עבודת סמינר במסגרת הקורס "סמינר במגמת התמחות" וקורס קריאה מודרכת אחד לפחות. את הסמינר על הסטודנטים ללמוד בשנה הראשונה או השנייה ללימודים. ההצעה לעבודת הגמר תוגש ותאושר עד תום השנה הראשונה ללימודים ובאישור חריג לא יאוחר מתום הסמסטר השלישי ללימודים. עבודת הגמר תוגש לשיפוט לא יאוחר מתום השנה השלישית ללימודים.

נתיב כללי (48 נק"ז)

מיועד לסטודנטים אשר אינם מעוניינים בכתיבת עבודת גמר. המסלול זהה למסלול המחקרי פרט לכך שבמקום עבודת גמר על הסטודנטים לכתוב עבודת סמינר נוספת (בשנה השנייה ללימודים). במסגרת הקורס "סמינר במגמת התמחות". על הסטודנטים בנתיב זה ללמוד קורסים בהיקף של 48 נקודות זכות.

מבנה הלימודים**נתיב מחקרי****נק"ז**

4	סדנא בתכנון ופיתוח
2	שימושי מחשב בגיאוגרפיה
2	שיטות מחקר בגיאוגרפיה פיסית
2	או: מערכות מידע גיאוגרפיות
16	שמונה שיעורי התמחות
4	שני שיעורי עזר מחוץ למחלקה
4	סמינר במגמת התמחות
2	קורס קריאה מודרכת
12	עבודת גמר

48

השתתפות חובה בסמינר המחלקתי.

נתיב כללי**נק"ז**

4	סדנא בתכנון ופיתוח
2	שיטות מחשב בגיאוגרפיה
2	שיטות מחקר בגיאוגרפיה פיסית
2	או: מערכות מידע גיאוגרפיות
4	סמינר במגמת התמחות (שנה א')
4	סמינר במגמת התמחות (שנה ב')
16	שיעורי התמחות (מתוכם ניתן
ללמוד 4 קורסים ברמת תואר שני	
32	מחוץ למחלקה)

48

הרכב הציון הסופי לתואר:

בנתיב המחקרי: קורסים 40%
עבודת גמר 45%
בחינת גמר 15%

בנתיב הכללי: קורסים 80%
בחינת גמר 20 %

פרטים נוספים בנוגע להרכב הלימודים, ותחומי ההתמחות ניתן למצוא בחוברת "לימודי תואר שני" במחלקה לגיאוגרפיה, או אצל היועץ ללימודי תואר שני: פרופ' אבינועם מאיר, טלפון: 08-6472012, או

במייל ameir@bgu.ac.il

מגמה במדעי היהדות – בינתחומי
(סימן מחשב 2-2-125)

תנאי הקבלה :

1. בוגרי תואר הראשון שעמדו בבחינת פטור ברמה אוניברסיטאית באנגלית ועברו בהצלחה ראיון אישי.
2. בוגרי תואר ראשון כנ"ל הבוחרים במחלקה אחרת כתחום התמחות, או בעלי תואר ראשון מתחומים אחרים עשויים להידרש ללימודי השלמה בהתאם לדרישות מחלקת ההתמחות.
3. הקבלה לתכנית מותנית בקבלה ע"י מחלקת ההתמחות.

הלימודים במסגרת זו הינם לשנתיים בנתיב הכללי בלבד (ללא כתיבת עבודת גמר)
תוכנית הלימודים

1. הסטודנטים בתוכנית הבין-תחומית יידרשו ללמוד :
 - א. את מכסת השיעורים הנדרשת ע"י מחלקת ההתמחות (ראו טבלה מצורפת)
 - ב. את הקורסים הייחודיים למשתתפי התכנית (קורסי הליבה של התוכנית) (10 נק"ז)
 - ג. קורסי בחירה נוספים, ממחלקות ההתמחות או / ו ממחלקות אחרות..
 תוכנית הלימודים תיעשה בתאום עם היועצים ובאישורם.
2. על הסטודנטים לכתוב עבודות סמינר בהתאם לדרישות מחלקת ההתמחות.
3. על הסטודנטים שסיימו חובות שמיעה להיבחן, בתום השנה השנייה ללימודים בבחינת גמר בכתב, במסגרת מחלקת ההתמחות ובמסגרת התוכנית.
4. שקלול הציונים ייעשה ע"פ הנהוג במחלקת ההתמחות.
5. קורסי התכנית הבין- תחומית מרוכזים ביום שלישי. שיבוץ לשאר הקורסים בהתאם לתוכניות הלימודים של המחלקות השונות.
6. חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).

בוגרי התוכנית יקבלו תואר שני ממחלקות ההתמחות ותעודה על סיום לימודיהם בתוכנית הבין-תחומית.

מחלקה	נק"ז חובה	נק"ז תכנית	נק"ז חופשי (בחירה)
היסטוריה של ע"י	20	10	10
מקרא ארכיאולוגיה והמזרח הקדום במסלולי מקרא, היסטוריה מקראית	20	10	10
ספרות עברית	20	10	10
לשון עברית	24	10	6
מחשבת ישראל	24	10	6
גיאוגרפיה ופיתוח סביבתי	24	10	6
המסלול ללימודי מדינת ישראל	20	10	10

חינוך**(סימן מחשב 129)****לימודים לתואר ראשון****1. מטרת הלימודים**

הלימודים לתואר ראשון בחינוך נועדו להפגיש את התלמיד/ה עם יסודות המחשבה החינוכית, עם היבטי הלמידה וההוראה ועם הגורמים הפועלים במערכת החינוכית. לאחר ביסוס מושגי היסוד של נושאים אלה התלמידים יחשפו לנושאי חינוך מגוונים ויעמיקו בהבנת התהליכים החינוכיים ובדרכים להערכתם ולקידומם.

2. מבנה הלימודים

התוכנית מוצעת במסגרות הבאות:

א. תכנית מחלקה ראשית	(80 נק"ז)
ב. תכנית דו-מחלקתית	(54 נק"ז)
ג. תכנית מחלקה משנית	(28 נק"ז)

הקורסים נלמדים על-פי שיטת הצבירה של נקודות זכות. בתוכנית מצוינים שיעורי חובה מחלקתיים, שהם תנאי קדם לשמיעת חלק מהקורסים במחלקה. רשימת קורסי הבחירה מפורטת במערכת השעות של המחלקה. נוסף לדרישות המחלקה, על התלמיד/ה לעמוד בדרישות הפקולטה למדעי הרוח והחברה (ראה פרק הדין בדרישות הפקולטה).

2.1 חינוך כמחלקה ראשית (80 נק"ז)

תוכנית זו מיועדת לתלמידים המעוניינים ללמוד במחלקה לחינוך במסלול ראשי. לאחר סיום חובות שנה א', רשאי תלמיד/ה, הרוצה בכך, להגיש מועמדות ללימודים בתוכנית מחלקה ראשית. התוכנית מוצעת לכ- 15 תלמידים, בעלי ההישגים הטובים ביותר בלימודי שנה א' (על-פי ממוצע משוקלל של כל קורסי החובה המצוינים בשנה א'). לאחר סיום חובות שנה א' רשאי התלמיד/ה להגיש בקשה על גבי טופס המופיע באתר המחלקה. התלמיד/ה בתוכנית המחלקה הראשית ישתתף/תשתתף בשעורי חינוך, בהיקף של 80 נק"ז ויוכל/תוכל להתמקד באחד מהמסלולים הבאים:

- א. פסיכולוגיה במערכת החינוכית
- ב. מנהל חברה ומדיניות חינוך
- ג. הוראה, למידה ותוכניות לימודים.

התואר אותו מקבל/ת התלמיד/ה בסיום לימודיו/ה בתכנית מחלקה ראשית הוא "בוגר אוניברסיטה" במחלקה לחינוך בציון המסלול בו התמקד/ה. לתלמידים בתוכנית ישנה עדיפות ברישום לסמינרים ולקורסי בחירה.

מבנה הלימודים**שנה א'****שעורי חובה:**

שיטות מחקר בחינוך	(שנתי)	6	נק"ז
חובה לבחור שניים מתוך שלושת הקורסים הבאים:			
מבוא למחשבת החינוך	(שנתי)	6	נק"ז
מבוא לפסיכולוגיה של החינוך	(שנתי)	6	נק"ז
מבוא לסוציולוגיה של החינוך	(שנתי)	6	נק"ז
סה"כ		18	נק"ז

שנה ב'**שעורי חובה:**

הקורס הנוסף מבין שלושת הקורסים הנ"ל			
שלא נלמד בשנה א'	(שנתי)	6	נק"ז
מבוא למחקר חינוכי בשיטות איכותיות	(סמסטריאלי)	3	נק"ז
מבוא למחקר חינוכי בשיטות כמותיות	(סמסטריאלי)	3	נק"ז
סה"כ		12	נק"ז

שנה ג'**שעורי חובה:**

מערכת החינוך - מבט ביקורתי	(שנתי)	4	נק"ז
2 סמינרים (סמינר אחד במסלול הנלמד)	(שנתי)	8	נק"ז
* 4 קורסי בחירה במסלול אותו בחרו,			
כל קורס שווה 4 נק"ז	(שנתי)	16	נק"ז
סה"כ		28	נק"ז

את יתרת הנקודות רשאי הסטודנט ללמוד בשנים א' ב' ג' מתוך רשימת קורסי הבחירה.

* תלמידים במסלול לפסיכולוגיה במערכת חינוכית חייבים ללמוד את הקורסים הבאים: אישיות, פסיכולוגיה חברתית, פסיכולוגיה התפתחותית ופסיכולוגיה קוגניטיבית.

* תלמידים במסלול מנהל חייבים ללמוד את הקורס היבטים ארגוניים של בית הספר, כמו כן מומלץ לתלמידים במסלול למנהל ללמוד בשנה הראשונה את הקורס מבוא לסוציולוגיה של החינוך.

* תלמידים המעוניינים להמשיך לימודים לתואר שני – חייבים לבדוק את דרישות הקדם של התוכנית לה הם רוצים להציג את מועמדותם.

2.2 חינוך במסלול דו-מחלקתית (54 נק"ז)

תוכנית זו מיועדת לתלמידים הלומדים במחלקה לחינוך ובמחלקה נוספת באוניברסיטה. התלמידים ילמדו 54 נק"ז במחלקה לחינוך ו-54 נק"ז במחלקה אחרת.

מבנה הלימודים

שנה א'

שעורי חובה:

שיטות מחקר בחינוך	(שנתי)	6	נק"ז
חובה לבחור שניים מתוך שלושת הקורסים הבאים:			
מבוא למחשבת החינוך	(שנתי)	6	נק"ז
מבוא לפסיכולוגיה של החינוך	(שנתי)	6	נק"ז
מבוא לסוציולוגיה של החינוך	(שנתי)	6	נק"ז
קורס בחירה 1	(שנתי)	4	נק"ז
סה"כ		22	נק"ז

שנה ב'

שעורי חובה:

מבוא למחקר חינוכי בשיטות איכותיות	(סמסטריאלי)	3	נק"ז
מבוא למחקר חינוכי בשיטות כמותיות	(סמסטריאלי)	3	נק"ז
סה"כ		6	נק"ז

שנה ג'

שעורי חובה:

מערכת החינוך- מבט ביקורתי	(שנתי)	4	נק"ז
1 סמינר	(שנתי)	4	נק"ז
סה"כ		8	נק"ז
קורסי בחירה		18	נק"ז

2.3 חינוך כמחלקה משנית (28 נק"ז)

תוכנית זו מיועדת לתלמידים הבוחרים בתוכנית מחלקה ראשית במחלקה אחרת וגם לתלמידים הלומדים במסלול ללימודים כלליים במדעי הרוח והחברה. (ב.א. כללי).
על התלמידים ללמוד את כל קורסי החובה של שנה א' (18 נק"ז) את יתרת הנקודות (10 נק"ז) ניתן לבחור מקורסי הבחירה של שנים א', ב'.

מבנה הלימודים

שנה א'

שעורי חובה:

שיטות מחקר בחינוך	(שנתי)	6	נק"ז
חובה לבחור שניים מתוך שלושת הקורסים הבאים:			
מבוא למחשבת החינוך	(שנתי)	6	נק"ז
מבוא לפסיכולוגיה של החינוך	(שנתי)	6	נק"ז
מבוא לסוציולוגיה של החינוך	(שנתי)	6	נק"ז
קורס בחירה 1	(שנתי)	4	נק"ז
סה"כ		22	נק"ז

שנה ב'

קורסי בחירה מתוך רשימת הקורסים של שנה ב'	6	נק"ז
--	---	------

3. תנאי מעבר בכל התוכניות

1. תלמידים יוכלו לעבור משנה לשנה רק אם יקבלו ציון סופי של 70 לפחות בכל אחד מקורסי החובה.
2. תלמידים שנכשלו (קיבלו ציון סופי פחות מ-70) פעמיים באותו קורס חובה, לא יוכלו להמשיך את לימודיהם במחלקה לחינוך.
3. מעבר משנה לשנה מחייב סיום כל קורסי החובה של השנה הקודמת.

4. נהלים ודרישות בקורסים וסמינרים

4.1 נהלי קורסים וסמינרים

1. נוכחות התלמידים בקורס או בפגישות סמינר היא חובה, אלא אם נקבע אחרת ע"י המרצה המרצה רשאי לבדוק את נוכחות התלמידים בשיעור. היעדרות בלתי מוצדקת ביותר מ-20% מהשעורים תגרור את הפסקת הלימודים של התלמיד/ה בקורס.
2. במידה ומדובר בקורס או סמינר שנתי תלמידים חייבים ללמוד את שני חלקי הקורס או הסמינר באותה שנת לימודים, הציון ידווח בסוף השנה לאחר מילוי כל מטלות הקורס.
3. תאריך אחרון להגשת עבודות או סמינרים הוא 30 בספטמבר של אותה שנה בה נלמד הקורס. שינוי מועד זה בסמכות ועדת ההוראה של המחלקה בלבד.
4. בעת הגשת עבודה בסמינר או קורס על התלמידים להשאיר ברשותם עותק גיבוי.

4.2 דרישות קורסים

1. ציון מעבר בבחינות הוא 56 . כשלוך בבחינה תגרום הפסקת לימודים בקורס.
2. עבודת בית בקורס חובה שמשקלה 30% או יותר בחישוב הציון השנתי, תחשב כבחינה.

4.3 חזרה על קורסים

1. תלמידים שלא נכשלו בקורס אך רוצים לשפר את הציון על-ידי חזרה על קורס, יוכלו לעשות זאת רק לגבי קורסי חובה (ולא לגבי קורסי בחירה או סמינרים).
2. תלמידים המבקשים לחזור על קורס, יחזרו על הקורס במלואו ולא על חלק ממנו.
3. חזרה על קורס תהיה אך ורק בשנה עוקבת.

5. סיום חובות לב.א.

1. כדי לקבל תואר ב.א. מהמחלקה לחינוך על תלמידים העוברים מהמכללות בחסות אוניברסיטת בן-גוריון בנגב ללמוד לפחות 1/3 מלימודי החינוך (18 נק"ז) במסגרת לימודי התואר הראשון של המחלקה לחינוך באוניברסיטה.
2. תלמידים המבקשים לסיים את חובותיהם לתואר ב.א. יודיעו על כך למזכירות המחלקה עד ה- 31 בדצמבר של אותה שנה וימלאו את הטפסים המתאימים לכך.

לימודים לתואר שני בחינוך

(סימן מחשב 2-129)

לימודי התואר השני במחלקה לחינוך מתמקדים בארבעה תחומי התמחות:

- (1) התמחות בתוכניות לימודים והוראה
- (2) התמחות בפסיכולוגיה במערכת החינוך: תוכנית משותפת עם המחלקה לפסיכולוגיה
- (3) התמחות ביעוץ חינוכי
- (4) התמחות במנהל, חברה ומדיניות החינוך

1. התמחות בתוכניות לימודים והוראה

במסלול שתי מגמות:

א. למידה והוראה בסביבות טכנולוגיות

ב. "חינוכאים"

(אין מצוינות בתדפיס הציונים, באישור הזכאות ובתעודת המוסמך).

א. למידה והוראה בסביבות טכנולוגיות

תאור כללי

המגמה מכשירה חוקרים ואנשי שדה לקידום הלמידה וההוראה בעידן המידע. המגמה מציעה חקר ביקורתי בין-תחומי המדגיש שלושה היבטים מרכזיים: טכנולוגיה ומידע, קוגניציה, ותרבות. הלימודים והמחקר מטרתם להבין תהליכי חשיבה ולמידה בהקשרם החברתי-תרבותי, וכיצד תהליכים אלה מושפעים מתווך טכנולוגי.

היבטים אלה אינם מוגבלים למערכת החינוך. המגמה מזמינה בחינה של למידה והכשרה בארגונים, בהשכלה גבוהה, ובהקשרי למידה לא פורמאליים כמו מוזיאונים.

מערך הקורסים כולל קורסים עיוניים-מחקריים, קורסים עם אוריינטציה לשדה וקורסים מעשיים העוסקים בפיתוח טכנולוגיה חינוכית. בפרט, ניתנים קורסים על למידה והוראה עם טכנולוגיה, כלי פיתוח, שפה חזותית, פיתוח סביבות למידה, הערכה של סביבות למידה, תקשורת מתווכת מחשב, שיח למידה ועוצמה, עיצוב מידע ועוד.

המגמה מתאימה למגוון סטודנטים:

- סטודנטים המעוניינים במחקר בסוגיות הנוגעות בייצוגים ולמידה, תקשוב וחשיבה, למידת תחומי דעת שונים בתוך כלים טכנולוגיים, ונושאים דומים נוספים.
- סטודנטים העוסקים בהכשרה בארגונים או המעוניינים להשתלב בתחום זה והמעוניינים להעמיק את ידיעותיהם בנושאים כמו תיאוריות למידה, וסגולות הכשרה של כלים טכנולוגיים שונים.
- מורים מתחומי דעת שונים המשלבים תקשוב בהוראתם או השואפים לעשות זאת ורוצים לסגל דרכי עבודה מושכלים המבוססים על עקרונות של למידה והוראה בסביבות טכנולוגיות.
- מהנדסי תוכנה המעוניינים להתמקד בפיתוח לומדות ורוצים לקדם את ידיעותיהם בתחום החינוך.

מבנה הלימודים

הלימודים במגמה ללמידה והוראה בסביבות טכנולוגיות מתנהלים בשני נתיבי לימוד: נתיב מחקרי (עם תזה) ונתיב כללי (ללא תזה).

תכנית הקורסים:

קורסי חובה לשנה א'

למידה והוראה עם טכנולוגיה (4 נק"ז)

כלי פיתוח (4 נק"ז)

מתודולוגיה מחקרית כמותית (4 נק"ז)

קורסי חובה לשנה ב'

פרקטיקום התערבות בבתי ספר (4 נק"ז)

סמינר מחקר/ פרויקט (6 נק"ז) – **נתיב כללי בלבד**

עבודת גמר (6 נק"ז) – **נתיב מחקרי בלבד**

יש לבחור 2 מבין הקורסים הבאים המוגדרים כקורסי ליבה בשנה א' או שנה ב'
 (קורסי הליבה לרוב כוללים את הקורסים הבאים, אולם ייתכנו שינויים משנה לשנה)
 הערכת סביבות למידה (4 נק"ז)
 יצירתיות ומחשבים (4 נק"ז)
 מארגנים גראפיים ולמידה (4 נק"ז)
 עיצוב מידע (4 נק"ז)
 שיח, למידה ועוצמה (4 נק"ז)

יתרת הנקודות ניתן לקחת כקורסי בחירה מקורסי הליבה, מקורסים בהתמחויות אחרות במחלקה.

לסטודנטים בנתיב המחקרי מומלץ לקחת את הקורסים הבאים (וקורסים בנושא עבודת הגמר לפי המלצת המנחה):
 מתודולוגיה מחקרית איכותנית (4 נק"ז)
 קריאה מודרכת (עד 4 נק"ז)

ב. "חינוכאים"

למי מיועדת התוכנית?
 "חינוכאים" הם אנשים בעלי חזון חינוכי-חברתי, בעלי יכולת לתקשר היטב עם נוער וילדים במסגרת עבודה פרטנית, בכיתות לימוד, ובקבוצות קטנות, תוך הקשבה לצרכיהם האישיים. התוכנית מיועדת למחנכים העובדים כיום במסגרות פורמאליות ובלתי-פורמאליות ולמי שמעוניין להשפיע על מסגרות אלה.
 למגמה מתקבלים אנשי חינוך אידיאליסטים-פרגמאטיים בעלי כושר ורצון להנהיג תהליכים חינוכיים – ברמה הפרטנית הקהילתית והארצית. התוכנית מכוונת לסייע לתלמידים להעריך לחקור וליזום תוכניות חינוכיות תוך התנסות בשילוב תיאוריה ומעשה.
 יתקבלו בוגרים בעלי תואר ראשון (B.A Bd, B.Sc וכי') שסיימו לימודיהם במוסד אקדמי מוכר להשכלה גבוהה בציון ממוצע של 85 לפחות. (במקרים חריגים תישקל מועמדות אנשי שדה ויזמים חינוכיים שהממוצע שלהם נמוך יותר).

יעדי התוכנית
 תוכנית ה"חינוכאות" מכשירה את בוגריה לתכנן דרכי עבודה המותאמות באופן ייחודי לצרכים ולדרכי הלמידה של כל תלמיד ותלמידה, וכן לפעולה התומכת בתהליכי שינוי בבתי ספר ובמוסדות חינוך. זאת, תוך העמדת התלמיד במרכז – כישוריו, חשיבתו, שאיפותיו, רגשותיו- ומימוש הפוטנציאל הטמון בו.

אופני ההכשרה בתוכנית
 התוכנית תשאף לטפח יכולות אישיות של תלמידיה בתחומי המנהיגות, הקוגניציה והעולם הרגשי. היא תקנה רפרטואר רחב של ידע ומיומנויות בתחומים מגוונים, כגון: למידה, התפתחות קוגניטיבית ואמוציונאלית, הבנת המערכת שבתוכה מתפקד הלומד, היכרות עם תרבויות שונות, התאמת דרכי פעולה ייחודיות לתלמידים שונים תוך התאמתן להקשרים שונים. בין היתר תעסוק ההכשרה ל"חינוכאות" בליווי התכנון של פרויקטים חינוכיים ויישומם, ובעבודות חקר.

משך הלימודי:	שנתיים
דרכי הלמידה:	שילוב התנסות והעמקה תיאורטית במסגרות של עבודה סדנאית, סימולציות, ניתוחי מקרה, פרויקטים אישיים.
תיאור התוכנית	התוכנית מתבססת על התנסות בעבודה חינוכית במהלך שתי שנות הכשרה ובלומדים תיאורטיים. התנסות בעבודה חינוכית התנסות זו תתבצע בשתי מסגרות:

1. התנסויות ממוקדות בשדה 2. קורס ניתוח אירועים

1. התנסויות ממוקדות בשדה ב - 4-2- תחומים
בשנת הלימודים הראשונה, סדנאות קבוצתיות לליווי והנחיה של למידת פרויקטים הפועלים במסגרת החינוך הפורמאלי והלא פורמאלי.
בשנת הלימודים השנייה, סדנאות לליווי והנחיה של תכנון ויישום פרויקטים. בנוסף, חקר סוגיה מוגדרת אותה ניתן יהיה לפתח לתזה או לעבודת גמר.
תחומי התנסות לדוגמה: קשיי למידה, מוטיבציה, אלימות, קליטה תרבותית, מסגרת טיפולית (משפחתית/קבוצתית), גישה הוליסטית, אוכלוסיות מיוחדות וייחודיות, תהליכים קבוצתיים, תוכניות בחינוך לא פורמאלי, השכלת מבוגרים, העצמה ועוד.
כל ההתנסויות יעובדו בתהליך סדנאי, שילווה בתהליכי פורמליזציה הכוללים שאילת שאלות, תהליכי רפלקציה וקריאת חומר תיאורטי. בכל הפעילויות יודגשו תהליכי חקר, גישה ביקורתית וחקרנות.

סדנת התנסות בשנה הראשונה – 6 נ"ז

סדנת התנסות בשנה השנייה – 6 נ"ז

2. ניתוח אירועים

קורס השוזר יחדיו מעשה ותיאוריה על ידי בחינת אירועים מספריית אירועים שתיבנה במיוחד עבור הקורס, וכן מאירועים שיועלו על ידי התלמידים מעבודתם בעבר או בהווה. בניתוח האירועים תידון ייחודיותו של הלומד וייבחנו דרכים לסייע לקידומו.

קורס ניתוח אירועים בשנה הראשונה - 2 נ"ז

ניתוח אירועים בשנה השנייה – 4 נ"ז

לימודים תיאורטיים

המרכיב התיאורטי בתוכנית יירכש במסגרת מספר קורסים המוצעים על ידי המחלקה לחינוך. הקורסים הבאים הם חובה לתלמידי התוכנית:

1. יסודות ה"חינוכאות"

2. מתודולוגיה מחקרית איכותית

3. "מבוא לחשיבה ביקורתית", או: בעיות בלמידה, או: "דמויות ויוזמות מופת בחינוך".
שאר הקורסים הם קורסי בחירה.

מבנה התוכנית

שנה א		שנה ב	
סדנת התנסות א'	4 נ"ז	סדנת התנסות ב' (כתיבת פרויקט סיום)	6 נ"ז
ניתוח אירועים	2 נ"ז	ניתוח אירועים	4 נ"ז
יסודות ה"חינוכאות"	4 נ"ז	קורס בחירה 1	4 נ"ז
מתודולוגיה איכותית	4 נ"ז	קורס בחירה 2	4 נ"ז
חשיבה חינוכית ביקורתית או בעיות נבחרות בלמידה או יוזמות ודמויות מופת	4 נ"ז	עבודת תיזה או תוספת של קורסי בחירה	תיזה או 6 נ"ז
סה"כ שנה א	18 נ"ז	סה"כ שנה ב	18 נ"ז (לכותבי עבודת תיזה) או 24 נ"ז

קבלה לתוכנית

מועמדים לתוכנית יתבקשו לעבור ראיון קבלה. בנוסף ייבדק הרקע שלהם בלימודי התואר הראשון וכן הכשרה וניסיון חינוכיים/פדגוגיים אם יש. במידת הצורך יידרשו לימודי השלמה.

להלן רשימה של קורסי השלמה שעשויים להידרש: (על פי החלטת ועדת הקבלה)

1. שיטות מחקר בחינוך
 2. מבוא למחקר חינוכי בשיטות איכותיות וכמותיות
 3. מבוא למחשבת החינוך
 4. מבוא לפסיכולוגיה קוגניטיבית/השלמה לניתוב למידה והוראה בסביבות טכנולוגיות
- סטודנטים שחויבו בהשלמת קורסים יוכלו להתקבל ללימודי תואר שני בתנאי ששיגו ציון ממוצע של 85 לפחות בתום שנת ההשלמות.

הרכב הציון הסופי לתואר:

נתיב כללי:		קורסים	75%
		בחינת גמר	25%
נתיב מחקרי:		קורסים	50%
		עבודת גמר	40%
		בחינת גמר	10%

מועדי הרישום מתפרסמים בידיעון למועמדים ובאתר האינטרנט של המחלקה ומדור רישום

2. התמחות בפסיכולוגיה במערכת החינוך: תוכנית משותפת עם המחלקה לפסיכולוגיה

להלן תאור התוכנית של המגמה בחטיבה יישומית ובחטיבה מחקרית. בהמשך מופיעים תנאים בהצגת מועמדות, הליך הרשמה ומיון, וחברי הסגל.

1. חטיבה יישומית

תאור כללי של התכנית

מטרת התכנית להכשיר פסיכולוגים חינוכיים לעבודה במערכות חינוכיות שונות.

התוכנית מבוססת על שלוש הנחות בסיסיות ביחס לתפקידו של הפסיכולוג החינוכי:

- א. עבודתו של הפסיכולוג החינוכי מתמקדת בשלוש מטרות עיקריות המתייחסות לקבוצות אוכלוסייה שונות:
 1. קידום צמיחה ומניעה ראשונית – קידום התפתחות פסיכולוגית ושיפור תחושת רווחה נפשית במערכות חינוך ובקהילות אליהן הן משתייכות.
 2. מניעה שניונית – איתור ומניעה של קשיים תפקודיים ורגשיים בקבוצות סיכון (למשל: ילדים במשפחות שעברו אובדן)
 3. מניעה שלישונית – איתור והתערבות טיפולית בילדים הסובלים מתפקוד לקוי ו/או ממצוקות רגשיות (למשל, ילדים הסובלים מליקויי למידה).
- ב. מוקד העבודה המרכזי של הפסיכולוג החינוכי הוא המערכת הבית ספרית, תוך התייחסות למערכות אחרות הסובבות את ביה"ס וקשורות אליו (משפחה, קהילה, חברה וכו') ולהקשר ההתפתחותי.
- ג. תחומי ההתעניינות של הפסיכולוג החינוכי מתייחסים לתהליכים רגשיים, קוגניטיביים, חברתיים, מוטיבציוניים, ואחרים. ההתייחסות לתחומים אלו יכולה להיות ממוקדת בתחום ספציפי, אך גם בראיה הוליסטית של יחסי הגומלין המתמידים בין התחומים השונים.

תוכנית הלימודים - (48 נק"ז)

על בסיס ההנחות הבסיסיות הנ"ל פותחה תכנית הלימודים. על הסטודנטים לסיים את חובות השמיעה לתואר תוך שנתיים. פרט לכך, כוללת התכנית עבודה (פרקטיקום) בתחנה פסיכולוגית במשך יומיים (בשנה א') ויומיים (בשנה ב') וכתיבת עבודת גמר. את עבודת הגמר יש להגיש עד תום השנה השלישית ללימודים. (30.6).

קורסי חובה

שיטות מחקר למתקדמים במדעי ההתנהגות
פסיכודיאגנוסטיקה א'
פסיכודיאגנוסטיקה ב'
יסודות הקשר הטיפולי עם ילדים ובני נוער
פרקטיקום שנה א'
פרקטיקום שנה ב'
הבנת ביי"ס כסביבה רגשית חינוכית – תיאוריה והתנסות.
שיפור ביי"ס כסביבה רגשית חינוכית – תיאוריה והתנסות.
פסיכופתולוגיה
אתיקה בפסיכולוגיה

התכנית מבוססת על שבעה תחומי יסוד:

- א. קורסים הקשורים בעבודת הגמר:
קורס מתודולוגיה
קריאה מודרכת
- ב. יסודות הפסיכולוגיה החינוכית:
הבנת בית הספר כסביבה רגשית חינוכית – תיאוריה והתנסות.
שיפור בית הספר כסביבה רגשית חינוכית – תיאוריה והתנסות.
- ג. קורסים הקשורים בעבודת הפרקטיקום בתחנה פסיכולוגית:
פרקטיקום שנה א'
פרקטיקום שנה ב'
- ד. קורסים הקשורים בקידום האוכלוסייה הרחבה בביה"ס ובקהילה:
קורסים אפשריים: עבודת מניעה בקהילה; טיפוח מוטיבציה וכישורי התמודדות בבית הספר; התבגרות; שיח אישי קבוצתי, מולטימדיה וחינוך, התפתחות פרו-חברתית, ועוד.
- ה. קורסים הקשורים באיתור ומניעה בקבוצות סיכון:
קורסים אפשריים: ליקויי למידה; דיאגנוסטיקה פסיכולוגית חינוכית; גישה רב תרבותית במניעה, ועוד.
- ו. קורסים הקשורים באבחון ובהתערבות טיפולית:
יסודות הקשר הטיפולי עם ילדים ובני נוער
פסיכופתולוגיה התפתחותית
קורסים נוספים בתחום לפי בחירת הסטודנט/ית.
- ז. קורסים הקשורים ביסודות החינוך:
קורסים אפשריים: תרבות ביה"ס, פילוסופיה של החינוך, קורסים הקשורים במולטימדיה וחינוך, בעיות נבחרות בלמידה והוראה, מבט ביקורתי על החינוך, מושג האוטונומיה. עתידנות בחינוך, ועוד.

.II

חטיבה מחקרית

סטודנטים המעוניינים בחטיבה המחקרית יגבשו, יחד עם היועץ/ת, תכנית אשר תאפשר להם התמקדות בנושא מחקרי הקשור לפסיכולוגיה חינוכית. במסגרת נושא זה ילמדו הסטודנטים לפחות 8 ש"ש.

ההכשרה תתמקד בהעמקת הידע בתחומי הפסיכולוגיה הנוגעים בחינוך ובפיתוח היכולת ליישם ידע פסיכולוגי בחינוך. לחטיבה זו יתקבל מספר קטן ביותר של סטודנטים.

.III

מערך הלימודים בפסיכולוגיה במערכת החינוך: תוכנית משותפת עם המחלקה לפסיכולוגיה**מסגרת הלימודים וחובות הלימודים:**

ציון מעבר בשיעור ותנאי מעבר משנה לשנה

ציון המעבר בשיעורי התוכנית הוא 70. על מנת לעבור משנה א' לשנה ב' בתוכנית, ממוצע הציונים של שיעורי החובה יהיה 80 לפחות. מידת התאמתם האישית של הסטודנטים מהווה גם היא שיקול בהמשך הלימודים בתוכנית.

עבודה מעשית

בהיקף של יום-יומיים בשבוע בשנה הראשונה ויומיים בשבוע בשנה השנייה. העבודה תעשה במסגרת של תחנות פסיכולוגיות-חינוכיות באזור הדרום, תוך הדרכה צמודה.

עבודת גמר

על הסטודנטים להגיש את הצעת המחקר עד תום השנה הראשונה ללימודים. הצעת המחקר בהנחית חבר סגל בדרגת מרצה מן המניין במחלקה (או מאוניברסיטה אחרת בשיתוף עם חבר סגל מהמחלקה) טעונה אישור של ועדת המוסמכים של המסלול. לאחר אישור ההצעה ישלימו הסטודנטים את כתיבת עבודת הגמר עד תום השנה השלישית ללימודים ויגישו אותה לשיפוט לא יאוחר מ-30.6.

הרכב הציון הסופי לתואר:

ממוצע הקורסים 50%
עבודת גמר 50%

תנאי קבלה והצגת מועמדות:

הפרטים המלאים לגבי התנאים לגבי הליך ההרשמה והצגת מועמדות מופיעים בדפי המידע של המחלקה למדעי ההתנהגות בנושא לימודי פסיכולוגיה לתואר שני, תחת הכותרות: "הליך ההרשמה" ו "מי זכאי להגיש מועמדות?" הדרישות העיקריות הן:

1. תואר ראשון במסגרת תוכנית לימודים במחלקה למדעי ההתנהגות באוני' בן-גוריון (חד-חוגית/דו חוגי מגמת פסיכולוגיה) או באחד החוגים לפסיכולוגיה בארץ בציון ממוצע 85 לפחות בפסיכולוגיה.
2. תלמיד שנה ג' (העומד לסיים את לימודיו) בתוכניות הנ"ל, בתנאי שממוצע ציוניו עד לסיום ההרשמה אינו נמוך מ-85 בלימודי הפסיכולוגיה, ובתנאי שצבר לפחות 40 נק"ז בלימודי הפסיכולוגיה (הכוללים גם נקודות זכות מסמסטר א' של השנה בה מציע התלמיד מועמדותו לתואר שני).
3. על פי מדיניות המחלקה לפסיכולוגיה, לא יבחרו מועמדים על סמך ממוצע ציוניהם בפסיכולוגיה אם ממוצע זה עולה על 87 (קרי ממוצע מעל 87 דינו כממוצע 87).
4. תואר ראשון ממחלקות שאינן פסיכולוגיה, בתנאי שהמועמד/ת סיים/סיימה לימודי השלמה במחלקה לפסיכולוגיה באחת המוסדות מוכרים במ"ג, כאשר ממוצע הציונים בתואר הקודם אינו נמוך מ-85.
5. מבחן מתא"ם: אחד מתנאי הקבלה לתואר שני בפסיכולוגיה הוא מעבר מבחן מיון ארצי בפסיכולוגיה שנערך ע"י המרכז הארצי לבחינות והערכה. (במקרים חריגים יתקבל ציון ה-GRE subject במקום במתא"ם).
6. ראיון אישי.

מיון מועמדים

מיון המועמדים יעשה על בסיס פרופיל ההישגים האקדמיים בתואר הראשון, המלצות, ציוני מבחן המתאם, הצהרת כוונות, קורות חיים וראיונות.

ההרשמה לתואר שני בפסיכולוגיה, בתאריך 21 לינואר ומסתיימת בתאריך 15 לפברואר. ישנה אפשרות להרשמה דרך אתר האינטרנט של אוניברסיטת בן גוריון, והרשמה ע"י רכישת טפסי הרשמה בחניות דיונון וסטימצקי.

על המועמדים להגיש עם טפסי הרשמה והמסמכים הבאים:

- **אישור זכאות לתואר ראשון וגליון ציונים סופי מאושרים** (או אישור לכך שיהיו זכאים לתואר ראשון בתום השנה הנוכחית או גליון ציונים מאושר על ידי הפקולטה לתלמידי שנה ג').

- **ממוצע משוקלל של כל קורסי הפסיכולוגיה** (כולל מינימום 40 נק"ז בעת הגשת המסמכים ועדות להרשמה ל-54 נק"ז לפחות).

הקורסים המשתקללים בממוצע הפסיכולוגיה:

1. מבוא לפסיכולוגיה.
2. מבוא לסטטיסטיקה והסקה סטטיסטית.
3. פסיכולוגיה ניסויית + תבניות ידע במדעי ההתנהגות + סקרים ושיטות לינאריות.
4. פסיכולוגיה חברתית.
5. אישיות.
6. פסיכולוגיה קוגניטיבית.
7. פסיכולוגיה התפתחותית.
8. למידה.
9. פסיכולוגיה פיזיולוגית.
10. סדנא בפסיכולוגיה.
11. קורסי בחירה.

1. **המלצות** – יש למלא רק בטפסים המתאימים (הנמצאים באתר מדור רישום או בסוף הידעון המצורף לטפסי ההרשמה). יש לצרף שתי המלצות כאשר אחת מהן ממרצה מהאקדמיה ואחת מהשדה. ההמלצות תשלחנה ישירות למחלקה על ידי המעריכים.

2. **קורות חיים** – כתיאור חיים, סיפור חיים, מודפס לא יותר משני דפים.

3. **הצהרת כוונות** – מה היו השיקולים שלך לבחירה במגמה, לא יותר מ-5 שורות.

3. התמחות בייעוץ חינוכי

תיאור כללי

התמחות בייעוץ חינוכי מכשירה יועצים חינוכיים לעבודה בבתי הספר ובמסגרות חינוכיות אחרות. ההכשרה כוללת הכרת מערכת בית הספר על תפקידיה ותפקודיה, ורכישת המיומנויות הנדרשות למילוי תפקיד היועץ החינוכי. מיומנויות אלה כוללות אבחון המערכת, אבחון תפקודם של תלמידים, מיומנויות תקשורת מסייעת ודרכי התערבות ומחקר לצרכים יישומיים. התכנית מעניקה לבוגריה תואר מוסמך בייעוץ חינוכי. בוגרי התכנית מתקבלים לעבודה בייעוץ במסגרות בתי הספר היסודיים, חטיבות הביניים והתיכונים, וכן במסגרות חינוך לא פורמאליות ואחרות בהן נדרשת פרספקטיבה ייעוצית-חינוכית. ההוראה בתכנית מתבצעת על ידי מרצים מהמחלקה לחינוך במסלולים לייעוץ חינוכי, פסיכולוגיה חינוכית, הוראה ומנהל, וכן על ידי מורים מן החוץ המומחים בתחום הייעוץ החינוכי. משרד החינוך מכיר בתכנית כבסיס לקבלת רישיון בייעוץ חינוכי, אך מתנה את מתן הרישיון בתעודת הוראה.

מבנה הלימודים

תכנית הלימודים היא תוכנית אוניברסיטאית מקיפה (Masters of Arts, M.A.)¹, עם תשתית אקדמית-ייעוצית רחבה, ואוריינטציה יישומית שהינה בעלת בסיס תיאורטי-מחקרי. התכנית נמשכת שנתיים וחצי (חמישה סמסטרים). קיימים שני מסלולי לימודים:

א. **נתיב מחקרי (56 נק"ז):** הסטודנטים בנתיב ה נדרשים ללמוד קורסים בהיקף של 56 נקודות זכות (נק"ז) במשך שנתיים וחצי, לכתוב פרויקט סיום יישומי הכולל הערכת צרכים והתערבות, ולהשלים עבודת גמר מחקרית שתוגש לשיפוט עד תום השנה השלישית. סיום מסלול זה בציון העומד בדרישת האוניברסיטאות מאפשר המשך ללימודי דוקטוראט.

ב. **נתיב כללי:** מסלול ללא עבודת גמר מחקרית (תזה)² בו נדרשים התלמידים ללמוד היקף של 56 נק"ז במשך שנתיים וחצי, לכתוב פרויקט סיום יישומי הכולל הערכת צרכים והתערבות.

ההכשרה כוללת יומיים (לפחות) של לימודים עיוניים בכל שבוע, ובנוסף תצפיות ועבודת שדה מודרכת בהיקף של יום אחד בשבוע, בכל אחת משתי שנות ההכשרה הראשונות. בסמסטר החמישי, ההכשרה כוללת יום אחד לפחות של לימודים בשבוע. סטודנטים בתכנית נדרשים ללמוד קורסים מארבע קבוצות הכוללות: (1) קורסי ליבה; (2) מיומנויות ייעוץ; (3) תכנים בעבודת הייעוץ; (4) תכנים בעבודה חינוכית.

המבנה הכללי ודרישות הלימודים בתכנית אינם מאפשרים עבודה של למעלה מחצי משרה במהלך השנתיים הראשונות ללימודים. במהלך שנתיים אלה, על הלומדים להקדיש ללימודים שלושה ימים מלאים בשבוע לפחות.

הרכב הציון הסופי לתואר:

בנתיב הכללי:	
קורסים	75%
בחינת גמר	25%
בנתיב המחקרי:	
קורסים	50%
עבודת גמר	50%

תהליך הקבלה

על מנת להיות מועמד לתכנית, על הפונים להיות בעלי ניסיון חינוכי ובעלי תואר ראשון (B.A.) בחינוך (מסלול פסיכולוגיה), בפסיכולוגיה, או במדעי התנהגות מאוניברסיטה המוכרת על ידי המועצה להשכלה גבוהה בממוצע של 85 לפחות. סטודנטים בעלי תואר ראשון (B.Ed.) נדרשים לממוצע של 90 לפחות. סטודנטים שלא למדו במסלולי פסיכולוגיה בתואר ראשון נדרשים להשלים את קורסי הקדם הבאים בטרם יוכלו להיחשב מועמדים לתכנית:

1. מבוא לפסיכולוגיה (4-6 נק"ז)
2. פסיכולוגיה התפתחותית (4 נק"ז)
3. פסיכולוגיה חברתית (4 נק"ז)
4. פסיכולוגיה של האישיות או פסיכופתולוגיה (4 נק"ז)
5. קורס המקנה בסיס בהבנה והסקה סטטיסטית (כגון, מבוא לסטטיסטיקה) (4-6 נק"ז)
6. קורס המקנה בסיס בחשיבה מחקרית (כגון, מבוא למחקר חינוכי, כמותי או איכותי) (4-6 נק"ז)
7. קורס המקנה בסיס בחשיבה על תהליכים בחברה (כגון, מבוא לסוציולוגיה, מבוא לפילוסופיה, מחשבת החינוך) (4-6 נק"ז)

את הגשת המועמדות יש ללוות בשני מכתבי המלצה כאשר לפחות אחד מהם צריך להיות ממרצה באוניברסיטה. בנוסף, יש לצרף לבקשת המועמדות קורות חיים מפורטים. מועמדים שעברו את שלב המיון הראשון יוזמנו לראיון. ההחלטה על הקבלה לתכנית מבוססת על ארבעה מרכיבים: קורות חיים המבטאים ניסיון חינוכי ואוריינטציה ייעוצית, המלצות, ראיונות והישגים אקדמיים.

¹ תכנית זו מובחנת מתכניות המעניקות M.Ed. בייעוץ אשר הינן בעלות היקף ובסיס שונים.

² תלמידים המתקבלים למסלול היישומי המעוניינים לכתוב עבודת גמר (תזה) נדרשים להגיש בקשה רשמית לשינוי סטאטוס לימודי. על הבקשה להיות מלווה במכתב מחוקר/ת העומד בקריטריונים של המחלקה להנחית עבודת גמר המציין מוכנות להנחיה של התלמיד/ה.

תכנית הלימודים

במהלך שתי שנות הלימוד הסטודנטים נדרשים ללמוד 6-7 קורסי חובה.

(חמישה מהם מוגדרים קורסי הליבה של התכנית):

1. כלי הערכה ליועץ (4 נק"ז) בשנה א' ובשנה ב' (סה"כ 8 נק"ז).
2. התנסות בשדה (4 נק"ז) בשנה א' ובשנה ב' (סה"כ 8 נק"ז).
3. מתיאוריה לפרקטיקה (4 נק"ז) בסמסטר החמישי, שנה ג'.
4. מתודולוגיה איכותנית (4 נק"ז) בשנה א' (חובה לשני מסלולי הלימוד).
5. מתודולוגיה כמותית (4 נק"ז) בשנה ב' (חובה למסלול הלימוד הכולל תיזה).

הקורסים השישי והשביעי מוגדרים כחלק ממיומנויות היועץ:

בנוסף, על הסטודנטים ללמוד קורסי בחירה המוצעים במסלול לייעוץ והתואמים את דרישות התכנית. במסגרת זו, על הסטודנטים ללמוד קורסים מתוך ארבע הקטגוריות הבאות לפי הפירוט הבא:

מיומנויות ייעוץ

קורסים אלה כוללים הכשרה במיומנויות בסיס בעבודה ייעוצית-חינוכית בנוסף למיומנויות שהסטודנטים רוכשים בקורסי הליבה של התכנית. הקורסים בקטגוריה הנוכחית כוללים מיומנויות כגון קיום מפגש ייעוצי, ניהול מפגש בין-אישי, הנחיית צוות, והתמודדות עם קשיים רגשיים והתנהגותיים אצל ילדים ומבוגרים. במסגרת ההכשרה, הסטודנטים בנתיב המחקרי יידרשו לבחור שני קורסים בני ארבע נקודות זכות כל אחד מקטגוריה זו. הסטודנטים בנתיב הכללי (היישומי) יידרשו לבחור לפחות שני קורסים בני ארבע נקודות זכות כל אחד מקטגוריה זו.

תכנים בעבודת הייעוץ

קורסים אלה עוסקים בתכנים מרכזיים בעבודה הייעוצית-חינוכית, ובנושאים בהם יועצים נדרשים לעסוק באופן תדיר כגון לקויות למידה, תהליכי התפתחות תקינים ופתולוגים, התפתחות קריירה, מוטיבציה ללמידה, תהליכים חברתיים בהקשרים חינוכיים, ותהליכים תרבותיים ובין תרבותיים בהקשרים חינוכיים. הסטודנטים בנתיב המחקרי יידרשו לבחור שני קורסים בני ארבע נקודות זכות כל אחד מקטגוריה זו. הסטודנטים בנתיב היישומי יידרשו לבחור לפחות שלושה קורסים בני ארבע נקודות זכות כל אחד מקטגוריה זו.

תכנים בעבודה חינוכית

קורסים אלה עוסקים בתכנים שונים הרלוונטיים לעבודה ייעוצית-חינוכית ולעבודה חינוכית באופן כללי. קורסים אלה כוללים, לדוגמא, תכנים כגון דינאמיקה של קבוצות, תיאוריות והתערבויות הנוגעות לשימוש בסמים פסיכו-אקטיביים, תיאוריות של למידה, תיאוריות של התפתחות מוסרית, דרכי התמודדות מהגישה הסלוטוגנית, היבטים ארגוניים של בתי ספר, למידה ארגונית, חשיבה ביקורתית על מערכת החינוך, זהות ישראלית ומערכת החינוך, ותהליכים והתערבויות רב-תרבותיים בבית הספר. הסטודנטים יידרשו לבחור לפחות קורס אחד, אך מקסימום שני קורסים, מקטגוריה זו.

פורטפוליו

כל הסטודנטים בתכנית נדרשים לקיים פורטפוליו אשר יסייע בארגון הידע הנלמד בתכנית תוך עיבוד רפלקטיבי וביקורתי, ויצירת אינטגרציה.

4. התמחות במנהל חברה ומדיניות החינוך

במסגרת התמחות זו קיימת אפשרות להתמחות ממוקדת במגמה להערכה ומדידה במערכות חינוך. (מגמה זו מצויינת בתדפיס הציונים באישור הזכאות ובתעודת מוסמך לתואר)

מטרת ההתמחות:

1. ליצור מוקדי מחקר בתחום מנהל, מדיניות חינוכית, וקהילות בישראל.
2. להכשיר למערכת החינוך סגל בכיר בעל השכלה רחבה הן בתחום המדיניות בישראל ובעולם, הן בתחום תיאוריות ארגוניות והן בתחום תהליכים חברתיים קהילתיים.
3. להציג בפני הסטודנטים במסלול רפורמות וחדושים בשדה המנהל והחברה.
4. לספק התנסויות משמעותיות בתחום המנהל והקהילה.

תנאי קבלה:

1. תואר ראשון (B.A.) בכל חוג או מחלקה מאוניברסיטה המוכרת על ידי המועצה להשכלה גבוהה בציון ממוצע של 85 לפחות. ,תואר ראשון (B.Ed.) בממוצע של 90 לפחות.
2. תהליך המיון/קבלה מתבסס על הישגים לימודיים בתואר ראשון, מכתבי המלצה וראיון.
3. סטודנטים שברקע האקדמי שלהם חסרים מקצועות חיוניים לתכנית יחויבו בהשלמות בהתאם. לימודים אלו לא יחושבו במניין השעות של לימודי התואר השני.

קורסי השלמה: (הנדרשים ע"פ החלטת ועדת הקבלה)

1. מבוא לסוציולוגיה של החינוך (6 נק"ז)
2. שיטות מחקר בחינוך (6 נק"ז)
3. מבוא למחקר חינוכי איכותי כמותי (6 נק"ז)

ההרשמה להתמחות זו תעשה בחודשים ינואר ופברואר בלבד.

בתוכנית קיימים שני נתיבי לימוד:

נתיב כללי (פרויקט גמר + בחינה) ונתיב מחקרי (כתיבת עבודת גמר).

א. נתיב כללי (42 נק"ז)**תכנית הלימודים:**

לימוד קורסים בהיקף 42 נק"ז מהם:

קורסי חובה (18 נק"ז):

- תיאוריות בסיסיות במנהל החינוך (2 נק"ז) – חובה שנה א'
- תיאוריות מתקדמות במנהל החינוך (2 נק"ז) – חובה שנה א'
- מתודולוגיה מחקרית איכותית (4 נק"ז) – חובה שנה א'
- מבוא לכלכלה ללא כלכלנים (4 נק"ז) – חובה
- קורס הערכת פרויקטים (6 נק"ז) – חובה
- קורסי בחירה (24 נק"ז) – קורסי בחירה בהיקף של 20 נק"ז מתכנית הלימודים של התוכנית.**
- 4 נק"ז קורסי בחירה מחוץ לתוכנית ההתמחויות האחרות. (במחלקה לחינוך).
- בחינת גמר** – ציון עובר בבחינת גמר הינו 75 לפחות. בבחינה רשאים להשתתף סטודנטים שסיימו חובות שמיעה לתואר בתום השנה השנייה ללימודים.

ב. נתיב מחקרי (42 נק"ז)**תכנית הלימודים:**

לימוד קורסים בהיקף של 36 נק"ז מהם:

קורסי חובה (16 נק"ז)

- תיאוריות בסיסיות במנהל החינוך (2 נק"ז) – חובה שנה א'
- תיאוריות מתקדמות במנהל החינוך (2 נק"ז) – חובה שנה א'
- מתודולוגיה כמותית (4 נק"ז) – חובה שנה א'
- מתודולוגיה איכותית (4 נק"ז) – חובה שנה א'
- מבוא לכלכלה ללא כלכלנים (4 נק"ז) – חובה
- קורסי בחירה (20 נק"ז) – קורסי בחירה מתכנית הלימודים.**
- 4 נק"ז קורסי בחירה מחוץ לתכנית הלימודים (במחלקה לחינוך בהתמחויות אחרות).
- עבודת גמר** בהיקף של 6 נק"ז. את עבודת הגמר על הסטודנט להגיש לשיפוט לא יאוחר מתום השנה השלישית ללימודים.

מעבר מנתיב כללי (יישומי) לנתיב מחקרי מותנה בציון ממוצע 90 בלימודים ובאישור ועדת המוסמכים המחלקתית והפקולטית לנתיב.

עבודת גמר

1. סטודנטים שבחרו בנתיב המחקרי ובקשתם אושרה ע"י ועדת המוסמכים המחלקתית והפקולטית יבחרו מנחה מבין מרצי המחלקה בדרגת מרצה מן המניין ומעלה. הסטודנטים בהנחיית המנחה יכינו הצעה לעבודת מחקר.
2. ההצעה תוגש באמצעות המנחה לדיון בפני קורא אחר עד תום השנה הראשונה ללימודים. לכשתאושר ההצעה יתחילו הסטודנטים בעבודה בהדרכת המנחה.
3. קוראי ההצעה חייבים לאשרה או לדחותה תוך 60 יום, לכל היותר, מיום הגשת ההצעה לדיון.

שיפוט עבודת הגמר

1. היקף העבודה – היקף עבודת גמר לא יעלה על 100 עמודים
2. עותק נוסף של עבודת הגמר ייבדק ויאושר טרם שליחתו לשיפוט ע"י המנחה תוך חודש ימים.
3. העבודה המאושרת תועבר לשיפוט (לשני שופטים לפחות כשאחד מהם הינו המנחה).

הרכב הציון הסופי לתואר:

85%	ממוצע קורסים	בנתיב הכללי
15%	בחינת גמר	
50%	קורסים	בנתיב המחקרי
50%	עבודת גמר	

המגמה להערכה ומדידה במערכות חינוך (42 נק"ז)

המגמה מקנה כלים תיאורטיים ויישומיים למדידה והערכה של פרויקטים, תוכניות, מדיניות, תהליכי קבלת החלטות והישגים, הדרושים למנהלים ומבצעים בכל רמות הארגון. המגמה מכשירה חוקרים בתחומי הערכה ומטא-הערכה. בנוסף, המגמה מכשירה את בוגריה לעסוק בהערכה ומדידה של מערכות חינוכיות, בנושאים הכוללים סוגיות תיאורטיות ואתיות, כמו גם מעשיות כמו תכנון הערכה, איסוף וניתוח נתונים, מתן משוב, ותמיכה ביישום המלצות הערכה. כל זאת תוך שיתוף הלקוח וקידום מיומנותיו בניהול מבוסס ידע, קבלת החלטות, ושיפור תהליכים.

הלימודים במסגרת המגמה להערכה ומדידה מתנהלים בשני נתיבי לימוד: מחקרי (עם עבודת גמר) וכללי (קורסים ובחינת גמר)

תוכנית הלימודים

קורסי החובה כוללים:

- שיטות מחקר כמותיות ואיכותיות,
 - תורת המבחנים,
 - הערכת פרויקטים,
 - תיאוריה של הערכה
 - אתיקה של הערכה
 - חשיבה מדעית ביקורתית
 - מבוא לכלכלת חינוך
 - קורסים נוספים שעוסקים במבנה מערכת החינוך, מערכות ארגוניות ותחומים משיקים.
- התוכנית כרגע בהרצה ויתכנו בה שינויים.

קבלה לתכנית

תנאי הקבלה לתכנית זהים לתנאי הקבלה להתמחות במנהל, חברה ומדיניות החינוך כמפורט בתנאי הקבלה (בעמ' 248)

לימודי תעודת הוראה
(סימן מחשב 130)

היחידה לקידום המקצועיות בחינוך מפעילה שני מסלולים : **דו-שנתי, לסטודנטים, וחד-שנתי, למורים חסרי תעודת הוראה ולקבוצות ייחודיות**. אלו הן תוכניות לרכישת מקצוע, הדומות להכשרת פסיכולוגים חינוכיים, עובדים סוציאליים, קלינאי תקשורת, מאבחנים דידקטיים ועובדי סיעוד. המיזוג של תיאוריה ויישום נעשה בסדנאות שבהן מוצגים היבטים תיאורטיים, אשר מודגמים ומיושמים בהתנסויות של המשתתפים, בצורות של מחקרי פעולה קטנים ופיתוח וניסוי של תוכניות הוראה. הבוגרים מקבלים תעודת הוראה המאפשרת לקבל משרד החינוך והתרבות רישיון הוראה קבוע (בתנאים שנקבעו בחוזר המנכ"ל של משרד החינוך מספר ל"ז).

ללימודי תעודת ההוראה יכול להירשם כל סטודנט שסיים לפחות 2 שנות לימוד לתואר הראשון באחת מן המחלקות הבאות :

- **בהיקף של לפחות 54 נק"ז אקדמיות :** מקרא, לשון עברית, ספרות עברית, מחשבת עם ישראל, ארכיאולוגיה, היסטוריה, פוליטיקה וממשל (מדעי המדינה), גיאוגרפיה, אנגלית, פילוסופיה, אומנות, מזרח תיכון, תקשורת.
- **במחלקות חינוך (במסלול מצטיינים – פסיכולוגיה חינוכית) ומדעי ההתנהגות,** בהיקף של 80 נק"ז לפחות ובממוצע של 80 לפחות.
- **תלמידי הפקולטה למדעי הטבע** במקצועות: ביולוגיה, פיסיקה, כימיה, גיאולוגיה, מדעי המחשב, ומתמטיקה נדרשים לתוכנית חד מחלקתית.
- **בוגרי הפקולטה להנדסה מאוניברסיטאות בארץ, רשאים לקבל תעודת הוראה במקצועות מדעי הטבע, מתמטיקה ומחשבים ובלבד שישלימו את הקורסים הנדרשים ע"י המחלקות הרלוונטיות.**
- **סטודנטים בעלי תואר ראשון מאוניברסיטה מוכרת בארץ, בעלי ציון סופי מ-85 ומעלה רשאים ללמוד את התוכנית בשנה אחת + התנסות בהוראה – בהיקף של 36 נק"ז.**
- **סטודנטים בתום שנה שנייה ללימודיהם לתואר, שציוניהם הם מ-85 ומעלה יכולים להירשם לתעודת הוראה למסלול של 3 סמסטרים + התנסות בהוראה – בהיקף של 38 נק"ז.**

במסלול הדו-שנתי היקף הלימודים הוא 36-40 נק"ז ובמסלול החד-שנתי למורים 32 נק"ז. פתיחת התוכניות למצטיינים מותנית במספר מינימאלי של מתקבלים (כפי שייקבע ע"י האוניברסיטה)

ההרשמה לכל המסלולים היא במדור רישום.

שימו לב,

- פתיחת כל אחד מן המקצועות מותנית במספר מינימאלי של מתקבלים (כפי שייקבע ע"י האוניברסיטה) ויתכנו שינויים בתוכנית אם הנסיבות באוניברסיטה יחייבו זאת.
- תקנות משרד החינוך והתרבות ותנאי הרישוי מטילים על כל סטודנט דרישות נוספות שאינן באחריות לימודי תעודת הוראה.

- מי שיידרשו להשתתף בשיעורי השלמה, עפ"י משרד החינוך, יירשמו אליהם במחלקות המתאימות וישלמו שכ"ל בהתאם.
- משרד החינוך רשאי לדרוש תואר שני כדי לקבל רישיון הוראה לכתות י"א-י"ב.
- ע"פ החלטת משרד החינוך כל מורה חדש (שיש לו תעודת הוראה) צריך לעבוד בהוראה בשנת סטאג', בהיקף של שליש משרה לפחות, כתנאי לקבלת רישיון הוראה. מורים כאלה משתתפים בסדנת סטאג' בת שעתיים שבועיות לאורך שנת לימודים אקדמית. את הנוסח המלא של ההחלטה וההליכים לקבלת רישיון לעסוק בהוראה ניתן לראות באתר הסטאג' www.education.gov.il/staj.

א. המסלול הדו שנתי

תנאי הקבלה

1. שנתיים אקדמיות מלאות בלימודים לתואר ראשון מכל אוניברסיטה בארץ, בציון ממוצע של 75*
לפחות.
2. הצלחה בבחינה בהבעה בכתב ובראיון האיש.
3. ההחלטה על קבלתם של מועמדים ממכללות אקדמיות או אוניברסיטאות מחו"ל בעלי ממוצע תואר של 75 לפחות תובא לדיון בועדת ההוראה של היחידה.
4. סטודנטים להוראת מקרא, היסטוריה, אנגלית, מתמטיקה ומדעי המחשב, ואזרחות חייבים בלימודי השלמה כמפורט להלן.
5. סטודנטים מהאוניברסיטאות בארץ, בעלי ממוצע תואר מעל 85* יתקבלו אוטומטית (ללא בחינות כניסה). הקבלה מותנית בתשלום מקדמה עד שבועיים מיום קבלת מכתב הקבלה.

משך ומיבנה הלימודים

- ביחידה לקידום המקצועיות בחינוך יש חובת נוכחות בכל השיעורים, אלא אם נאמר אחרת.
- הלימודים נמשכים שנתיים, ישנם שיעורי חובה והתנסות בהוראה בהיקף של עד 40 נק"ז אקדמיות.
- בשנה הראשונה** הלימודים בימי ה', בשעות 08:00-16:00, כאשר ההתנסות בהוראה בבית הספר מתקיימת בשעות 08:00-12:00, ובימי א', בשעות 14:00-18:00.
- בשנה השנייה** יום הלימודים הוא יום א', בשעות 12:00-18:00 ויום נוסף של התנסות בהוראה בבית ספר על יסודי, בהיקף של 6 ש"ש בסה"כ, על פי קביעת היחידה (במקרים חריגים תאושר התנסות בבי"ס ע"פ הצעת הסטודנט).
- סטודנטים שיהיו זכאים להשתתף בסדנת הסטאג' (ראה/י מטה) יתחילו את לימודיהם בשעה 10:00. וימלאו את מטלות ההתנסות במסגרת עבודתם בבית ספרם.

תנאי הקבלה

יתקבלו מורים :

- א. בעלי תואר ראשון במקצוע ההוראה, מאוניברסיטה מוכרת בארץ (52 נק"ז אקדמיות, לפחות, במקצוע ההוראה), בממוצע תואר 70 ומעלה.
- ב. ותק של שנתיים לפחות בהוראה בחט"ב ו/או בחט"ע.
- ג. מומלצים ע"י מנהל בית הספר.
- ד. מקום עבודה מובטח בבית ספר לשנת הלימודים הבאה (תשס"ז).
- ה. בחינת כושר ההבעה בכתב.
- ו. ראיון אישי
- ז. לתוכנית ההוראה במדעי החברה יוכלו להירשם בעלי תואר שני בייעוץ חינוכי ובפסיכולוגיה. במקרים חריגים תישקל מועמדותם של סטודנטים בשנת לימודיהם השנייה, לתואר שני, במקצועות אלו.

ציון ממוצע שנתי 70 הוא תנאי לקבלת תעודת הוראה.
עלות התוכנית : 100% שכר לימוד לשנת לימודים אקדמית (לא כולל השלמות).

משך ומבנה הלימודים

הלימודים נמשכים שנה אקדמית מלאה, יומיים בשבוע.
ימים : א' 20:00-12:30 , ג' 20:00-14:30 או ה' 12:00-18:00

שיעורי השלמה במחלקות האקדמיות

כל סטודנט אחראי להשתתפותו בשיעורי ההשלמה, להם נדרש להירשם כחלק מחובת לימודים לתעודת הוראה. (אנו מציעים לשמוע אותם כחלק מהלימודים הכלליים של התואר).

היסטוריה

לתלמידי היסטוריה של עם ישראל : מבואות מהיסטוריה כללית : עת חדשה, ימי הביניים, העת העתיקה.
לתלמידי היסטוריה כללית : מבואות מהיסטוריה של עם ישראל (3 התקופות)

מקרא

כפי שייקבע על ידי המסלול להוראת מקרא במחלקה למקרא.

מתמטיקה ומדעי המחשב

כפי שייקבע על ידי המחלקה למתמטיקה או מדעי המחשב, למי שאינם לומדים במסלול להוראת מתמטיקה ומדעי המחשב (בפקולטה למדעי הטבע).
הקורס "בעיות נבחרות במתמטיקה", הינו קורס חובה לכל הלומדים להוראת המתמטיקה.

אנגלית

בלשנות מיושמת

אזרחות

- 4 נק"ז – חינוך ערכי ואזרחי
- 2 נק"ז – משפט, מדינה וחברה
- 2 נק"ז – דת, מדינה וחברה
- 2 נק"ז – תיאוריות דמוקרטיות
- 4 נק"ז – מבנה החברה הישראלית + מיזם

מדעי החברה**סוציולוגיה**

יסודות הסוציולוגיה
מבנה חברתי של ישראל
הפרט בחברה

פסיכולוגיה

פסיכולוגיה קוגניטיבית
פסיכולוגיה התפתחותית
פסיכולוגיה חברתית
פסיכולוגיה של האישיות

פילוסופיה

(סימן מחשב 131)

לימודים לתואר ראשון

מטרת הלימודים

המחלקה לפילוסופיה מציעה לתלמידים מגוון רחב של קורסים ברמות מדורגות ובמתכונות שונות. מטרת הלימודים במחלקה כפולה: להציג בפני התלמיד את תורותיהם ומפעלם של גדולי הפילוסופים הקלאסיים והמודרניים ולפתח אצל התלמיד כלי-ניתוח ומחשבה ביקורתית תוך-כדי התמודדות עם בעיות פילוסופיות שונות.

מבנה הלימודים

הלימודים במחלקה מתקיימים על פי ארבע תוכניות לימוד:

- א. תכנית ראשית – 80 נק"ז.
- ב. תכנית דו-מחלקתית – 54 נק"ז.
- ג. מחלקה משנית - 28 נק"ז.
- ד. חטיבה – 14 נק"ז (סימן מחשב 181).

החובות בתוכניות הלימוד השונות

- א. פילוסופיה בתכנית מחלקה ראשית: 80 נק"ז
- ב. פילוסופיה בתכנית דו-מחלקתית: 54 נק"ז

חובות שנה א'

1. מבוא לפילוסופיה - מטאפיסיקה 2 נק"ז
2. מבוא לפילוסופיה – אתיקה ופילוסופיה מדינית 2 נק"ז
3. תרגיל במבוא לפילוסופיה: קריאה וכתובה (א'-ב') 4 נק"ז
4. תולדות הפילוסופיה היוונית + תרגיל (א'-ב') 6 נק"ז
5. מבוא ללוגיקה (א') + תרגיל 3 נק"ז
6. מבוא ללוגיקה (ב') + תרגיל א חשיבה בקורתית+תרגיל 3 נק"ז

חובות שנה ב'

- פילוסופיה החדשה: מדקארט עד קאנט (א'-ב') 4 נק"ז
- תרגיל בפילוסופיה חדשה: מדקארט עד קאנט (א'-ב') 4 נק"ז

בנוסף לקורס הנ"ל חייב כל סטודנט לשנה ב' לבחור שניים מתוך ארבעת קורסי המבוא הבאים:

1. מבוא לפילוסופיה של הלשון 3 נק"ז
2. מבוא לפילוסופיה מדינית 3 נק"ז
3. מבוא לפילוסופיה של הנפש 3 נק"ז
4. מבוא לאסתטיקה 3 נק"ז
5. מבוא לפילוסופיה של הדת 3 נק"ז

חובות שנה ג'

- פילוסופיה חדישה : הזרם הקונטיננטלי (א'-ב') 6 נק"ז
או פילוסופיה חדישה : הזרם האנליטי – שני קורסי בחירה עד 6 נק"ז
כל תלמיד חייב להשתתף בשני סמינרים לפי בחירתו. עד 8 נק"ז

סטודנטים במחלקה ראשית רשאים לקחת קורסי בחירה במחלקות אחרות באישור המחלקה לפילוסופיה.

פילוסופיה בתכנית מחלקה משנית (28 נק"ז)

חובות שנה א'

- מבוא לפילוסופיה - מטאפיסיקה 2 נק"ז
מבוא לפילוסופיה – אתיקה ופילוסופיה מדינית 2 נק"ז
תרגיל במבוא לפילוסופיה : קריאה וכתובה (א'-ב') 4 נק"ז

אחת מן האפשרויות הבאות :

1. מבוא ללוגיקה + תרגיל (א'-ב') 6 נק"ז
2. מבוא ללוגיקה (א') + תרגיל וחשיבה בקורנית + תרגיל 6 נק"ז
3. מבוא לפילוסופיה יוונית + תרגיל (א'-ב') 6 נק"ז

חובות שנה ב'

- פילוסופיה חדשה : מדקארט עד קאנט (א'-ב') 4 נק"ז
(ההשתתפות בתרגיל אינה חובה ואינה מקנה נק"ז)
אחד מקורסי המבוא של שנה ב' 3 נק"ז

חובות שנה ג'

- סמינר אחד לפי בחירת התלמיד 3-4 נק"ז
שעורי בחירה סמסטריאלים 3-4 נק"ז

תכנית זו מיועדת גם לתלמידים הלומדים במסלול לימודים רב-תחומיים (ב.א. כללי לשעברמס' מחשב 147).

לימודים לתואר שני בפילוסופיה

(סימן מחשב 2-131)

מטרות לימודי התואר השני במחלקה לפילוסופיה

לתכנית לימודי התואר השני בפילוסופיה שלוש מטרות:

- (א) להרחיב ולהעמיק את לימודי התואר הראשון בפילוסופיה, לשכלל את כלי-הניתוח והמחקר של הסטודנטים לפילוסופיה, להמשיך לפתח אצלם מחשבה עצמאית ביקורתית ולאפשר להם להתמחות בנושאים ספציפיים;
- (ב) לתרום ללימודים בין-תחומיים בשיתוף-פעולה עם מחלקות אחרות באוניברסיטה, בשים לב לכך כי סוגיות פילוסופיות שונות (כגון אלו הנדונות בפילוסופיה של המדע, פילוסופיה של המתמטיקה, פילוסופיה של הרוח, פילוסופיה של ההיסטוריה, פילוסופיה של האמנות ועוד) נוגעות במישרין בתחומי מחקר של מחלקות אחרות;
- (ג) להכשיר מורים לפילוסופיה בכיתות של בית-הספר התיכון.

תנאי קבלה

- (א) בוגרי תואר ראשון ממוסד אקדמי מוכר בארץ או בחו"ל שממוצע ציוניהם 80 לפחות.
- (ב) ראיון אישי, לפי הצורך.
- (ג) בוגרי תואר ראשון בתחום אחר, ידרשו להשלים קורסים בפילוסופיה במסגרת לימודי השלמה לקראת תואר שני. מכסת לימודי ההשלמה תיקבע לגבי כל סטודנט בנפרד על-ידי ועדת הקבלה המחלקתית. ציון המינימום לשם קבלה לתואר שני במעמד מן המניין הינו לפחות 80 בכל קורס. את קורסי ההשלמה יש לסיים עד תום שנת הלימודים הראשונה ובאישור ועדת המוסמכים המחלקתית והפקולטית תוך שנתיים.
- (ד) חובת אנגלית – השלמת כל חובות האנגלית כשפה זרה ראשונה עד לרמת "אנגלית מתקדמים 2" במסגרת התואר הראשון בציון 75 לפחות (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).

משך הלימודים בתואר שני הינו שנתיים

תכנית הלימודים

- (א) תכנית הלימודים מבוססת על קבוצות-לימוד קטנות המלוות בהדרכה אישית. ההדרכה האישית ניתנת על-ידי אחד ממרצי המחלקה אשר עובד עם הסטודנטים במהלך הלימודים. במסגרת ההדרכה האישית יהיה מעקב שוטף אחר התקדמותם של הסטודנטים.
- (ב) הלימודים לתואר שני מתקיימים בשני נתיבי לימוד: נתיב מחקרי ונתיב כללי.

תנאי השתתפות מעבר וסיום בקורסים

- (א) ציון עובר בכל קורס בלימודי התואר השני הוא 65.
- (ב) סטודנטים שנכשלו בקורסי חובה או השלמה פעמיים, יופסקו לימודיהם.
- (ג) סטודנטים בתואר שני רשאי לגשת למועד אחד בחינה אחד בלבד.

נתיב מחקרי (40 נק"ז)

הקבלה לנתיב המחקרי מותנית באישור ועדת המוסמכים המחלקתית והפקולטית. יתקבלו סטודנטים אשר עבודתם במהלך השנה הראשונה ללימודי התואר השני מעידה על יכולת מחקר, ואשר נסחו רעיון למחקר ומצאו מנחה.

1. הסטודנטים ילמדו קורסים בהיקף של 32 נק"ז ויכתבו עבודת גמר בהיקף של 8 נק"ז.
 2. 24 נק"ז לפחות יהיו בקורסים הניתנים מטעם המחלקה.
 3. סטודנטים בנתיב המחקרי רשאים להשתתף בסמינרים ובשעורים מלימודי התואר הראשון של המחלקה בהיקף שלא יעלה על 6 נק"ז. הסטודנטים הלומדים בקורסים אלה אינם רשאים להגיש עבודות סמינר.
 4. הציון בכל קורס נקבע על יסוד בחינה ו/או עבודה בכתב כמו גם על בסיס ההשתתפות בקורס.
 5. הסטודנטים יצטרכו להגיש 2 עבודות סמינר במהלך הלימודים. עבודות סמינר תהיינה בקורסים מלימודי התואר השני במחלקה.
 6. הסטודנטים יעבדו עם מנחה לעבודת הגמר בתיאום ובאישור של ועדת המוסמכים המחלקתית. על הסטודנטים להגיש הצעת מחקר עד תום השנה הראשונה ללימודים ובאישור חריג של ועדת המוסמכים המחלקתית עד תום הסמסטר השלישי ללימודים. סטודנטים אשר לא יעמדו בלוח זמנים זה, המשך לימודיהם בנתיב המחקרי יובא להחלטת ועדת המוסמכים המחלקתית והפקולטית. יש להגיש את עבודת הגמר לשיפוט עד תום השנה השלישית ללימודים. סטודנטים המבקשים להחליף מנחה יפנו בבקשה מנומקת לוועדת המוסמכים המחלקתית. החלפת המנחה מותנית באישור הוועדה המחלקתית והפקולטית. ציון עובר בעבודת הגמר הינו 75.
 7. הסטודנטים יבחנו בחינה ביבליוגרפית מקיפה במהלך הלימודים. תאריך הבחינה יקבע בתאום עם ועדת המוסמכים המחלקתית. על כל הסטודנטים לגשת לבחינת גמר לא יאוחר מתחילת השנה השנייה ללימודיהם. ציון עובר בבחינת הגמר הוא 75.
- מתכונת הבחינה:** מתוך רשימה ביבליוגרפית קבועה, שאושרה ע"י מועצת המחלקה, יבחרו הסטודנטים כ- 16 פריטים מתוך שני מדורי חובה (פילוסופיה יוונית ופילוסופיה חדשה) ומתוך שני מדורי בחירה. בחירה זו תערך בהתייעצות עם ועדת המוסמכים המחלקתית ובאישורה. הבחינה תיערך בכתב ותיבדק ע"י מרצי המחלקה.

הנתיב הכללי (40 נק"ז)

1. הסטודנטים ילמדו 10 קורסים בהיקף של 40 נק"ז.
 2. לפחות 28 מתוך 40 נק"ז תהיינה במסגרת המחלקה.
 3. יתרת הנקודות תהיינה ממחלקות אחרות ובתנאי שהקורסים הם בעלי זיקה לפילוסופיה, ברמת תואר שני.
 4. סטודנטים בנתיב הכללי רשאים להשתתף בסמינרים ושעורים מלימודי תואר ראשון של בהיקף של 8 נק"ז לכל היותר. סטודנטים הלומדים בקורסים אלה אינם רשאים להגיש עבודת סמינר.
 5. הציון הסופי בכל קורס נקבע על יסוד בחינה ו/או עבודה בכתב כמו גם על בסיס ההשתתפות בקורס.
 6. הסטודנטים בנתיב הכללי נדרשים להגיש 3 עבודות סמינר במהלך הלימודים.
 7. הסטודנטים ידרשו להיבחן בבחינת גמר ביבליוגרפית מקיפה במהלך הלימודים. תנאי הבחינה ומתכונתה כמפורט בסעיף 7 של הנתיב המחקרי.
- השתתפות בסמינר המחלקתי במשך שנתיים תזכה את הסטודנטים (בשני הנתיבים) בשתי נקודות זכות. עבור כל נקודת זכות יהיה על הסטודנטים לכתוב עבודת רפרט קצרה על אחת ההרצאות שניתנו בסמינר.

הרכב הציון הסופי לתואר

בנתיב המחקרי

קורסים	50%
עבודת-גמר	40%
בחינת הגמר	10%

בנתיב הכללי

קורסים	75%
בחינת גמר	25%

לימודי התואר השלישי בפילוסופיה

מטרות לימודי התואר השלישי

- לתכנית לימודי התואר השלישי בפילוסופיה באוניברסיטת בן-גוריון שתי מטרות עיקריות:
- א. פיתוח מחקר פילוסופי מקורי, מעמיק ושיטתי בכל התחומים וההתמחויות המוכרים בפילוסופיה.
 - ב. הכשרת עתודת מרצים/ות וחוקרים/ות ברמה אוניברסיטאית בתחומי הפילוסופיה השונים.

תכנית הלימודים

תכנית הלימודים לתואר שלישי במחלקה לפילוסופיה נסמכת על תקנון אוניברסיטת בן-גוריון נספח יב'/התקנון האקדמי, ועל תקנות הועדה הפקולטית, לתלמידי מחקר. תפקידה של תוכנית זו ליישם תקנות אלה. תכנית הלימודים תנוהל ע"י ועדת תלמידי המחקר במחלקה.

מסלולי לימודים

- ללימודי התואר השלישי במחלקה לפילוסופיה יתקבלו תלמידים/ות בשלושה מסלולים אלטרנטיביים:
- א. המסלול הרגיל - מסלול זה מיועד למועמדים/ות בעלי תואר שני בפילוסופיה מאוניברסיטה מוכרת.
 - ב. המסלול המשולב - מיועד לתלמידי/ות תואר שני במחלקה לפילוסופיה באוניברסיטת בן-גוריון או במוסד אקדמי מוכר אחר, הנמצאים/ות בשלב מתקדם והוכיחו יכולת מחקר בולטת בעבודת המחקר שלהם, ומחקרם ניתן להיות מורחב לעבודת דוקטור מבחינת התוכן, המקוריות והחידוש.
 - ג. המסלול הישיר - לתלמידים/ות מצטיינים בעלי תואר ראשון בפילוסופיה. מסלול זה יאפשר לימודים לקראת התואר "דוקטור לפילוסופיה" ללא הרשמה קודמת בתוכנית לימודים לתואר שני.

תנאי קבלה

- כמפורט בתקנון האקדמי (נספח י"ב) ותקנות הועדה הפקולטית.
- במסלול הרגיל** - מועמד יוכל להתקבל ללימודי מחקר רק בהמלצת המחלקה לפילוסופיה ובאישור הועדה לתלמידי מחקר של הפקולטה. נוסף לנ"ל על המועמד למלא את כל התנאים הבאים:
1. בעל תואר שני בפילוסופיה של אוניברסיטת בן-גוריון או בעל תואר שקול של מוסד אקדמי מוכר אחר, שהשיג ציון כללי של 85 לפחות בלימודים ו- 85 לפחות בעבודת הגמר לתואר שני.
 2. בעל הכשרה מספקת לשם מחקר במקצוע שבחר בו.

על התלמיד להגיש עם הרשמתי הצעת נושא מחקר בהיקף של כשני עמודים לפחות, מאושרת ע"י המנחה. בהצעתו הוא יציין את מצב המחקר הקיים בתחום הנושא ואת התרומה שעשויה להיות למחקר המוצע באותו נושא. ההצעה תכלול רשימה ביבליוגרפית.

הממליצים לקבלתו ללימודים יהיו חוקרים מדרגת מרצה בכיר ומעלה העוסקים בעבודתם המדעית בתחום קרוב לנושא המוצע.

הועדה האוניברסיטאית לתלמידי מחקר רשאית לקבל גם מועמד שאינו עונה לדרישות בסעיף 1 אם השתכנעה שהמועמד יוכל להגיע לרמה הנדרשת ע"י לימודי השלמה באוניברסיטת בן-גוריון בנגב בתקופה שלא תעלה על שנה אחת. הועדה תטיל על המועמד להירשם כתלמיד מתמחה למחקר ותקבלו לתכנית מיוחדת מתוך התייעצות עם הגורמים הנוגעים בדבר. הועדה תדון בדבר קבלתו של מועמד כנ"ל ללימודי מחקר לאור הישגיו בתום שנת הלימודים. הליך זה יתבצע בתיאום עם ועדת תלמידי המחקר במחלקה.

המסלול המשולב

1. על קבלה למסלול המשולב יוחלט לגבי תלמיד לתואר שני הנמצא בשלב מתקדם של מחקר והוכיח יכולת בולטת בעבודת המחקר שלו, ומחקרו ניתן להיות מורחב לעבודת דוקטור מבחינת התוכן, המקוריות והחידוש.
2. על המועמד לסיים את מלוא תכנית הלימודים לתואר שני (דהיינו את כל חובותיו מבחינת מספר הנקודות שעליו לצבור) בציון 85 לפחות. כמו כן על המועמד להגיש פרק מעבודת המחקר ולזכות בציון 85 לפחות על פרק זה.
3. עם אישור השתלבות התלמיד במסלול המשולב יחולו עליו הכללים החלים על המועמדים האחרים הלומדים לתואר שלישי. הרשות להגיש בקשה להתקבל למסלול המשולב תינתן על ידי הועדה האוניברסיטאית לתלמידי מחקר על סמך המלצת המנחה והועדה המחלקתית ללימודי מוסמכים. אם נתנה רשות כנ"ל יגיש התלמיד סיכום קצר של תוצאות עבודת המחקר לתואר שני ותכנית מחקר לתואר שלישי. התלמיד יבחן על מחקרו לתואר השני ועל תכנית המחקר לתואר השלישי לפי המתכונת הנוהגת לבחינה זו. עמד התלמיד בבחינה - יתקבל למסלול המשולב וכן יוענק לו תואר שני. לא עמד התלמיד בבחינה - יחולו עליו הכללים הנהוגים לתלמידי תואר שני.
4. עבודת המחקר שבצע התלמיד לפני שהתקבל למסלול המשולב תוכל להיכלל בתזה שלו לקבלת הדוקטורט.
5. המחלקה לפילוסופיה תוכל להגיש לוועדה לתלמידי מחקר הצעה מנומקת לדרישות נוספות מתלמיד שלה הלומד במסלול המשולב.

המסלול הישיר

- תלמיד יוכל להתקבל למסלול הישיר בהמלצת המחלקה לפילוסופיה ובאישור ועדת לימודי תואר שלישי הפקולטית. בנוסף, על המועמד למלא את כל התנאים הבאים:
1. בעל תואר ראשון בפילוסופיה של אוניברסיטת בן-גוריון בנגב או בעל תואר שקול של מוסד אקדמי אחר, שהשיג ציון כללי של לפחות 85 או שהועדה ללימודי מחקר השתכנעה על סמך נתונים אחרים שהנ"ל סיים את לימודיו ברמת הישגים השווה לזו של העשירון העליון של התלמידים במקצוע שלו.
 2. לחילופין, תלמיד תואר שני בפילוסופיה שסיים את לימודי התואר השני בהצטיינות מיוחדת יוכל להתקבל למסלול הישיר.
 3. הכשרה מספקת לשם לימוד ומחקר ברמת הדוקטורט במקצוע שבחר בו, לפי שיקול הועדה. תלמיד יוכל להתקבל למסלול הישיר לקראת התחלה של סמסטר אקדמי. הטיפול בבקשה להתקבל למסלול הישיר יהיה דומה בשאר פרטיו לטיפול בקבלה ללימודי מחקר במסלול הרגיל.
 4. סטודנט רשאי להירשם למסלול הישיר עד 3 שנים מתאריך הזכאות לתואר הראשון או השני ללא תיזה.

מועמד העומד בדרישות התקנון האקדמי, אך לימודיו הקודמים באחד מתחומי הפילוסופיה המוכרים, לא היו מספיקים, יידרש לעמוד בלימודי השלמה בנוסף לחובותיו האחרות כתלמיד בתואר השלישי. היקף לימודים אלה יקבע בכל מקרה לגופו ע"י ועדת תלמידי מחקר המחלקתית בתיאום עם הועדה הפקולטית. כמו כן יחויב המועמד בבחינה אינטגרטיבית לתלמידי תואר שני אותה עליו לעבור בציון 85 לפחות.

מבנה הלימודים וחובות התלמיד

א. קבלת התואר "דוקטור לפילוסופיה" מטעם המחלקה לפילוסופיה דורשת עמידה בתנאים הבאים :

1. קביעת מנחה ונושא מחקר.
2. לימוד נוסף בהיקף 6-10 נק"ז.
3. הגשת תכנית המחקר ובחינת המועמדות. לא יאוחר מ- 12 חודשים מיום קבלת התלמיד ללימודים.
4. ביצוע המחקר כולל הרצאה סמינרית.
5. חיבור עבודת מחקר.
6. התלמיד יגיש אחת לשנה במשך כל תקופת לימודיו דו"ח התקדמות למנחה וליו"ר הועדה המחלקתית. ביצוע תנאים אלה, שלביהם ומועדיהם ייעשה ע"פ התקנון האקדמי (נספח יב') ותקנות הפקולטה למדה"ר. תלמיד המבקש להחליף מנחה יפנה בעניין בבקשה מנומקת לועדה המחלקתית לתלמידי מחקר. החלפת המנחה תהיה תלויה באישור הועדה וכן באישור הועדה לתלמידי מחקר של האוניברסיטה.

ב. תכנית ה"לימוד הנוסף" תתבצע באחת מן המסגרות הבאות :

1. תכנית הסמינריונים לתואר שני במחלקה : חובות התלמיד יקבעו ע"י המרצה בתיאום עם יו"ר ועדת לימוד מחקר במחלקה.
2. הדרכה אישית : חובות התלמיד והיקפה יקבעו ע"י המנחה בתיאום עם יו"ר ועדת לימודי מחקר במחלקה.
3. במידת הצורך יופנה התלמיד לקורסים בסיסיים בתחומים הנדרשים לצורך עבודתו. המחלקה תהיה רשאית לדרוש לימודי השלמה אלה גם מעבר למכסת 6-10 הנק"ז. (למשל, המחלקה עשויה לדרוש לימודי שפה זרה נוספת עפ"י נושא התמחותו של הדוקטורנט).
4. סמינריונים לתואר שני במחלקות אחרות הנוגעים לתחום מחקרו של התלמיד ; חובות התלמיד יקבעו ע"י המרצה בתיאום עם יו"ר ועדת תלמידי מחקר.

ג. חובה על כל תלמיד להשתתף בסמינר המחלקתי המתקיים במחלקה כשומע קבוע.

ד. תלמיד המסלול הישיר יחויב בלימוד מקצועי נוסף בהיקף לימודי התואר השני בתוספת של 6-10 נק"ז. תכנית לימודים זו תקבע ע"י ועדת לימודי מחקר פקולטית בעצה אחת עם המנחה ובאישור הועדה ללימודי מחקר.

ה. תלמיד במסלול המשולב יחויב גם הוא בתכנית ה"לימוד הנוסף" לתואר שלישי בפילוסופיה.

ספרויות זרות ובלשנות

(סימן מחשב 132)

לימודים לתאר ראשון (מתנהלים בשפה האנגלית)

מבנה המחלקה

תוכנית לימודים לתאר ראשון

- א. אנגלית – ספרות ובלשנות (54 נק"ז)
- ב. אנגלית – ספרות ובלשנות (80 נק"ז)
- ג. אנגלית – ספרות ובלשנות (108 נק"ז)
- ד. אנגלית – ספרות או בלשנות (28 נק"ז)

תנאי מעבר

א. משנה א' לשנה ב':

1. קבלת ציון 70 בסדנה ללשון אנגלית.
2. נדרש ממוצע של 70 לפחות בקורסי החובה בספרות או בבלשנות לקבלה למסלול ספרות ובלשנות – בתנאי שהממוצע הכללי של קורסי החובה אינו נופל מן הממוצע הדרוש לתוכנית המבוקשת (54 נק"ז, 80 נק"ז, 108 נק"ז – ראה סעיף 3).
3. קבלה לתוכנית לימודים של 54 נק"ז : ציון ממוצע של כל קורסי החובה : 65
קבלה לתוכנית לימודים של 80 נק"ז : ציון ממוצע של כל קורסי החובה : 70
קבלה לתוכנית לימודים של 108 נק"ז : ציון ממוצע של כל קורסי החובה : 75
4. סטודנט אשר לא השלים לימודים בכל קורסי החובה* של שנה א' לא יוכל לעבור לשנה ב'.

ב. מעבר משנה ב' לשנה ג':

1. ממוצע כללי – קורסי חובה ובחירה – 65 לפחות
2. סטודנט אשר לא השלים את קורסי החובה*¹ של שנה ב' לא יוכל לעבור לשנה ג' ואינו רשאי להשתתף בסמינרים.

לימודי השלמה לתעודת הוראה

המחלקה לספרויות זרות ובלשנות אחראית על החלק הלשוני והבלשני של תוכנית תעודת הוראה למורים לשפה האנגלית. המחלקה ממליצה שתלמידים המעוניינים בלימוד תעודת הוראה ילמדו תוכנית 108 נק"ז. קורס בבלשנות מיושמת הניתן כקורס בחירה במחלקה, נדרש ללימודי תעודת הוראה.

1. אין לחזור על קורס חובה כדי לשפר ציון

תוכניות לימוד

לתלמיד ניתנת האפשרות לבחור במגמה ספרותית או בלשנית או במסלול מצורף. מטרת לימודי הספרות היא לפתח הידיעה בתולדות הספרות וההבנה של היצירות הספרותיות לתקופותיהן, תוך הקניית גישות שונות לניתוח הטקסט הספרותי. הכוונה היא לחשוף הן את הקשר בין הספרויות הלאומיות השונות והן את הקשר בין הספרות לבין היבטים אחרים של היצירה האנושית והתרבות. מטרת לימודי הבלשנות היא להקנות לסטודנט ידע בתחום הבלשנות התיאורטית והמיושמת בנושאים הבאים: תחביר, סמנטיקה, פונולוגיה, בלשנות מיושמת, ותחומים אינטרדיסציפלינריים כגון פסיכולינגוויסטיקה, רכישת לשון והוראת הלשון.

במחלקה חמש תוכניות לימוד לתואר ראשון:

- א. תוכנית חד-מחלקתית 108 נק"ז בספרות ובבלשנות (החלוקה היא לפי 54 נק"ז בכל מגמה, אך קיימת גם אפשרות ליחס שונה בן המגמות, לפי אישור המחלקה).
 - ב. תוכנית מחלקה ראשית – 80 נק"ז ספרות או בלשנות. התלמיד לומד תוכנית משנית (28 נק"ז) או שתי חטיבות לימוד (14 נק"ז כל אחת) במחלקה אחרת.
 - ג. תוכנית דו-מחלקתית – 54 נק"ז ספרות או בלשנות. התלמיד לומד תוכנית של 54 נק"ז במחלקה אחרת.
 - ד. תוכנית מחלקה משנית – 28 נק"ז (לדוברי אנגלית שפת אם בלבד). התלמיד לומד תוכנית מחלקה ראשית (80 נק"ז) במחלקה אחרת.
- תוכנית דו-מחלקתית 54 נק"ז בתחום הבלשנות + 56 נק"ז במסלול ללימודים רב תחומיים שבמסגרתו נלמדת חטיבה במדע קוגניטיבי.

התואר הניתן בכל אחת מהתוכניות הנ"ל יהיה: בוגר בספרויות זרות במסלול: אנגלית: ספרות ובלשנות

מסלול אנגלית, ספרות בלשנות

תוכנית חד- מחלקתית – 108 נקודות זכות בספרות ובלשנות :

שנה א'

קורסי מבוא לספרות (חובה שנתי)	8 נק"ז (כולל תרגיל)
מבוא לבלשנות א', ב' (חובה שנתי)	10
קורס בחירה בספרות	4
קורס בחירה בבלשנות ^{2*}	4
סדנה ללשון אנגלית	4
סה"כ	30 נק"ז

שנה ב'

סקירת הספרות האנגלית I, II (חובה שנתי)	8 נק"ז
סקירת הספרות האמריקאית (חובה)	4
תחביר (חובה סמסטר א')	4
פונטיקה – פונולוגיה (חובה שנתי)	4
סמנטיקה (חובה שנתי)	4
1 קורסי בחירה בספרות ^{3*}	4
1 תיאוריה ספרותית (חובה)	4
2 קורסי בחירה בבלשנות *	8
סה"כ	40 נק"ז

שנה ג'

3 סמינרים (ספרות ובלשנות) ^{4*}	12 נק"ז
קורסי בחירה	26 נק"ז
סה"כ	38 נק"ז
-----	-----
סה"כ	108 נק"ז

2. הקורסים במדע קוגניטיבי משמשים תנאי קדם לקורסי בחירה בשנה ב', ג'.

3. קורסים מסוימים משמשים תנאי קדם לסמינרים בשנה ג'.

4. 2 סמינרים בספרות + 1 בבלשנות או 2 סמינרים בבלשנות + 1 בספרות

* תלמידים מצטיינים יכולים לבחור בקורס : מבוא למדעי המחשב באישור היועץ בבלשנות והיועץ במדעי המחשב

תוכנית מחלקה ראשית – 80 נק"ז

שנה א'

קורס מבוא בספרות (חובה שנתי)	8 נק"ז (כולל תרגיל)
מבוא לבלשנות א', ב' (חובה שנתי)	10
קורס בחירה בספרות	4
קורס בחירה בבלשנות*	4
סדנה ללשון אנגלית	4
סה"כ	30 נק"ז

שנה ב'

מגמה : ספרות

סקירה ספרותית I (חובה סמסטר א')	4 נק"ז
סקירה ספרותית II (חובה סמסטר ב')	4
סקירת הספרות האמריקאית (חובה)	4
2* קורסי בחירה ⁵	8
1 תיאוריה ספרותית (חובה שנתי)	4

סה"כ

24

מגמה : בלשנות

תחביר (חובה סמ' א')	4 נק"ז
פונולוגיה (חובה שנתי)	4 נק"ז
סמנטיקה (חובה סמ' א')	4
3** קורסי בחירה	12

סה"כ

24

שנה ג'

5 קורסי בחירה	18 נק"ז
2 סמינרים	8

סה"כ

26 נק"ז

סה"כ

26

סה"כ

80 נק"ז

סה"כ

80 נק"ז

5. קורסי בחירה מסוימים משמשים תנאי קדם לסמינרים בשנה ג'. הקורסים במדע קוגניטיבי משמשים תנאי קדם לקורסי בחירה בשנה ב', ג' בתחום.

* תלמידים מצטיינים יכולים לבחור בקורס "מבוא למדעי המחשב" באישור היועץ בבלשנות והיועץ במדעי המחשב (מגמה : בלשנות)

תוכנית דו-מחלקתית 54 נק"ז

שנה א'

קורס מבוא בספרות (חובה שנתי)	8 נק"ז (כולל תרגיל)
מבוא לבלשנות א', ב' (חובה שנתי)	10
סדנה ללשון אנגלית (חובה שנתי)	4
סה"כ	22 נק"ז

שנה ב'

מגמה : ספרות

סקירה ספרותית I (חובה סמסטר א')	4 נק"ז	תחביר	4 נק"ז
סקירה ספרותית II (חובה סמסטר ב')	4	פונולוגיה או סמנטיקה	4
סקירת הספרות האמריקאית (חובה)	4	קורסי בחירה	8
קורסי בחירה ⁶ *	4		
סה"כ	16	סה"כ	16

שנה ג'

2 קורסי בחירה	8 נק"ז	3 קורסי בחירה	12
1 סמינרים	4	1 סמינרים	4
1 תיאוריה ספרותית (חובה שנתי)	4		
סה"כ	16 נק"ז	סה"כ	16

סה"כ	54 נק"ז	סה"כ	54 נק"ז
-------------	----------------	-------------	----------------

תוכנית מחלקה משנית (28 נק"ז) – דרושה שליטה טובה בשפה האנגלית שתיבדק ע"י ועדת הקבלה.

<u>ספרות</u>		<u>בלשנות</u>	
מבוא לספרות (חובה שנתית)*	8 נק"ז	מבוא לבלשנות (חובה שנתית)	10 נק"ז*
סקירה ספרותית א' (סמס' א' - חובה)	4 נק"ז	תחביר שנה ב'	4
סקירה ב' (סמסטר ב' – חובה)	4	סמנטיקה או פונולוגיה	4
סקירת הספרות האמריקאית (חובה)	4	קורסי בחירה	6
קורסי בחירה	4	סמינר	4
סמינר	4		
סה"כ	28 נק"ז	סה"כ	28 נק"ז

לימודים לתואר שני בספרויות זרות ובלשנות

(סימן מחשב 2-132)

המחלקה לספרויות זרות ובלשנות מציעה שני מסלולי לימוד – ספרויות זרות ובלשנות בשני נתיבי לימוד : מחקרי וכללי.

משך הלימודים הינו שנתיים. הלימודים מתנהלים בשפה האנגלית.

הסלול לספרויות זרות

לימודי הספרות יכללו את הספרות המערבית על כל תקופותיה תוך התמקדות בספרות האנגלית והאמריקאית. התכנית תתייחס להקשרים הבין תרבותיים והבין תחומיים של הספרות. אלה יוארו מתוך מגוון היבטים תיאורטיים ומתודולוגיים.

הסלול לבלשנות

מטרת הלימודים היא להעניק כלים לניתוח בלשני מתקדם, הן בהקשר התיאורטי והן בהקשר המדע הקוגניטיבי. המחקר הבלשני עוסק בבניית מודל מופשט של התפקוד הלשוני של המוח. לכן לימוד הבלשנות מפרה את לימוד המדע הקוגניטיבי המעודד שיתוף בין חוקרים בבלשנות, בפסיכולוגיה ובמדעי המחשב. ייחודה של התכנית בבלשנות היא באפשרות לשלב בלשנות עם פסיכולוגיה קוגניטיבית או עם מדעי המחשב כדי לאפשר לבוגרי התוכנית לא רק המשך בעבודה מחקרית אלא גם בעבודה יישומית (לדוגמא : עיבוד שפה טבעית).

תנאי קבלה

רשאים להירשם :

- א. בוגרי תואר ראשון ממוסד אקדמי מוכר שהשיגו ממוצע ציונים של 80 לפחות.
- ב. בוגרי תואר ראשון העלי רקע אקדמי מתחום אחר יידרשו ללמוד קורסי השלמה טרם קבלתם ללימודי התואר השני כלהלן, עם החלטת ועדת הקבלה המחלקתית.

ספרויות זרות	בלשנות
סקירת הספרות האנגלית I, II	תחביר
סקירת הספרות האמריקאית.	סמנטיקה
תיאוריה ספרותית.	פונטיקה ופונולוגיה
קורסי בחירה/סמינר	קורס בחירה/סמינר
הסטודנטים רשאים ללמוד לא יותר מ-8 נק"ז של קורסים ברמת תואר ראשון.	

מבנה הלימודים

מסלול ספרויות זרות

מבנה הלימודים ישלב שלוש מגמות מקבילות :

1. תורת הספרות
2. גישות בין-תחומיות
3. סופרים, ג'נרים ומסורת הספרות

קורס חובה : שיטות וסוגיות של המחקר הספרותי (4 נק"ז)

הנתיב המחקרי (40 נק"ז)

על הסטודנטים בנתיב זה ללמוד קורסים בהיקף של 32 נק"ז ולכתוב עבודת גמר בהיקף של 8 נק"ז. על הסטודנטים להגיש הצעת מחקר למנחה עד תום השנה הראשונה ללימודים ולאחר קבלת אישור המנחה על הסטודנטים להגן על ההצעה בפני ועדת שיפוט ולהגישה לאישור ועדת המוסמכים המחלקתית. את הצעת המחקר יש להגיש עד תום השנה הראשונה ללימודים ובאישור חריג של יו"ר המסלול עד תום הסמסטר השלישי ללימודים. ההצעה תכלול 3 עמודים (לא כולל ביבליוגרפיה).

על הסטודנטים לכתוב עבודות מורחבות בשני קורסים. ציון קורס מבוסס על לפחות שתי מטלות ולפחות אחת מהן תהיה בכתב.

המחלקה מציעה מגוון רחב של קורסים בתחומים : גישות תיאורטיות בתקופה המודרנית לדוגמה : מודרניזם, תורת הרספציה, פוסט-סטרוקטורליזם, ההיסטוריציות החדש, תורת הדח-קונסטרוקציה, גישות פמיניסטיות, יחסי גומלין בין ספרות ואמנות, יחסי גומלין בין ספרות וקולנוע, עיבוד קולנועי ליצירות ספרותיות, ספרות ומוסיקה, ספרות ופילוסופיה, ספרות ומדרש.

חברי סגל במחלקה מדריכים בתחומים שונים במסגרת ספרות אנגלית, ספרות אמריקאית, ספרות השוואתית, ספרות יהודית בשפות שונות וספרויות זרות שונות : הספרות הגרמנית, הספרות הצרפתית, הספרות הרוסית, הספרות הספרדית.

יש במחלקה התעניינות מיוחדת בסופרים הבאים :

שיקספיר, מרלו, ג'ון דון, היינה, דיקנס, ג'ורג' אליוט, ולט ויטמן, הנרי ג'ימס, דרייטר, וורטון, בבל, ג'ויס, צווייג, מן, קפקא.

ישנם תחומי התמחות נוספים הכוללים :

דרמה שיקספירית, התיאטרון האנגלי בעת החדשה המוקדמת, העיר בספרות, הספרות לאחר השואה, דיסטופיה ואנטי-דיסטופיה, דימוי היהודי, זהות היהודית בדור השני לניצולי השואה, ספרות בריטית פוסט-מודרניסטית, הרומן האירופאי במאה ה-19, ייצוג ותורת הריאליזם, סופרים מודרניסטיים בתרבויות מיעוט 1830-1930, השירה האנגלית בתקופת הרנסנס, תרגום ומקרא בתקופת הרנסנס, רטוריקה ומטאפורה בשירה, ספרות נשים, לימודים פוסט-קולוניאליים.

הנתיב הכללי (40 נק"ז)

על הסטודנטים בנתיב הכללי ללמוד קורסים בהיקף של 40 נק"ז.
בנוסף, הסטודנטים ייבחנו בבחינת גמר בעל-פה שתתקיים בתום שנת הלימודים השנייה לתואר ובתנאי שסיימו את חובות השמיעה לתואר (עד ה-30.9 ולא יאוחר מ-31.12). הסטודנטים יבחרו שני תחומים בהם הם מעוניינים להבחן תוך התייעצות עם שני חברי סגל שיכינו את רשימת הקריאה וישמשו כבוחנים. חומר הקריאה לא יהיה זהה לזה שנלמד בקורסים המוצעים בתכנית אלא ירחיב ויעמיק את הנלמד בהם. המבחן יערך בפני ועדת בוחנים שתורכב משני בוחנים ויו"ר המסלול בספרויות זרות. הציון בבחינה ייקבע על פי ממוצע הציונים של שלושת הבוחנים. ציון עובר בבחינת הגמר הינו 75 לפחות.
על פי החלטת ועדת המוסמכים המחלקתית יידרשו סטודנטים ללמוד קורסי שפה וקורסי השלמה אחרים בהתאם לתחומי התמחותם. קורסים אלה לא ישתקללו במניין הנקודות לתואר.
על הסטודנטים לכתוב עבודות מורחבות בארבעה קורסים בתואר.

הרכב הציון הסופי לתואר :

בנתיב המחקרי	קורסים	50%
	עבודת גמר	50%
בנתיב הכללי	קורסים	85%
	בחינת גמר	15%

מסלול בלשנות

נתיב מחקרי (40 נק"ז)

א.	עקרונות מתודולוגיים בבלשנות	4	נק"ז
ב.	קורסים*	28	נק"ז
ג.	עבודת גמר	8	נק"ז
	סה"כ	40	נק"ז

- יש לבחור קורס אחד מתוך כל אחד מתחומי היסוד הבאים: בשנה הראשונה ללימודי התואר (סה"כ 3 קורסים):
1. תחביר או לקסיקון
 2. פונולוגיה או מורפולוגיה
 3. סמנטיקה או לקסיקון

על הסטודנטים להגיש הצעת מחקר מאושרת ע"י המנחה (עד 3 עמודים לא כולל ביבליוגרפיה) לועדת המוסמכים המחלקתית עד תום השנה הראשונה ללימודים. באישור חריג של הוועדה לא יאוחר מתום הסמסטר השלישי ללימודים. עבודת הגמר תוגש לשיפוט עד תום השנה השלישית ללימודים. הסטודנטים בנתיב המחקרי נדרשים להירשם לסמינר המחלקתי אשר יקנה נקודת זכות אחת בסמסטר במשך 4 סמסטרים (סה"כ 4 נק"ז).

נתיב כללי (40 נק"ז)

התכנית מורכבת משלוש מסגרות לימוד

א.	עקרונות מתודולוגיים בבלשנות	4	נק"ז
ב.	קורסים*	36	נק"ז
	סה"כ	40	נק"ז

- יש לבחור קורס אחד מתוך כל אחד מתחומי היסוד הבאים בשנה הראשונה ללימודי התואר (סה"כ 3 קורסים):
1. תחביר או לקסיקון
 2. פונולוגיה או מורפולוגיה
 3. סמנטיקה או לקסיקון.
- סטודנטים בנתיב הכללי יוכלו ללמוד עד 2 קורסי סמינר מהתואר הראשון (עד 8 נק"ז).

בחינת גמר

על הסטודנטים להיבחן בבחינת גמר בתום השנה השנייה ללימודים (עד 30.9 ולא יאוחר מ-31.12). בחינת הגמר הינה בחינת בית אותה יש למסור תוך שבוע. יתפרסמו 2 מועדי בחינה כל שנה. יש להירשם אצל יו"ר המסלול חודש לפני מועד הבחינה ובתיאום עם מזכירות המחלקה.

* בתאום עם היועץ, סטודנטים בנתיב המחקרי יוכלו לבחור עד 2 קורסים מתוך הסמינרים של התואר הראשון (עד 8 נק"ז)

הרכב הציון הסופי :

50%	קורסים	בנתיב המחקרי :
50%	עבודת גמר	
80%	קורסים	בנתיב הכללי :
20%	בחינת גמר	

המחלקה לאמנויות
(סימן מחשב 134)

תולדות האמנות
מבנה הלימודים

א. תוכנית דו-מחלקתית (54 נק"ז)

שנה א'

קורסי חובה

מבוא כללי לתולדות האמנות	(שנתי)	4	נק"ז
אמנות ימי הביניים	(שנתי)	4	נק"ז
אמנות המאות 15-18	(שנתי)	4	נק"ז
אמנות מודרנית	(שנתי)	4	נק"ז
מקורות מיתולוגיים לאמנות	(שנתי)	2	נק"ז
אמנות העולם העתיק – יוון ורומא	(סמסטריאלי)	4	נק"ז
מקורות נוצריים לאמנות	(סמסטריאלי)	2	נק"ז

24 נק"ז

סה"כ

תנאי מעבר: המעבר משנה א' לשנה ב' מותנה בקבלת ציון ממוצע של 70 ומעלה בקורסי החובה של שנה א'.

שנה ב'

קורסי חובה

סדנא בהכרת חומרים	(סמסטריאלי)	2	נק"ז
אמנות יהודית	(סמסטריאלי / שנתי)	2-4	נק"ז
אמנות ישראלית	(סמסטריאלי)	2	נק"ז

קורסי בחירה

(אחד מהם בתחום ההתמחות הראשון)		2-4	נק"ז
1 פרוסמינר (בתחום ההתמחות השני)	(סמסטריאלי)	2	נק"ז

10-14 נק"ז

סה"כ

שנה ג'

חובה: אסתטיקה	(שנתי)	4	נק"ז
חובה: אוצרות	(שנתי)	4	נק"ז
קורסי בחירה		2-4	נק"ז
2 סמינרים בשני תחומי ההתמחות	(שנתי)	8	נק"ז

16-18 נק"ז

תנאי קדם לסמינר: באחד מתחומי ההתמחות או פרוסמינר בתחומים של הסמינרים.

ב. תוכנית מחלקה משנית/חטיבה (28 נק"ז)

שנה א'

מבוא כללי לתולדות האמנות	(שנתי)	4	נק"ז
אמנות ימי הביניים	(שנתי)	4	נק"ז
אמנות המאות 15-18	(שנתי)	4	נק"ז
אמנות מודרנית	(שנתי)	4	נק"ז

סה"כ 12 נק"ז

שנה ב'

קורסי בחירה		6	נק"ז
1 פרוסמינר (בתחום ההתמחות)		2	נק"ז

סה"כ 8 נק"ז

שנה ג'

קורסי בחירה		4	נק"ז
1 סמינר (בתחום ההתמחות)	(שנתי)	4	נק"ז

8 נק"ז

* תנאי קדם לסמינר הוא פרוסמינר בתחום ההתמחות.

ג. תוכנית חטיבה מצומצמת – אמנויות ומוסיקה (14 נק"ז)

(סימן מחשב 184)

מסגרת זו מאפשרת לתלמיד לצרף באופן חופשי קורסים מתולדות האמנות, מוסיקה, ואמנויות אחרות, כגון תיאטרון או קולנוע (אם קורסים מעין אלה מוצעים בשנה כלשהי). מסגרת הקורסים בתולדות האמנות, התלמיד חופשי לבחור בשעורי המבוא הכללי וסקירת תולדות האמנות, וכן בקורסים של שנה ב', וזאת בתנאי שהוא מקבל את אישורם של יועצי החטיבה.

לא ניתן לכתוב עבודת סמינר במסגרת חטיבה זו.

אמנות יצירה (סימן מחשב 155)

תוכנית מחלקה משנית/חטיבה (28 נק"ז)

שנה א'

חובה : ציור / רישום	(שנתי)	6	נק"ז
קורס עיוני בתולדות האמנות	(שנתי)	4	נק"ז
(ממבחר קורסי שנה א')			

סה"כ 10 נק"ז

שנה ב'

2 סדנאות למתקדמים	(שנתי)	12	נק"ז
-------------------	--------	----	------

סה"כ 12 נק"ז

שנה ג'

חובה : סדנת פרויקט	(שנתי)	6	נק"ז
--------------------	--------	---	------

6 נק"ז

המחלקה לפוליטיקה וממשל

(סימן מחשב 138)

מבנה הלימודים

א. תוכנית מחלקה ראשית (80 נק"ז)

סטודנט יכול להתקבל לתכנית מחלקה ראשית רק לאחר סיום שנת לימודיו הראשונה ולאחר שהשיג ממוצע ציונים העומד על 85 לפחות.

קורסי חובה שנה א':

שם הקורס	שיעור	נק"ז	סמסטר
מבוא לפוליטיקה וממשל	ש'ת'	6	א'
מבוא למחשבה מדינית	ש'ת'	4	א'
מבוא ליחסים בינלאומיים	ש'ת'	2+2	שנתי
מבוא היסטורי לפוליטיקה בת זמננו	ש'ת'	2+2	שנתי
המשטר הפוליטי בישראל	ש'ת'	4	ב'
סה"כ: 22 נק"ז			

שנה ב':

גישות ושיטות במחקר חובה	6	נק"ז	שנתי
3 קורסי-תשתית	12	נק"ז	
קורסי בחירה	12	נק"ז	
סה"כ: 30 נק"ז			

שנה ג':

2 סמינרים	8	נק"ז	שנתי
קורסי בחירה	12	נק"ז	
2 קורסי תשתית	8	נק"ז	
סה"כ: 28 נק"ז			

תכנית התמחות פוליטית :

מטרת התוכנית הנה להקנות לסטודנטים ניסיון פרקטי בעשייה פוליטית ציבורית, ולאפשר להם ללמוד מקרוב את האופנים שבהם פרויקטים ציבוריים שונים מיושמים. כמו כן, התוכנית מיועדת להעניק לסטודנטים הזדמנות לבחון מקרוב מגזר/נושא בחברה הישראלית מהווים עניין מיוחד בורו/ה. השתתפות בתוכנית ההתמחות תתאפשר רק לתלמידים הלומדים במתכונת הלימודים המורחבת.

קורסי חובה שנה א' :

שם הקורס	שיעור	נק"ז	סמסטר
מבוא לפוליטיקה וממשל	ש' + ת'	6	א'
מבוא למחשבה מדינית	ש + ת'	4	א'
מבוא ליחסים בינלאומיים	ש' + ת'	2+2	שנתי
מבוא היסטורי לפוליטיקה בת זמננו	ש' + ת'	2+2	שנתי
המשטר הפוליטי בישראל	ש + ת'	4	ב'

סה"כ: 22 נק"ז

תנאי מעבר הכרחי לשנה ב' הינו ציון 70 לפחות בקורסי חובה אלו.

קורסי חובה לשנה ב' :

בשנה ב' יחויבו התלמידים ללמוד את קורסי המבוא הבאים :
קורסי מבוא :

גישות ושיטות מחקר	ש' + ת'	6	שנתי
-------------------	---------	---	------

סה"כ: 6 נק"ז

קורסי בחירה :

מידי שנה יוצעו מגוון קורסי בחירה.

קורסי חובה שנה ג' :

בשנה ג' יחויבו תלמידי התכנית הדו-מחלקתית ללמוד סמינר (4 נק"ז).

סה"כ על הסטודנטים בתכנית הדו-מחלקתית ללמוד : 28 נק"ז - מבואות,

22 נק"ז - בחירה, ו 4 נק"ז - סמינר.

סה"כ : 54 נק"ז.

תוכנית 28 נק"ז

שנה א':

שלושה קורסי מבוא

שם הקורס	נק"ז	סמסטר
מבוא לפוליטיקה וממשל	4	א'
המשטר הפוליטי בישראל	4	ב'

בנוסף יש לבחור אחד מתוך שלושת הקורסים הבאים :

מבוא למחשבה מדינית	4	א'
מבוא יחסים בינלאומיים	2+2	שנתי
מבוא היסטורי לפוליטיקה בת זמננו	2+2	שנתי

סה"כ: 12 נק"ז

הערה : תנאי מעבר הכרחי לשנה ב' הנו ציון 70 לפחות בקורסי חובה אלו.

שנה ב':

קורסי בחירה מתוך רשימת הקורסים של המחלקה לפוליטיקה וממשל, ובתאום עם יועצי התכנית.

סה"כ: 12 נק"ז

שנה ג':

סמינר	4	שנתי
סה"כ:	4	נק"ז
סה"כ:	28	נק"ז

תוכנית זו מיועדת גם לתלמידים הלומדים במסלול ללימודיים רב תחומיים (ב.א. כללי לשעבר).

המחלקה לפסיכולוגיה (סימן מחשב 101)

לימודים לתואר ראשון

תכנית הלימודים בפסיכולוגיה מיועדת למי שמעוניין בגישה המדעית להכרת נפש האדם, המוח האנושי, והקשר בינו לבין התנהגות רגשות וקוגניציה. הלימודים בפסיכולוגיה יחשפו בפניכם את תפקוד האדם בכל הרמות: החשיבה, התפישה, הרגשות, האישיות; בברירות ובחול, אצל הבוגר ואצל הילד, וגם איך תפקוד המוח מסביר את כל אלה, וכן כיצד מבצעים מחקר בכל התחומים הללו.

המחלקה מקנה לתלמידיה בסיס אקדמי המאפשר לבוגריה להמשיך את הלימודים לתואר מוסמך בכל האוניברסיטאות בארץ.

מבנה הלימודים

- א. הלימודים נמשכים שלוש שנים ומתנהלים בתוכנית דו-מחלקתית (54 נק"ז)
- ב. חובות התלמיד/ה מוגדרות על פי השנתון של השנה בה התחיל/ה את לימודיו/ה.
- ג. תלמיד/ה אשר פיצל/ה את לימודי שנה א' או חוזר/ת על שנה א' יחולו עליו/ה החובות כאילו החל/ה לימודיו/ה בשנה בה סיים/מה את לימודי שנה א'. (דוגמה: תלמיד/ה שהחל/ה לימודיו/ה בשנה תשס"ח, למד/ה מערכת מפוצלת והשלים/מה את לימודי שנה א' בתשס"ט, יחולו עליו/ה החובות של התלמידים אשר החלו לומדים בתשס"ט).
- ד. בנוסף לדרישות המחלקה חייב/ת כל תלמיד/ה לעמוד בדרישות הפקולטה למדעי הרוח והחברה: אנגלית, ולימודי בחירה כלליים להשלמת 120 נק"ז לתואר. ראו הפרק הדין בדרישות הפקולטה.

נוהל השתתפות בניסויים

השתתפות במחקר ניסויי הינה חשובה עבור הסטודנטים/יות משום שהיא מעמיקה את ההבנה של המחקר הפסיכולוגי מזווית הראיה של הנבדקים/ות. כל סטודנט/ית במחלקה רשאית להשתתף ב- 12 שעות של ניסויים במהלך שנת הלימודים הראשונה שלו/ה. השלמת 12 שעות ניסוי תזכה בבנוס של 5 נקודות בציון הסופי בקורס "מבוא לפסיכולוגיה".

תיקון ציון

- תלמיד/ה שנכשל/ה בקורס ולשם כך מבקש/ת לחזור על הקורס יכול/ת לעשות זאת אם:
- א. מדובר בקורס חובה בלבד.
 - ב. רק בשנה העוקבת לאחר ההשתתפות הראשונה בקורס הנדון.
 - ג. אין זכאות למועד מיוחד בקורס עליו חוזרים.
 - ד. יש ללמוד את שני חלקי הקורס באותה שנה אקדמית, ולעמוד בכל חובותיו.

תלמיד/ה שלא נכשל/ה בקורס ומבקש/ת לשפר הציון יכול/ה לעשות זאת רק בקורס אחד במהלך לימודי התואר. החזרה על הקורס תהייה בהתאם לסעיפים ב'-ד' לעיל.

תנאי מעבר

- א. תנאי מעבר ממעמד של תלמיד/ת שנה א' למעמד של תלמיד/ת שנה ב'
 1. ציון 56 לפחות בכל אחד מהקורסים הנלמדים בשנה א'.
 2. ציון ממוצע משוקלל 80 לפחות הכולל את קורסי החובה בשנה א'.
 3. תלמיד/ה שלא הגיע/ה לממוצע הנדרש לפי סעיף 2 לעיל, רשאית לחזור פעם אחת בלבד על לימודי שנה א' או על חלק מהם, וזאת בשנת הלימודים העוקבת את השנה בה סיים/מה לראשונה קורסי שנה א'. תלמיד/ה זה/ה י/תהיה במעמד של שנה א'.
- ב. תנאי מעבר ממעמד של תלמיד/ת שנה ב' למעמד של תלמיד/ת שנה ג'
ציון 56 לפחות בקורסים המוגדרים בקורסי חובה שנה ב', וממוצע מינימום 65.

שיעורי בחירה לשנים ב' ו-ג'

מעבר לשיעורי החובה, להשלמת חובות הלימודים במסגרת סה"כ 54 נק"ז יש לבחור קורסים בין השעורים המוגדרים כשיעורי בחירה.
רשימת קורסי בחירה תתפרסם בכל שנה במועדי הייעוץ וההרשמה לקורסים.

סדנאות לשנה ג'

חובה ללמוד סדנא אחת. הרישום לסדנאות הן על בסיס מקום פנוי.
דרישות קדם:

- ציון עובר בכל קורסי החובה של שנה ב'.
- להיות תלמיד/ת שנה ג'.

מחקר וקריאה מודרכת – מיועדים לתלמידי שנה ב'-ג' בלבד

כוונת הקורסים המודרכים היא לאפשר לתלמידים/ות התנסות בעבודת מחקר תוך השתלבות בפרויקטים מחקריים הנערכים במחלקה.

הקורסים ניתנים במתכונת של קריאה מודרכת או מחקר מודרך, וניתן לצבור בהם עד 4 נק"ז בלבד. ניתן ללמוד את שניהם, כל אחד בהיקף של 2 נק"ז, או רק אחד מהם בהיקף של 4 נק"ז. ככלל, קורס מודרך יונחה על ידי מרצה מן המניין מהמחלקה לפסיכולוגיה, או על ידי מרצה מן המניין ממחלקה אחרת אשר נושא מחקרו/ה יאושר על ידי ועדת הוראה של המחלקה.
רשאים/יות להירשם לקורסים אלה תלמידים/ות שנה ב' החל מסמסטר ב' (לאחר שהשלימו קורס מתודולוגי).
כחלק מחובות הקורס המודרך יש להגיש דו"ח בכתב למנחה שעליו יינתן ציון.

חשוב: תקנות וחובות- עיינו באתר המחלקה בקישור "מחקרים מודרכים".

מידע לתלמידים המתעתדים להירשם ללימודי תואר שני בפסיכולוגיה:

מבחן לתארים מתקדמים (מתא"ס) – לפסיכולוגיה

ניתן על-ידי המרכז הארצי לבחינות והערכה.

המבחן מהווה קריטריון אחיד לקבלה ללימודים מתקדמים. הוא מאפשר השוואה בין הישגיהם/ן הלימודיים והמיומנויות הלימודיות-מחקריות של המועמדים/ות בכל המוסדות המעניקים כיום תואר ראשון בפסיכולוגיה ובמדעי ההתנהגות.

מטרת המבחן לסייע במיון תלמידים/ות לתואר שני על סמך הידע הנלמד במהלך השנתיים הראשונות ללימודי התואר הראשון.

המבחן מורכב משני פרקים נפרדים: ידע והבנה בשיטות המחקר בפסיכולוגיה, יכולת הבנה ולמידה מתוך מאמרים פסיכולוגיים.

תוכנית הלימודים במסלול דו-מחלקתי
במגמת פסיכולוגיה - 54 נק"ז

הלימודים נמשכים שלוש שנים ומתנהלים בתכנית דו-מחלקתית (54 נק"ז) ובמסגרתם ניתן דגש בתחום הפסיכולוגיה.

בוגר/ות תכנית זו יוכלו להמשיך לימודיהם/ן לתואר מוסמך בפסיכולוגיה ללא קורסי השלמה. התכנית אינה מאפשרת לבוגריה להמשיך לתואר מוסמך בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה ללא שיעורי השלמה.

שנה א'

שם קורס	שעות הרצאה	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
---------	------------	------------	-----------	-------------	-------

קורסי חובה:

מבוא לפסיכולוגיה	4	2	6	5	א'+ב'
פסיכולוגיה פיזיולוגית	3	1	4	4	ב'
מבוא לסטטיסטיקה	4	2	6	3	א'
יסודות פילוסופיים של המחקר במדעי החברה	2	1	3	2	א'
תוכנות סטטיסטיות (פטור*)				0	ב'
הסקה סטטיסטית	3	2	5	3	ב'

* לימוד עצמי מלווה בתרגולים ומבחן מסכם בסוף הסמסטר עם ציון עובר/נכשל

שנה ב'

שם קורס	שעות הרצאה	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
---------	------------	------------	-----------	-------------	-------

קורסי חובה:

פסיכולוגיה ניסויית	2	2	4	3	א'
פסיכולוגיה התפתחותית	3	1	4	4	א'
פסיכולוגיה חברתית	3	1	4	4	ב'
פסיכולוגיה קוגניטיבית	3	1	4	4	א'

קורסי בחירה:

קורסי בחירה מחטיבת פסיכולוגיה	2-4			2-4	
-------------------------------	-----	--	--	-----	--

שנה ג'

שם קורס	שעות הרצאה	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
---------	------------	------------	-----------	-------------	-------

קורסי חובה:

אישיות	3	1.5	4.5	4	א' + ב'
סדנא	2-4		2-4	2-4	א' ו/או ב'
אחד משני הקורסים הבאים: למידה <u>או</u> תפיסה	2		2	2	א' או ב'

קורסי בחירה:

השלמה ל-54 נק"ז מתוך קורסים במחלקה לפסיכולוגיה.					
---	--	--	--	--	--

לימודים לתואר שני בפסיכולוגיה
(סימן מחשב 2-101)

המחלקה לפסיכולוגיה מציעה את המגמות הבאות :

פסיכולוגיה קלינית/נוירו פסיכולוגיה

פסיכולוגיה התפתחותית

פסיכולוגיה של קוגניציה ומח

פסיכולוגיה חברתית

מגמת לימודים היא תכנית לימודים מובנית, שהורכבה על ידי המחלקה ואושרה על ידי האוניברסיטה ואשר כוללת מערך מוגדר של דרישות לימודים (קורסי חובה, קורסי ליבה וקורסי בחירה).
רישום מגמת הלימודים מופיע בתדפיס הציונים בלבד ולא יופיע באישור הזכאות ובתעודת המוסמך.

תכנית הלימודים של הסטודנטים כפופה לאישורו של ראש המגמה.

מבנה לימודים כללי

במונחים של אוניברסיטת בן-גוריון, מגמות הלימוד בפסיכולוגיה הן בנתיב המחקרי .
משמעות המונח היא כי כל המגמות (כולל הטיפוליות) כוללות כתיבת עבודת תזה.

סטודנטים לתואר שני במחלקה חייבים לצבור נקודות זכות לפי המבנה הבא :

פסיכולוגיה קלינית/נוירופסיכולוגיה 44 נק"ז

פסיכולוגיה התפתחותית 38 נק"ז

פסיכולוגיה של קוגניציה ומח 38 נק"ז

פסיכולוגיה חברתית 38 נק"ז

פרק א' - כללי

התנאים להרשמת סטודנטים ללימודי המוסמך נקבעים על ידי ועדות הקבלה של הפקולטה ושל המחלקה. ההחלטה על קבלת סטודנטים היא בסמכותו של יו"ר המגמה על פי התנאים שנקבעו על ידי הפקולטה והמחלקה לפסיכולוגיה. רשאים להירשם בעלי תואר ראשון ממוסד אקדמי מוכר. עבור המגמות הקלינית/נוירופסיכולוגיה, התפתחותית וחברתית תואר זה חייב להיות בפסיכולוגיה או שווה ערך. ממוצע הציונים בתואר ראשון הנדרש להרשמה למחלקה הוא 85 לפחות כשבחלק מהמגמות נשקלים רק בעלי ממוצע מעל 87. כמו כן נדרש ציון במבחן מתא"ם - לחלק מן המגמות בפסיכולוגיה כפי שמפורט בידעון ההרשמה המופק ע"י מדור הרישום של אב"ג.

בראש כל מגמה עומד ראש המגמה. ראש המגמה מייצג לסטודנטים בבניית תכנית לימודים ובכל בעיה אקדמית שהתלמידים נתקלים בה.

חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה (ראה שנתון הפקולטה – חובת אנגלית).

חובות הסטודנטים בכל המגמות

- א. משך הלימודים – על הסטודנטים להשלים את חובותיהם תוך שנתיים מתחילת לימודיהם. במקרים חריגים סטודנטים יוכלו בהמלצת המנחה, ראש המגמה וועדת מוסמכים פקולטית להגיש את עבודת הגמר לשיפוט לא יאוחר מתום השנה השלישית ללימודיהם. למרות זאת, הציפייה היא כי הרוב המכריע של הסטודנטים יסיימו את כל חובותיהם תוך שנתיים.
- ב. נקודות לימוד - כל הסטודנטים חייבים במכסת נקודות סמסטריות שיהרכבו וכמותן מפורט בפרק העוסק במבנה הלימודים של כל מגמה. ניתן ללמוד עד 8 נק"ז של קורסים מתכנית הלימודים של תואר ראשון (בכפוף לתכנית הלימודים ולאישור יו"ר המגמה).
- ג. בחינות – סטודנטים לתואר שני רשאים להבחן במועד אחד בלבד (אין מועדי ב'). בקשה למועדים מיוחדים לסטודנטים שלא נבחנו כלל יש להגיש בכתב לוועדת המוסמכים המחלקתית (ראה שנתון הפקולטה – זכאים למועד מיוחד).

1. ציון עובר בקורס הינו 65 לפחות.
2. סטודנטים שנכשלו בקורס המבקשים לחזור עליו יכולים לעשות זאת רק אם מדובר בקורס חובה, ורק תוך שנה לאחר ההשתתפות הראשונה בקורס הנדון.
3. סטודנטים לא יהיו זכאים למועד מיוחד בקורס עליו הם חוזרים.
4. קורסים שנתיים - סטודנטים חייבים ללמוד את שני חלקי הקורס, באותה שנה אקדמית.

ד. עבודות גמר - מטרת העבודה היא להוכיח כי הסטודנטים הגיעו לרמה מתאימה בתחום מדעי מסוים, כי הם בקיאים בספרות ובשיטות המחקר הנהוגות בו וכי הם מסוגלים לחקור בעיה מסוימת, לנתח ממצאים בצורה עצמאית ולכתוב חיבור מדעי שיש בו אופי מקורי בצורה ובסגנון נאותים.

הסטודנטים לתואר שני חייבים ליצור קשר עם מנחה לעבודת הגמר במהלך הסמסטר הראשון ללימודיהם. הצעת עבודת הגמר תוגש לאישור הוועדה המחלקתית עד תום הסמסטר השני ללימודים ובמקרים חריגים עד תחילת סמסטר ראשון של השנה השנייה ללימודים. עמידה בחובה זו מהווה תנאי להמשך לימודים. המנחה חייב להיות חבר סגל מן המניין בדרגת מרצה ומעלה באוניברסיטת בן-גוריון בנגב. מנחה בדרגת מרצה בכיר מאוניברסיטה אחרת בארץ יאושר בתנאי שחבר סגל מהמחלקה כאמור ישמש כמנחה נוסף לעבודה.

הקשר עם המנחה הראשי יעשה באישור יו"ר המגמה וביוזמת הסטודנטים. אם מדובר במנחה מחוץ למחלקה יש לקבל אישור של יו"ר המגמה ויו"ר ועדת המוסמכים המחלקתית עוד קודם ההתקשרות. להנחיות להגשת הצעת עבודת הגמר ועבודת הגמר, יש לעיין בתקנון המחלקתי לעבודת גמר המופיע באתר המחלקה.

פרק ב' - לימודי המוסמך בפסיכולוגיה

א. מבנה הלימודים

לימודי המוסמך בפסיכולוגיה הינם בהיקף של 38 נקודות זכות. במגמה הקלינית/נוירופסיכולוגיה היקף הלימודים 44 נק"ז. תכנית הלימודים מחייבת השתתפות בשני קורסים המשותפים לכל המגמות במסלול בפסיכולוגיה (4 נק"ז לימודי תשתית). חובות נוספים למגמה ילמדו הסטודנטים על-פי תכנית הלימודים של כל מגמה.

לימודי תשתית חובה, לכל מגמות הפסיכולוגיה (4 נק"ז)

שיטות מחקר למוסמכים א' - מערכים ניסויים 2 נק"ז

שיטות מחקר למוסמכים ב' - מערכים מתאמיים 2 נק"ז

קורסי חובה ובחירה

על הסטודנטים ללמוד את קורסי החובה והבחירה מתוך רשימת השעורים והסמינרים המופיעים בתכנית הלימודים של כל מגמה. בנוסף לדרישות שנמנו חייבים הסטודנטים בכתיבת עבודת גמר. במגמות היישומיות חלק מהלימודים כוללים פרקטיקום (הכשרה מעשית) שמבוסס על התמחות בהיקף של יומיים בשבוע.

ב. הרכב הציון הסופי לתואר

קורסים	50%
עבודת גמר	50%

המגמה לפסיכולוגיה קלינית/נוירופסיכולוגיה

א. מבוא

תכנית הלימודים במגמת פסיכולוגיה קלינית/נוירופסיכולוגיה נועדה להכשיר פסיכולוגים קליניים בעלי (א) מחויבות לאבחון וטיפול בבעיות נפשיות חמורות, (ב) יכולת לעבוד עם ילדים, מתבגרים ומבוגרים, (ג) התמצאות מעמיקה בבסיס הנוירופסיכולוגי של פסיכופתולוגיה, פסיכודיאגנוסטיקה ופסיכותרפיה, ו - (ד) יכולת לתרגם בצורה גמישה ממצאים מחקרניים לכדי עבודה קלינית אינטגרטיבית. התכנית זו כוללת את כל דרישות הקדם להתחלת התמחות בפסיכולוגיה קלינית עם סיום לימודי התואר השני, בנוסף לקורסים מיוחדים בנוירופסיכולוגיה ובשיטות מחקר.

בתום השנה הראשונה תתבצע הערכה מחודשת לגבי התאמתם של הסטודנטים למגמה וזאת בהתאם לתפקודם בקורסים העיוניים פרקטיקום א' ופסיכודיאגנוסטיקה א'.

ב. תכנית הלימודים (44 נק"ז)

לימודי תשתית חובה, לכל מגמות הפסיכולוגיה (שנה א')

שיטות מחקר למוסמכים א' - מערכים ניסויים 2 נק"ז

שיטות מחקר למוסמכים ב' - מערכים מתאמיים 2 נק"ז

סה"כ 4 נק"ז

שנה א':

פרקטיקום א' בפסיכולוגיה קלינית	4 נק"ז
ראיון קליני לילדים ומבוגרים	2 נק"ז
פסיכותרפיה פסיכואנליטית	4 נק"ז
פסיכותרפיה – דגש על טיפול משפחתי	4 נק"ז
נוירופסיכולוגיה ונוירואנטומיה פונקציונלית	4 נק"ז
פסיכודיאגנוסטיקה א'	4 נק"ז
אתיקה בפסיכולוגיה	0 נק"ז
פסיכופתולוגיה	4 נק"ז
סמינר מחלקתי	0 נק"ז

סה"כ 26 נק"ז

שנה ב':

פרקטיקום ב' בפסיכולוגיה קלינית	4 נק"ז
פסיכודיאגנוסטיקה ב'	4 נק"ז
פסיכופתולוגיה (CBT)	4 נק"ז
מבחנים נוירופסיכולוגיים	2 נק"ז
סמינר מחלקתי	0 נק"ז

סה"כ 14 נק"ז

סה"כ: 44 נק"ז

חברי סגל במגמה לפסיכולוגיה קלינית/נוירופסיכולוגיה:

ד"ר גליה אבידן
ד"ר צבי גנאל
גב' מרגלית גנין
פרופ' סולי דרימן
פרופ' אבישי הניק
ד"ר טיקוצקי ליאת
פרופ' ג'ושוע ליפשיץ
פרופ' נחשון מירן
ד"ר בני פלדמן
פרופ' ביאטריס פריאל
פרופ' אורה קופמן
פרופ' גולן שחר- ראש המגמה
ד"ר אבי שרוף

המגמה לפסיכולוגיה התפתחותית

א. מבוא

מטרת המגמה ההתפתחותית, להכשיר סטודנטים בפסיכולוגיה התפתחותית בתחומי יישום, מחקר ותיאוריה. הגישה הכללית של המגמה מתייחסת להתפתחות בכל טווח החיים ותבוא לביטוי בעיקר בתחומי מחקר ותיאוריה. ביישום תתרכז המגמה בגילים 0-5 שנים (גילים המוגדרים כגילאי ההתמחות על-ידי משרד הבריאות).

המגמה בפסיכולוגיה התפתחותית תתמקד ב- 3 אספקטים:

1. התפתחות נורמטיבית: מהלך תקין של התפתחות נוירו-קוגניטיבית וחברתית רגשית.
2. חריגות התפתחותיות כתוצאה מגורמים אורגניים ו/או סביבתיים.
3. הערכה, מניעה וטיפול בקבוצות אלו.

ב. תכנית הלימודים (38 נק"ז):

לימודי תשתית חובה, לכל מסלולי הפסיכולוגיה (שנה א')

שיטות מחקר למוסמכים א' - מערכים ניסויים 2 נק"ז

שיטות מחקר למוסמכים ב' - מערכים מתאמיים 2 נק"ז

סה"כ 4 נק"ז

שנה א'

הערכה ואבחון ילדים בגיל 0-2.5
תצפית והתערבות תינוקות ומשפחתם
סמינר מחלקתי
התפתחות רגשית חברתית
קליניקה של הילד - יסודות הטיפול בגיל הרך
מוקדי התפתחות הגיל הרך
אתיקה בפסיכולוגיה
סה"כ 16 נק"ז

שנה ב'

התפתחות נוירו-קוגניטיבית
פסיכופתולוגיה התפתחותית
סוגיות בהערכת ילדים עם ליקוים התפתחותיים
פרקטיקום
הורות
התערבות התנהגותית בגיל הרך
סמינר מחלקתי
סה"כ 18 נק"ז
סה"כ: 38 נק"ז

חברי סגל במגמה בפסיכולוגיה ההתפתחותית:

פרופ' ג'ודי אורבך
ד"ר אנדראה ברגר- ראש המגמה
ד"ר אסתר גולדשטיין
ד"ר רבקה לנדו (בדימוס)
ד"ר רות סיטון
ד"ר נעמה עצבה-פזריה
גב' מיכל פרוי

המגמה לפסיכולוגיה של קוגניציה ומח

א. מבוא

המגמה בפסיכולוגיה של קוגניציה ומוח מבוססת על קבוצת חוקרים באוניברסיטת בן-גוריון העוסקים במגוון של נושאים בפסיכולוגיה קוגניטיבית ובניורופסיכולוגיה. נושאים אלה כוללים את הבסיס הקוגניטיבי והניורואנטומי של תהליכי תפיסה, קשב, קריאה, למידה, זכירה, חשיבה, קבלת החלטות, בקרה קוגניטיבית והנדסת אנוש.

התכנית מאפשרת התנסות מחקרית הן בדגש מחקרי/תיאורטי והן בדגש מעשי, הבאים לידי ביטוי בסוג ההתנסות המעשית ובהרכב הקורסים שהתלמיד חייב בהם. ההתנסות המחקרית במסגרת המגמה תכלול עבודה במעבדות המחקר באוניברסיטה. העבודה במעבדות מכוונת הן להבנת תהליכים קוגניטיביים והן להבנת הקשר בין התנהגות/קוגניציה ותפקוד ומבנה המוח. ההתנסות המעשית במסגרת ההדגש היישומי תכלול התנסות ביחידות שונות של מחקר יישומי. מבנה הקורסים יקבע אישית לכל סטודנט בהתייעצות עם ראש המגמה.

ב. תכנית הלימודים (38 נק"ז)

לימודי תשתית חובה, לכל מגמות הפסיכולוגיה (4 נק"ז):

שיטות מחקר למוסמכים א' - מערכים ניסויים 2 נק"ז

שיטות מחקר למוסמכים ב' - מערכים מתאמיים 2 נק"ז

קורסי חובה (12 נק"ז)

יישומי מחשב במחקר קוגניטיבי	2 נק"ז
ניורואנטומיה תפקודית וניורופסיכולוגיה	4 נק"ז
שיטות מעבדה בחקר הקוגניציה	2 נק"ז
סמינר מחלקתי	0 נק"ז
התנסות מחקרית :	

א. לדגש התיאורטי/מחקרי:

עבודה במעבדה א'-ב' 4 נק"ז

או

ב. לדגש היישומי:

פרקטיקום קוגניטיבי א'-ב' 4 נק"ז

קורסי בחירה (22 נק"ז)

מתוך הרשימה המתפרסמת בתכנית הלימודים בתחילת כל סמסטר (ישנם שיעורים במגמות ומחלקות אחרות שיפתחו לתלמידי המגמה).

חברי סגל במגמה לקוגניציה ומוח:

ד"ר גליה אבידן
ד"ר וורן ברודסקי
ד"ר אנדריאה ברגר
ד"ר צבי גנאל – ראש המגמה
פרופ' אבישי הניק
פרופ' דוד לייזר
פרופ' נחשון מירן
פרופ' יוסף צלגוב
פרופ' אורה קופמן

בנוסף למרצים אלו, ישנם שיעורים במגמות ומחלקות הפתוחים לתלמידי המגמה. מרצי המחלקה ששיעוריהם פתוחים לתלמידי המגמה כוללים את פרופ' ישי טובין, ד"ר אורית טיקוצינסקי, ד"ר טל איל, ד"ר יואלה ברבי-מאיר. מרצים ממחלקות אחרות ששיעורים מסויימים שלהם פתוחים לתלמידי המגמה כוללים בין השאר את ד"ר שי דנציגר (ניהול), ד"ר נועם טרקטינסקי (הנדסת מערכות מידע), ד"ר ברדלי רפל (כלכלה), ד"ר רחל ברקן (מנהל עסקים), ד"ר סימון מורן (ניהול), פרופ' יואכים מאיר (תעשייה וניהול), פרופ' דוד שנער (תעשייה וניהול), ד"ר ג'נט שפר (בלשנות) וד"ר דורית בן-שלום (בלשנות).

המגמה לפסיכולוגיה חברתית

א. מבוא

מטרת המגמה להכשיר סטודנטים לתואר שני המעוניינים להתמחות במחקר חברתי בסיסי ויישומי. המגמה מציעה תוכנית התמחות העוסקת בנושאי היסוד של הפסיכולוגיה החברתית, תוך התמקדות בנושאי תפיסת העצמי, קבלת החלטות, חקר סכסוכים, פסיכולוגיה כלכלית והיבטים יישומיים של תיאוריות בפסיכולוגיה חברתית. המסלול מקנה לתלמידים הכרות קרובה עם נושאים בהם מתמודדת היום הפסיכולוגיה החברתית, ומכשיר אותם למחקר בתחום הבין אישי, קבוצתי ובין קבוצתי.

תלמידי המגמה ירכשו בנוסף לידע תיאורטי גם ידע יישומי בנושאים הקשורים לארגונים למיניהם כגון מיון עובדים ומשא ומתן. המחלקה תשתדל לאפשר לסטודנטים שיהיו מעוניינים להתנסות במהלך הלימודים בעבודה מעשית בארגונים בליווי הדרכה צמודה.

ייחודה של המגמה בכך שהיא מאפשרת לסטודנטים ללמוד בהקשר אינטרדיסציפלינרי ולשלב בעבודתם היבטים חברתיים קוגניטיביים, תרבותיים, וארגוניים. במסגרת זו המגמה מקנה לסטודנטים הכשרה מתודולוגית הכוללת שיטות מחקר כמותיות ואיכותיות אותן יוכלו ליישם במסגרות מחקריות שונות.

המגמה מאפשרת לסטודנטים העומדים בהצלחה בדרישות התוכנית ובולטים בהישגיהם האקדמיים להמשיך במחקר לקראת לימודי דוקטורט במסגרת המסלול המשולב.

ב. תכנית הלימודים (38 נק"ז)

לימודי תשתית חובה, לכל מסלולי הפסיכולוגיה (4 נק"ז):

שיטות מחקר למוסמכים א' - מערכים ניסויים 2 נק"ז

שיטות מחקר למוסמכים ב' - מערכים מתאמיים 2 נק"ז

קורסי חובה (16 נק"ז)

קוגניציה חברתית	2 נק"ז
מבוא לקבלת החלטות	2 נק"ז
נושאים נבחרים בפסיכולוגיה חברתית א'	2 נק"ז
נושאים נבחרים בפסיכולוגיה חברתית ב'	2 נק"ז
דיאגנוסטיקה בארגונים	2 נק"ז
מיון והערכה בארגונים: יסודות והיבטים מעשיים	2 נק"ז
מיון והערכה בארגונים: נושאים מתקדמים	2 נק"ז
סמינר תזה	2 נק"ז
סמינר מחלקתי	0 נק"ז

קורסי בחירה (18 נק"ז)

יכללו קורסים שקשורים בפסיכולוגיה חברתית כגון: משא ומתן, דילמות חברתיות, פסיכולוגיה כלכלית, מוטיבציה ורגש בהקשר חברתי וקורסים שקשורים לפסיכולוגיה ארגונית כגון: מיון עובדים, ידע בארגונים. ניתן יהיה לקחת קורסים נוספים מהמחלקה לכלכלה (לדוגמא, כלכלה ניסויית) מבית הספר לניהול (גישור, לחץ ושחיקה) וממחלקות אחרות.

חברי סגל במגמה לפסיכולוגיה חברתית:

ד"ר טל אייל

ד"ר יואלה ברבי – מאייר – ראש המגמה

ד"ר אורית טיקוצינסקי

פרופ' דויד לייזר

המחלקה לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה (סימן מחשב 102)

לימודים לתואר ראשון

הלימודים במחלקה לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה נועדו להקנות כלים תיאורטיים ומתודולוגיים לחקר החברה על שלל היבטיה: מבנה החברה, תרבותה, יחסי כוח ושליטה, קבוצות חברתיות, פערים חברתיים, ותהליכי שנוי חברתי. הקורסים השונים מעניקים מיומנויות אנליטיות וכלים בסיסיים שנועדו להבין ולפרש מבנים ותהליכים חברתיים באופן כללי ובחברה הישראלית בפרט.

תכנית הלימודים מאפשרת לבוגריה להמשיך בלימודי מוסמך בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה בארץ ובח"ל.

מבנה תכנית הלימודים

- א. הלימודים נמשכים שלוש שנים בתוכנית דו-מחלקתית (54 נק"ז).
- ב. חובות התלמיד/ה מוגדרות על פי השנתון של השנה בה התחיל/ה את לימודיו/ה.
- ג. תלמיד/ה אשר פיצל/ה את לימודי שנה א' או חוזר/ת על שנה א' יחולו עליו/ה החובות כאילו החל/ה לימודיו/ה בשנה בה סיים/מה את לימודי שנה א'. (דוגמה: תלמיד/ה שהחל/ה לימודיו/ה בשנה תשס"ח, למד/ה מערכת מפוצלת והשלים/מה את לימודי שנה א' בתשס"ט, יחולו עליו/ה החובות של התלמידים אשר החלו לומדים בתשס"ט).
- ד. בנוסף לדרישות המחלקה חייב/ת כל תלמיד/ה לעמוד בדרישות הפקולטה למדעי הרוח והחברה: אנגלית, ולימודי בחירה כלליים להשלמת 120 נק"ז לתואר. ראו הפרק הדין בדרישות הפקולטה.

תיקון ציון

- תלמיד/ה שנכשל/ה בקורס ולשם כך מבקש/ת לחזור על הקורס יכול/ת לעשות זאת אם:
- א. מדובר בקורס חובה בלבד.
 - ב. רק בשנה העוקבת לאחר ההשתתפות הראשונה בקורס הנדון.
 - ג. אין זכאות למועד מיוחד בקורס עליו חוזרים.
 - ד. יש ללמוד את שני חלקי הקורס באותה שנה אקדמית, ולעמוד בכל חובותיו.
- תלמיד/ה שלא נכשל/ה בקורס ומבקש/ת לשפר הציון יכול/ה לעשות זאת **רק בקורס אחד** במהלך לימודי התואר. החזרה על הקורס תהיה בהתאם לסעיפים ב'–ד' לעיל.

תנאי מעבר

- א. **תנאי מעבר ממעמד של תלמיד/ת שנה א' למעמד של תלמיד/ת שנה ב'**
 1. ציון 65 לפחות בכל אחד מהקורסים הנלמדים בשנה א'.
 2. ציון ממוצע משוקלל 70 לפחות, הכולל את כל קורסי שנה א'.
 3. תלמיד/ה שלא הגיע/ה לממוצע הנדרש לפי סעיף 2 לעיל, רשאית/ת לחזור פעם אחת בלבד על לימודי שנה א' או על חלק מהם, וזאת בשנת הלימודים העוקבת את השנה בה סיים/מה לראשונה קורסי שנה א'. תלמיד/ה זה/ו י/תהיה במעמד של שנה א'.
- ב. **תנאי מעבר ממעמד של תלמיד שנה ב' למעמד של תלמיד שנה ג'**

ציון 56 לפחות בקורסים המוגדרים **כקורסי חובה** שנה ב', וממוצע משוקלל 65 לכל הפחות הכולל את כל הקורסים שנלמדו בשנה ב'.

שיעורי בחירה לשנים ב'–ג'

מעבר לשיעורי החובה, להשלמת חובות הלימודים במסגרת סה"כ 54 נק"ז יש לבחור קורסים בין השעורים המוגדרים כשיעורי בחירה.

רשימת קורסי בחירה תתפרסם בכל שנה במועדי הייעוץ וההרשמה לקורסים.

סמינרים לשנה ג'

דרישות קדם:

- ציון עובר בכל קורסי החובה של שנה ב'.
- להיות תלמיד/ת שנה ג'.

מחקר וקריאה מודרכת – מיועדים לתלמידי שנה ב'-ג' בלבד

כוונת הקורסים המודרכים היא לאפשר לתלמידים/ות התנסות בעבודת מחקר תוך השתלבות בפרויקטים מחקריים הנערכים במחלקה.

הקורסים ניתנים במתכונת של קריאה מודרכת או מחקר מודרך, וניתן לצבור בהם עד 4 נק"ז בלבד. ניתן ללמוד את שניהם, כל אחד בהיקף של 2 נק"ז, או רק אחד מהם בהיקף של 4 נק"ז. ככלל, קורס מודרך יונחה על ידי מרצה מן המניין מהמחלקה לסוציולוגיה-אנתרופולוגיה, או על ידי מרצה מן המניין ממחלקה אחרת אשר נושא מחקר/ה יאושר על ידי ועדת הוראה של המחלקה. רשאים/יות להרשם לקורסים אלה תלמידים/ות שנה ב' החל מסמסטר ב'. כחלק מחובות הקורס המודרך יש להגיש דו"ח בכתב למנחה שעליו יינתן ציון.

חשוב: תקנות וחובות- עיינו באתר המחלקה בקישור "מחקרים מודרכים".

תוכנית לימודים במסלול דו-מחלקתי במגמת סוציולוגיה אנתרופולוגיה – 54 נק"ז**שנה א'**

שם קורס	שעות הרצאה	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
---------	------------	------------	-----------	-------------	-------

קורסי חובה:

יסודות הסוציולוגיה	4	2	6	5	א'+ב'
מבוא לאנתרופולוגיה	4	2	6	5	א'+ב'
סטטיסטיקה א'	2	2	4	3	א'
סטטיסטיקה ב'	2	2	4	3	ב'
יסודות פילוסופיים של המחקר במדעי החברה*	2	1	3	2	א'

שנה ב'

שם קורס	שעות הרצאה	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
---------	------------	------------	-----------	-------------	-------

קורסי חובה:

חברה ישראלית	4	4	8	6	א'+ב'
שיטות מחקר כמותיות	2	2	4	3	ב'
שיטות מחקר איכותניות	4	4	8	6	א'+ב'
קורס בכתובה מדעית*	2		2	2	א' או ב'
קורס בלימודים אזוריים**	2-4		2-4	2-4	א' או ב'

*יש לבחור קורס אחד מרשימה של קורסים בנושא כתיבה מדעית בתחומים שונים, המטרה היא ללמוד כתיבת עבודה במדעי החברה.

** יש לבחור קורס אחד מרשימה של קורסים בנושא לימודים אזוריים: קורסים המתקדמים בחברה מוחץ לישראל. ניתן לקחת בשנה ב' או ג'.

שנה ג'

שם קורס	שעות הרצאה	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
---------	------------	------------	-----------	-------------	-------

קורסי חובה:

תיאוריות סוציולוגיות ואנתרופולוגיות	2	2	4	3	א'
תיאוריות סוציולוגיות מתקדמות	2	2	4	3	ב'
תיאוריות אנתרופולוגיות מתקדמות	2	2	4	3	ב'
סמינר	2-4		2-4	2-4	א' או ב'

קורסי בחירה וסמינרים:

השלמה של קורסי הבחירה ל-54 נק"ז

לימודים לתואר שני בסוציולוגיה-אנתרופולוגיה
(סימן מחשב 2-102)

המחלקה לסוציולוגיה-אנתרופולוגיה מציעה את המגמות הבאות :

אנתרופולוגיה

סוציולוגיה עיונית

סוציולוגיה ארגונית

סוציולוגיה, פוליטיקה וממשל

מגמת לימודים היא תכנית לימודים מובנית, שהורכבה על ידי המחלקה ואושרה על ידי האוניברסיטה ואשר כוללת מערך מוגדר של דרישות לימודים (קורסי חובה, קורסי ליבה וקורסי בחירה).
רישום מגמת הלימודים מופיע בתדפיס הציונים בלבד ולא יופיע באישור הזכאות ובתעודת המוסמך.
יוצאת מן הכלל המגמה לסוציולוגיה ארגונית אשר מצוינת הן באישור הזכאות והן בתעודת המוסמך.

תכנית הלימודים של הסטודנטים כפופה לאישורו של ראש מגמת הלימוד.

מבנה לימודים כללי

סטודנטים לתואר שני במחלקה חייבים לצבור נקודות זכות לפי המבנה הבא :

בנתיב המחקרי עם עבודת גמר :

המגמה לסוציולוגיה עיונית	40 נק"ז : 32 נק"ז קורסים + 8 נק"ז עבודת גמר
המגמה לסוציולוגיה ארגונית	40 נק"ז : 32 נק"ז קורסים + 8 נק"ז עבודת גמר
המגמה לסוציולוגיה, פוליטיקה וממשל	40 נק"ז : 32 נק"ז קורסים + 8 נק"ז עבודת גמר
המגמה לאנתרופולוגיה	42 נק"ז : 34 נק"ז קורסים + 8 נק"ז עבודת גמר

בנתיב הכללי ללא עבודת גמר :

המגמה לסוציולוגיה עיונית	40 נק"ז
המגמה לסוציולוגיה ארגונית	40 נק"ז
המגמה לסוציולוגיה, פוליטיקה וממשל	40 נק"ז
המגמה לאנתרופולוגיה	42 נק"ז

כללי

התנאים להרשמת סטודנטים ללימודי המוסמך נקבעים על ידי ועדות הקבלה של המחלקה והפקולטה. ההחלטה על קבלת סטודנטים היא בסמכותו של יו"ר המגמה על פי התנאים שנקבעו על ידי הפקולטה והמחלקה. רשאים להירשם בעלי תואר ראשון ממוסד אקדמי מוכר. ממוצע הציונים בתואר ראשון הנדרש להרשמה למחלקה הוא 85 לפחות.

בראש כל מגמה עומד ראש המגמה. ראש המגמה מייצג לסטודנטים בבניית תכנית לימודים ובכל בעיה אקדמית שהתלמידים נתקלים בה.

חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה (ראה שנתון הפקולטה – חובת אנגלית).

חובות הסטודנטים בכל המסלולים

- א. **משך הלימודים** – על הסטודנטים להשלים את חובותיהם תוך שנתיים מתחילת לימודיהם. סטודנטים הלומדים בנתיב המחקרי יוכלו בהמלצת המנחה, ראש המגמה וועדת המוסמכים הפקולטית להגיש את עבודת הגמר לשיפוט לא יאוחר מתום השנה השלישית ללימודיהם.
- ב. **נקודות לימוד** – כל הסטודנטים חייבים במכסת נקודות סמסטריאליות שהרכבן וכמותן מפורט בפרק העוסק במבנה הלימודים של כל מגמה. ניתן ללמוד עד 8 נק"ז של קורסים מתכנית הלימודים של תואר ראשון (בכפוף לתכנית הלימודים ולאישור יו"ר המגמה).
- ג. **בחינות** – סטודנטים לתואר שני רשאים להבחן במועד אחד בלבד (אין מועדי ב'). בקשה למועדים מיוחדים לסטודנטים שלא נבחנו כלל יש להגיש **בכתב** לוועדת המוסמכים המחלקתית (ראה שנתון הפקולטה – זכאים למועד מיוחד).
 1. ציון עובר בקורס הינו 65 לפחות, ציון עובר בבחינת גמר – 75.
 2. סטודנטים שנכשלו בקורס המבקשים לחזור עליו יכולים לעשות זאת רק אם מדובר בקורס חובה, ורק תוך שנה לאחר ההשתתפות הראשונה בקורס הנדון.
 3. סטודנטים לא יהיו זכאים למועד מיוחד בקורס עליו הם חוזרים.
 4. קורסים שנתיים – סטודנטים חייבים ללמוד את שני חלקי הקורס, באותה שנה אקדמית.
- ד. **עבודות גמר** – מטרת העבודה היא להוכיח כי הסטודנטים הגיעו לרמה מתאימה בתחום מדעי מסוים, כי הם בקיאים בספרות ובשיטות המחקר הנהוגות בו וכי הם מסוגלים לחקור בעיה מסוימת, לנתח ממצאים בצורה עצמאית ולכתוב חיבור מדעי שיש בו אופי מקורי בצורה ובסגנון נאותים.

הסטודנטים לתואר שני חייבים ליצור קשר עם מנחה לעבודת הגמר במהלך השנה הראשונה ללימודים. (מומלץ עד סוף סמסטר א'). הצעת עבודת הגמר תוגש לאישור הועדה המחלקתית עד תום השנה הראשונה ללימודים ולא יאוחר מתום הסמסטר השלישי ללימודים, עמידה בחובה זו מהווה תנאי להמשך לימודים. המנחה חייב להיות חבר סגל מן המניין בדרגת מרצה ומעלה באוניברסיטת בן-גוריון בנגב. מנחה בדרגת מרצה בכיר מאוניברסיטה אחרת בארץ יאושר בתנאי שחבר סגל מהמחלקה כאמור ישמש כמנחה נוסף לעבודה.

הקשר עם המנחה הראשי יעשה באישור יו"ר המגמה/יו"ר ועדת מוסמכים מחלקתית וביוזמת הסטודנטים. במידה ומדובר במנחה מחוץ למחלקה יש לקבל אישור של יו"ר המגמה טרם ההתקשרות. להנחיות להגשת הצעת עבודת הגמר ועבודת הגמר, יש לעיין בתקנון המחלקתי לעבודת גמר המופיע באתר המחלקה.

מגמה בסוציולוגיה עיונית

מבוא

המגמה מכשירה את בוגריה לחקור ולהבין את החברה הסובבת אותם. תחומי ההתמחות של המגמה הם סוציולוגיה פוליטית, לימודי תרבות ולימודי מגדר. תכנית הלימודים כוללת שני נתיבים, הנתיב המחקרי והנתיב הכללי. משך הלימודים הינו שנתיים. לימודי השנה הראשונה משותפים לשני הנתיבים ומטרתם, יצירת בסיס ידע בתחום ובדיקת עניין והתאמה לסיום לימודים בנתיב המחקרי. עד תום שנת הלימודים הראשונה סטודנטים המעוניינים לכתוב יבחרו במנחה לעבודה. הצעת המחקר תוגש לאישור עד תום השנה הראשונה ללימודים ובאישור חריג של ראש המגמה לא יאוחר מתום הסמסטר השלישי ללימודים, וילמדו קורסי קריאה מודרכת ומחקר מודרך בתחומי מחקר אפשריים.

תכנית הלימודים

שימו לב: קורסי השלמה מהתואר הראשון אשר מופיעים בהודעות הקבלה אינם נכללים במניין הנקודות לתואר
נתיב מחקרי: (40 נק"ז)

קורסי חובה (16 נק"ז):

4 נק"ז	תיאוריות חברתיות בנות זמננו – שנתי *
2 נק"ז	סמינר קדם תזה
2 נק"ז	סמינר תזה **
2 נק"ז	שיטות מחקר למוסמכים – ניתוח נתונים
2 נק"ז	שיטות מחקר איכותניות למוסמכים
4 נק"ז	סוציולוגיה עכשווית

* דרישת קדם, הקורס "מבוא לתיאוריות סוציולוגיות".

** דרישת קדם, הקורס "סמינר קדם תזה".

סה"כ 16 נק"ז

קורסי בחירה- 16 נק"ז מתוך קורסי המגמה.

ניתן ללמוד עד 8 נק"ז ממחלקות אחרות. רשימת הקורסים מהמחלקות האחרות מתפרסמת בתחילת שנת הלימודים.

ניתן לקחת קורס "קריאה מודרכת" ו/או "מחקר מודרך" כחלק מקורסי בחירה בהיקף של 2 נק"ז כל אחד. את הקורס ניתן לקחת אצל כל אחד ממרצי המגמות בסוציולוגיה ובכפוף להסכמתם.

עבודת גמר - בהיקף של 8 נק"ז.

מעבר מהנתיב המחקרי לנתיב הכללי - הבהרות:

כיוון שמטרתה של האקדמיה בכלל והמחלקה לסוציולוגיה-אנתרופולוגיה בפרט היא קידום המחקר האקדמי, אנו מתייחסים לכל תלמידי השנה הראשונה כאל סטודנטים בנתיב המחקרי. במהלך השנה הראשונה ללימודים רצוי להכיר את המרצים במגמה, לגבש כיווני מחקר אישיים וליצור קשר עם מנחה אפשרי. אם בתום השנה הראשונה יחליטו הסטודנטים לעבור לנתיב הכללי, יבקשו אישור על כך בכתב מראש המגמה.

הנתיב הכללי: (40 נק"ז)

תוכנית הלימודים בנתיב הכללי מיועדת להקנות לבוגריה ידע סוציולוגי רחב וידע מעמיק בתחום התעניינות מוגדר, זאת ללא ביצוע עבודת מחקר עצמאית.

קורסי חובה (14 נק"ז):

4 נק"ז	תיאוריות חברתיות בנות זמננו – שנת *
2 נק"ז	סמינר קדם תזה
2 נק"ז	שיטות מחקר למוסמכים – ניתוח נתונים
2 נק"ז	שיטות מחקר אכותניות למוסמכים
4 נק"ז	סוציולוגיה עכשווית

* דרישת קדם, הקורס "מבוא לתיאוריות סוציולוגיות".

קורסי בחירה - 26 נק"ז מתוך קורסי המגמה.

ניתן ללמוד עד 8 נק"ז ממחלקות אחרות. רשימת הקורסים מהמחלקות האחרות מתפרסמת בתחילת שנת הלימודים.

מוקדם ככל האפשר ייבחרו הסטודנטים תחום התמחות מוגדר. להלן דוגמאות לתחומי התמחות: סוציולוגיה של התרבות, לימודי מגדר, יחסי המינים, החברה הישראלית, סוציולוגיה פוליטית, כלכלה פוליטית וארגונים.

סטודנטים רשאים להציע כל תחום סוציולוגי, אך מימוש העדפתם מותנה באישור ראש המגמה ובזמינותם של קורסים בתחום המדובר.

בחינת גמר: בחינה מקיפה המבוססת על קורסי החובה. ציון עובר בבחינת הגמר הינו - 75 לפחות.

הרכב הציון הסופי לתואר

50%	קורסים	בנתיב המחקרי
50%	עבודת גמר	
85%	קורסים	בנתיב הכללי
15%	בחינת גמר	

פרטים נוספים ניתן לקבל מראש המגמה:

דר' שרה הלמן sarith@bgu.ac.il

מגמה באנתרופולוגיה

תכנית הלימודים

הלימודים במגמה לאנתרופולוגיה מתמקדים בהבנה וניתוח של הסדרים חברתיים ותרבותיים במקומות שונים בעולם ובמפגש הבין תרבותי. תוכנית הלימודים כוללת הכשרה באנתרופולוגיה חברתית-תרבותית תוך התמקדות בנושאים כגון עדות ועדויות, נוודות והגירה, אנתרופולוגיה עירונית, אנתרופולוגיה בלשנית, אנתרופולוגיה של הדת, אנתרופולוגיה של התיירות והצליינות, שארות ומגדר, אנתרופולוגיה של אוכל וקהילות פזורה. המגמה מעודדת עניין ומחקר בתרבויות שונות ובאזורים מגוונים.

קורסי השלמה (לא לשקלול במניין הנקודות לתואר)

מבוא לאנתרופולוגיה א'-ב'
 יסודות הסוציולוגיה א'-ב'
 מבוא לסטטיסטיקה
 מבוא לשיטות מחקר איכותניות

במסגרת המגמה באנתרופולוגיה, יכולים הסטודנטים ללמוד, באישור ראש המגמה, באחד משני נתיבים: מחקרי וכללי. משך הלימודים הינו שנתיים.

תוכנית הלימודים

נתיב מחקרי: (42 נק"ז)

קורסי חובה (14 נק"ז):

4 נק"ז	שיטות מחקר אנתרופולוגיות א'-ב' (עבודת שדה)
4 נק"ז	תיאוריות אנתרופולוגיות
4 נק"ז	סגנונות אתנוגרפיים
2 נק"ז	סמינר תזה

קורסי בחירה (20 נק"ז):

מלבד שיעורי החובה, יבנו הסטודנטים את תכנית לימודיהם עם ראש המגמה (בהתאם לתחום העניין) ובהתאם לתכנית הלימודים המתפרסמת בתחילת כל סמסטר. יש ללמוד לפחות 3 סמינרים מחקרניים ניתן ללמוד עד 8 נק"ז של קורסים מדיסציפלינות אחרות באישורו של ראש המגמה, זאת בכפוף לשיקולים אקדמיים או להמלצתו של מנחה עבודת הגמר.

עבודת גמר – בהיקף של 8 נק"ז

הנתיב הכללי: (42 נק"ז)

קורסי חובה (12 נק"ז):

4 נק"ז	שיטות מחקר אנתרופולוגיות א'-ב' (עבודת שדה)
4 נק"ז	תיאוריות אנתרופולוגיות
4 נק"ז	סגנונות אתנוגרפיים

קורסי בחירה (30 נק"ז) :

מלבד שיעורי החובה, יבנו הסטודנטים את תכנית לימודיהם עם ראש המגמה (בהתאם לתחום העניין) ובהתאם לתכנית הלימודים המתפרסמת בתחילת כל סמסטר.
יש ללמוד לפחות 3 סמינרים מחקרניים
ניתן ללמוד עד 8 נק"ז של קורסים ממחלקות אחרות באישורו של ראש המגמה, זאת בכפוף לשיקולים אקדמיים או להמלצתו של מנחה עבודת הגמר.

בחינת גמר – ציון עובר בבחינת גמר הינו 75.

הרכב הציון הסופי לתואר :

בנתיב הכללי : קורסים 75%
בחינת גמר 25%

בנתיב המחקרי : קורסים 45%
עבודת גמר 40%
בחינת גמר 15%

פרטים נוספים ניתן לקבל מראש המגמה :

ד"ר ניר אביאלי avieli@bgu.ac.il

מגמה בסוציולוגיה ארגונית

מבוא

מגמת הלימודים בסוציולוגיה ארגונית מקנה לסטודנטים כלים שבעזרתם יוכלו להבין תהליכים ומאפיינים של ארגונים מסוגים שונים בארגונים. במסגרת הקורסים השונים, יתוודעו הסטודנטים לתיאוריות המרכזיות בתחום הארגוני, ידונו בתמורות של דרכי ההתארגנות בחברה של ימינו ויחשפו לאופנים השונים בהם ניתן לחקור ולנתח תמורות אלה. בחלק מהקורסים יושם הדגש על ההיבט הפרקטי והסטודנטים יבחנו כיצד ניתן ליישם את התיאוריות וכלי המחקר הלכה למעשה על מנת לשפר תפקודם של ארגונים.

המגמה מציעה מגוון של קורסים בתחום הארגוני, כגון: תרבות ארגונית, ארגונים כלכליים, מיגדר וארגונים, סוציולוגיה כלכלית, מיון וגיוס עובדים מגישה מערכתית, פיתוח וייעוץ ארגוני, ועוד. ההיצע משתנה משנה לשנה. במגמה מתקיים קורס פרקטיקום בעל קשר מבוסס עם גופים כגון סוציולוגיה ארגונית בחיל האוויר, ממד"ה וחברות פרטיות לפיתוח וייעוץ ארגוני. הפרקטיקום מתוגבר בסדנאות פרקטיות.

תכנית הלימודים כוללת שני נתיבי לימוד – נתיב מחקרי ונתיב כללי. הלימודים בנתיב המחקרי כוללים כתיבת עבודת גמר בהיקף 8 נק"ז וקורסים בהיקף של 32 נק"ז. הלימודים בנתיב הכללי מחייבים קורסים בהיקף של 40 נק"ז, כולל השלמת שני קורסים יישומיים ובחינת גמר.

תכנית הלימודים

שימו לב: קורסי השלמה מהתואר הראשון אשר מופיעים בהודעות הקבלה אינם נכללים במניין הנקודות לתואר

נתיב מחקרי: (40 נק"ז)

קורסי חובה (24 נק"ז):	
תיאוריות חברתיות בנות זמננו – שנתי *	4 נק"ז
סמינר קדם תזה	2 נק"ז
סמינר תזה **	2 נק"ז
אשכול קורסי ליבה	8 נק"ז
תיאוריות ארגוניות	4 נק"ז
שיטות מחקר למוסמכים – ניתוח נתונים	2 נק"ז
שיטות מחקר איכותניות למוסמכים	2 נק"ז

* דרישת קדם, הקורס "מבוא לתיאוריות סוציולוגיות".

** דרישת קדם, הקורס "סמינר קדם תזה".

קורסי בחירה (8 נק"ז):

מתוך רשימת קורסים שתפורסם בתחילת שנת הלימודים.

ניתן ללמוד קורסים גם מהמגמה לסוציולוגיה עיונית, ממחלקות אחרות או פרקטיקום (בשנה שניה). רשימת הקורסים מהמחלקות האחרות מתפרסמת בתחילת שנת הלימודים. כמו כן, ניתן ללמוד קורס "קריאה מודרכת" ו/או "מחקר מודרך" כחלק מקורסי בחירה בהיקף של 2 נק"ז כל אחד. את הקורס ניתן ללמוד אצל כל אחד ממורי המגמות בסוציולוגיה ובכפוף להסכמתם.

עבודת גמר – בהיקף של 8 נק"ז.

מעבר מהנתיב המחקרי לנתיב הכללי - הבהרות:

כיוון שמטרתה של האקדמיה בכלל והמחלקה לסוציולוגיה-אנתרופולוגיה בפרט היא קידום המחקר האקדמי, אנו מתייחסים לכל תלמידי השנה הראשונה כאל סטודנטים בנתיב המחקרי. במהלך השנה הראשונה ללימודים רצוי להכיר את המרצים במגמה, לגבש כיווני מחקר אישיים וליצור קשר עם מנחה אפשרי. אם בתום השנה הראשונה החליטו הסטודנטים לעבור מנתיב מחקרי לנתיב הכללי, יגישו בקשה בכתב ליו"ר המגמה. אין צורך בשינוי תכנית הלימודים משום שחובות השמיעה זהות ואף רבות יותר בנתיב הכללי.

נתיב כללי: (40 נק"ז)**קורסי חובה (30 נק"ז):**

4 נק"ז	תיאוריות חברתיות בנות זמננו – שנתי *
2 נק"ז	סמינר קדם תזה
8 נק"ז	אשכול קורסי ליבה
4 נק"ז	תיאוריות ארגוניות
2 נק"ז	שיטות מחקר למוסמכים – ניתוח נתונים
2 נק"ז	שיטות מחקר איכותניות למוסמכים

* דרישת קדם, הקורס "מבוא לתאוריות סוציולוגיות".

8 נק"ז - מתוך הקורסים היישומיים (בשנה ב' בלבד):

4 נק"ז	מיון וגיוס עובדים בגישה המערכתית
4 נק"ז	שיטות מחקר בארגונים

קורסי בחירה (10 נק"ז):

מתוך רשימת קורסים שתפורסם בתחילת שנת הלימודים.

ניתן ללמוד קורסים גם מהמגמה לסוציולוגיה עיונית, ממחלקות אחרות או פרקטיקום (בשנה שניה').
רשימת הקורסים מהמחלקות האחרות מתפרסמת בתחילת שנת הלימודים.

בחינת גמר : בחינה מקיפה המבוססת על קורסי החובה. ציון עובר בבחינת הגמר הינו 75 לפחות.

הרכב הציון הסופי לתואר:

85%	קורסים	בנתיב הכללי:
15%	בחינת גמר	
50%	קורסים	בנתיב המחקרי:
50%	עבודת גמר	

פרטים נוספים:

פרופ' אביעד רז – ראש המגמה לסוציולוגיה ארגונית aviadrz@bgu.ac.il

מגמה בסוציולוגיה, פוליטיקה וממשל

מבוא

מדינת הלאום עוברת שינוי מהותי בעקבות תהליכי הגלובליזציה אשר מניבים תמורות רחבות היקף בכל הקשור ליחס שבין חברה אזרחית וממשל. אנו עדים לשינויים בנורמות החברתיות, חוקים, מנגנוני ניהול ומנהל, יחסי חברה ומשטר, כמו גם במשמעותן של גבולות הריבונות והטריטוריה. יחד עם זאת, התמורות הפוליטיות הרדיקליות שהתחוללו בסוף המאה ה-20 החל מקריסתה של בריה"מ וכינון של מדינות חדשות, דרך עלייתם של כוחות דתיים ואתניים קיצוניים, וכלה בהרחבתם של הפערים הגיאוגרפיים-כלכליים משפיעים על מעמדה של הדמוקרטיה. השינויים הללו, שנושקים בפוליטיקה, כלכלה, סוציולוגיה, היסטוריה וגיאוגרפיה, מצריכים עיון מעמיק חוצה גבולות דיסציפלינאריים.

תוך שימת דגש על נקודת מבט בין-תחומית, המחלקה לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה בשיתוף המחלקה לפוליטיקה וממשל יתמקד בבחינת השינויים המתחוללים במדינה, בחברה האזרחית ובניתוח של המשמעות המשתנה של אזרחות, ריבונות, לאומיות, וגבולות. הסטודנטים במגמה יתחקו אחר נקודות המפגש שבין התפתחות הכלכלה המקומית והבינלאומית ובין שינויים במעמדן של גבולות טריטוריאליים ופוליטיים, ויבחנו את האינטראקציה שבין המורשת הפוסט-קולוניאלית, החוק הבינלאומי ותהליכי הגיאופוליטיקה בעידן הגלובליזציה.

תכנית הלימודים

שימו לב: קורסי השלמה מהתואר הראשון אשר מופיעים בהודעות הקבלה אינם נכללים במניין הנקודות לתואר

נתיב מחקרי: (40 נק"ז)

קורסי חובה (20 נק"ז):	
4 נק"ז	תיאוריות חברתיות בנות זמננו – שנתי *
4 נק"ז	מחשבה מדינית במאה ה-20 **
4 נק"ז	גישות וסוגיות מרכזיות במחקר המודרני של הפוליטיקה ***
2 נק"ז	סמינר קדם תזה
2 נק"ז	סמינר תזה ***
2 נק"ז	שיטות מחקר למוסמכים – ניתוח נתונים
2 נק"ז	שיטות מחקר איכותניות למוסמכים

* דרישת קדם, הקורס "מבוא לתיאוריות סוציולוגיות".

** הקורס ניתן אחת לשנתיים חובה לקחת בתשס"ח.

*** הקורס ניתן אחת לשנתיים חובה לקחת בתשס"ט.

**** דרישת קדם, הקורס "סמינר קדם תזה".

קורסי בחירה (12 נק"ז):

4 נק"ז (מינימום) - קורסים מהמחלקה למדעי ההתנהגות.

4 נק"ז (מינימום) - קורסים מהמחלקה לפוליטיקה וממשל.

ניתן ללמוד קורס "קריאה מודרכת" ו/או "מחקר מודרך" כחלק מקורסי הבחירה בהיקף של 2 נק"ז כל אחד. את הקורס ניתן ללמוד אצל כל אחד ממרצי המגמות בסוציולוגיה ומהמחלקה לפוליטיקה וממשל ובכפוף להסכמתם ולאישור מרכז המגמה.

עבודת גמר – בהיקף של 8 נק"ז.

נתיב כללי: (40 נק"ז)**קורסי חובה (18 נק"ז):**

4 נק"ז	תיאוריות חברתיות בנות זמננו – שנתי *
4 נק"ז	מחשבה מדינית במאה ה-20 **
4 נק"ז	גישות וסוגיות מרכזיות במחקר המודרני של הפוליטיקה ***
2 נק"ז	סמינר קדם תזה
2 נק"ז	שיטות מחקר למוסמכים – ניתוח נתונים
2 נק"ז	שיטות מחקר איכותניות למוסמכים

* דרישת קדם, הקורס "מבוא לתאוריות סוציולוגיות".

** הקורס ניתן אחת לשנתיים חובה לקחת בתשס"ח.

*** הקורס ניתן אחת לשנתיים חובה לקחת בתשס"ט.

קורסי בחירה (22 נק"ז):

8 נק"ז (מינימום) - קורסים מהמחלקה למדעי ההתנהגות.

8 נק"ז (מינימום) - קורסים מהמחלקה לפוליטיקה וממשל.

ניתן ללמוד עד 8 נק"ז ממחלקות אחרות. רשימת הקורסים מהמחלקות האחרות מתפרסמת בתחילת שנת הלימודים. הרישום כפוף לאישור ראש המגמה.

בחינת גמר בציון עובר של 75 לפחות

הרכב ציון סופי לתואר:

85%	קורסים	בנתיב הכללי
15%	בחינת גמר	
50%	קורסים	בנתיב המחקרי
50%	עבודת גמר	

פרטים נוספים ניתן לקבל אצל ראשי המגמה:

ד"ר ניצה ברקוביץ, מדעי ההתנהגות nberko@bgu.ac.il

ד"ר לורן בסון, פוליטיקה וממשל bassonlauren@yahoo.com

קורסי השלמה לסטודנטים במחלקה לסוציולוגיה - אנתרופולוגיה

סוציולוגיה ארגונית	אנתרופולוגיה	מגמה לסוציולוגיה עיונית	מגמה
			קורסים
+	+	+	מבוא לאנתרופולוגיה
+	+	+	יסודות הסוציולוגיה
+	+	+	מבוא לסטטיסטיקה א' ו-ב'
+	-	+	שיטות מחקר כמותניות
+	+	+	שיטות מחקר איכותניות
+	- (מומלץ)	+	מבוא לתיאוריות סוציולוגיות
+	-	+	החברה הישראלית
+	- (מומלץ)	+	שימושי מחשב
+	- (מומלץ)	+	קורסי בחירה סוציולוגיה/אנתרופולוגיה

בפניות לגבי תוכנית השלמות, יש לפנות לראש המגמה המתאים.

התכנית למדעי ההתנהגות (סימן מחשב 141)

לימודים לתואר ראשון

תכנית הלימודים במדעי ההתנהגות עוסקת בהתנהגות האנושית כתופעה המתרחשת בשלושה מישורים: פרט (פסיכולוגיה), חברה (סוציולוגיה) ותרבות (אנתרופולוגיה). מטרת הלימודים היא להקנות לתלמידים היכרות עם תחומי הפסיכולוגיה, האנתרופולוגיה וסוציולוגיה ומאפשרת הן שילוב בין התחומים והן התמקדות באחד מהם. הכרות זו כוללת הקניית כלים תיאורטיים ומחקריים בשלושת הדיסציפלינות בנוסף להתוודעות לכלים טיפוליים בפסיכולוגיה.

התכנית מקנה לתלמידיה, הלומדים במסלול החד-מחלקתי, בסיס אקדמי המאפשר לבוגריה להמשיך את הלימודים לתואר מוסמך ללא דרישות השלמה בכל האוניברסיטאות בארץ בתחומי הפסיכולוגיה, הסוציולוגיה והאנתרופולוגיה.

מסלולי הלימוד במדעי התנהגות

- מסלול חד-מחלקתי במדעי ההתנהגות
- מסלול דו-מחלקתי במדעי ההתנהגות

מבנה הלימודים

- א. הלימודים נמשכים שלוש שנים ומתנהלים בתוכנית חד-מחלקתית (108 נק"ז), ובתוכנית דו-מחלקתית (54 נק"ז)
- ב. חובות התלמיד/ה מוגדרות על פי השנתון של השנה בה התחיל/ה את לימודיו/ה.
- ג. תלמיד/ה אשר פיצל/ה את לימודי שנה א' או חוזר/ת על שנה א' יחולו עליו/ה החובות כאילו החל/ה לימודיו/ה בשנה בה סיים/מה את לימודי שנה א'. (דוגמה: תלמיד/ה שהחל/ה לימודיו/ה בשנה תשס"ח, למד/ה מערכת מפוצלת והשלים/מה את לימודי שנה א' בתשס"ט, יחולו עליו/ה החובות של התלמידים אשר החלו לומדים בתשס"ט).
- ד. בנוסף לדרישות המחלקה חייב/ת כל תלמיד/ה לעמוד בדרישות הפקולטה למדעי הרוח והחברה: אנגלית, ולימודי בחירה כלליים להשלמת 120 נק"ז לתואר. ראו הפרק הדין בדרישות הפקולטה.

נוהל השתתפות בניסויים

השתתפות במחקר ניסויי הינה חשובה עבור הסטודנטים/יות משום שהיא מעמיקה את ההבנה של המחקר הפסיכולוגי מזווית הראיה של הנבדקים/ות.

כל סטודנט/ית במחלקה רשא/ית להשתתף ב- 12 שעות של ניסויים במהלך שנת הלימודים הראשונה שלו/ה. השלמת 12 שעות ניסוי תזכה בבנוס של 5 נקודות בציון הסופי בקורס "מבוא לפסיכולוגיה".

תיקון ציון

- תלמיד/ה שנכשל/ה בקורס ולשם כך מבקש/ת לחזור על הקורס יכול/ת לעשות זאת אם:
- א. מדובר בקורס חובה בלבד.
 - ב. רק בשנה העוקבת לאחר ההשתתפות הראשונה בקורס הנדון.
 - ג. אין זכאות למועד מיוחד בקורס עליו חוזרים.
 - ד. יש ללמוד את שני חלקי הקורס באותה שנה אקדמית, ולעמוד בכל חובותיו.

תלמיד/ה שלא נכשל/ה בקורס ומבקש/ת לשפר הציון יכול/ה לעשות זאת **רק בקורס אחד** במהלך לימודי התואר. החזרה על הקורס תהייה בהתאם לסעיפים ב'-ד' לעיל.

קורסי בחירה לשנים ב' ו-ג'

- מעבר לשיעורי החובה, להשלמת חובות הלימודים במסגרת סה"כ 104 נק"ז יש לבחור קורסים בין השעורים המוגדרים כשעורי בחירה
- רשימת קורסי בחירה תתפרסם בכל שנה במועדי הייעוץ וההרשמה לקורסים.
- יש ללמוד קורס בחירה אחד לפחות משני המישרים הנלמדים :
 - סוציולוגיה ואנתרופולוגיה
 - פסיכולוגיה

סדנאות וסמינרים לשנה ג'

- דרישות קדם:
- ציון עובר בכל קורסי החובה של שנה ב'.
 - להיות תלמיד/ת שנה ג'.

תנאי מעבר

- א. תנאי מעבר ממעמד של תלמיד/ת שנה א' למעמד של תלמיד/ת שנה ב'**
1. ציון 56 לפחות בכל אחד מהקורסים הנלמדים בשנה א' במחלקה לפסיכולוגיה.
 - ציון 65 לפחות בכל אחד מהקורסים הנלמדים בשנה א' במחלקה לסוציולוגיה-אנתרופולוגיה, הכולל גם את הקורס "יסודות פילוסופיים של המחקר במדעי החברה".
 2. ציון ממוצע משוקלל 80 לפחות הכולל את קורסי שנה א'.
 3. תלמיד/ה שלא הגיע/ה לממוצע הנדרש לפי סעיף 2 לעיל, רשאית/ת לחזור פעם אחת בלבד על לימודי שנה א' או על חלק מהם, וזאת בשנת הלימודים העוקבת את השנה בה סיים/מה לראשונה את קורסי שנה א'. תלמיד/ה זה/ו י/תהיה במעמד של שנה א'.
- ב. תנאי מעבר ממעמד של תלמיד/ת שנה ב' למעמד של תלמיד/ת שנה ג'**
- ציון 56 לפחות בקורסים המוגדרים כקורסי חובה שנה ב' וממוצע משוקלל 65 לפחות הכולל את כל הקורסים שנלמדו בשנה ב'.

מחקר וקריאה מודרכת – מיועדים לתלמידי שנה ב'-ג' בלבד

כוונת הקורסים המודרכים היא לאפשר לתלמידים/ות התנסות בעבודת מחקר תוך השתלבות בפרויקטים מחקריים הנערכים במחלקה.

הקורסים ניתנים במתכונת של קריאה מודרכת או מחקר מודרך, וניתן לצבור בהם עד 4 נק"ז בלבד. ניתן ללמוד את שניהם, כל אחד בהיקף של 2 נק"ז, או רק אחד מהם בהיקף של 4 נק"ז. ככלל, קורס מודרך יונחה על ידי מרצה מן המניין מהמחלקה לפסיכולוגיה או סוציולוגיה-אנתרופולוגיה, או על ידי מרצה מן המניין ממחלקה אחרת אשר נושא מחקר/ה יאושר על ידי ועדת הוראה של המחלקה. רשאים/יות להרשם לקורסים אלה תלמידי/ות שנה ב' החל מסמסטר ב' (לאחר שהשלימו קורס מתודולוגי אחד).

כחלק מחובות הקורס המודרך יש להגיש דו"ח בכתב למנחה שעליו יינתן ציון.

חשוב: תקנות וחובות- עיינו באתר המחלקה בקישור "מחקרים מודרכים".

מידע לתלמידים המתעתדים להירשם ללימודי תואר שני בפסיכולוגיה :

מבחן לתארים מתקדמים (מתא"ס) – לפסיכולוגיה

ניתן על-ידי המרכז הארצי לבחינות והערכה

המבחן מהווה קריטריון אחיד לקבלה ללימודים מתקדמים. הוא מאפשר השוואה בין הישגיהם/ן הלימודיים והמיומנויות הלימודיות-מחקריות של המועמדים/ות בכל המוסדות המעניקים כיום תואר ראשון בפסיכולוגיה ובמדעי ההתנהגות.

מטרת המבחן לסייע במיון תלמידים/ות לתואר שני על סמך הידע הנלמד במהלך השנתיים הראשונות ללימודי התואר הראשון.

המבחן מורכב משני פרקים נפרדים: ידע והבנה בשיטות המחקר בפסיכולוגיה, יכולת הבנה ולמידה מתוך מאמרים פסיכולוגיים.

תוכנית הלימודים במדעי ההתנהגות – חד מחלקתי (108 נק"ז)

תכנית הלימודים מיועדת לתלמידים/ות המעוניינים/ות לקבל תואר ראשון במדעי ההתנהגות תוך שילוב שלושת תחומי הידע: פסיכולוגיה, סוציולוגיה ואנתרופולוגיה. התכנית מאפשרת להמשיך את הלימודים לתואר מוסמך בכל אחד מהתחומים ללא דרישות השלמה.

שנה א'

שם קורס	שעות הרצאה	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
---------	------------	------------	-----------	-------------	-------

קורסי חובה:

מבוא לפסיכולוגיה	4	2	6	5	א'+ב'
יסודות הסוציולוגיה	4	2	6	5	א'+ב'
מבוא לאנתרופולוגיה	4	2	6	5	א'+ב'
מבוא לסטטיסטיקה	4	2	6	3	א'
הסקה סטטיסטית	3	2	5	3	ב'
תוכנות סטטיסטיות*				0	ב'
יסודות פילוסופיים של המחקר במדעי החברה**	2	1	3	2	א'
פסיכולוגיה פיזיולוגית	3	1	4	4	ב'

* לימוד עצמי מלווה בתרגולים ומבחן מסכם בסוף הסמסטר עם ציון עובר/נכשל

שנה ב'

שם קורס	שעות הרצאה	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
---------	------------	------------	-----------	-------------	-------

קורסי חובה:

חברה ישראלית	4	4	8	6	א'+ב'
פסיכולוגיה התפתחותית	3	1	4	4	א'
פסיכולוגיה קוגניטיבית	3	1	4	4	א'
פסיכולוגיה חברתית	3	1	4	4	ב'
פסיכולוגיה ניסויית	2	2	4	3	א'
שיטות מחקר איכותניות	4	4	8	6	א'+ב'
שיטות מחקר כמותיות	2	2	4	3	ב'
קורס בכתבה מדעית*	2		2	2	א' או ב'
קורס בלימודים אזוריים**	2-4		2-4	2-4	א' או ב'

* יש לבחור קורס אחד מרשימה של קורסים בנושא כתיבה מדעית בתחומים שונים, המטרה היא ללמוד כתיבת עבודה במדעי החברה.

** יש לבחור קורס אחד מרשימה של קורסים בנושא לימודים אזוריים: קורסים המתקדמים בחברה מחוץ לישראל. ניתן לקחת בשנה ב' או ג'.

שנה ג'

שם קורס	שעות הרצאה	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
---------	------------	------------	-----------	-------------	-------

קורסי חובה:

תיאוריות סוציולוגיות- אנתרופולוגיות	2	2	4	3	א
תיאוריות סוציולוגיות מתקדמות	2	2	4	3	ב
תיאוריות אנתרופולוגיות מתקדמות	2	2	4	3	ב
למידה או תפיסה	2		2	2	א' או ב'
אישיות	3	1.5	4.5	4	א'+ב'
סמינר מתחום סוציולוגיה- אנתרופולוגיה	2-4		2-4	2-4	א' או ב'
סדנא מתחום פסיכולוגיה	2-4		2-4	2-4	א' או ב'

קורסי בחירה וסדנאות/סמינרים:

השלמה ל-108 נק"ז על פי בחירת הסטודנט/ית. השלמה זו תכלול כבחירה /חובה :
קורס בחירה אחד לפחות בס"א ואחד בפסיכו' (4-8 נק"ז)

תוכנית לימודים במדעי ההתנהגות – דו-מחלקתי (54 נק"ז)

בוגר/ות תכנית זו **לא יוכלו** להמשיך לימודיהם/ן לתואר מוסמך בפסיכולוגיה, בסוציולוגיה ואנתרופולוגיה ללא שיעורי השלמה.

שנה א'

שם קורס	שעות הרצאה	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
---------	------------	------------	-----------	-------------	-------

קורסי חובה:

מבוא לפסיכולוגיה	4	2	6	5	א'+ב'
יסודות הסוציולוגיה	4	2	6	5	א'+ב'
מבוא לאנתרופולוגיה	4	2	6	5	א'+ב'
סטטיסטיקה א	2	2	4	3	א'
יסודות פילוסופיים של המחקר במדעי החברה	2	1	3	2	א'
תוכנות סטטיסטיות *				0	ב'
סטטיסטיקה ב**	2	2	4	3	ב'

* לימוד עצמי מלווה בתרגולים ומבחן מסכם בסוף הסמסטר עם ציון עובר/נכשל

** סטטיסטיקה ב' ותוכנות סטטיסטיות הם דרישות קדם לקורסים בפסיכו ניסויית וש"מ כמותיות

שנה ב'

שם קורס	שעות הרצאה	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
---------	------------	------------	-----------	-------------	-------

קורסי חובה:

חברה ישראלית	4	4	8	6	א'+ב'
יש לבחור 1 מתוך 3 מתודולוגיה:					
פסיכולוגיה ניסויית	2	2	4	3	א'
שיטות מחקר איכותניות	4	4	8	6	א'+ב'
שיטות מחקר כמותיות	2	2	4	3	ב'
יש לבחור 1 מתוך 4 הבאים:					
פסיכולוגיה פיזיולוגית	3	1	4	4	ב'
פסיכולוגיה התפתחותית	3	1	4	4	א'
פסיכולוגיה חברתית	3	1	4	4	ב'
פסיכולוגיה קוגניטיבית	3	1	4	4	א'

שנה ג'

שם קורס	שעות הרצאה	שעות תרגול	סה"כ שעות	סה"כ נקודות	סמסטר
---------	------------	------------	-----------	-------------	-------

קורסי חובה:

סדנא אחת או סמינר אחד	2-4		2-4	2-4	א' ו/או ב'
תיאוריות סוציולוגיות-אנתרופולוגיות	2		2	2	א

בחירה:

השלמה ל-54 נק"ז קורסי בחירה מפסיכולוגיה ומס"א (לפחות אחד מכל תחום)					
---	--	--	--	--	--

כלכלה

(סימן מחשב 142)

המחלקה לכלכלה מציעה מספר תוכניות לימודים לקראת תואר בוגר בכלכלה. תוכניות אלו מכוונות להקנות לסטודנטים כלים, ניתוח ופיתרון בעיות בתחום הכלכלה, הן בעבודתם ככלכלנים והן בהמשך לימודיהם לקראת תארים גבוהים יותר. בחירת התוכנית תלויה בעיקר בנטיית האישיות של התלמיד ובתחומים שבהם הוא מתעניין מחוץ לכלכלה.

הקורסים המוצעים על ידי המחלקה לכלכלה, הן לתלמידיה והן כקורסי שירות ינתנו על ידי מורי המחלקה או על ידי מורים שקיבלו מינוי לכך מרמ"ח כלכלה בלבד.

לרשות התלמידים עומדים המסלולים הבאים :

א. כלכלה עם התמחות במינהל עסקים

תוכנית לימודים זאת מורכבת מ - 108 נק"ז* במשך שלוש שנים. תכנית הלימודים בכלכלה עם התמחות במינהל עסקים כוללת, מלבד לימודי הכלכלה, גם לימודים בסיסיים במינהל עסקים כגון : חשבונאות, מימון, שיווק, ניהול כח אדם וכו'. מטרת התכנית היא לתת לתלמיד השכלה רחבה בנושאי מינהל וכלכלה ישומית.

ב. כלכלה עם התמחות בחשבונאות

תוכנית הלימודים בכלכלה עם התמחות בחשבונאות מיועדת להקנות לתלמיד השכלה חשבונאית רחבה בנוסף על נושאי הכלכלה. תוכנית הלימודים בחשבונאות היא בהתאם לאישור מועצת רואי חשבון, ועשויה להשתנות בהתאם להחלטת המועצה. בוגרי התוכנית פטורים מרוב הבחינות לקבלת רשיון רואה חשבון (כנהוג בשאר האוניברסיטאות). התוכנית מורכבת מ-116 נק"ז במשך 3 שנים.

ג. כלכלה ומדעי המחשב

התוכנית מורכבת מלימודי כלכלה עם התמחות במנהל עסקים בתכנית מחלקה ראשית (80 נק"ז) ולימודי מדעי המחשב כמחלקה משנית (28 נק"ז). מטרתה להכשיר כלכלנים המסוגלים להשתלב בסביבה ממוחשבת.

ד. תוכנית מחלקה ראשית

בתוכנית זו נלמדים קורסים בכלכלה בהיקף של 80 נק"ז. בנוסף לכך, חייבים תלמידי מסלול זה בלימוד 2 חטיבות או מחלקה משנית בהיקף של 28 נק"ז, בהתאם לתוכנית החטיבות והמחלקות המשניות המתפרסמת בשנתון. חטיבת מינהל עסקים סגורה בפני תלמידי כלכלה.

ה. תוכנית דו - מחלקתית

בתוכנית לימודים זו מקבל המסיים תואר בשתי מחלקות : כלכלה ומחלקה נוספת לפי בחירתו בפקולטה למדעי הרוח והחברה. לימודי הכלכלה במסלול זה כוללים 54 נק"ז. תוכנית דו-מחלקתית כלכלה וניהול – לימודי הכלכלה במסלול זה כוללים 56 נק"ז. בנוסף לדרישות הרשומות לעיל, חייב כל תלמיד בהדרכה ביבליוגרפית וכן עליו לעמוד בכל דרישות הפקולטה למדעי הרוח והחברה הכוללות לימודים כלליים, חובה ובחירה. פירוט ראה בפרק הדן בדרישות הפקולטה.

* נק"ז = נקודות זכות

תנאי מעבר

תלמיד שאינו עומד בתנאי המעבר משנה לשנה ייחשב "כחוזר על שנה".

תנאי מעבר לשנה ב'

1. ציון של 70 לפחות במבוא לכלכלה א' וב'.
 2. ציון עובר בקורס חדו"א ד' ובקורס סטטיסטיקה לכלכלנים – א'.
 3. תלמיד המתמחה בחשבונאות חייב, בנוסף לאמור בסעיפים 1 ו-2, בציון של 70 לפחות ב"מבוא לחשבונאות פיננסית".
- תלמיד המתמחה בחשבונאות שציונו בקורס "מבוא לחשבונאות פיננסית" הוא לפחות 65, רשאי להגיש בקשה לחזור על הקורס. כל בקשה תידון לגופה על ידי ועדת ההוראה.
- תוכנית הלימודים הקובעת לגבי הסטודנטים החוזרים על שנה א' היא עפ"י השנתון שהיה בתוקף בשנת החזרה.

* בכל מקום בו נאמר "תלמיד" הכוונה לתלמיד ותלמידה כאחד.

תנאי מעבר לשנה ג'

1. ציון עובר בשלושה מתוך ארבעת הקורסים: תורת המחירים א', תורת המחירים ב', מאקרו כלכלה א', ומאקרו כלכלה ב'.
2. ציון עובר בקורסים "סטטיסטיקה לכלכלנים-ב'" ו"מבוא לאקונומטריקה".
3. תלמיד המתמחה בחשבונאות חייב בנוסף לאמור בסעיף 1 ציון עובר, בקורסים "סטטיסטיקה לכלכלנים-ב'", ו"חשבונאות פיננסית א'+ב'".

תנאי מעבר לחשבונאות לשנה ד'

1. ציון עובר בכל המקצועות של שנה ג' בכלכלה ובחשבונאות.
2. בשנה ד' חלה חובה לגשת לבחינות במועד א'. מועד ב' יאושר רק במקרים מיוחדים (כמו בתואר השני).
3. הנוכחות בכל השיעורים הינה חובה.
4. סטודנט לא רשאי לגשת לבחינות, אם לא נכח בכל השיעורים.

בחינות וציון בקורס

דרך קביעת הציון הסופי בכל קורס וציונו הם בידי המורה. הציון הסופי ייקבע, בדרך כלל, על סמך הציונים בבחינת סוף הקורס, בבחינות ביניים באמצע הקורס, תרגילים ועבודות. בכל מקרה, המורה יודיע לתלמידים בראשית הקורס על הדרך בה ייקבע הציון. עם סיום הקורס מתקיימות שתי בחינות: מועד א' ומועד ב'. ראה תקנון הבחינות בחוברת זו.

החזרת הבחינות לנבחנים – לא יוחזרו מחברות הבחינה לנבחנים, ניתן לראות את הבחינה רק בזמני החשיפה המתפרסמים.

נוכחות בהרצאות ותרגולים

ככלל – קיימת חובת נוכחות בכל השיעורים. מרצים רשאים לפטור מחובת נוכחות בהרצאות או בתרגולים ובסמינרים.

סמינר

כל תלמיד שנה ג' חייב בהגשת עבודת סמינר. הרישום לסמינר נערך בתחילת סמסטר א'.

תלמידים ירשמו לסמינר של המרצה בו הם בוחרים, בתקופת היעוץ.

תלמידי המגמה לחשבונאות ירשמו לסמינר בחשבונאות. הנושאים יתואמו עם ראש המגמה במשך שנת הלימודים.

דף הנחיות מפורט לגבי נוהלי הכתיבה וההגשה של עבודת הסמינר ניתן לקבל במזכירות המחלקה ומפורסם על לוח מודעות שנה ג'.

תאריך אחרון להגשת עבודת הסמינר הוא 30.9 של אותה שנה בה נלמד הסמינר. יש להגיש הסמינר בשני עותקים למזכירות המחלקה.

מועדים מיוחדים

1. סטודנטים הזכאים למועד מיוחד בבחינה יגישו בקשה למזכירות המחלקה לא יאחר משבועיים לאחר תום מועדי הבחינות של הסמסטר (המועד האחרון להגשת בקשות יתפרסם כל סמסטר בלוח המודעות באינטרנט של המחלקה).

2. אישורים למועד מיוחד יינתנו אך ורק לזכאים לכך, על פי נוהל הבחינות המופיע בשנתון.

3. את הבקשות יש להגיש על טופס מתאים. ניתן לקבל טפסים במזכירות בשעות הקבלה.

4. יש למלא את כל הפרטים בטופס ולצרף את האישורים המתאימים. טופס שלא ימלאו בו כל הפרטים או לא יצורפו אישורים - לא יטופל.

5. את הבקשות יש למסור למזכירות המחלקה בשעות הקבלה בלבד.

6. המחלקה תשלח מכתבים לסטודנטים שבקשותיהם אושרו / לא אושרו. סטודנט שאושרה בקשתו ואינו יכול/רוצה לגשת לבחינת המועד המיוחד יודיע על כך למחלקה בכתב לכל המאוחר שבוע לפני מועד הבחינה. סטודנט שלא יגש לבחינה ולא יודיע על כך למחלקה מראש - ייחשב כאילו ניגש למבחן וקיבל ציון אפס (ציון זה יהיה ציונו הסופי בקורס).

חזרה על קורסים *

סטודנט שנכשל בקורס חובה חייב ללמוד את הקורס מחדש ולעמוד בכל הדרישות והחובות של הקורס. אם חלו שינויים בדרישות הקורס משנה לשנה, חייב התלמיד בדרישות של הקורס המאוחר יותר. תלמיד לא יורשה לגשת רק לבחינה הסופית של הקורס. האמור לעיל תקף גם לגבי חזרה על קורס בחירה. חזרה על קורסים בחשבונאות, באישור ראש המגמה בלבד.

תלמיד המעוניין לשפר את ציונו הסופי לאחר פרסום הציונים של מועד הבחינה האחרון של הקורס באותו סמסטר, רשאי לחזור על הקורס בתנאים אלה:

1. קורס חובה - רשאי לחזור על הקורס פעם אחת.
2. קורס בחירה - רשאי לחזור על הקורס פעם אחת, אולם אם הקורס אינו מתקיים או שיש בו מגבלות קליטה, ילמד התלמיד בקורס בחירה אחר, באישור המחלקה.

תלמיד שנכשל פעמיים בקורס חובה - יופסקו לימודיו במחלקה.

ניתן להרשם שנית ללימודים במחלקה לאחר שחלפו שנתיים.

מספר הכישלונות המצטבר בקורסים, המותר במשך הלימודים במחלקה לכלכלה, הוא ארבעה. סטודנט

שנכשל ביותר מארבעה קורסים - יופסקו לימודיו במחלקה לצמיתות.

סטודנט שנכשל ביותר משלושה קורסי חובה - יופסקו לימודיו במחלקה לצמיתות.

כשלון בקורס פירושן - אי עמידה בציון המעבר שנקבע בקורס או אי עמידה בכל דרישה אחרת שנקבעה

בקורס. (לדוגמא: סטודנט שנרשם לקורס ולא ניגש לבחינה בסופו - יחשב נכשל בקורס).

* **ברצוננו להדגיש שלפי נוהלי הפקולטה, סטודנט שנרשם לקורס, לא ביטל את הרשמתו במשך תקופת**

השינויים של אותו סמסטר ולא עמד בכל דרישות הקורס, נחשב הדבר כאילו למד את הקורס ונכשל.

דרישות קדם לקורסים

הרשמה לקורסים מסוימים מותנית בעמידה בדרישות קדם. לדוגמה, אם מבוא לכלכלה א' מהווה דרישת קדם למבוא לכלכלה ב', לא יוכל תלמיד ללמוד את מבוא לכלכלה ב' לפני שיעבור בהצלחה את הקורס מבוא לכלכלה א'. בתוכנית הלימודים מצוינות דרישות הקדם לגבי כל קורס.

תנאי ההשתתפות בקורס שלגביו לא צוינו דרישות קדם מיוחדות זהים לתנאי המעבר לשנה המתאימה.

סטודנט שאינו עומד בתנאי הקדם, אינו רשאי להרשם לקורס.

סטודנט שנרשם לקורס ואינו עומד בתנאי הקדם שלו - המחלקה תבטל את הרשמתו לקורס. המחלקה אינה מתחייבת להודיע לסטודנט על ביטול ההרשמה.

נקודות זכות

לצורך השלמת כל החובות לקראת התואר חייב הסטודנט ללמוד (בהתאם לתוכניות השונות) קורסים המזכים

אותו בנקודות זכות בהתאם לתכנית לימודיו: 108 נק"ז בתוכנית החד מחלקתית, 80 נק"ז בתוכנית מחלקה

ראשית, 54 נק"ז בתוכנית דו מחלקתית ו- 28 נק"ז בתוכנית מחלקה משנית.

בדרך כלל שעת לימוד שבועית במשך סמסטר מזכה את הסטודנט בנקודת זכות אחת, אך במקרים מסוימים מספר הנקודות איננו שווה למספר השעות. מקרים אלו מצוינים במפורש בתוכנית הלימודים.

ציון סופי בכלכלה

עם סיום כל החובות לקראת תואר בוגר יחושב לתלמיד הציון הסופי בכלכלה. הציון יהיה ממוצע כל הציונים בקורסים השונים בכלכלה, משוקללים במספר הנקודות של כל קורס. הציון הסופי המשוקלל הנדרש לקבלת תואר חייב להיות 65 לפחות.

לגבי הקורסים בהם ניתן ציון שנתי, ישוקלל ציון זה בסך הנק"ז של שני סמסטרים.

הנחיות לסגירת תואר

על הסטודנט לקחת ממזכירות המחלקה טופס בקשה לסגירת תואר. הטופס ימולא ע"י הסטודנט בפרטים אישיים, פרטי קורסי הבחירה אותם הוא מעוניין לשקלל לתואר וחתימה. טופס שלא ימולא כראוי לא יטופל.

הטיפול בבקשה יארך במחלקה עד חודש ימים. בתקופה של בחינות, ימי יעוץ, ימי שינויים וחגים ימשך הטיפול כחודשיים. לאחר מכן עובר הטופס להמשך טיפול במזכירות הפקולטה.

על הסטודנט לדאוג לטפל בנושא שכ"ל, ספרייה ולימודים כלליים מאחר והמחלקה אינה מטפלת בנושאים אלו. סטודנט שלא יטפל בנושאים אלו, טופס הזכאות שלו יעוכב במזכירות הפקולטה.

תוכנית לימודים**תוכנית לימודים חד מחלקתית - התמחות במינהל עסקים - 108 נק"ז**

<u>שם הקורס</u>	<u>שעות לימוד</u>	<u>נק"ז</u>	<u>דרישות קדם</u>
	שבועיות בסמסטר שנה א'		
מבוא לכלכלה א'	3 ש' + 2 ת'	4	אין
מבוא לכלכלה ב'	3 ש' + 2 ת'	4	ציון 70 במבוא לכלכלה א'
חדו"א ד'	4 ש' + 2 ת'	4	מבוא למתמטיקה ב'
סטטיסטיקה לכלכלנים א'	3 ש' + 2 ת'	4	מבוא למתמטיקה ב'
יסודות החשבונאות (שנתי)	2 ש' + 2 ת'	6	אין
הכרת המחשב ***	2 ת'	0	
מחשבים לכלכלנים	3 ת'	3	הכרת המחשב
סטטיסטיקה לכלכלנים ב'	3 ש' + 2 ת'	4	סטטיסטיקה לכלכלנים א'

שנה ב'

תורת המחרים א'	3 ש' + 2 ת'	4	מבוא לכלכלה א' וב', חדו"א ד'
תורת המחרים ב'	3 ש' + 2 ת'	4	תורת המחרים א'*
מאקרו כלכלה א'	3 ש' + 2 ת'	4	מבוא לכלכלה א' וב', חדו"א ד'
מאקרו כלכלה ב'	3 ש' + 2 ת'	4	מאקרו כלכלה א'*
מבוא לאקונומטריקה	3 ש' + 2 ת'	4	סטטיסטיקה לכלכלנים א' וב', מחרים א', מקרו א'
מימון הפירמה א'	3 ש' + 2 ת'	4	מבוא לכלכלה א' וב'
מימון הפירמה ב'	3 ש' + 2 ת'	4	מימון הפירמה א'*, סטטיסטיקה לכלכלנים א'

שנה ג'**חובה**

כלכלת ישראל	3 שו"ת	3	מאקרו כלכלה א' וב' מחרים א' וב', מבוא לאקונומטריקה
מבוא לחשבונאות ניהולית	4 ש' + 2 ת'	4	יסודות החשבונאות
5 קורסי בחירה מתקדמים – רשימה א'	3x7 שו"ת	15	ראה תנאי המעבר לשנה ג', מחשבים לכלכלנים
מחשבים לכלכלנים - מתקדם	2 ת'	2	
סמינר	3 שו"ת	3	ראה תנאי המעבר לשנה ג',
8 קורסי בחירה - רשימה ב' **	3X8 שו"ת	24	

* גם אם לא קיבל ציון עובר בקורס.

** קורס מרשימה ב' ניתן ללמוד החל מסמסטר ב' בשנה א'. לחלק מהקורסים יש תנאי קדם.

*** לפני תחילת שנה"ל, מתקיים מבחן ידע בהכרת המחשב, המבחן הוא חובה לכל הסטודנטים המתקבלים

לשנה א' במחלקה לכלכלה. פרטים נוספים לגבי המבחן יפורסמו ב"מידע לסטודנט" שיישלח בתחילת שנת הלימודים לכל מתקבל.

רשימה א' (קורסי בחירה מתקדמים בכלכלה)

קורסי בחירה מתקדמים בכלכלה לתלמידי שנה ג' * :

כלכלה אורבנית, כלכלת עבודה, כלכלה ציבורית, המשק הפלסטיני, היבטים כלכליים של מדיניות ציבורית, כלכלת אינפורמציה, משחקים שיתופיים, ארגון ענפי, גידור וניהול סיכונים, מבוא לתורת המשחקים, כלכלה ניסויית, ניתוח אירועים במימון הפירמה, מתמטיקה לכלכלנים א' וב', מסחר בינלאומי, כלכלת אי-ודאיות, כלכלת סביבה, בחירה חברתית, כלכלת פיתוח, מכרזים, ארגון תעשייתי, מדיניות כלכלית בישראל.

* תנאי הקדם לכל הקורסים זהים לתנאי המעבר לשנה ג', תנאי קדם נוסף לכל קורסי רשימה א' הוא מבוא לאקונומטריקה. לקורסים מסויימים ייתכנו תנאי קדם נוספים.

רשימה ב'

דרישות הקדם לכל הקורסים הן מבוא לכלכלה א', וכן דרישות שיפורטו לכל קורס בנפרד. **אין ללמוד יותר משני קורסים בנושא משפט בכל התואר.**

מיסוי לכלכלנים, יסודות המשפט לכלכלנים, שימושי מחשב בתעשייה, ניתוח דוחות כספיים, שיטות כמותיות 3, תמחיר תקציב ובקרה, יחסי ממשלה תעשייה, כלכלת עוני, אסטרטגיות בעסקים, המערכת הפיננסית בישראל, שיטות כמותיות במימון.

המחלקה תפרסם בתחילת כל סמסטר את רשימת הקורסים המתקדמים בכלכלה וקורסי הבחירה מרשימה ב' לאותו סמסטר.

תכנית לימודים חד מחלקתית - התמחות בחשבונאות

1. תכנית לימודים זו נתונה לשינויים לפי הוראות מועצת רואי החשבון. לפיכך, תכנית הלימודים הקובעת עבור סטודנטים במסלול זה, לגבי הקורסים בחשבונאות, היא התכנית האחרונה המתפרסמת.
2. סטודנט במסלול חשבונאות, המעוניין לעבור למגמת מינהל עסקים יודיע על כך בכל מקרה בכתב למזכירות המחלקה.

א. אם החליט לעבור חודש לפני תום סמסטר א' - יהיה זכאי להבחן ביסודות החשבונאות כבר בסמסטר א'. השינוי המתאים במחשב יבוצע ע"י המחלקה.

ב. אם החליט לעבור במהלך סמסטר ב' ולפני תום תקופת השינויים - יבצע את השינוי במחשב בעצמו.

ג. אם החליט לעבור לאחר תום תקופת השינויים ולא יאוחר מחודש לפני תום סמסטר ב' - יוכל להבחן בסמסטר ב' ביסודות החשבונאות, והמחלקה תבצע עבורו את השינוי במחשב. בחודש האחרון של סמסטר ב' לא ניתן לעזוב את המגמה לחשבונאות.

ד. אם החליט לעבור לאחר שנבחן בחשבונאות פיננסית וציונו במבוא לחשבונאות פיננסית הוא בין 56-69, הקורס יעודכן במסלול מנהל עסקים כציון עובר.

תוכנית לימודים חד-מחלקתית - התמחות בחשבונאות - 116 נק"ז

<u>שנה א'</u>	<u>שעות לימוד</u>	<u>נק"ז</u>	<u>דרישות קדם</u>
<u>שבועיות בסמסטר</u>			
מבוא לכלכלה א'	3 ש' + 2 ת'	4	אין
מבוא לכלכלה ב'	3 ש' + 2 ת'	4	ציון 70 במבוא לכלכלה א'
חדו"א ד'	4 ש' + 2 ת'	4	מבוא למתמטיקה ב'
סטטיסטיקה לכלכלנים א'	3 ש' + 2 ת'	4	מבוא למתמטיקה ב'
סטטיסטיקה לכלכלנים ב'	3 ש' + 2 ת'	4	סטטיסטיקה לכלכלנים א'
מבוא לחשבונאות פיננסית (שנת)	6 ש' + 2 ת'	6	אין
יסודות המשפט	3 ש'	2	אין
יסודות המשפט העסקי	3 ש'	2	יסודות המשפט
הכרת המחשב **	2 ת'	0	
מחשבים לכלכלנים	3 ת'	3	הכרת המחשב
<u>שנה ב'</u>			
תורת המחירים א'	3 ש' + 2 ת'	4	מבוא לכלכלה א' וב' חדו"א ד'
תורת המחירים ב'	3 ש' + 2 ת'	4	תורת המחירים א' *
מאקרו כלכלה א'	3 ש' + 2 ת'	4	מבוא לכלכלה א' וב' חדו"א ד'
מאקרו כלכלה ב'	3 ש' + 2 ת'	4	מאקרו כלכלה א' *
מימון הפירמה א'	3 ש' + 2 ת'	4	מבוא לכלכלה א' וב'
מימון הפירמה ב'	3 ש' + 2 ת'	4	מבוא לכלכלה א' וב', מימון הפירמה א'
מבוא לחשבונאות ניהולית	4 ש' + 2 ת'	4	מבוא לחשבונאות פיננסית
חשבונאות פיננסית א' ו-ב' (שנתי)	3 ש' + 3 ת'	6	מבוא לחשבונאות פיננסית
דיני תאגידים	3 שו"ת	2	מבוא לכלכלה א' וב' חדו"א ד'
משפט מסחרי	3 ש'	3	יסודות המשפט העסקי
			דיני תאגידים

* גם אם לא קיבל ציון עובר בקורס זה.

** הכרת המחשב – ראה פירוט בתוכנית לימודים במסלול מנהל עסקים.

שנה ג'

מאקרו כלכלה א' וב', מחירים א' וב', מבוא לאקונומטריה	3	3	שו"ת	כלכלת ישראל
3 קורסים מתוך: תורת המחירים א' וב', מאקרו כלכלה א' וב', סטטיסטיקה לכלכלנים א' וב', מחירים א', מקרו א' חשבונאות פיננסית א' וב'	3	3	שו"ת	קורס מרשימה א' ע"פ החלטת יו"ר המסלול לחשבונאות מבוא לאקונומטריקה
נושאים מיוחדים בחשבונאות דוחות כספיים מאוחדים	4	3	ש' + 2 ת'	3
וסוגיות מיוחדות	4	3	ש' + 3 ת'	3
ניתוח דוחות כספיים	3	3	שו"ת	3
מבוא למיסים	3	3	ש' + 2 ת'	3
ביקורת חשבונות (שנתי)	6	3	שו"ת	3
ביקורת מערכות ממוחשבות	3	3	שו"ת	3
סמינר בחשבונאות	3	3	שו"ת	3
רווחי הון וחוק התאומים	4	3	ש' + 2 ת'	3
חשבונאות ניהולית מתקדמת	3	3	שו"ת	3
תיאוריה חשבונאית ונושאים מיוחדים בחשבונאות	3	3	ש' + 3 ת'	3

שנה ד'*

(רשאים להתקבל לשנת השלמה רק סטודנטים שסיימו את חובותיהם האקדמיות בכלכלה וחשבונאות וקיבלו ציון עובר בכל הקורסים).	3	3	ש' + 3 ת'	תיאוריה פיננסית מתקדמת א'
חשבונאות פיננסית מתקדמת א'	3	3	ש' + 3 ת'	3
ביקורת חשבונות 2 א'	3	3	שו"ת + 3 ת'	3
ביקורת חשבונות 2 ב'	3	3	שו"ת + 3 ת'	3
מיסי מקרקעין ומע"מ	2	2	שו"ת	3
מיסוי תאגידים	3	3	שו"ת	3
מיסוי יחיד ותכנון מיסים	3	3	שו"ת	3
תקינה חשבונאית	3	3	ש'	3
מיסוי תאגידים מיוחדים	2	2	שו"ת	3
סדנא-בעיות מתקדמות בחשבונאות 3 ש'				

* במידה והמחלקה מאשרת הכרה אקדמית של קורסים מתכנית זו לתואר שני, הדבר אינו מעניק זיכוי בתשלום שכר הלימוד (יבוצע ע"פ הכללים של התואר השני).

לימודים בכלכלה ומדעי המחשב / מחלקה ראשית

מטרת התוכנית : הכשרת כלכלנים עם ידע רב במדעי המחשב.

בועדת הקבלה לתוכנית זו משתתפים נציגי המחלקה לכלכלה ונציגי המחלקה למדעי המחשב. הקבלה תיקבע לאור הציון הפסיכומטרי, ממוצע תעודת הבגרות, ציון הבגרות במתמטיקה, ונתונים נוספים הרלבנטיים להחלטה.

תוכנית הלימודים מורכבת משני חלקים : החלק הראשון הוא תוכנית הלימודים בכלכלה - מחלקה ראשית (80 נק"ז).

החלק השני מורכב מהתוכנית של מחלקה משנית במדעי המחשב (לפחות 28 נק"ז).

תוכנית מחלקה ראשית - 80 נק"ז

דרישות הלימודים

<u>שנה א'</u>	<u>נק"ז</u>	<u>שנה ב'</u>	<u>נק"ז</u>
מבוא לכלכלה א'	4	תורת המחירים א'	4
מבוא לכלכלה ב'	4	תורת המחירים ב'	4
הכרת המחשב	0		
מחשבים לכלכלנים	3	מאקרו כלכלה א'	4
חדו"א ד'	4	מאקרו כלכלה ב'	4
סטטיסטיקה לכלכלנים א'	4		
יסודות החשבונאות	6	מבוא לאקונומטריקה	4
סטטיסטיקה לכלכלנים ב'	4	מימון הפירמה א'	4
<u>שנה ג'</u>			
כלכלת ישראל	3		
7 קורסי בחירה מתקדמים בכלכלה	21		
סמינר	3		

תנאי הקדם לקורסים - כמפורט בתכנית לתלמידי כלכלה ומינהל עסקים.

הערה : תלמידים שלמדו קורסים במתמטיקה וסטטיסטיקה במחלקה למתמטיקה בלבד, יהיו פטורים מלימוד קורסים אלו במחלקה לכלכלה רק לאחר אישור מועדת הוראה. במקומם יצטרכו לקחת קורסים אחרים בכלכלה באשור היועץ, מתוך קורסי הבחירה המתקדמים להשלמת 80 נק"ז בכלכלה. סטודנטים הלומדים במחלקות של רוח וחברה יהיו חייבים ללמוד את הקורסים בסטטיסטיקה במחלקה לכלכלה.

תוכנית דו מחלקתית - 54 נק"ז (פרט לתלמידי ניהול)

הבוחר בתוכנית דו מחלקתית בכלכלה, חייב לבחור גם בתוכנית מחלקתית מקבילה במחלקה אחרת בפקולטה למדעי הרוח והחברה. הרשימה הבאה מתארת את הדרישות של התוכנית הדו מחלקתית.

<u>שנה א'</u>	<u>נק"ז</u>	<u>שנה ב'</u>	<u>נק"ז</u>
מבוא לכלכלה א' וב'	8	תורת המחירים א' וב'	8
חדו"א ד'	4	מאקרו כלכלה א' וב'	8
סטטיסטיקה לכלכלנים א'	4	מימון הפירמה א'	4
הכרת המחשב	0		
מחשבים לכלכלנים	3		
סטטיסטיקה לכלכלנים ב'	4		
<u>שנה ג'</u>			
מבוא לאקונומטריקה	4 - סמס' א'		
כלכלת ישראל	3 - סמס' ב'		
סמינר	3		
קריאה מודרכת	1		

תנאי הקדם לקורסים : כמפורט בתכנית הלימודים לתלמידי כלכלה ומינהל עסקים.

הערה : תלמידים שלמדו קורסים במתמטיקה וסטטיסטיקה במחלקה למתמטיקה בלבד, יהיו פטורים מלימוד קורסים אלו בכלכלה רק לאחר אישור מועדת הוראה. במקומם יצטרכו לקחת קורסים אחרים בכלכלה, מתוך קורסי הבחירה המתקדמים באישור היועץ להשלמת 54 נק"ז בכלכלה. סטודנטים הלומדים במחלקות של רוח וחברה, יהיו חייבים ללמוד את הקורסים במתמטיקה וסטטיסטיקה במחלקה לכלכלה.

תכנית דו מחלקתית - כלכלה וניהול – 56 נק"ז**תכנית הלימודים בכלכלה**

<u>שנה א'</u>	<u>נק"ז</u>
מבוא לכלכלה א' ו-ב'	8
סטטיסטיקה לכלכלנים א'*	4
סטטיסטיקה לכלכלנים ב' *	4
יסודות החשבונאות	6
חדו"א ד'	4
הכרת המחשב **	0
מחשבים לכלכלנים	3

<u>שנה ב'</u>	<u>נק"ז</u>
תורת המחירים א' ו-ב'	8
מקרו כלכלה א' ו-ב'	8
מבוא לחשבונאות ניהולית	4 – סמס' ב'

<u>שנה ג'</u>	<u>נק"ז</u>
מבוא לאקונומטריקה	4 – סמס' א'
כלכלת ישראל	3 – סמס' ב'

הערות:

1. כל התקנות ההוראות ותנאי המעבר המקובלים במחלקה לכלכלה ובפקולטה למדה"ר מפורטים בשנתון זה.

2. תנאי הקדם לכל הקורסים מפורטים בתכנית הלימודים לכלכלה ומינהל עסקים בשנתון.

* על פי דרישת המחלקה לניהול, תלמידי כלכלה וניהול חייבים לסיים הקורסים בשנה א'.

** הכרת המחשב – ראה פירוט בתוכנית לימודים במסלול מנהל עסקים.

תכנית כלכלה מחלקה משנית מורכבת מהקורסים הבאים :**נק"ז**

1.	מבוא לכלכלה א' ו-ב'	8
2.	תורת המחירים א' ו-ב'	8
3.	מאקרו כלכלה א' ו-ב'	8
4.	כלכלת ישראל	3

תנאי הקדם לקורסים : כמפורט בתכנית הלימודים לתלמידי כלכלה ומינהל עסקים.

תנאי מעבר

תלמיד שאינו עומד בתנאי המעבר משנה לשנה ייחשב "כחוזר על שנה".

תנאי מעבר לשנה ב'

ציון של 70 לפחות במבוא לכלכלה א' וב', ציון עובר בחדו"א ד'.

תכנית חטיבה בכלכלה - 28 נק"ז

	<u>שנה</u>	<u>נק"ז</u>
1.	א'	3
2.	א'	3
3.	א'	3
4.	ב'	3
5.	ב'	3
6.	ב'	3
7.	ב'	4
8.	ג'	6
- יסודות הכלכלה - מיקרו
 יסודות הכלכלה - מאקרו
 יסודות החשבונאות
 יסודות מימון הפירמה
 כלכלה ניהולית
 מבנה כלכלי תעשייתי של ישראל
 סמינר – המשק הישראלי
 2 קורסי בחירה בכלכלה
 בהתאם לאישור היועץ

חטיבה זו מוצעת במכללת אחווה.

לא כל הקורסים הנכללים בתכנית לימודים זו ניתנים באוניברסיטת בן-גוריון.

הסטודנטים מחויבים ללמוד את כל הקורסים המפורטים מ 1-7 במכללה. סטודנט שלא ילמד את אחד הקורסים, לא יוכל ללמוד במחלקה לכלכלה באוניברסיטה.

על הסטודנט להיות בקיא בתכנית הלימודים שלו ובדרישות האקדמיות ולבדוק שאכן הוא מסיים את חובותיו האקדמיות בכל שנה.

הסטודנט אחראי אישית לעריכת רישום הקורסים באינטרנט.

לימודי התואר שני בכלכלה
(סימן מחשב 2-142)

מטרת הלימודים

1.

תכנית הלימודים לתואר שני בכלכלה נועדה להעמיק את הידע התיאורטי והמעשי שנרכש בתואר הראשון, כדי להקנות לבוגרי התכנית את הכלים לאיוש תפקידים מקצועיים בכירים במגזר העסקי והציבורי ולהכשיר את המעוניינים בכך ללימודי מחקר מתקדמים.

תנאי קבלה

2.

תכנית המוסמך בכלכלה ממשיכה את תכנית לימודי התואר הראשון בכלכלה ומיועדת לבוגרים מצטיינים. תנאי הקבלה לתכנית הינם סיום התואר הראשון בכלכלה במוצע 85 לפחות, השגת ממוצע 80 בקורסי הליבה (תורת המחירים, מאקרו, אקונומטריקה). במקרים מיוחדים תבחן הוועדה גם מועמדים אשר אינם עומדים בדרישות הציונים ובלבד שממוצע ציוניהם יהיה 80 לפחות. מועמדים אלו, במידה וימצאו מתאימים לתכנית, יתקבלו ללימודי השלמה לקראת תואר שני, ויקבעו להם לימודי השלמה ו/או דרישות נוספות בהן יצטרכו לעמוד. לאחר סיום שנת ההשלמות בהצלחה יתקבלו ללימודי התואר השני במחלקה. מועמדים בעלי תואר ראשון שאינו בכלכלה יכולים אף הם להגיש מועמדות. במידה וועדת הקבלה תמצא כי הם מתאימים לתכנית, תקבע תכנית השלמות. מועמדים אלו יתקבלו ללימודי השלמה – לא תואר. לאחר סיומה של שנת ההשלמות, תקבע ועדת הקבלה של התואר השני האם הם רשאים להגיש מועמדות לתכנית כסטודנטים לתואר שני במחלקה. שנת השלמות טיפוסית כוללת את המקצועות הבאים: תורת המחירים א' וב', מאקרו א' וב', אקונומטריקה, כלכלת ישראל, מתמטיקה לכלכלנים א' וב'.

חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה (ראה בפרק תואר שני – חובת אנגלית).

משך הלימודים לתואר שני הינו שנתיים.

הקורסים מתמטיקה לכלכלנים א' וב' הניתנים במסגרת לימודי התואר הראשון בכלכלה הנם תנאי קדם לקבלה לתואר שני בכלכלה.

מבנה כללי של תכנית הלימודים

3.

הלימודים במחלקה מתקיימים בשני נתיבי לימוד ונמשכים שנתיים: מחקרי וכללי. הנתיב המחקרי מיועד בעיקרו לסטודנטים המעוניינים בכיוון עיוני ושוקלים המשך לימודים לתואר שלישי. הנתיב הכללי מיועד בעיקרו לסטודנטים המעוניינים לרכוש ידע מעמיק ורחב יותר בענפי הכלכלה השונים כבסיס לאיוש תפקידים כלכליים בכירים בתחום הסקטור העסקי והציבורי.

הנתיב המחקרי (40 נק"ז)

הלימודים בנתיב המחקרי כוללים קורסים, סדנאות ועבודות סמינר בהיקף של 33 נקודות זכות, כתיבת עבודת גמר בהיקף של 7 נק"ז, ובחינת גמר.

הנתיב הכללי (40 נק"ז)

הלימודים בנתיב הכללי כוללים קורסים, סדנאות ועבודות סמינר בהיקף של 40 נק"ז ובחינת גמר.

דרישות הנתיב המחקרי:

- קורסי חובה - 18 נק"ז
- קורסי בחירה - 9 נק"ז
- סדנאות - 6 נק"ז
- עבודת גמר - 7 נק"ז
- בחינת גמר

קורסי חובה

על הסטודנטים ללמוד את הקורסים: תאוריה מיקרו-כלכלית א' ו-ב', תיאוריה מאקרו-כלכלה א' ואקונומטריקה א'. כמו כן, על הסטודנטים (בהתאם להתמחות בה בחר ותוך תיאום עם היועץ) ללמוד שניים מבין הקורסים: תאוריה מאקרו-כלכלית ב', אקונומטריקה ב' ומימון מתקדם.

סדנאות בתחומי המחקר

על הסטודנטים להשתתף בשתי סדנאות, כשאחת מהן בתחום התמחותם. הסדנא מזכה את הסטודנטים ב- 3 נק"ז. מטלות הסדנא הינן השתתפות ב- (לפחות) 80% ממפגשי הסדנא והצגת מחקרים. הציון בסדנא יקבע על ידי מרכזי הסדנאות.

סדנא לעבודת מחקר

על הסטודנטים בנתיב המחקרי להשתתף בסדנא לעבודות מחקר בשנה השניה ללימודים ולמלא את כל מטלות הסדנא.

עבודת גמר (בהיקף 7 נק"ז)

עבודת הגמר תהווה חיבור מחקרי משמעותי ותוצג במסגרת אחת הסדנאות. את העבודה ינחה חבר סגל בדרגת מרצה בכיר ומעלה מהמחלקה.* על הסטודנטים בנתיב המחקרי להגיש את הצעת המחקר לא יאוחזר מתום השנה הראשונה ללימודים. עליהם להשתתף בפגישות המיוחדות של הסדנא לעבודת מחקר אשר יוקדשו לנושא זה. באישור חריג של ועדת המוסמכים המחלקתית והפקולטית תוגש ההצעה לא יאוחזר מתום הסמסטר השלישי ללימודים. עבודת הגמר תוגש לשיפוט לא יאוחזר מתום השנה השלישית ללימודים. עם סיום תהליך שיפוט העבודה, על הסטודנטים להיבחן בבחינת גמר בפני שופטי העבודה. ציון עובר בבחינת הגמר הינו 75 לפחות.

יש לציין כי השמירה על מעמד הסטודנטים בנתיב המחקרי מותנית בהישגים אקדמיים גבוהים, השתתפות בסדנא לעבודות מחקר, והתקדמות סבירה במחקר.

דרישות הנתיב הכללי:

קורסי חובה	-	12	נק"ז
קורסי בחירה	-	18	נק"ז
סמינר מ.א.	-	3	נק"ז
סדנאות	-	6	נק"ז
קורס קריאה מודרכת	-	1	נק"ז
בחינת גמר			

קורסי חובה

על הסטודנטים ללמוד את הקורסים: תאוריה מיקרו-כלכלית א' וב', תיאוריה מאקרו-כלכלית א', אקונומטריקה א', וכן קורס אחד משני הקורסים הבאים: תיאוריה מאקרו-כלכלית ב' ואקונומטריקה ב'.

מתכונת קורסי הבחירה, הסדנאות ושאר הדרישות, זהה לתכנית הלימודים בנתיב המחקרי, למעט עבודה הסמינר לתואר שני ובחינת הגמר. על הסטודנטים בנתיב הכללי לכתוב עבודת סמינר במסגרת הקורס "סמינר מ.א." אותה עליהם להציג בסדנא שבתחום התמחותם.

עם סיום עבודת הסמינר על הסטודנטים להבחין בבחינת גמר. הבחינה תתקיים בתום השנה השנייה ללימודים (עד 30.9 ולא יאוחר מה-31.12 באותה שנה)

הכרה בקורסים מלימודי תואר ראשון ממחלקות אחרות

בהתאם להתמחות בה בחרו הסטודנטים ובאישור היועץ ניתן להכיר מלימודי התואר הראשון קורסים עודפים (שלא שוקללו במסגרת לימודי התואר הראשון בכלכלה) מרשימה א' בכלכלה (למעט קורסי קדם כמו מתמטיקה לכלכלנים א' ו-ב') לחילופין ניתן ללמוד באישור היועץ קורס בחירה במחלקה אחרת. סטודנטים שיוכרו להם קורסים מלימודי שנה ד' בחשבונאות יידרשו לשלם את עלות הקורסים ע"פ כללי התואר השני (ראה חוברת הוראות והסברים לתשלום שכר הלימוד של מדור חשבונות סטודנטים).

הוראות כלליות

בכל הקורסים לתואר שני קיימת חובת נוכחות בשיעורים. סטודנטים שיעדרו למעלה מ-20% מהקורס, לא יורשו להשתתף בבחינה. עבודות בקורסים חובה להגיש ה-30.9 בשנה בה נלמד הקורס. סטודנטים שיגישו פחות מ-80% מהעבודות לא יורשו לגשת לבחינה, והקורס לא יוכר במניין הנקודות לתואר.

הרכב הציון הסופי בתואר

בנתיב המחקרי:

קורסים	50%
עבודת גמר	40%
בחינת גמר	10%

בנתיב הכללי:

קורסים	85%
בחינת גמר	15%

סטודנטים לתואר שני שיכשלו בשני קורסי חובה מארבעה קורסים בתקופת לימודיהם יופסקו לימודיהם. לצורך זה כשלון בבחינה או בקורס הינו ציון נמוך מ-65, או 700 (לא השתתף).

מועדי בחינות

בתום כל סמסטר מתקיים מועד בחינה אחד בלבד. סטודנטים לתואר שני חייבים לגשת למועד שנקבע. במידה והסטודנטים אינם יכולים לגשת למועד עקב מניעה חמורה (ראה תקנון הבחינות) עליהם להגיש בקשה למועד מיוחד בכתב למזכירות המחלקה.

סטודנטים במעמד השלמה לתואר שני, הלומדים קורסי השלמה מתואר ראשון, רשאים לגשת לשני מועדי בחינה בקורס.

על הסטודנטים להיות בקיאים בתכנית הלימודים שלהם ובדרישות האקדמיות ולבדוק שאכן הם מסיימים את חובותיהם האקדמיות בכל שנה. באחריות הסטודנטים לבצע רישום לקורסים בכל סמסטר באמצעות האינטרנט.

לימודים לתואר שלישי בכלכלה (Ph.D)

המחלקה לכלכלה מקיימת תכנית לימודים לדוקטורט בהתאם לתקנון הכללי של בית הספר ללימודי מחקר ע"ש קרייטמן - אוניברסיטת בן-גוריון..

ניתן ללמוד לקראת דוקטורט בשלושה מסלולים : מסלול ישיר, מסלול משולב, ומסלול רגיל.

המסלול הרגיל מיועד לסטודנטים בעלי תואר מוסמך בכלכלה (עם תזה), או סטודנטים בעלי תואר מוסמך בתחום אחר שעברו השלמות בכלכלה.

המסלול המשולב מיועד לתלמידים מצטיינים במהלך לימודיהם לקראת תואר שני בכלכלה, המבקשים להתחיל לימודי דוקטורט לפני שסיימו את לימודי התואר השני, מבלי להשלים את עבודת התיזה לתואר שני.

המסלול הישיר מיועד לסטודנטים מצטיינים בעלי תואר בוגר בכלכלה, שילמדו ישירות לתואר השלישי.

מטרת הלימודים :

להכשיר חוקרים עצמאיים בנושאי כלכלה על-מנת שיוכלו להשתלב במסגרות אקדמיות ולא אקדמיות

הגשת מועמדות :

רשאים להגיש מועמדות ללימודי תואר שלישי בכלכלה :

- תלמידים הזכאים לתואר "מוסמך אוניברסיטה" בכלכלה בציון משוקלל של 85 לפחות ושהכינו עבודת גמר שציונה 85 לפחות.
- תלמידים בעלי תואר "מוסמך אוניברסיטה" בציון משוקלל של 85 לפחות שלמדו במסלול ללא עבודת גמר. תלמידים אלו יידרשו בתכנית השלמות הכפופה להחלטת הוועדה לתארים מתקדמים. ככלל, תכלול תכנית ההשלמות את חובות המסלול המחקרי לתואר מוסמך וכן עבודה השקולה לעבודת גמר.
- תלמידים שלימודיהם לתואר מסומך היו בתחום דיספלינרי אחר, ידרשו למלא חובות השלמה על-פי הנחיות הוועדה לתארים מתקדמים.

נוהל קבלת תלמידי מחקר :

תלמיד המבקש להתקבל ללימודי תואר שלישי יפנה למזכירות תארים מתקדמים, במזכירות ביה"ס קרייטמן. המועמד יקבל טפסים והנחיות כתובות לגבי החומר שעליו להגיש לועדה לתארים מתקדמים. ניתן להרשם לתואר שלישי בכל עת.

מסלול הלימודים :

לאחר שהתקבל לתכנית הלימודים לתואר שלישי, חובותיו הם :

1. לעמוד בלימודי חובה, שהם קורסים בהיקף 12 ש"ס (לא כולל סדנאות), אלא אם כן הועדה לתארים מתקדמים קבעה מכסה גבוהה יותר לפי הנחיית המנחה.
2. קורס בכתיבה מדעית באנגלית – מומלץ.
3. להגיש תוך שנה אחת הצעת מחקר בחתימת המנחה המיועד. הארכת תקופה זו טעונה אישור של הועדה לתארים מתקדמים.
4. הועדה רשאית לדרוש מתלמידים השתתפות בקורסים, סדנאות וכדומה בנוסף לאמור לעיל.

בחינת מועמדות :

הצעת המחקר, לאחר אישורה על-ידי המנחה, והמלצות בכתב של שני חברי סגל קבועים בנוסף למנחה, תועבר לאישור ועדת הדוקטורט המחלקתית בעקבות המלצת ועדת המחלקה תועבר ההצעה לאישור הועדה האוניברסיטאית. ועדה זו, תקבע את הבוחנים לקראת בחינות המועמדות. התלמיד יגיש למנחה, אחת לשנה, דו"ח התקדמות. המנחה יאשר הדו"ח בחתימתו ויעבירו לועדה המחלקתית. על התלמיד להגיש את עבודת הדוקטורט תוך חמש שנים. כל חריגה מפרק זמן זה טעונה המלצת ועדת המחלקה ואישור הועדה האוניברסיטאית. התלמיד יהיה רשאי באישור המנחה וועדת המחלקה לפרסם חלק ממחקרו תוך כדי ביצוע עבודת המחקר. עבודת הדוקטורט תוגש בשפה העברית ותכלול תקציר השפה האנגלית.

חובות נוספים של תלמידי מחקר :

המחלקה לכלכלה מצפה מתלמיד מחקר להשתתף :

1. באופן שוטף, בסדנא בתחום המחקר.
2. בסמינר המחלקתי הנערך אחת לשבוע.
3. באופן שוטף, בסדנאות הדוקטורנטים.
4. בקורסים הניתנים על ידי מרצים אורחים מחו"ל בסמסטר א' ו-ב'.
5. בכנסים מדעיים המתקיימים במהלך השנה.

תמיכה כספית בתלמידי תואר שלישי :

תלמידי מחקר המקדישים "זמן מלא" ללימודים ולמחקר יקבלו סיוע בעדיפות ראשונה. היקף הסיוע יקבע כל שנה מחדש. לתלמידים במעמד זה תוענק מלגת קיום ומשרת הוראה חלקית, בהתאם להישגיהם ולתקציב. תלמידי מחקר המקדישים "זמן חלקי" ללימודים ולמחקר יקבלו סיוע בעדיפות שניה. היקף הסיוע יקבע מדי שנה. התקדמות סבירה במחקר מהווה תנאי הכרחי להענקת סיוע כספי. היקף הסיוע יקבע, כאמור מדי שנה, על בסיס אישי, על ידי הועדה לתארים מתקדמים תוך הסתמכות על חוות דעת כתובה של המנחה. תנתן עדיפות חד-משמעית לתלמידים מצטיינים.

מדי שנה תוגשנה בקשות לתמיכה כספית לשנה הבאה. כל תלמיד יתבקש להצהיר על מעמדו המתכוון בשנה הבאה ("זמן מלא" או "זמן חלקי") ויתחייב להודיע על כל שינוי במעמדו. התמיכה הכספית הינה לארבע שנים מקסימום. תלמידי מחקר המקדישים "זמן מלא" ללימודים ולמחקר חייבים להימצא באוניברסיטת בן-גוריון 3 ימים בשבוע וכמו כן, לקיים את החובות הנוספים שפורטו לעיל.

המחלקה לעבודה סוציאלית ע"ש שרלוט ב. וג'ק ג. שפיצר

(סימן מחשב 144)

המחלקה לעבודה סוציאלית באוניברסיטת בן-גוריון שואפת להכשיר עובדים סוציאליים הבקאים בגישה אינטגרטיבית המורכבת מידע עיוני, התנסות מעשית, גישה יצירתית, יכולת מחקרית, ומחויבות לערכי המקצוע.

המחלקה לעבודה סוציאלית מציעה תוכנית לימודים תלת-שנתית לקראת תואר בוגר בעבודה סוציאלית (B.S.W.), ותכנית דו-שנתית לתואר מוסמך בעבודה סוציאלית (M.S.W.).

תואר בוגר בעבודה סוציאלית

מטרת התוכנית להכשיר עובדים סוציאליים מיומנים לעבודה במגוון רחב של תפקידים בשרותי הרווחה. התוכנית מיועדת להקנות בצורה שיטתית את הידע והמיומנות הדרושים לעבודה מועילה עם יחידים, משפחות, קבוצות, וקהילות ומיומנויות וידע הדרושים למחקר ולהערכה.

הנחות יסוד של התכנית

בתכנית המחלקה להכשיר עובדים סוציאליים כשירים שלהם מיומנות וניסיון בהתערבות במישורים המוכרים: פרטנית, קבוצתית, קהילתית, ומשפחתית על מנת לקבל כשירות כמקובל.

בוגרי המחלקה יהיו מסוגלים להשתלב בכל מסגרת בה מועסקים עובדים סוציאליים וליישם את המיומנויות שלמדו לטובת הפונים אליהם בסוכנויות הרווחה השונות.

בוגרי המחלקה יוכלו להתקבל לכל תכנית לימודים מתקדמים בעבודה סוציאלית ללא כל צורך בלימודי השלמה (כפוף כמובן להישגים הלימודיים).

תכנית לימודים כוללת תיאוריות ומיומנויות בהתערבות, וכן ידע בסיסי בשיטות מחקר וסטטיסטיקה. ההכשרה המעשית בשדה היא חלק מרכזי בתכנית הלימודים, והיא כוללת התנסות ישירה ומגוונת בשירותי רווחה שונים, עם אוכלוסיות יעד שונות, ומלווה בהדרכה אישית ו/או קבוצתית.

מבנה הלימודים

א. התוכנית לתואר בוגר בעבודה סוציאלית

תוכנית הלימודים לתואר בוגר, במחלקה לעבודה סוציאלית הינה תוכנית חד-מחלקתית 108 נק"ז. בנוסף לדרישות המחלקה, חייבים כל התלמידים לעמוד בדרישות הפקולטה למדעי הרוח והחברה, לימודים כלליים: חובה ובחירה כמפורט בדרישות הפקולטה. כל התלמידים במחלקה חייבים להשתתף בלימודים הבאים:

לימודי המחלקה	108	נק"ז
אנגלית כשפה זרה	2	נק"ז דרישות הפקולטה
לימודי בחירה כלליים	10	נק"ז דרישות הפקולטה
סה"כ נקודות לתואר	120	נק"ז

לימודים אלה משוקללים בחישוב הציון הסופי לתואר.
את לימודי האנגלית חייבים כל הסטודנטים לסיים עד סוף שנת הלימודים השנייה שלהם באוניברסיטה.
כמו כן מאחר ובשנה ג' יש עומס רב, מומלץ ללמוד בשנים א' ו-ב' חלק מהלימודים הכלליים.

כללי מעבר משנת לימודים אחת לשניה

כל קורס חייב להסתיים בציון עובר. למעט הקורסים בהם נדרש ציון מעבר אחר גבוה יותר. ציון עובר הוא 56 לפחות.

במעבר משנה א' ל-ב' על הסטודנטים להשיג **ממוצע משוקלל של 75 לפחות**, בכל הקורסים המחלקתיים **וציון 70 לפחות בקורס יסודות בעבודה הסוציאלית**, שהינו קורס שנתי חובה לשנה א'. הסטודנטים חייבים לעמוד בדרישות ההכשרה המעשית בשדה בהצלחה ולקבל ציון עובר. סטודנטים שלא יעמדו בדרישות אלה לא יוכלו לעבור לשנה ב'. במעבר משנה ב' לשנה ג' הסטודנטים חייבים לקבל ציון עובר בכל הקורסים ובהכשרה המעשית, ולעמוד בדרישות המחלקה.

פיצול שנת לימודים

ראוי לציין שבמקרים מיוחדים בהם סטודנטים צריכים לפצל שנת לימודים, ילמדו קודם את הקורסים התיאורטיים ורק לאחר מכן ילמדו קורסים מתודיים והכשרה מעשית. פיצול תכנית הלימודים מחייבת אישור של ועדת ההוראה. על הסטודנטים המעוניינים לפנות בכתב. הקורסים המתודיים וההכשרה המעשית, הם קורסים צמודים שלא ניתנים לפיצול, אלא במקרים מיוחדים ובאישור ועדת ההוראה של המחלקה.

הכשרה מעשית בשדה

ההכשרה המעשית בעבודה סוציאלית משמשת הכנה לעיסוק במקצוע. ההכשרה מיועדת להקנות בצורה שיטתית את הידע, המיומנות והגישות, הדרושים לפעולה במסגרת העבודה ולאפשר ביצוע יעיל של תפקידים בשירותי הרווחה השונים, בהם הסטודנטים עתידים לפעול. חשיבותה הרבה של ההתנסות, תוך יישום הידע הנלמד בקורסים, מקנה להכשרה המעשית מקום מיוחד בתוכנית הלימודים במהלך שנות הלימודים.

ההכשרה המעשית מתקיימת בשירותי רווחה מגוונים מאזור הדרום ועד המרכז.

בשנה א', יקדישו הסטודנטים יום אחד בשדה במהלך סמסטר אחד, כדי להכיר את הארגונים של החברה האזרחית ולהיחשף לאוכלוסיות השונות הנזקקות לעזרה.

כמו כן, במהלך השנה יתקיים שבוע מרוכז במהלך סמסטר ב' בו יבקרו הסטודנטים בשרותי הרווחה המסורתיים – לשכות רווחה, בתי חולים שירותי מבחן וכו'. הסטודנטים ייפגשו עם עובדים סוציאליים, מטופלים ומנהלי שירותים.

בשנה ב', יקדישו הסטודנטים שני ימי עבודה מלאים (8 שעות ליום) להכשרה מעשית בשדה, כשמיקוד הלמידה הוא הפרט בסביבתו. בשנה ב' ההדרכה לסטודנטים תינתן בעיקר באופן קבוצתי.

בשנה ג', יקדישו הסטודנטים שני ימי עבודה מלאים (8 שעות ליום) כשמיקוד הלמידה הינו הפרט ברמת המיקרו וברמת המאקרו הקבוצה ו/או הקהילה. ההדרכה לסטודנטים תינתן בעיקר באופן קבוצתי.

בשנים ב' – ג', הסטודנטים ילמדו לזהות תופעות חברתיות, יתכננו תוכניות התערבות בהתאם ויפתחו מיומנויות בשיטות ובמתודות שונות: הפרט, המשפחה, הקבוצה, הקהילה ושינוי מדיניות.

הערכת הישגים בהכשרה מעשית

הסטודנטים בשדה מוערכים פעמים בשנה:

- הערכת ביניים בסוף סמסטר א'.
- הערכה סופית בסוף השנה.

כללי מעבר בהכשרה מעשית

על מנת לעבור משנה לשנה יש לקבל ציון עובר בהכשרה בשדה בתום שנת הלימודים. תוכנית ההכשרה המעשית הנה שנתית. הערכת סמסטר א' היא הערכת ביניים, הערכת סמסטר ב' היא סופית: עובר/נכשל.

יש חובת נוכחות בימי ההכשרה. במקרה של מחלה, מילואים או לידה יש להמציא אישורים מתאימים ליחידה להוראה בשדה.

סטודנט שיעדר בשל הסיבות הללו מעל ל-20% תישקל המשך הכשרתו ע"י היחידה להכשרה מעשית.

סטודנטים שנכשלו בהכשרה מעשית יוכלו לחזור על תכנית ההכשרה של אותה שנה פעם אחת בלבד. נכשלו בפעם השנייה יופסקו לימודיהם במחלקה.

סטודנטים שנכשלו על רקע של בעיות אתיקה, וועדת ההוראה במחלקה תדון בהמשך לימודיהם במחלקה.

ציון עובר בהכשרה מעשית הוא תנאי לקבלת התואר בוגר בעבודה סוציאלית.

אופן השיבוץ

בשנה א': השיבוץ נעשה לאחר הצגת הארגונים לסטודנטים ובשיתופם.

בשנים ב' – ג': הסטודנטים ממלאים טופס עדיפויות בסיומה של השנה הקודמת על פי רשימת סוכנויות משוערת.

היחידה להכשרה מעשית אינה מתחייבת להיענות לעדיפויות הסטודנט אם כי נעשה מאמץ להתחשב בבקשת הסטודנט.

חשוב לציין:**שיבוץ ברווחה**

כל סטודנט לעבודה סוציאלית חייב להיות משובץ ברווחה לפחות פעם אחת במסגרת השנים ב' ו-ג'.

שיבוץ מחוץ לבאר-שבע

כל סטודנט יצטרך לעבור הכשרה מעשית מחוץ לבאר-שבע באחת מהשנים ב' ו-ג'. שנה א' אינה נחשבת לצורך העניין.

נסיעות

האוניברסיטה אינה משתתפת בהוצאות נסיעה. עלות הנסיעות להכשרה מחוץ לעיר נעה בין 100-600 ₪ לחודש.

הקלטות

חובה להצטייד בטייפ מנהלים לצרכי הדרכה.

*** יתכנו שינויים בהכשרה בשדה****כללי התנהגות : אתיקה מקצועית**

במסגרת הלימודים וההכשרה המקצועית, חלים על הסטודנטים כללי התנהגות מקצועית והאתית כפי שנקבעו ב"קוד האתיקה המקצועית של העובדים הסוציאליים בישראל" ו"חוק העובדים הסוציאליים, 1996". כל מקרה של הפרה בקוד האתיקה יובא לדיון בועדת ההוראה של המחלקה.

בחינות וציונים

דרך קביעת הציון הסופי בכל קורס היא בידי המרצה. המרצה יודיע לסטודנטים בראשית כל קורס על האופן שבו ייקבע הציון הסופי.

מועדים מיוחדים

סטודנטים הזכאים למועדים מיוחדים יגישו בקשה למזכירות המחלקה בכתב. מועד אחרון להגשת בקשות יפורסם בכל סמסטר על גבי לוח המודעות של המחלקה. אישורים על מועדים מיוחדים יינתנו אך ורק לזכאים על פי הנוהל המופיע בשנתון. את הבקשות יש להגיש על טופס שאותו ניתן לקבל במזכירות הסטודנטים במחלקה בשעות הקבלה. יש למלא את הטופס ולצרף אישורים מתאימים. טופס אשר לא ימולאו בו פרטים ו/או לא יצורפו אישורים - לא יטופל. המחלקה תפרסם את שמות הסטודנטים שבקשותיהם אושרו ותפרסם תאריכים של הבחינות. סטודנטים שבקשתם אושרה ואינם יכולים/רוצים לגשת לבחינה חייבים להודיע על כך למחלקה בכתב שבוע לפני הבחינה.

חזרה על קורסים

סטודנטים אשר נכשלו בקורס חובה חייבים ללמוד את הקורס מחדש ולעמוד בכל דרישות הקורס. תלמידים לא יורשו לגשת רק לבחינה הסופית של הקורס. **סטודנטים אשר נכשלו בקורס חובה לא יורשו להירשם לקורסים מתקדמים.** האמור לעיל תקף גם לגבי קורסי בחירה.

תלמידים הרוצים לשפר את הציון הסופי בקורס רשאים לחזור על הקורס בתנאים הבאים בלבד:
אפשר לחזור על קורס פעם אחת בלבד. אם הקורס אינו מתקיים, או שיש בו מגבלות של קליטת סטודנטים או שינוי בתכנית הלימודים, ילמדו קורס אחר, כפוף לאישור יו"ר ועדת הוראה.
 תלמידים שחזרו על קורס חובה ונכשלו גם בפעם השניה - **יופסקו לימודיהם במחלקה.**
 סטודנטים אשר נרשמו לקורס ולא ביטלו את הרשמתם בתקופת השינויים של אותו סמסטר ו/או לא עמדו בדרישות הקורס, נחשב הדבר כאילו למדו את הקורס ונכשלו.
 זכות החזרה הינה חד פעמית, כלל זה חל גם על הכשרה מעשית. במידה והקורס שנתי חייבים לחזור על שני חלקי הקורס. **לא ניתן לעבור משנה לשנה ללא סיום המטלות של השנה הקודמת.**
 דרישות הפקולטה הן שסטודנטים ישלימו את כל חובות לימודי האנגלית **עד סוף שנה ב'** כולל בקיץ, אחרת לא יוכלו להתחיל בלימודים של שנה ג'. כמו כן, סטודנטים חייבים לסיים את רמת הבינוני באנגלית עד סוף שנה א'.

עבודת סמינר

1. בעבודת סמינר מציגים הסטודנטים את יכולתם במחקר וכתובת עבודה אקדמית מקורית, העבודה תוכן בהנחיה של מרצי המחלקה והם אלה שיעריכו אותה. כל הסטודנטים* יכתבו עבודת סמינר אחת, בדרך כלל, בשנתם האחרונה בתכנית הבוגר. לסטודנטים המפצלים את תוכנית הלימודים – העבודה תיכתב לאחר השלמת קורסי החובה במחלקה.
 2. תכנה, ארכה, וצורתה של עבודת הסמינר יהלמו מאמר בכתב עת מדעי. אף כי קשה לקבוע מסגרת אחידה לכל הסמינרים במחלקה. בתכנה היא תתייחס:
 - א. להגדרת השאלה הנחקרת והצדקתה.
 - ב. דיון עיוני בידוע אודות השאלה עד כה.
 - ג. הצגת דרך העבודה.
 - ד. הצגת הממצאים החדשים.
 - ה. דיון וסיכום.
 3. העבודה תודפס ברווח כפול ושוליים נאותים ותוגש בשני עותקים. אחד יוחזר עם הערות והשני ישמר בספריית המחלקה.
 4. אורכה של העבודה כ- 20 עמודים, לא כולל לוחות, ביבליוגרפיה וכיו"ב. יוקדם לה תקציר של 150 – 100 מלים המסכם את תכנה. למותר לציין שהעבודה צריכה לעמוד בכל כללי הציטוט המקובלים בכתבי מדעית.
 5. לאחר שיוסכם במשותף (הסטודנטים והמנחה) על סיום העבודה והגשתה הסופית, יינתן ציון ללא אפשרות תיקון נוסף.
- * למעט משתתפי שיווק ופרסום המחויבים להוציא את עיתון המחלקה.

הנחיות לסגירת תואר

בסיום כל החובות לקראת תואר בוגר, יחושב לסטודנטים הציון הסופי במחלקה. הציון יהיה ממוצע כל הציונים בקורסים השונים ומשוקללים על פי נק"ז של כל קורס.
 הציון הסופי המשוקלל חייב להיות 65 לפחות.

על הסטודנטים למלא טופס סגירת תואר במחלקה לאחר קבלת כל הציונים בקורסים המחלקתיים. את הטופס ניתן לקבל במחלקה במזכירות הסטודנטים, או באתר האינטרנט, משך הטיפול בבקשה לסגירת תואר יארך עד שבוע ימים. על הסטודנטים האחריות לטפל בנושאי שכר לימוד, ספריה והלימודים הכלליים. סטודנטים שלא טיפלו בנושאים אלו - בקשתם תתעכב במזכירות הפקולטה. יש לציין שהמחלקה איננה מטפלת בנושאים הנ"ל.

תוכנית הלימודים

במהלך הלימודים הסטודנטים יחויבו להשתתף בימי עיון, כנסים אשר המחלקה מקיימת.

יתכנו שינויים בתוכנית הלימודים.

מבנה הלימודים

תוכנית חד מחלקתית (108 נק"ז)

שנה א'

קורסי חובה

1.5	נק"ז	הכשרה בשדה (שנתי)
4	נק"ז	יסודות בעבודה סוציאלית (שנתי)
4	נק"ז	יסודות הסוציולוגיה (שנתי)
2	נק"ז	מבנה חברתי של ישראל (סמסטריאלי)
2	נק"ז	כלכלה לעובדים סוציאליים (סמסטריאלי)
4	נק"ז	מבוא לפסיכולוגיה (שנתי)
4	נק"ז	מדיניות רווחה (שנתי)
4	נק"ז	משפט ואתיקה (שנתי)
4	נק"ז	יסודות הסטטיסטיקה (שנתי)
2	נק"ז	מקורות מידע (סמסטריאלי)
0.5	נק"ז	מפגשי סטודנטים ומדריכים (סמסטריאלי)
2	נק"ז	ע"ס בארגוני החברה האזרחית (סמסטריאלי)
2	נק"ז	חכמת העשייה בעבודה סוציאלית (סמסטריאלי)

סה"כ 38 נק"ז

רשימה א'

2	נק"ז	בחירה א.1 דרות רחוב (סמסטריאלי)
2	נק"ז	בחירה א.2 דרמה, יצירה ורפלקציה

הערה

- במהלך שנה א' יש לבחור קורס אחד מתוך קורסי הבחירה מרשימה א'.

שנה ב'**קורסי חובה**

הכשרה בשדה (שנתי)	6	נק"ז
מעבדה (סמסטריאלי)	2	נק"ז
עבודה פרטנית עם היחיד (שנתי)	4	נק"ז
עבודה קבוצתית (שנתי)	4	נק"ז
עבודה קהילתית (שנתי)	4	נק"ז
פסיכופתולוגיה (שנתי)	4	נק"ז
פסיכולוגיה התפתחותית (שנתי)	4	נק"ז
חשיבה פוליטית (סמסטריאלי)	2	נק"ז
שיטות מחקר כמותי (סמסטריאלי)	2	נק"ז
אחד משני הקורסים שברשימה א'	4	נק"ז
(קורסי בחירה בהתאם להערות ורשימה ב')		

סה"כ

36 נק"ז

רשימה א'

חובה א.1	מגדר בריאות (שנתי)	4	נק"ז
חובה א.2	ע"ס רב תרבותית (שנתי)	4	נק"ז

רשימה ב'

בחירה ב.1	זכויות הילד (סמסטריאלי)	2	נק"ז
בחירה ב.2	סוגיות במשפט לעו"ס (סמסטריאלי)	2	נק"ז

הערות

- במהלך שנה ב' יש לבחור לפחות קורס אחד מתוך קורסי הבחירה מרשימה ב'.
- במהלך הלימודים לתואר ראשון, יש לבחור קורסי בחירה שישלימו את סך הנק"ז ל- 108 .

שנה ג'**קורסי חובה**

8	נק"ז	הכשרה בשדה (שנתי)
2	נק"ז	מעבדה (סמסטריאלי)
2	נק"ז	גישות קוגניטיביות והתנהגותיות (סמסטריאלי)
2	נק"ז	אלימות במשפחה - (סמסטריאלי)
2	נק"ז	טראומה ופוסט טראומה (סמסטריאלי)
2	נק"ז	שיטות מחקר איכותני (סמסטריאלי)
2	נק"ז	הערכת טיפול (סמסטריאלי)
6	נק"ז	3 קורסי חובה מרשימה ג'
2	נק"ז	סמינר 1 (שנתי)
		בחירה (קורסי בחירה בהתאם להערות ורשימה ד')

28 נק"ז

סה"כ**רשימה ג'**

2	נק"ז	חובה ג.1 סוגיות בעבודה פרטנית (סמסטריאלי)
2	נק"ז	חובה ג.2 התערבות קבוצתית (סמסטריאלי)
2	נק"ז	חובה ג.3 מבוא להתערבות משפחות (סמסטריאלי)
2	נק"ז	חובה ג.4 עבודה קהילתית ושינוי חברתי (סמסטריאלי)
2	נק"ז	חובה ג.5 בעיות ילדים (סמסטריאלי)

רשימה ד'

2	נק"ז	בחירה ד.1 פסיכולוגיה של הגירה (סמסטריאלי)
2	נק"ז	בחירה ד.2 מצבי דחק (סמסטריאלי)
2	נק"ז	בחירה ד.3 פגיעה מינית (סמסטריאלי)

הערות

- במהלך הלימודים לתואר ראשון, יש לבחור קורסי בחירה שישלימו את סך הנק"ז ל- 108 .
- בשנה ג' אפשר ללמוד קורסי בחירה מרשימה ב'.
- קורסי בחירה אינם יכולים להחליף קורסי חובה.

תואר מוסמך (M.A) עם הכשרה לעבודה סוציאלית**מטרת התוכנית**

תוכנית ההשלמה מיועדת לבוגרי אוניברסיטה, שאינם בעלי תואר "בוגר" בעבודה סוציאלית. מטרת התוכנית הינה לשמש הכנה לקראת לימודי תואר מוסמך. שילוב תוכנית ההשלמה ותוכנית לימודי תואר מוסמך נועד להכשיר עו"ס המיומנים הן בתחום הפרקטיקה והן בתחום המחקר. תוכנית ההשלמה החלה לפעול החל משנת הלימודים תשס"ו.

תנאי קבלה לתוכנית ההשלמה

הקבלה לתוכנית ההשלמה מותנית במרכיבים הבאים :

- * תואר בוגר עם ציון ממוצע של לפחות 85
- * ניסיון במסגרת עבודה או פעילות התנדבותית בתחום העשייה החברתית/קהילתית.
- * המלצות .
- * הצהרות כוונות ביחס לתחומי העניין במישור המקצועי והאקדמי.
- * עמידה בהצלחה בבחינת מיון.

מבנה תוכנית ההשלמה

תוכנית ההשלמה כוללת :

- לימודי השלמה עיוניים.
- הכשרה מעשית בשדה.

הערה : ההכשרה המעשית בשדה נמשכת גם במהלך השנה הראשונה בתואר השני.

לימודי תוכנית ההשלמה

בנוסף להכשרה המעשית בשדה על הסטודנטים ללמוד את קורסי החובה העיוניים הבאים:

קורס 1 - מדיניות רווחה (עיוני)	4 נק"ז	4 ש"ש
קורס 2 - משפט, אתיקה ועבודה סוציאלית (עיוני)	4 נק"ז	4 ש"ש
קורס 3 - מבנה חברתי של ישראל (עיוני)	2 נק"ז	2 ש"ש
קורס 4 - סדנת אוריינטציה לעבודה סוציאלית (עיוני)	2 נק"ז	2 ש"ש
קורס 5 - יסודות בעבודה סוציאלית (עיוני)	4 נק"ז	4 ש"ש
קורס 6 - התערבויות בעבודה סוציאלית (עיוני)	4 נק"ז	4 ש"ש
קורס 7 - מעבדה א (עיוני) (מתקיים אחת לשבועיים)	2 נק"ז	4 ש"ש
קורס 8 - מעבדה ב (עיוני) (מתקיים אחת לשבועיים)	2 נק"ז	4 ש"ש

הכשרה מעשית בשדה

קורס 9 - הכשרה מעשית בשדה (מעשי) 0 נק"ז 16 ש"ש

**ההכשרה המעשית בשדה נמשכת ארבעה סמסטרים, וכוללת שני ימי הכשרה מלאים בשבוע (16 שעות שבועיות בכל סמסטר, 64 שעות שבועיות (ש"ס))

סה"כ 24 נק"ז 44 ש"ש

קורסי השלמה (לסטודנטים החייבים להשלים בהתאם להחלטת ועדת הקבלה המחלקתית)

קורס 1 - מבוא לסוציולוגיה (שיעור ותרגיל)	4 נק"ז	6 ש"ש
קורס 2 - מבוא לפסיכולוגיה (שיעור ותרגיל)	4 נק"ז	6 ש"ש
קורס 3 - סטטיסטיקה (שיעור ותרגיל)	4 נק"ז	8 ש"ש
קורס 4 - פסיכופתולוגיה (פסיכולוגיה אבנורמלית)	4 נק"ז	4 ש"ש

שכר הלימוד בתוכנית ההשלמה:*** שכה"ל עבור קורסי ההשלמה עיוניים:**

גובה שכה"ל עבור קורסי ההשלמה העיוניים הנו 2.5% משכה"ל הבסיסי המלא השנתי לכל נק"ז /שעת לימוד שבועית (ש"ס).

*** שכה"ל עבור ההכשרה המעשית בשדה:**

שכה"ל עבור הכשרה מעשית בשדה הנו 11,000 ₪ (צמוד למדד המחירים לצרכן החל ממדד חודש יולי, 2005). הסכום יגבה בהתאם למס' שעות ההכשרה בכל סמסטר (ההכשרה אינה מקנה נקודות זכות אך מהווה חלק בלתי נפרד מ"תוכנית ההשלמה"). שכר הלימוד בתוכנית ההשלמה כפוף לעקרונות שכר הלימוד לחייבים בלימודי השלמה לתואר שני בחוברת הוראות והסברים לתשלום שכר הלימוד, פרק ד'.

תנאי מעבר ללימודי תואר שני בעבודה סוציאלית

סטודנטים שיסיימו את לימודי ההשלמה בממוצע ציונים של 80 לפחות יתקבלו באופן אוטומטי ללימודי תואר שני בעבודה סוציאלית, עם העדפה לנתיב מחקר. במסגרת תוכנית זו קיימת גם מגמה לשימוש באמצעים אמנותיים בעבודה סוציאלית. הקבלה למגמה זו אינה אוטומטית, ומותנית בהגשת מועמדות והשתתפות בראיון קבלה.

סטודנטים שממוצע ציוניהם יהיה נמוך מ-80, קבלתם ללימודי תואר שני מותנית באישור של ועדת הקבלה המחלקתית והפקולטית.

שכר הלימוד לתואר שני

סטודנטים אשר יתקבלו ללימודי תואר שני בעבודה סוציאלית ישלמו (בנוסף לשכר הלימוד עבור תוכנית ההשלמה) גם את שכר הלימוד עבור קורסי התואר השני, בכפוף לעקרונות שכר הלימוד לתואר שני בחוברת הוראות והסברים פרק ד'.

* הערה: התוכנית מעניקה ללומדים הכשרה מעשית בשדה בהיקף הנדרש לשם קבלת "כשירות" בעבודה סוציאלית. ההכרה בכשירות לעיסוק בעבודה סוציאלית ניתנת רק לאחר השלמת כל החובות לתואר שני בעבודה סוציאלית כולל הכשרה מעשית בשדה. הכרה זו מוענקת על פי חוק העובדים הסוציאליים על ידי רשם העובדים הסוציאליים במשרד הרווחה. פרטים על בקשה לרישום בפנקס העובדים הסוציאליים ראו באתר האינטרנט של איגוד העובדים הסוציאליים ובאתר של משרד הרווחה:

<http://www.socialwork.org.il/pages/articles/view.aspx?cID=106>

http://www.molsa.gov.il/MisradHarevacha/HomePageMenu/CommunityInfo/SocialWorkersRegistration/RM_04_03.htm

רשימת קורסי החובה העיוניים והמעשים בתכנית ההשלמה:

Interventions in Social Work

התערבויות בעבודה סוציאלית (4 נק"ז)

מטרת הקורס להקנות לסטודנט ידע בסיסי בשיטות התערבות במישורי הפרט, המשפחה, הקבוצה והקהילה, וכן הכרות עם מודלים תיאורטיים שונים המנחים התערבות מקצועית במישורים אלו. במהלך הקורס נלמדות מיומנויות התערבות בסיסיות תוך בחינת יישומן במגוון מישורי ההתערבות. דגש מיוחד ניתן לסוגיות שונות הקשורות לתהליך ההתערבות.

Introduction to Social

יסודות בעבודה סוציאלית (4 נק"ז)

Work

הקורס ידון בתפקיד החברתי של מקצוע העבודה הסוציאלית תוך בחינת הערכים, המטרות, בסיס הידע, ותחומי העיסוק של המקצוע. יושם דגש על יחסי הגומלין המתקיימים בין האדם לסביבתו כבסיס להתבוננות על מצוקות ובעיות חברתיות ולדיון בסוגיות של צדק חברתי. יוצגו גישות ביקורתיות המופנות כלפי המקצוע, ויבחנו האתגרים הניצבים בפניו בעת הנוכחית. בנוסף, הקורס יעסוק בהיבטים שונים של התערבות שיטתית ומתוכננת. ילמדו גישות שונות להתערבות ויבחנו סוגיות ודילמות הקשורות לעשייה המקצועית של העובד הסוציאלי.

מעבדה – שנה א' (2 נק"ז)

Laboratory

קורס זה נועד ללוות את הסטודנטים במהלך ההכשרה המעשית בשדה במגמה לאפשר להם לנתח ולהמשיג את מגוון התנסויותיהם בשדה תוך חיבור לחומר התיאורטי הנלמד בקורסי הפרקטיקה. במהלך הקורס יבחנו היבטים שונים הקשורים להתערבות המקצועית. הקורס יינתן בקבוצות קטנות.

מעבדה – שנה ב' (2 נק"ז)

Laboratory

מטרת הקורס לספק לסטודנטים מסגרת לדיון בסוגיות ושאלות המתעוררות במהלך התנסותם במישורי ההתערבות השונים ובהדרכה במסגרת ההכשרה המעשית בשדה, וכן לבחינת סוגיות הקשורות לזהותם המקצועית. הקורס יינתן בקבוצות קטנות.

Workshop

סדנת אוריינטציה לעבודה סוציאלית (2 נק"ז)

מטרת הסדנא לחשוף את הסטודנטים לעולמות תוכן שונים של הפרקטיקה של מקצוע העבודה הסוציאלית ולאפשר להם הכרות ראשונית עם מרכיבי הזהות המקצועית של העובד הסוציאלי.

Policy &**מדיניות רווחה (4 נק"ז)****Welfare**

מטרת השיעור לתת מבוא ראשוני במושגי המדיניות החברתית בכלל ומדינת הרווחה בפרט. השיעור ינסה לעמוד על דפוסי הפעולה והדילמות ביישום מדיניות בתחומים שונים ולעמוד על המבנים וההסדרים המוסדיים במדינת הרווחה. השיעור יכוון, מחד גיסא להקנות ידיעה על המדיניות החברתית בישראל ומאידך גיסא לספק התבוננות השוואתית למדינות אחרות.

Law, Ethics and Social**משפט, אתיקה ועבודה סוציאלית (4 נק"ז)****Work**

מטרת הקורס היא להציע לסטודנט מורה דרך להבין מהו משפט, מהו ההגיון הפנימי של הנורמות המשפטיות והאתיות, מהן זיקותיו של המשפט לעבודתו כסטודנט לעבודה סוציאלית בעבודה מעשית וכעובד סוציאלי כפוטנציה. תכליתה של למידה זו היא לאפשר לסטודנט (ולעובד הסוציאלי שיצא ממנו) להפעיל שיקול דעת עצמאי לאור מסגרת רעיונית משפטית ואתית ולממש את מאמץ אישי - מקצועי בצל לחצים צולבים הצפויים בעבודתו בשדה.

Social Structure of**מבנה חברתי של ישראל (2 נק"ז)****Israel**

הקורס עורך הכרות עם התהליכים המרכזיים בהתפתחותה ובעיצובה של החברה בישראל, עם דגש על תהליכים שבתקופה לפני ומיד אחרי הקמת המדינה, ואח"כ הוא מתמקד במבנה היחסים בין הקבוצות השונות המרכיבות את החברה הישראלית היום, ובתהליכים מרכזיים ביחסים אלה. הקורס יתנהל בדרך של הרצאות פרונטאליות. ההערכה תתבסס על תרגיל שיינתן במהלך כל סמסטר, ועל בחינה (שאלות סגורות) בסוף כל הסמסטר אשר תתבסס על הכרות עם הפריטים הביבליוגרפיים.

Field Work for the Professional Retraining**הכשרה מעשית בשדה (16 ש"ש)****Programme**

תוכנית ההכשרה מיועדת להקנות בצורה שיטתית את הידע, המיומנות והניסיון הדרושים לפעולה במסגרת העבודה ולאפשר ביצוע יעיל של תפקידים בשירותי הרווחה השונים, בהם התלמידים עתידים לפעול. ההכשרה המעשית כוללת הכרות עם סוכנויות רווחה; עבודה מעשית בהנחיית מדריך מקצועי עם הפרט בסביבתו (עבודה פרטנית); מיפוי צרכים של אוכלוסיות במצוקה ותכנון תוכנית התערבות חברתית.

לימודים לתואר שני בעבודה סוציאלית

(סימן מחשב 2-144)

עבודה סוציאלית היא מקצוע פעיל ובו מתח מתמיד בין ההיבטים האקדמיים לבין ההיבטים המעשיים. תוכנית המוסמך מבקשת לגשר בין שני היבטים אלה ומטרתה הן :

- להכשיר עובדים סוציאליים מיומנים, המסוגלים להעניק ללקוחות שירותי רווחה איכותיים וחדשניים ברמת הפרט, המשפחה והקהילה.
- להכשיר אנשי מקצועי המסוגלים להתמודד עם בעיות השעה בחברה הישראלית ועם בעיות הייחודיות לאזור הנגב ולפעול לקידום של צדק חברתי.
- לעודד מצוינות אקדמית ומחקרית ולהקנות מיומנויות שתהפוכנה את המחקר לחלק בלתי נפרד מהפעילות המקצועית השוטפת, בין אם בצורת צריכת מחקר וספרות מחקרית עדכנית ובין אם באמצעות ביצוע מחקרי הערכה להתערבויות.
- לפתח מנהיגות מקצועית המאופיינת מצוינות אקדמית ומעשית, שתתרום להתמקצעות והעלאת רמתה של העבודה הסוציאלית.

תוכנית הלימודים

המחלקה מציעה שלוש תוכניות לימודים :

- תוכנית לימודים בעבודה סוציאלית כוללת במסלול מחקרי ובמסלול כללי
- תוכניות לימודים בעבודה סוציאלית עם התמחות במסלול מחקרי ובמסלול כללי :
 - עבודה סוציאלית בתחום הקהילה ושינוי חברתי
 - עבודה סוציאלית עם ילדים ומשפחות
 - עבודה סוציאלית בתחום בריאות נפש
 - שימוש באמצעים אמנותיים בעבודה סוציאלית
- תוכנית לימודים מחקרית

אין חובה לבחור בתוכנית התמחות ואפשר ללמוד בתוכנית הכוללת.

בחירת תוכנית הלימודים נעשית בזמן הייעוץ שבמסגרתו נבנית תוכנית הלימודים האישית.

את הבחירה בתוכנית "שימוש באמצעים אמנותיים בעבודה סוציאלית" יש לציין בעת ההרשמה.

תוכנית ההתמחויות מאפשרת צבירה של זיכויים עיוניים לקבלת תארים "מומחה בעבודה סוציאלית קהילתית", "מומחה העבודה סוציאלית בבריאות הנפש" ו"מומחה בעבודה סוציאלית עם משפחות". תארים אלו מוענקים מטעם **מועצת העובדים הסוציאליים**, יש לפנות למועצת העובדים הסוציאליים לבירור הדרישות הנוספות לקבלת תואר "מומחה".

בכל תוכניות הלימודים יקבלו הבוגרים תעודת מוסמך בעבודה סוציאלית (M.A) (בגיליון הציונים שיצורף לאישור הזכאות, תצוין ההתמחות). משך הלימודים בתכנית הינו שנתיים.

תנאי הקבלה

תנאי הקבלה במחלקה כוללים בתוכם את דרישות הקבלה של הפקולטה למדעי הרוח והחברה. כמן כן, יש לעמוד בעת הקבלה גם בתנאי הקבלה של המחלקה. אין קבלה אוטומטית ללימודי התואר השני. תנאי ההרשמה והקבלה לכל מגמות הלימוד, זהים.

רשאים להירשם:

- בעלי תואר בוגר בעבודה סוציאלית ובוגרי תוכנית השלמה.
- בעלי ממוצע של 85 לפחות בתואר בוגר.
- בעלי ניסיון של שנתיים בשדה (לא כולל הכשרה מעשית בשלב ה-B.A). במסלול מצטיינים (ממוצע ציוני התואר הראשון מעל 93) יכולים להגיש את מועמדותם גם בעלי ניסיון נמוך משנתיים.
- חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה. ראה הפרק הכללי בשנתון.

תהליך הקבלה:

שלב א' - מסמכים

בעת ההרשמה יש לצרף את המסמכים הבאים:

- א. המלצה **אקדמית אחת** (מופיעה בנספח ידיעון ההרשמה).
- ב. קורות חיים- מודפסים (**לא** בטפסים המופיעים בידיעון ההרשמה).
- ג. הצהרת כוונות – מודפסת על עמוד אחד. על המועמדים לתאר היכן הם רואים את עצמם בהווה מבחינה מקצועית, מדוע בחרו להתחיל ללמוד דוקא עכשיו תואר שני ואיך הם רואים את עצמם בעתיד מבחינה מקצועית ואקדמית.
- ד. חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה. (ראה הפרק הכללי בשנתון).

שלב ב' – בחינת קבלה

מועמדים שיעברו את שלב א' של הקבלה יזומנו להשתתף **בבחינת קבלה**. בבחינה יהיה על הנבחן לבחור במאמר אחד מתוך מספר מאמרים מוצעים באנגלית ולכתוב למאמר זה תקציר בעברית באורך של עד עמוד. אפשר להשתמש בבחינה במילון, מילונית וכד'. מטרת הבחינה היא לבחון את יכולתו האקדמית של המועמד – קריאת מאמר וסיכום בתמציתיות את תוכנו. לתשומת לבכם: בחינה זו אינה בחינת ידע באנגלית ואינה מיועדת לקבוע את רמת האנגלית של המועמד. כמו כן, בחינה זו אינה במקום בחינת הידע באנגלית שמקיימת הפקולטה למדעי הרוח והחברה לחלק מהמועמדים, בהתאם לקריטריונים של האוניברסיטה.

שלב ג' – ראיון קבלה

על פי שיקול וועדת הקבלה יזומנו מועמדים שעברו את שני השלבים הראשונים של הקבלה לראיון אישי או קבוצתי.

שלב ד' – קבלה ובניית תוכנית הלימודים

הודעת קבלה נשלחת למי שהתקבלו לתוכנית על ידי המשרד לרישום תלמידים.

יחד עם הודעת הקבלה נשלחת על ידי המחלקה תוכנית הלימודים וכן זימון ליום אוריינטציה לקראת הרישום לתוכניות ומסלולי הלימודים השונים. לפני תחילתו של כל סמסטר מתקיימת

ההרשמה לקורסים הנפתחים באותו הסמסטר ("ייעוץ"), וכעבור שבועיים נפתח הרישום לשינויים ("תקופת השינויים"). הייעוץ והשינויים נעשים בדרך כלל באמצעות האינטרנט. אולם, על מנת לסייע לסטודנטים להרכיב תוכנית לימודים למומחיות, המחלקה מקיימת ייעוץ אישי לכל סטודנט חדש. את ההרשמה האלקטרונית יש לבצע רק לאחר שהתוכנית אושרה בייעוץ האישי במחלקה.

תכנית הלימודים

הקורסים המוצעים בתוכניות השונות הם קורסים שנתיים וקורסים סמסטריאליים. כל קורס יכול לזכות את הסטודנטים ב-2 עד 4 נקודות זכות. הלימודים כוללים קורסי חובה כלליים, בהיקף של 12-16 נקודות שיש ללמוד קורסים אלה בשנת הלימודים הראשונה. קורסי פרקטיקום, הם קורסים מעשיים ובכל התוכניות הסטודנטים חייבים ב-4-8 נקודות זכות בקורסים אלה. ניתן ללמוד אותם במקביל לקורסי החובה או אחריהם. בתוכניות ההתמחות מומלץ ללמוד קורסי בחירה מתוך תחום ההתמחות ובחלק מן התוכניות יש קורסי חובה של ההתמחות. סטודנטים בנתיב המחקרי נדרשים לכתוב עבודת גמר המבוססת על עבודה מחקרית המלווה בהדרכה והנחייה.

1. תוכנית הלימודים בעבודה סוציאלית כוללנית

עבודה סוציאלית כוללנית		נתיב מחקרי	נתיב כללי
		נק"ז	נק"ז
קורסי חובה:		16	14
שיטות וסוגיות בטיפול		4	4
מדיניות רווחה		4	4
שיטות מחקר כמותניות ואיכותניות		6	4
סמינר תזה		2	-
לקרא מחקר		-	2
קורסי פרקטיקום		8	8
פרקטיקום קבוצתי			
פרקטיקום פרטני			
פרקטיקום עם ילדים			
פרקטיקום עם משפחות			
פרקטיקום קהילתי			
פרקטיקום בטיפול קצר טווח			
פרקטיקום בשימוש באמצעים אמנותיים			
קורסי בחירה		12	22
עבודת גמר (תזה)		8	-
בחינת גמר		-	0
סה"כ		44	44

2. תוכנית הלימודים בעבודה סוציאלית עם התמחות ב:

משפחה וילד\ בריאות נפש\ שינוי חברתי וקהילה\ שימוש באמצעים אמנותיים

תוכנית לימודים עם התמחות	נתיב מחקרי	נתיב כללי
קורסי חובה:	נק"ז	נק"ז
שיטות וסוגיות בטיפול	4	14
מדיניות רווחה	4	4
שיטות מחקר כמותניות ואיכותניות	6	4
סמינר תזה	2	-
לקרא מחקר	-	2
קורסי פרקטיקום בתחום ההתמחות	8	8
פרקטיקום קבוצתי		
פרקטיקום עם ילדים		
פרקטיקום פרטני		
פרקטיקום בטיפול קצר טווח		
פרקטיקום קהילתי		
פרקטיקום עם משפחות		
קורסי בחירה בתחום ההתמחות	12	22
עבודת גמר (תזה) בתחום ההתמחות	8	-
בחינת גמר	-	0
סה"כ	44	44

לתשומת לבכם: לתכנית "שימוש באמצעים אמנותיים בעבודה סוציאלית" מתקבלת כיתה אחת בת 16 סטודנטים בלבד. תכנית זו מובנית וקבועה מראש, ומתקיימת במערכת מלאה במשך שנתיים (יומיים ושלושה ימים בשבוע). אין אפשרות ללמוד מערכת חלקית.

3. תוכנית הלימודים המחקרית

22	קורסי חובה :
4	שיטות וסוגיות בטיפול
4	מדיניות רווחה
6	שיטות מחקר כמותניות ואיכותניות
2	קריאה מודרכת
2	מחקר מודרך
2	סמינר תזה
4	קורסי פרקטיקום
6	קורסי בחירה
8	עבודת גמר (תזה)
40	סה"כ

עבודת גמר

- עבודת הגמר כוללת עבודת מחקר עצמאית של הסטודנט תחת הנחייה והדרכה של איש סגל. כללי מסגרת לעבודות גמר במחלקה לעבודה סוציאלית מצויים באתר המחלקה.
- נהלי כתיבת עבודת הגמר על פי תקנון הפקולטה (יש לקרוא הפרק בשנתון הפקולטה).
- מעבר מנתיב מחקרי לנתיב כללי מותנה באישור ועדת המוסמכים המחלקתית, והשלמת הקורסים בהתאם לדרישות הנתיב.
- מומלץ להציג את הצעת המחקר בקורס : "סמינר תיזה" לפני הגשתה לאישור.
- בתוכנית המחקרית, מלווה העבודה על התזה ב"קריאה מודרכת" לקראת גיבוש הצעת המחקר ו"מחקר מודרך" כעזר לניתוח הנתונים.
- ציון עבודת הגמר מהווה 50% מהציון הסופי בתואר.

בחינת גמר

סטודנטים במסלול הכללי (ללא תזה) ייבחנו בבחינת גמר בתום שנת הלימודים השניה לתואר (עד ה-30.9 ולא יאוחר מה-31.12). ציון עובר בבחינה הוא 75 ומשקלה הוא 15% מהציון הסופי של התואר.

הרכב הציון הסופי לתואר

בנתיב המחקרי	קורסים	50%
	עבודת גמר	50%
בנתיב הכללי	קורסים	85%
	בחינת גמר	15%

המחלקה ללימודים רב תחומיים
(ב.א. כללי לשעבר)
(סימן מחשב 147)

המסלול מאפשר לימודים לתואר ראשון בלבד

מטרות הלימודים

לחשוף את הסטודנטים למגוון רחב של נושאים המשלבים ביניהם דיסציפלינות שונות, להרחיב ולהעמיק את ההשכלה האקדמית הכללית של סטודנטים בתחומים שונים במדעי הרוח, החברה והטבע.

תנאי קבלה

התלמידים חייבים לעמוד בתנאי הקבלה של המסלול ללימודים כלליים. אך כיוון שהתכנית מורכבת מחטיבות לימודים של הפקולטות למדעי הרוח והחברה ומדעי הטבע, בחטיבות מחלקתיות (דהיינו, אשר שייכות למחלקה מסוימת), תנאי הקבלה אליהן הם בהתאם לתנאי הקבלה באותה מחלקה. בחטיבות העצמאיות תנאי הקבלה הם בהתאם לתנאים המקובלים בפקולטה אליה משתייכת החטיבה (רוח, חברה או טבע). תלמידים שלא התקבלו לחטיבה כלשהי יצטרכו לבחור חטיבה אחרת.

מבנה הלימודים

התוכנית מוצעת במסגרות הבאות :

א. תוכנית חד מחלקתית	(112 נק"ז)
ב. תוכנית דו מחלקתית	(56 נק"ז)

מבנה תוכנית לימודים חד-מחלקתית (112 נק"ז)

התלמידים ילמדו את כל לימודיהם במסגרת המחלקה ללימודים רב תחומיים, באחת משתי האפשרויות הבאות :

- א. ארבע חטיבות בנות 28 נק"ז כל אחת ;
- ב. שלוש חטיבות בנות 28 נק"ז כל אחת ושתי חטיבות בנות 14 נק"ז כל אחת.

בוגרי התוכנית שילמדו 50% מהתכנית בחטיבות מדעי החברה ו-50% בחטיבות מדעי הרוח יהיו זכאים לתואר "בוגר בלימודים רב תחומיים" במדעי הרוח והחברה.

בוגרי התוכנית שילמדו לפחות 75% מהתוכנית בחטיבות מדעי החברה יהיו זכאים לתואר "בוגר בלימודים רב תחומיים" במדעי החברה.

בוגרי התוכנית שילמדו לפחות 75% מהתוכנית בחטיבות מדעי הרוח יהיו זכאים לתואר "בוגר בלימודים רב תחומיים" במדעי הרוח.

במסגרת התוכנית יצטרך התלמיד לכתוב לפחות שתי עבודות סמינר.

הסטודנטים יהיו חייבים ללמוד לימודי בחירה פקולטיים כלליים בהיקף של 6 נק"ז (במקום 10 נק"ז כמקובל), ואנגלית כשפה זרה (רמת מתקדמים 2) בהיקף של 2 נק"ז.

מבנה תוכנית לימודים דו-מחלקתית (56 נק"ז)

הלימודים יתקיימו במסלול דו-מחלקתי. התלמידים ילמדו במחלקה ללימודים רב תחומיים (56 נק"ז) וכן (54 נק"ז) לימודים במסגרת מחלקה נוספת. הקבלה למחלקה השניה היא בהתאם לתנאי הקבלה הנהוגים בה.

תלמידי המחלקה ללימודים רב תחומיים יוכלו לבחור באחת משתי האפשרויות הבאות:

- א. לימודים בשתי חטיבות מורחבות, כל אחת בת 28 נק"ז.
 - ב. לימודים בחטיבה אחת מורחבת בת 28 נק"ז ושתי חטיבות רגילות בנות 14 נק"ז כל אחת.
- כל הסטודנטים יהיו חייבים לכתוב לפחות עבודת סמינר אחת.
כל הסטודנטים יהיו חייבים ללמוד לימודי בחירה כלליים, אך בהיקף של 8 נק"ז בלבד (במקום 10 נק"ז כמקובל), ואנגלית כשפה זרה (רמת מתקדמים 2) בהיקף של 2 נק"ז.

הנחיות כלליות

במסלול הדו-מחלקתי סטודנטים לא יהיו רשאים לבחור בחטיבה/ות המוצעת/ות על ידי המחלקה השניה (הדיסציפלינארית) שבה ילמדו.

במסלול הדו-מחלקתי סטודנטים הלומדים באחת החטיבות המורחבות של הפקולטה למדעי הטבע (מתמטיקה, מדעי המחשב ומדעי החיים) חייבים לקחת חטיבה מורחבת נוספת (28 נק"ז) במדעי הרוח או החברה. סטודנטים אלו לא יוכלו ללמוד את יתרת לימודיהם בחטיבות רגילות בנות 14 נק"ז.

כתיבת עבודת סמינר אפשרית באחת משתי הדרכים:

- א. יש לכתוב עבודת סמינר באחת החטיבות בהן לומד/ת התלמיד/ה אם קורס זה כלול במסגרת החובות של החטיבה.
- ב. במידה ואין חובת סמינר בחטיבות, התלמיד/ה יכתבו סמינר באחד מקורסי הבחירה בחטיבה, באישור המרצה של הקורס.

תנאי מעבר משנה א' לשנה ב'

תנאי מעבר משנה א' לשנה ב' הם על-פי דרישת כל מחלקה ומחלקה שאליה שייכת החטיבה בה בחרו הסטודנטים ללמוד במסגרת המסלול לב.א. הכללי, ולא פחות מממוצע של 65.

חובת יעוץ

כל התלמידים חייבים להשתתף בקדם יעוץ במחלקה ללימודים רב תחומיים ולקבל את הסכמת היועץ על החטיבה שבה הם מבקשים ללמוד. קדם היעוץ יתקיים לפני תקופת הרישום הכללית הרשמית של הפקולטה.

רשימת החטיבות בפקולטה למדעי הרוח והחברה

חטיבות מחלקתיות ובטיפול מחלקתי

המחלקה	חטיבות רגילות – 14 נק"ז	חטיבות מורחבות – או תוכנית מחלקה משנית 28 נק"ז
מקרא, ארכיאולוגיה והמזרח הקדום	מקרא היסטוריה מקראית ארכיאולוגיה	מקרא היסטוריה מקראית ארכיאולוגיה
ספרות עברית	ספרות עברית	ספרות עברית
לשון עברית		לשון עברית
היסטוריה של עם ישראל	חטיבה ללימודי העולם הקלאסי	היסטוריה של עם ישראל
היסטוריה כללית		היסטוריה כללית
לימודי מדינת ישראל		לימודי מדינת ישראל
מחשבת ישראל	מחשבת ישראל חטיבה ללימודי אגדה והלכה	מחשבת ישראל חטיבה ללימודי אגדה והלכה
לימודי המזרח התיכון	לימודי המזרח התיכון	לימודי המזרח התיכון חטיבה בשפה ותרבות ערבית
פילוסופיה	פילוסופיה חטיבה למחשבה מדינית וחברתית	פילוסופיה חטיבה למחשבה מדינית וחברתית
פוליטיקה וממשל		פוליטיקה וממשל
חינוך		חינוך
גיאוגרפיה ופיתוח סביבתי		גיאוגרפיה ופיתוח סביבתי
תולדות האמנות	חטיבה באמנות ובמוסיקה	חטיבה בתולדות האמנות חטיבה באמנות יצירה
ספרויות זרות ובלשנות		ספרות או בלשנות אנגלית

חטיבות עצמאיות (בפקולטה למדעי הרוח והחברה)

חטיבות רגילות 14 נק"ז	חטיבות מורחבות 28 נ"ז
חטיבה ללימודי פולקלור	חטיבה ללימודי פולקלור
חטיבה ללימודים אורבניים	חטיבה ללימודים אורבניים
חטיבה ללימודים אוסטריים-גרמניים	חטיבה ללימודי תקשורת
חטיבה ללימודי מגדר	חטיבה ללימודי מגדר
חטיבה בנצרות קדומה	חטיבה ללימודי צבא ובטחון

רשימת חטיבות (בפקולטה למדעי הטבע)

חטיבות רגילות 14 נק"ז	חטיבות מורחבות 28 נ"ז
חטיבה במדעי המחשב (15 נק"ז)*	חטיבה במדעי המחשב (30.5 נק"ז)* חטיבה במתמטיקה (31 נק"ז)*

* מותנה באישור מיוחד של מחלקות האם.

חטיבות רק במסגרת ב.א. כללי **

חטיבות רגילות 14 נק"ז	חטיבות מורחבות 28 נ"ז
חטיבה ברווחה חברתית*	חטיבה ברווחה חברתית* חטיבה במדע קוגניטיבי חטיבה בכלכלה*

* מותנה באישור מיוחד של מחלקות האם

הערות לגבי חטיבות להן נדרשים תנאים מיוחדים

לחטיבה ברווחה חברתית - מתקבלים 10 תלמידים בעלי ציון פסיכומטרי או סכס הגבוהים ביותר מבין מבקשי החטיבה. את החטיבה **לא** יוכלו ללמוד תלמידים הלומדים חינוך או מדעי ההתנהגות כמחלקה או כחטיבה.

לחטיבות כלכלה, מתמטיקה, מדעי המחשב – מתקבלים בעלי ציון פסיכומטרי/סכס מעל 600 וציון 85 בהיקף של 5 יח' בבגרות במתמטיקה או ציון 90 בהיקף שח 4 יח'.

החטיבה לשפה ותרבות ערבית – מיועדת לתלמידים השולטים בשפה ערבית.

החטיבה לספרות או בלשנות אנגלית – מיועדת לדוברי אנגלית בלבד.

תלמידים רשאים ללמוד רק חטיבה אחת מהפקולטה למדעי הטבע

**** חטיבות אלה מוכרות אך ורק במסגרת המחלקה לב.א. כללי. סטודנט שיפסיק לימודיו במחלקה, מכל סיבה שהיא, לא יוכרו לו חטיבות אלו כחטיבות עצמאיות.**

חטיבה ברווחה חברתית

א. חטיבה מצומצמת - (14 נק"ז)

קורסי חובה

מדיניות רווחה	4	נק"ז	קורס שנתי
משפט ואתיקה וע"ס	4	נק"ז	קורס שנתי
חשיבה פוליטית	2	נק"ז	קורס סמסטריאלי
יסודות הסוציולוגיה	4	נק"ז	קורס שנתי
סה"כ	14	נק"ז	

ב. חטיבה מורחבת - (28 נק"ז)

קורסי חובה

מדיניות רווחה	4	נק"ז	קורס שנתי
משפט ואתיקה וע"ס	4	נק"ז	קורס שנתי
יסודות הסוציולוגיה	4	נק"ז	קורס שנתי
מבנה חברתי	2	נק"ז	קורס סמסטריאלי
יסודות הסטטיסטיקה	4	נק"ז	קורס שנתי
מבוא לפסיכולוגיה	4	נק"ז	קורס שנתי
שיטות מחקר	2	נק"ז	קורס סמסטריאלי
כלכלה לע"ס	2	נק"ז	קורס סמסטריאלי
פסיכולוגיה של הגירה	2	נק"ז	קורס סמסטריאלי
סה"כ	28	נק"ז	

הערות:

- יש לבדוק על לוח המודעות מתי מתקיים כל קורס.
- יש ללמוד את הקורסים בסדר הכרונולוגי בו הם מתקיימים.
- סטודנטים הנרשמים לחטיבה ברווחה חברתית, אינם יכולים ללמוד חטיבה בחינוך!

חטיבה בכלכלה

חטיבה מורחבת - 28 נק"ז

<u>חובות שנה א'</u>	<u>נק"ז</u>	<u>דרישת קדם</u>
מבוא לכלכלה א'	4	אין
מבוא לכלכלה ב'	4	ציון 70 במבוא לכלכלה א'
 <u>חובות שנה ב'</u>		
תורת המחירים א'	4	ציון 70 במבוא לכלכלה א' וב'
תורת המחירים ב'	4	תורת המחירים א'
מאקרו כלכלה א'	4	ציון 70 במבוא לכלכלה א' וב'
מאקרו כלכלה ב'	4	מאקרו כלכלה א'
 <u>חובות שנה ג'</u>		
כלכלת ישראל	3	תורת המחירים א'+ב', מאקרו א'+ב'
* יש להשלים מלימודים כלליים	1	
סה"כ 28		

תנאי מעבר

תלמיד שאינו עומד בתנאי המעבר משנה לשנה ייחשב "כחוזר על שנה".

תנאי מעבר לשנה ב'

ציון של 70 לפחות במבוא לכלכלה א' וב'.

<u>תכנית חטיבה בכלכלה – 28 נק"ז – (נלמדת במכללת אחוה בלבד)</u>			
<u>קורס:</u>	<u>שנה</u>	<u>נק"ז</u>	
1. יסודות הכלכלה – מיקרו	א'	3	
2. יסודות הכלכלה – מאקרו	א'	3	
3. יסודות החשבונאות	א'	3	
4. יסודות מימון הפירמה	ב'	3	
5. כלכלה ניהולית	ב'	3	
6. מבנה כלכלי תעשייתי של ישראל	ב'	3	
7. סמינר המשק הישראלי	ב'	3	
8. 2 קורסי בחירה בכלכלה בהתאם לאישור היועץ	ב'	6	

חטיבה זו מוצעת במכללת אחוה בלבד.
הסטודנטים מחויבים ללמוד את כל הקורסים המפורטים מ 1-7 במכללה. סטודנט שלא ילמד את אחד הקורסים, לא יוכל ללמוד באוניברסיטה במסגרת לימודים רב תחומיים.

חטיבה במדע קוגניטיבי

מיועדת לסטודנטים במסלול בלשנות במחלקה לספרויות זרות ובלשנות (54 נק"ז), לסטודנטים במחלקה למדעי התנהגות (54 נק"ז), או לסטודנטים במחלקה לפילוסופיה (54 נק"ז). סטודנטים במחלקות אחרות (כולל לימודים רב תחומיים) יכולים להתקבל לחטיבה במידה והתכנית שהם מרכיבים כוללת לפחות נושא אחד מתוך נושאי המדע הקוגניטיבי (בין אם כחטיבה נוספת במסגרת הלימודים הרב תחומיים ובין אם כמחלקה): בלשנות, פילוסופיה, מדעי המחשב ופסיכולוגיה. הקבלה לתכנית היא על בסיס תחרותי.

shir@bgu.ac.il
arick@bgu.ac.il
hillaj@bgu.ac.il

יועצי החטיבה : פרופ' נעמי שיר
ד"ר אריאל כהן
ד"ר הילה יעקובסון

מבוא

מדע קוגניטיבי הוא מדע מולטי דיסציפלינרי של המבנה והתהליכים הכרוכים הן בקוגניציה האנושית והן בסימולציה חישובית. המדע הקוגניטיבי מתמקד בחיפוש אחר הבנת העקרונות שלפיהן פעילויות קוגניטיביות אינטליגנטיות מבוצעות, אם על ידי בני אדם ואם על ידי מכונות. הנושאים שהמדע הקוגניטיבי מטפל בהם כוללים צבירה, שמירה, שימוש בידע, החל מתפישה חושית ועד לפתירת בעיות מסובכות במוח האנושי ובאינטליגנציה מלאכותית. המטרה העתידית היא הבנה טובה יותר של מוח האדם, הוראה ולמידה של כישורים שכליים, ושל פיתוח כלים אינטליגנטים שיתרמו לכישורים האנושיים בדרכים חשובות ובונות. החקר האנושי מערב הדמיות מופשטות ומחקר נויירו פסיכולוגי של המוח.

המדע הקוגניטיבי נוצר כשטח מחקר בין-תחומי והתפתח בכל העולם כתוצאה מההבנה כי התקדמות מחקרים רצינית דורשת שיתוף בין החוקרים בתחומים הרלוונטיים שהם: בלשנות, פסיכולוגיה, מדעי המחשב, פילוסופיה (של הנפש, של הפסיכולוגיה ושל הלשון).

בוגרי התוכנית יוכלו להמשיך בלימודים לתארים מתקדמים לדוגמה: פסיכולוגיה (אוניברסיטת בן-גוריון), ספרויות זרות ובלשנות בבלשנות (אוניברסיטת בן-גוריון) ומדעי המוח (האוניברסיטה העברית) ותכניות דומות נוספות באוניברסיטאות שונות בארץ ובעולם. בהמשך יוכלו הסטודנטים להשתלב הן בעבודה מחקרית והן בעבודה ישומית בתחומים הנ"ל.

מבנה הלימודים

כל סטודנט המרכיב תכנית מלאה במדע קוגניטיבי ילמד 2 חטיבות מורחבות במסגרת לימודים רב תחומיים שאחת מהן היא החטיבה במדע קוגניטיבי. התלמיד יבחר כמחלקה נוספת (54 נק"ז) באחת המחלקות: ספרויות זרות ובלשנות (המסלול לבלשנות) או פסיכולוגיה. כל מחלקה בפקולטה בתנאי שהתכנית המורכבת כוללת לפחות נושא אחד מתוך נושאי המדע הקוגניטיבי (בין אם כחטיבה נוספת במסגרת לימודים רב תחומיים ובין אם כמחלקה): בלשנות, פילוסופיה, מדעי המחשב ופסיכולוגיה. על סטודנטים שלומדים במחלקה ללימודים רב תחומיים לבחור (בנוסף לחטיבה במדע קוגניטיבי) לפחות שתי חטיבות בנושאים מהמדע הקוגניטיבי.

ההרכבים השונים המומלצים לתכנית במדע קוגניטיבי הם (בנוסף לחטיבה המוצעת):

1. ספרויות זרות ובלשנות – מסלול בלשנות

54 נק"ז

- במסגרת לימודים רב תחומיים, בנוסף לחטיבה במדע קוגניטיבי, אחת החטיבות דלהלן:
- א. פסיכולוגיה
 - ב. מדעי המחשב
 - ג. חטיבה בפילוסופיה
- 28 נק"ז
28 נק"ז
28 נק"ז

2. פסיכולוגיה

54 נק"ז

במסגרת לימודים רב תחומיים, בנוסף לחטיבה במדע קוגניטיבי, אחת החטיבות דלהלן :

א. בלשנות	28 נק"ז
ב. מדעי המחשב	28 נק"ז
ג. חטיבה בפילוסופיה	28 נק"ז

3. פילוסופיה

54 נק"ז

במסגרת לימודים רב תחומיים, בנוסף לחטיבה במדע קוגניטיבי, אחת החטיבות דלהלן :

א. בלשנות :	28 נק"ז
ב. מדעי המחשב	28 נק"ז
ג. פסיכולוגיה	28 נק"ז

תנאי הקבלה לתוכנית הם תנאי קבלה של כל מחלקה/חטיבה + תנאי הקבלה לחטיבה. יופעלו תנאי הקבלה של המחלקה המחמירה ביותר בתכניתו של כל סטודנט. יש לפנות ליועצי התכנית למחלקה לספרויות זרות ובלשנות לתיאום התוכנית.

חטיבה במדע קוגניטיבי 26-29 נק"ז

<u>שנה א'</u>		מבוא למדע קוגניטיבי (א+ב) ¹	4 נק"ז
		<u>2 מהקורסים הבאים :</u>	
		מבוא לפילוסופיה של הנפש	3 נק"ז
		מבוא לבלשנות	8 נק"ז
		מבוא לפסיכולוגיה	5 נק"ז
<u>שנה ב'</u> ²		פסיכולינגוויסטיקה	4 נק"ז
<u>או</u>		ניורולינגוויסטיקה	4 נק"ז
		לוגיקה (א+ב)	6 נק"ז
<u>או</u>		<u>2 מהקורסים הבאים :</u>	
		פילוסופיה של הפסיכולוגיה והמדעים	
		הקוגניטיביים	3 נק"ז
		מבוא לפילוסופיה של הלשון	3 נק"ז
		פילוסופיה של הלשון למתקדמים ³	3 נק"ז
		פילוסופיה של הנפש למתקדמים	3 נק"ז
		קורס בתחום המדע הקוגניטיבי ⁴	4 נק"ז
<u>שנה ג'</u>		סמינר במדע קוגניטיבי ⁴	4 נק"ז
		סה"כ	26-29 נק"ז ⁵

¹ את הקורס השלישי מביניהם יש לקחת במסגרת החטיבה או המחלקה המשלימה הרישום למבוא לפסיכולוגיה באישור היועץ.

² סטודנטים הלומדים את הקורסים בפילוסופיה במסגרת מחלקה/חטיבה יבחרו קורסים בבלשנות ו/או פסיכולוגיה באישור היועץ.

³ תנאי קדם : מבוא לפילוסופיה של הלשון.

⁴ הסטודנט יבחר מבין רשימת קורסי בחירה וסמינרים אשר תורכב מדי שנה בתאום עם המחלקות.

ספריות זרות ובלשנות:
מסלול בבלשנות 28 נק"ז

שנה א'	מבוא לבלשנות (לשון אנגלית לפי הצורך ללא נק"ז)	8 נק"ז
שנה ב'	תחביר סמנטיקה פונולוגיה	4 נק"ז 4 נק"ז 4 נק"ז
שנה ג'	סמינר קורס בחירה (פסיכולוגיה של הלשון, רכישת לשון או כדומה)	4 נק"ז 4 נק"ז

סה"כ 28 נק"ז

חטיבה במדעי המחשב במסגרת מדע קוגניטיבי 28 נק"ז

- א. קבלה ראשונית לחטיבה תקבע על פי קריטריונים דומים לאלו הנהוגים בקבלת תלמידים למחלקה למדעי המחשב. כל הקורסים הם מתוכנית הלימודים B.Sc. במדעי המחשב.
- ב. הקבלה הסופית לתכנית תיקבע עם סיום 4 קורסי החובה הראשונים.
- ג. לשם קבלה לחטיבה במדעי המחשב יש לפנות ליועץ (פרופ' א. מלקמן) במחלקה למדעי המחשב וזאת בתאום עם יועץ החטיבה למדעי הקוגניטיבי (פרופ' נעמי שיר, ד"ר אריאל כהן)

קורסי חובה	מספר הקורס	שם הקורס	ש'	ת'	נק"ז	סמסטר	זרישות קדם
	202-1-1001	הדרכה במעבדה*			0	סתיו	
	202-1-1011	מבוא למדעי המחשב	4	2	5	סתיו	**201-1-0201
	201-1-0201	מבוא ללוגיקה ותורת הקבוצות	4	2	5	סתיו	
	201-1-2201	מתמטיקה בדידה	4	2	5	אביב	201-1-0201
	202-1-1031	מבני נתונים	4	2	5	אביב	202-1-1011
	**201-1-2201						

סה"כ 20 נק"ז

*מיועד לסטודנטים עם רקע קודם חסר ב- windows, internet, E-mail.
** במקביל.

קורסי בחירה

קורסים מתוך הרשימה הבאה, או קורסים אחרים באישור היועץ, בהיקף של 8.5-11 נק"ז.

מספר קורס	שם הקורס	ש'	ת'	נק"ז	סמסטר	זרישות קדם
202-1-2011	אוטומטים ושפות פורמאליות	4	1	4.5	סתיו	202-1-1031
202-1-2071	מעבדה בתכנות מערכות	-	3	1.5	אביב	202-1-2031
201-1-2031	תכנות מערכות	4	2	5.0	סתיו	202-1-1031
202-1-2041	תכנון אלגוריתמים	4	2	5.0	אביב	202-1-2011
202-1-2051	עקרונות שפות תכנות	4	2	5.0	אביב	202-1-1031
361-1-3131	מערכות ספרתיות	3	1	3.5	סתיו	
361-1-3201	מבוא למחשבים	3	1	3.5	אביב	361-1-3131

סה"כ בין 28.5-31 נק"ז

• מיועד לסטודנטים שחסר להם רקע קודם ב: Windows, Internet, E-mail

חטיבה במדעי התנהגות 28 נק"ז
(קורסים בפסיכולוגיה קוגניטיבית)

5 נק"ז	שנה א' מבוא לפסיכולוגיה
3 נק"ז	מבוא לסטטיסטיקה (סמס' א')
3 נק"ז	הסקה סטטיסטית (סמס' ב')
2 נק"ז	שנה ב' פסיכולוגיה ניסויית
4 נק"ז	שנה ג' פסיכולוגיה קוגניטיבית
10-12 נק"ז	קורס בחירה, סדנה בפסיכולוגיה קוגניטיבית
27-29 נק"ז	סה"כ

חטיבה בפילוסופיה 28 נק"ז

3 נק"ז	שנה א' 1. מבוא ללוגיקה (א') + תרגיל
3 נק"ז	2. מבוא ללוגיקה (ב') + תרגיל
2 נק"ז	3. מבוא לפילוסופיה של המדע
3 נק"ז	4. מבוא לפילוסופיה של הנפש או
3 נק"ז	מבוא לפילוסופיה של הלשון

3 נק"ז	שנה ב' 1. מבוא לאפיסטמולוגיה או
3 נק"ז	מבוא למטאפיזיקה
3 נק"ז	2. מבוא לפילוסופיה של הנפש או
3 נק"ז	מבוא לפילוסופיה של הלשון
3-4 נק"ז	3. שיעור בחירה מתקדם

4 נק"ז	שנה ג' 1. פילוסופיה של המדעים הקוגניטיביים
3-4 נק"ז	2. סמינר בנושאים הקשורים למדעים הקוגניטיביים
27-29 נק"ז	סה"כ

הערות:

1. שנה ב' סעיף 2: יש ללמוד את אותו קורס מבין השניים שלא נלמד בשנה א'.
2. בשנים שבהם לא יינתן השיעור "פילוסופיה של המדעים הקוגניטיביים" ובשנים שבהם יהיה בן 3 נק"ז ישלימו התלמידים את מכסת 28 הנק"ז של על-ידי לימוד שיעור/ בחירה מתקדמים בהיקף הנק"ז המתאים.
3. יש לקבל את אישור יועצ/ת החטיבה על קורס/י הבחירה והסמינר.

קורסים מתאימים ניתנים גם במחלקה לחינוך ובמחלקות אחרות מחוץ לפקולטה. יאופשר לסטודנט ומעוניין, בתאום עם היועץ, להחשיב קורסים אלה במקום קורסי התוכנית הקבועים.

* יש לדאוג שבשנת החטיבות שבחרתם יהיו לפחות 56 נק"ז

יועצי החטיבה: פרופ' נעמי שיר, דר' אריאל כהן – המחלקה לספרויות זרות ובלשנות.
ד"ר הילה יעקובסון – המחלקה לפילוסופיה.

חטיבה בספרויות זרות ובלשנות:

במסלול בלשנות 28 נק"ז

שנה א'	מבוא לבלשנות (לשון אנגלית לפי הצורך ללא נק"ז)	8 נק"ז
שנה ב'	תחביר סמנטיקה פונולוגיה	4 נק"ז 4 נק"ז 4 נק"ז
שנה ג'	סמינר קורס בחירה (פסיכולוגיה של הלשון, רכישת לשון או כדומה)	4 נק"ז 4 נק"ז
סה"כ		28 נק"ז

חטיבה במדעי התנהגות 28 נק"ז (קורסים בפסיכולוגיה קוגניטיבית)

שנה א'	מבוא לפסיכולוגיה מבוא לסטטיסטיקה (סמס' א') הסקה סטטיסטית (סמס' ב')	5 נק"ז 3 נק"ז 3 נק"ז
שנה ב'	פסיכולוגיה ניסויית	2 נק"ז
שנה ג'	פסיכולוגיה קוגניטיבית קורס בחירה, סדנה בפסיכולוגיה קוגניטיבית	4 נק"ז 10-12 נק"ז
סה"כ		27-29 נק"ז

קורסים מתאימים ניתנים גם במחלקה לחינוך ובמחלקות אחרות מחוץ לפקולטה. יאופשר לסטודנט ומעוניין, בתאום עם היועץ, להחשיב קורסים אלה במקום קורסי התוכנית הקבועים.

* יש לדאוג שבשתי החטיבות שבחרתם יהיו לפחות 56 נק"ז

חטיבה במדעי המחשב 28 נק"ז

פירוט התכנית – ראה עמודים 364

מתמטיקה ל-ב.א.

(סימן מחשב 140)

תלמידי התוכנית הדו-מחלקתית ותוכנית המחלקה המשנית רשאים לבחור בצירוף של מתמטיקה עם לימודים מתוך מחלקות הפקולטה למדעי הרוח והחברה תנאי המעבר למתמטיקה לתואר ב.א. זהים לתנאי המעבר של הפקולטה למדעי הטבע. פרטים מלאים בשנתון הפקולטה למדעי הטבע בפרק הדרך בכללי מעבר לתואר בוגר.

מבנה הלימודים

1. תכנית דו-מחלקתית - מתמטיקה

שנה א'

מספר הקורס	שם הקורס	היקף	נקודות	סמסטר	דרישות קדם
		ש ת			
201-1-0011	חדו"א א'1	5	2	סתיו	
201-1-0021	חדו"א א'2	4	2	אביב	201-1-0011
201-1-0201	מבוא ללוגיקה ותורת הקבוצות	4	2	סתיו	
201-1-2201	מתמטיקה בדידה				
201-1-0201, 201-1-7011		4	2	אביב	
201-1-7011	אלגברה 1	4	2	סתיו	
201-1-7021	אלגברה 2	4	2	אביב	201-1-7011

סה"כ 31.0 נקודות

שנה ב'-ג'

מספר הקורס	שם הקורס	היקף	נקודות	סמסטר	דרישות קדם
		ש ת			
201-1-0061	משוואות דיפר' רגילות	4	1	סתיו	201-1-7021, 201-1-0021
201-1-0251	תורת הפונקציות המרוכבות	4	1	אביב	201-1-0031
201-1-0031	חדו"א א' 3	4	2	סתיו	201-1-7021, 201-1-0021
201-1-7031	אלגברה 3	4	1	סתיו	201-1-7021
201-1-8001	הסתברות	4	1	סתיו	201-1-0021, 201-1-2201
202-1-1011	מבוא למדעי המחשב	4	2	סתיו	

סה"כ 28.0 נקודות

2. תוכנית מחלקה משנית - מתמטיקה

מספר הקורס	שם הקורס	היקף		נקודות	סמסטר	דרישות קדם
		ש	ת			
201-1-0011	חדו"א א'1	5	2	6.0	סתיו	
201-1-0021	חדו"א א'2	4	2	5.0	אביב	201-1-0011
201-1-0201	מבוא ללוגיקה ותורת הקבוצות	4	2	5.0	סתיו	
201-1-7011	אלגברה 1	4	2	5.0	סתיו	
201-1-7021	אלגברה 2	4	2	5.0	אביב	201-1-7011
201-1-2201	מתמטיקה בדידה	4	2	5.0	אביב	201-1-0201, 201-1-7011
				סה"כ	31.0 נקודות	

סטטיסטיקה ל-ב.א.

(סימן מחשב 143)

תכנית הלימודים בסטטיסטיקה לקראת התואר B.A. ניתנת במסגרת תכנית דו-מחלקתית רק עם הפקולטה למדעי הרוח והחברה. הקורסים בסטטיסטיקה יינתנו במסגרת המחלקה להנדסת תעשייה וניהול ויכללו 55 נק"ז. הקבלה לתכנית תיקבע על פי קריטריונים דומים לאלו הנהוגים בחוג לכלכלה.

מבנה הלימודים

1. תכנית דו-מחלקתית - סטטיסטיקה

שנה א'		
מס' הקורס	שם הקורס	נק"ז
201-1-9611	חדו"א לתעו"נ 1	4
201-1-9621	חדו"א לתעו"נ 2	4
201-1-9181	אלגברה לינארית	3.5
364-1-1041	מבוא להסתברות תעו"נ	3.5
202-1-9031	מבוא לתיכנות ב-C	4
סה"כ נק"ז		19

שנה ב' + ג'		
מס' הקורס	שם הקורס	נק"ז
364-1-1291	אמידה ומבחני השערות	3.5
364-1-1061	רגרסיה לינארית	3.5
364-1-1071	תיכנון ניסויים	3.5
364-1-1091	בקרת איכות ואמינות	3.5
364-1-3091	סימולציה ספרתית או סימולציה 364-2-1581	3.5
364-1-3051	חקר ביצועים 1	3.5
364-1-1571	נושאים נבחרים בסטטיסטיקה	3
חדש - סמינר:		3
קורסי בחירה:		9
372-2-5312	כריית טקסט וכריית תוכן באינטרנט	
142-1-1081	מבוא לאקונומטריקה	
364-1-3061	חקר ביצועים 2	
201-1-8011	סטטיסטיקה מתמטית (4 נק"ז)	
364-1-4241	מבוא לקבלת החלטות	
364-2-1021	תורת התורים	
364-2-1131	תורת המשחקים	
סה"כ נק"ז		36

סה"כ נק"ז : 55

* ייתכנו שינויים בנושאי קורסי הבחירה
פרופ' עדנה שכטמן - אחראית אקדמית התוכנית

מדעי המחשב

(סימן מחשב 146)

המחלקה למדעי המחשב מציעה שתי תכניות במסגרת הפקולטה למדעי הרוח והחברה, מחלקה משנית וחיבה מצומצמת. התכנית מיועדת לתלמידים מצטיינים, ומאפשרת חשיפה מהירה לנושאים מרכזיים במדעי המחשב, תוך ויתור על ידע בסיסי רחב. לכן נדרשת רמת הישגים גבוהה יחסית בקורסי החובה. לשם קבלה למחלקה משנית יש לפנות למדור רישום. קריטריוני הקבלה דומים לאלו הנהוגים במחלקה למדעי המחשב.

א. מדעי המחשב כמחלקה משנית (28 נק"ז)

קורסי חובה

<u>מספר קורס</u>	<u>שם הקורס</u>	<u>שעור</u>	<u>תרגיל</u>	<u>נק"ז</u>	<u>סמסטר</u>	<u>דרישות קדם</u>
202-1-1001	*הדרכה במעבדה			0.0	סתיו	
202-1-1011	מבוא למדעי המחשב	4	2	5.0	סתיו	201-1-0201 (במקביל)
201-1-0201	מבוא ללוגיקה ותורת הקבוצות	4	2	5.0	סתיו	
201-1-2201	מתמטיקה בדידה	4	2	5.0	אביב	201-1-0201
202-1-1031	מבני נתונים	4	2	5.0	אביב	202-1-1011, 201-1-2201 (במקביל)

* מיועד לסטודנטים עם רקע קודם חסר ב- Windows, Internet, E-mail

קורסי בחירה

קורסים מתוך הרשימה הבאה, או קורסים אחרים באישור היועץ, בהיקף 8.0-11.0 נק"ז.

<u>מספר קורס</u>	<u>שם הקורס</u>	<u>שעור</u>	<u>תרגול/מעבדה</u>	<u>נק"ז</u>	<u>סמסטר</u>	<u>דרישות קדם</u>
202-1-2031	תכנות מערכות	4	2	5.0	סתיו	202-1-1031
202-1-2071	מעבדה בתכנות מערכות	-	3	1.5	אביב	202-1-2031
202-1-2011	אוטומטים ושפות פורמליות וחישוביות	4	1	5.0	סתיו	202-1-1031
202-1-2041	תכנון אלגוריתמים	4	2	5.0	אביב	202-1-2011
202-1-2051	עקרונות שפות תכנות	4	2	5.0	אביב	202-1-1031
361-1-3131	מערכות ספרתיות	3	1	3.5	סתיו	
361-1-3201	מבוא למחשבים	3	1	3.5	אביב	361-1-3131

ב. חטיבה מצומצמת במדעי המחשב (15 נק"ז)

תכנית זו כוללת את הקורסים "מבוא למדעי המחשב", "מבני נתונים", "מבוא ללוגיקה ותורת הקבוצות" (פירוט בתכנית מחלקה משנית) בהיקף של 15.0 נק"ז. לשם קבלה לחטיבה מצומצמת יש לפנות למזכירות הפקולטה. הקבלה טעונה אישור של מרכז המחלקה המשנית למדעי המחשב. קריטריוני הקבלה זהים לקריטריוני הקבלה למחלקה משנית.

תקנות לימודים במחלקה משנית ובחטיבה

1. בכל סמסטר יש לקבל אישור על תכנית לימודים מוצעת מאת מרכז המחלקה המשנית.
2. ניתן להשתתף בקורסי בחירה רק לאחר השלמת כל קורסי החובה בציונים מעל 65 (בכל קורס וקורס) ובממוצע ציונים מעל 70.
3. סטודנט צפוי להפסקת לימודיו בתכנית בכל אחד מהמצבים הבאים:
א. אם ממוצע ציוניו המצטבר בתכנית הינו נמוך מ-65.0 בתום הסמסטר השני ללימודיו, או בתום כל סמסטר מאוחר יותר.
ב. אם איננו רשאי להשתתף בקורסי בחירה בתום שנתיים של לימודים.
ג. אם נכשל במקצוע, לאחר הרשמתו אליו בפעם השניה.
4. התקנות בנוגע למועדים מיוחדים הן בהתאם לנהוג בפקולטה למדעי הטבע. בפרט, אם מתקיימות שתי בחינות במועד א' באותו יום, נדרש הסטודנט במידת האפשר לגשת לבחינה במקצוע מדעי המחשב או במקצוע חובה, ולהבחן במקצוע בחירה במועד ב'.

לימודי תואר שני בתקשורת השוואתית: טכנולוגיה וחברה
(סימן מחשב 2-183)

התכנית נועדה להעניק לסטודנטים ידע עיוני ומיומנויות לחקר התקשורת לקראת השתלבותם באקדמיה, במחקר ו/או בהוראה.

יעדי התכנית: להרחיב ולהעמיק את ההבנה התהליכית ההפקה, הפעולה, התכנים וההשפעה של אמצעי תקשורת קיימים וחדשים: להוסיף ידע על תהליכי תקשורת: הוראה ולימוד של הסביבה התקשורתית והיחסים בין מרכיביה השונים - ערכים, טכנולוגיה, ארגון, תוכן ושיח.

אין התכנית מתיימרת להכשיר אנשי מקצוע אף שהידע העיוני הנרכש בה עשוי להקל על השתלבותם באחד מארגוני תקשורת, יהיה זה עיתון, תחנת שידור, סוכנות פרסום או משרד ליחסי ציבור.

תנאי הרשמה וקבלה

התכנית מיועדת:

1. לבוגרי תואר ראשון בתקשורת או חטיבת לימודים בתקשורת;
2. לבוגרי תואר ראשון בתחומים אחרים. מועמדים אלה יידרשו ללמוד קורסי השלמה ע"פ החלטת ועדת הקבלה המחלקתית.

רשאים להגיש מועמדות בוגרים שממוצע ציוניהם בתואר הראשון הוא 85 לפחות. הקבלה מותנית בהישגים בלימודים ובהתאמת המועמדים ללימודים.

לימודי השלמה לקראת תואר שני

בוגרי תואר ראשון במקצועות אחרים או שלא סיימו לימודי חטיבה בתקשורת, יידרשו ללמוד קורסי השלמה, לפי הרקע האקדמי של הסטודנטים. לימודי ההשלמה כוללים 3 קורסים – מלבד מפת התקשורת בעולם ובישראל, מושגי יסוד בתקשורת. סטודנטים שאינם בוגרי מדעי החברה יידרשו להשלים קורס מבוא לסטטיסטיקה. על כל הסטודנטים ללמוד שיטות מחקר בשנה א'.

חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה (ראה פרק "תואר שני- חובת אנגלית").

מבנה לימודים

התכנית מציעה תואר שני בתקשורת השוואתית: טכנולוגיה וחברה **בנתיב מחקרי בלבד**. התכנית כוללת לימודים בהיקף של 40 נק"ז, כלהלן:

- 12 נק"ז קורסי חובה
- 16 נק"ז סמינרים
- 2 נק"ז פרקטיקום מחקרי
- 2 נק"ז סדנא לכתיבת תזה
- 8 נק"ז עבודת גמר

כל הסטודנטים חייבים ב-12 נק"ז קורסי חובה, קורסי יסוד עיוניים לטיפוח "תרבות משותפת". לימודי הבחירה מקיפים ארבעה סמינרים. הסטודנטים נדרשים להשתתף בפרקטיקום מחקרי בהיקף של 40 שעות בגוף העוסק בחקר התקשורת.

ניתן לרכז את הלימודים ביום-יומיים בשבוע. משך הלימודים בתואר שני הינו שנתיים. במהלך השנתיים הראשונות יש להשלים את חובות השמיעה. עבודת הגמר תוגש לשיפוט עד תום השנה השלישית ללימודים.

תנאי מעבר משנה א' לשנה ב': הגשת הצעת תזה, סיום קורסי החובה בציון 75 לפחות, סיום קורסי הבחירה בציון 70 לפחות וקורסי השלמה בציון 75 לפחות.

עבודת גמר

מלבד הבחינות בקורסים השונים וארבע עבודות סמינריות, נדרשת בתכנית הגשת עבודת גמר מחקרית. בעבודה זו נדרשים הסטודנטים ליישם ידע שרכשו בלימודיהם בטיפול עצמאי בסוגיה מחקרית. נושא עבודת הגמר ייבחר עד סוף השנה הראשונה במסגרת סדנא לכתיבת תזה ולא יאוחר מתחילת שנת הלימודים השנייה, אשר במהלכה יקבלו כותבים הנחייה אישית בהכנת הצעת המחקר. על סטודנטים להגיש את עבודת הגמר לשיפוט עד תום השנה השלישית ללימודים.

הרכב הציון הסופי לתואר

קורסים	50%
עבודת גמר	50%

משאבי לימוד

סטודנטים מצטיינים יוכלו להשתלב בהוראה ובמחקר במהלך הלימודים. מלגות מוענקות בהתאם למדיניות האוניברסיטה ולהישגי הסטודנטים.

מבנה הלימודים

שנה א'

חובה 1	שיטות מחקר (שנתי)	4	נק"ז
חובה 2	תיאוריות, מודלים וגישות במדעי התקשורת (שנתי)	4	נק"ז
2 סמינרים		8	נק"ז
1 סדנא	סדנא לכתיבת תזה (שנתי)	2	נק"ז

		18	נק"ז

שנה ב'

חובה 1	טכנולוגיות תקשורת א': היבט מוסדי	2	נק"ז
חובה 2	טכנולוגיות תקשורת ב': היבט תרבותי	2	נק"ז
2 סמינרים		8	נק"ז
פרקטיקום	מחקרי	2	נק"ז
עבודת גמר		8	נק"ז

		22	נק"ז

40 נק"ז

סה"כ:

לימודים לתואר שני בהוראת המדעים והטכנולוגיה

(סימן מחשב 2-199)

הוראת המדעים והטכנולוגיה היא דיסציפלינה החוקרת תהליכי למידה והוראה של המדע והטכנולוגיה. במסגרת הלימודים מושם הדגש על שילוב בין תיאוריה למעשה, ובין המחקר ויישומו בשדה.

מטרת התכנית להוראת המדעים והטכנולוגיה היא להקנות ללומדים בה הסתכלות כוללת ומעמיקה על תהליכי ההוראה והלמידה בכיתה, ולתת לו כלים לפתח תהליכים אלו במערכת החינוך. התכנית מעניקה ההזדמנות להתפתח כמורה-חוקר, בין היתר, גם על-סמך התובנות העולות ממחקריו. התוכנית משלבת לימודים מתקדמים בתחומים כגון: מחקר חינוכי, תיאורית למידה והוראה במתמטיקה מדעי הטבע והטכנולוגיה, ההיסטוריה והפילוסופיה של המדעים, והעמקת הידע תיאורטי בדיסציפלינה שבה מתמחה הסטודנט.

חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).

דרישות סף לקבלה

- בעלי תואר "בוגר במדעים" (B.Sc.) במדעי הטבע או הנדסה, בציון 75 לפחות.
- בעלי תואר "בוגר בטכנולוגיה" B.Tech בתחומי ההנדסה השונים, בציון 80 לפחות.
- בעלי תואר "בוגר בהוראה" B.Ed, שהתמחותם הוראת מתמטיקה, מדעים או טכנולוגיה, בציון 85 לפחות.
- חובת אנגלית – בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה (ראה פרק תואר שני – חובת אנגלית).
- המועמדים חייבים להיות בעלי תעודת הוראה אקדמית ו/או ניסיון של שנתיים לפחות בהוראה.
- מקרים חריגים ידונו ע"י ועדת הקבלה המחלקתית והפקולטית.

משך הלימודים בתואר שני הינו שנתיים

תוכנית הלימודים – הלימודים לתואר שני בהוראת המדעים והטכנולוגיה מתנהלים בשני נתיבי לימוד:

נתיב מחקרי (40 נק"ז)

על הסטודנטים ללמוד קורסים בהיקף של 33 נק"ז, לכתוב עבודת גמר בהיקף של 6 נק"ז, ולהשתתף בסמינר תזה בהיקף 1 נק"ז. הקבלה לנתיב המחקרי מותנית באישור ועדת המוסמכים המחלקתית. הצעת מחקר תוגש עד תום השנה הראשונה ללימודים ובאישור חריג לא יאוחר מתום הסמסטר השלישי ללימודים. עבודת הגמר תוגש עד תום השנה השלישית ללימודים. בנוסף, על הסטודנט להיבחן בבחינת גמר בעל פה. הבחינה תתקיים בתום תהליך שיפוט העבודה. ציון עובר בבחינת הגמר הינו 75. מסיימי הנתיב המחקרי בעלי הישגים לימודיים גבוהים יכולים להמשיך ללימודי תואר שלישי.

הנתיב הכללי (40 נק"ז)

על הסטודנטים ללמוד קורסים בהיקף של 39 נק"ז. בנוסף, עליהם להכין מחקר זוטא במסגרת הקורס "סקירה ספרותית" בנושא נבחר בהיקף של 1 נק"ז. נושא העבודה המסכמת יבחר ע"י הסטודנטים בתיאום עם המנחה. על הסטודנטים להיבחן בבחינת גמר בעל-פה, בתום השנה השנייה ללימודים ולא יאוחר מה-31.12 באותה שנה. ציון עובר בבחינת הגמר הינו 75. בוגרי הנתיב הכללי יוכלו להמשיך ללימודים מתקדמים רק לאחר השלמת קורסים נוספים וכתיבת עבודת גמר.

מבנה הלימודים :

מכלול הקורסים של התכנית מורכב מארבעה תחומים :

- א. קורסי הליבה של הוראת המדעים, לנתיב הכללי והמחקרי (כ-21 נק"ז חובה).
- ב. קורסים במקצוע ההוראה, לנתיב הכללי והמחקרי (לפחות 6 נק"ז).
- ג. חובת בחירה מתוך קורסי המחלקה – להשלמת מכסת הנקודות לפי נתיב הלימודים.
- ד. קורסים להשלמה בחינוך או במקצוע מדעי משלים – לפי הנדרש.
- ה. סמינר תיזה – חובה לנתיב המחקרי (1 נק"ז).
- ו. סקירה ספרותית בנושא נבחר – חובה לנתיב הכללי (1 נק"ז).

הרכב הציון הסופי לתואר :

נתיב מחקרי -	קורסים	50%
	עבודת גמר	35%
	בחינת גמר	15%
נתיב כללי-	קורסים	75%
	בחינת גמר	25%

לימודים לתואר שני בתכנית לניהול וישוב סכסוכים

(סימן מחשב 2-198)

התוכנית נועדה להכשיר אנשי מקצוע וחוקרים ברמה גבוהה לחקר סכסוכים ומציאת דרכים לפתרונם. התוכנית מציגה בפני הסטודנטים את תחום חקר הסכסוכים והדרכים לניהולם ולמצומם, מתוך מודעות לעובדה שסכסוכים עלולים להתפתח לשלבים הרסניים. התוכנית בנויה על גישה רבת תחומית ועל למידה רחבת היקף, העוסקת בהיבטים שונים של הסכסוך. בכלל זה התוכנית תעסוק בהיבטים חברתיים, פסיכולוגיים, ניהוליים, כלכליים, חינוכיים, פוליטיים, היסטוריים ואקולוגיים. תוכנית הלימודים שמה דגש על הניתוח הביקורתי של מבנים חברתיים ותהליכי שינוי אשר בתוכם ובמהלכם מתפתחים סכסוכים. התוכנית משלבת את הצורך בפיתוח תיאורטי ובמחקר מעמיק, יחד עם הקניית מיומנויות לצורך השתתפות פעילה בפרויקטים למניעת אלימות בקהילה ובתהליכי גישור, פישור ומשא ומתן.

מכיוון שלגורמי סכסוכים וניהולם יש פנים רבות ומורכבות, הרי שעל הסטודנטים להגדיר תחום מחקר או נושא מרכזי שאותו הם בוחרים לבחון לעומק, ובנוסף, להשתתף בהתנסות מעשית מבוקרת המלווה בהדרכה אקדמית.

תנאי קבלה לתכנית הלימודים

התנאים להרשמת הסטודנטים ללימודי המוסמך נקבעים על ידי ועדות הקבלה של המחלקה והפקולטה. סטודנטים שסיימו תואר ראשון (ב.א.) בממוצע 85 ולמעלה רשאים להגיש מועמדות לתוכנית "ניהול וישוב סכסוכים". מכיוון שתוכנית זו מגשרת בין תחומי לימוד שונים- ואינה מהווה המשך ישיר של תוכנית ב.א. באוניברסיטאות בארץ (בארץ לא קיים תואר ראשון בלימודי סכסוכים) – הסטודנטים המעוניינים בתוכנית זאת יבואו מדיסציפלינות שונות: אנתרופולוגיה, גיאוגרפיה, ניהול, סוציולוגיה, פוליטיקה וממשל ופסיכולוגיה. התוכנית המוצעת מציעה אשכולות ותחומי התמחות שונים. לכן, סטודנט שיבחר קורס מתקדם, שאינו המשך ישיר של תחום הלמידה שלו בתואר הראשון, יידרש, במקרים מסוימים, להשלים את הידע הבסיסי הדרוש לקורס זה. לדוגמא, סטודנט שבדיו תואר ראשון בסוציולוגיה, הרוצה להתמחות באשכול "היבטים כלכליים, הארגוניים והאסטרטגיים של סכסוכים ומו"מ", יידרש להוכיח (דרך הצגת גיליון ציונים אוניברסיטאיים) שיש לו ידע בסיסי בכלכלה, או יצטרך ללמוד קורס בסיסי בכלכלה לפני שיוכל להשתלב באשכול זה. לצורך זה, על כל סטודנט לעבור ייעוץ פרטני עם מורי התוכנית כדי להבהיר מה דרישות הקדם המינימאליות שיאפשרו לו להשתלב בתוכנית לפי בחירתו.

מיון המועמדים

מיון המועמדים יעשה על בסיס של פרופיל ההישגים האקדמיים בתואר הראשון, קורות חיים וראיונות.

חובת אנגלית- בהתאם לתקנון הפקולטה למדעי הרוח והחברה.

חובות הסטודנטים

- א. משך הלימודים- על הסטודנטים להשלים את חובות השמיעה תוך שנתיים בתחילת לימודיהם.
סטודנטים הלומדים בנתיב המחקרי יגישו את עבודת הגמר לשיפוט לא יאוחר מתום השנה השלישית ללימודיהם.
- ב. נקודות הלימוד- כל הסטודנטים חייבים במכסת נקודות זכות שהיקפן מפורט בפרק העוסק במבנה הלימודים.
- ג. בחינות- סטודנטים לתואר שני רשאים להבחן במועד אחד בלבד (אין מועדי ב'). בקשה למועדים מיוחדים (לסטודנטים שלא נבחנו כלל) יש להגיש בכתב לועדה המחלקתית (ראה תקנון הבחינות בשנתון הפקולטה).
ציונים וקורסים-
1. ציון עובר בקורסים הינו 65 לפחות.
 2. סטודנטים שנכשלו בקורס ומבקשים לחזור עליו יכולים לעשות זאת רק אם מדובר בקורס חובה, ורק תוך שנה לאחר השתתפות הראשונה בקורס הנדון.
 3. סטודנטים לא יהיו זכאים למועד מיוחד בקורס עליו הם חוזרים.
 4. קורסים שנתיים- סטודנטים חייבים ללמוד את שני חלקי הקורס באותה שנה אקדמית.

תכנית הלימודים

הלימודים בתכנית לניהול וישוב סכסוכים מתנהלים בשני נתיבי לימוד : מחקרי וכללי.

נתיב מחקרי (40 נק"ז)

4 קורסי חובה (16 נק"ז)

- ניהול וישוב סכסוכים : תיאוריות ופרספקטיבות 4 נק"ז
קונפליקט ופיוס בין קבוצות 4 נק"ז
מניעת אלימות : מודלים בינתחומיים ובינתרבותיים 4 נק"ז
חינוך לשלום : תיאוריה ופרקטיקה 4 נק"ז

2 קורסים בשיטות מחקר למתקדמים (4-6 נק"ז) (בהתייעצות עם יועצ/ת התכנית)

- שיטות מחקר כמותיות
הערכת פרויקטים
שיטות מחקר איכותניות

סדנא אחת או שתיים (2-8 נק"ז)

- סדנת זהויות- "תיאטרון הרחובות הפנימיים" 4 נק"ז
כלים יצירתיים בפתרון קונפליקטים 4 נק"ז
תהליכים אישיים וקבוצתיים במפגש בינקבוצתי : סדנת מפגש של יהודים וערבים 4 נק"ז
פתרון סכסוכים בתכנון עיר ואזור 4 נק"ז

סיפורי חיים בשירות בניית השלום	4 נק"ז
סכסוכים בספרות העברית	4 נק"ז
סדנת דינמיקה באמנות – "לדוג מטאפורות בים החיים"	4 נק"ז
הכרות עם כפרים בדואים לא מוכרים	4 נק"ז

פרקטיקום (4 נק"ז)

העבודה המעשית תיעשה בשנת הלימודים השנייה בהיקף של יום בשבוע. העבודה תיעשה במסגרת של ארגונים ממשלתיים, מלכ"רים, ארגונים קהילתיים וכו', תוך הדרכה צמודה.

קורסי בחירה (2-10 נק"ז)

לפי התייעצות יועצ/ת התכנית בהתאם לתוכנית שתפורסם בתחילת שנת הלימודים.

עבודת גמר (8 נק"ז)

מטרת העבודה היא להוכיח כי הסטודנטים הגיעו לרמה מתאימה במתום מדעי מסוים, כי הם בקיאים בספרות ובשיטות המחקר הנהוגות בו וכי הם מסוגלים לחקור בעיה מסוימת לחקור בעיה מסוימת, לנתח ממצאים בצורה עצמאית ולכתוב חיבור מדעי שיש בו אופי מקורי בצורה וסגנון נאותים.

על הסטודנט ליצור קשר עם מנחה לעבודת הגמר במהלך השנה הראשונה ללימודיהם. הצעת עבודת הגמר תוגש לאישור הועדה המחלקתית עד תום השנה הראשונה ללימודים ולא יאוחר מתום הסמסטר השלישי ללימודים. עמידה בחובה זו מהוו תנאי להמשך לימודים. המנחה לעבודה יאושר על ידי ראש התוכנית.

נתיב כללי (40 נק"ז)

4 קורסי חובה (16 נק"ז)

ניהול וישוב סכסוכים : תיאוריות ופרספקטיבות	4 נק"ז
קונפליקט ופיוס בין קבוצות	4 נק"ז
מניעת אלימות : מודלים בינתחומיים ובינתרבותיים	4 נק"ז
חינוך לשלום : תיאוריה ופרקטיקה	4 נק"ז

2 קורסים בשיטות מחקר למתקדמים (4-6 נק"ז) (בהתייעצות עם יועצ/ת התכנית)

שיטות מחקר כמותיות

הערכת פרויקטים

שיטות מחקר איכותניות

סדנא אחת או שתיים (2-8 נק"ז)

4 נק"ז	סדנת זהויות- "תיאטרון הרחובות הפנימיים"
4 נק"ז	כלים יצירתיים בפתרון קונפליקטים
4 נק"ז	תהליכים אישיים וקבוצתיים במפגש בינקבוצתי : סדנת מפגש של יהודים וערבים
4 נק"ז	פתרון סכסוכים בתכנון עיר ואזור
4 נק"ז	סיפורי חיים בשירות בניית השלום
4 נק"ז	סכסוכים בספרות העברית
4 נק"ז	סדנת דינמיקה באמנות – "לדוג מטאפורות בים החיים"
4 נק"ז	הכרות עם כפרים בדואים לא מוכרים

פרקטיקום (4 נק"ז)

העבודה המעשית תיעשה בשנת הלימודים השנייה בהיקף של יום בשבוע. העבודה תיעשה במסגרת של ארגונים ממשלתיים, מלכ"רים, ארגונים קהילתיים וכו', תוך הדרכה צמודה.

קורסי בחירה (2-10 נק"ז)**בחינת גמר**

הסטודנטים יבחנו בבחינת גמר עם סיום חובות השמיעה לתואר. ציון עובר בבחינה הוא 75.

הרכב הציון הסופי לתואר**נתיב מחקרי**

קורסים 50%

עבודת גמר 50%

נתיב כללי

קורסים 85%

בחינת גמר 15%

לימודים כלליים
(סימן מחשב 151)

הלימודים הכלליים כוללים :

1. אנגלית כשפה זרה ברמת מתקדמים 2 *
2. הכרת הספריה
3. לימודי בחירה כלליים
4. לימודי בחירה מתוך המחלקות השונות

* על סטודנט שקיבל פטור מאנגלית במבחן הפסיכומטרי לדאוג לעדכון הפטור במחלקה לאנגלית כשפה זרה.

תלמיד אשר קיבל פטור על סמך לימודים קודמים אינו רשאי ללמוד קורסים מקבילים נוספים. אם יתברר כי התלמיד בחר ללמוד לימודים כלליים או קורסים נוספים במחלקות היכולים להוות תחליף לפטור אותו קיבל נראה בכך הודעה כי ויתר על הזכאות לפטור והקורסים אותם למד כאן ישתקלו לו לתואר.

הכרת הספריה

תרגיל וירטואלי באינטרנט להכרת הספריה. התרגיל נועד עבור סטודנטים חדשים וסטודנטים בעלי רקע אקדמי ממוסדות אחרים. (כולל המכללות האקדמיות בחסות אוניברסיטת בן גוריון בנגב). הקורס אינו מקנה נקודות זכות ומדווח בציון "עובר" או "לא השתתף". השתתפות בתרגיל הוירטואלי הוא חובה. לא ניתן לקבל פטור מתרגיל זה.

כדי לעבור את התרגיל יש להכנס לאתר הבית של הספריה בכתובת:

www.bgu.ac.il/aranne

לימודי בחירה

כל תלמיד חייב בלימודי בחירה מחוץ לתחומי התמחותו, בהיקף של 10 נק"ז. (תלמידי המסלול ללימודים רב-תחומיים חייבים ב- 8 נק"ז בתוכנית דו-מחלקתית וב-6 נק"ז בתוכנית החד-מחלקתית).

התלמיד יבחר את לימודי הבחירה מתוך הרשימה המתפרסמת בנפרד. הלימודים שברשימה פתוחים לתלמידים מכל הפקולטות והמחלקות. אולם מספר המקומות מוגבל ויש להרשם במועדי הרישום כפי שנקבעו לכל תלמיד.

תלמיד המעוניין לבחור בקורס מחלקתי שאינו נכלל ברשימת הלימודים הכלליים חייב לקבל את אישור היועץ המחלקתי שלו ואישור יועץ המחלקה - המציעה את הקורס, ובתנאי שהקורס אינו נכלל בתחומי התמחותו דהיינו אינו מופיע כקורס חובה או בחירה במסגרת לימודיו. כמו כן עליו לדאוג כי המחלקה תפתח עבורו מקום במחשב, בתקופת הרישום לקורסים.

תלמיד הבוחר בקורס הניתן על ידי הפקולטה למדעי הרוח והחברה חייב למלא את כל דרישת הקורס. לרבות נוכחות, עבודות, תרגילים ובחינות.

שיעורים רבים הם שנתיים ומחולקים לשני חלקים, כאשר לכל חלק מספר מחשב שונה. חלק א' ניתן בסמסטר א' וחלק ב' ניתן בסמסטר ב'.

תלמיד חייב להשתתף בשני חלקי הקורס באותה שנת לימודים אקדמית.

לא יינתן אישור או ציון על חלק של קורס. הציון בקורס שנתי מדווח בסוף השנה לשני הסמסטרים ביחד ולאחר שמילא הסטודנט את כל חובותיו ומטלותיו בקורס בשני הסמסטרים. רשימות קורסי הבחירה של הלימודים כלליים מתפרסמות על לוח המודעות של מזכירות הפקולטה למדעי הרוח והחברה ובאתר האינטרנט.

פרטים על מועדי השיעורים הניתנים על ידי המחלקות מופיעים ברשימות השיעורים של אותן המחלקות. *

נוכחות חובה בכל הלימודים הכלליים.

קורסי הספורט אינם מקנים נק"ז.

* יתכנו שינויים - יפורסמו על לוחות המודעות בפקולטה.

חטיבות הלימודים

חטיבות הלימודים מיועדות לתלמידים הלומדים בתכנית מחלקה ראשית ולתלמידים הלומדים במסלול ללימודים רב-תחומיים. (ראה בפרק הדן בלימודי המחלקה). כל תלמיד הלומד בתוכנית זו חייב ב-2 חטיבות בנות 14 נק"ז כל אחת. או בחטיבה מורחבת בת 28 נק"ז.

הקורסים שמהם מורכבות החטיבות במחלקות השונות, רוכזו כאן על מנת לאפשר לסטודנט התמחות נוספת והעמקת ידיעותיו בתחומים שונים.

היעוץ בלימודי חטיבות נעשה על-ידי היועצים של החטיבות.

תלמיד הבוחר בחטיבה חייב לעמוד בכל החובות והדרישות של כל השעורים בחטיבה, לרבות עבודות ובחינות.

חטיבות הלימודים המורחבות (28 נק"ז) ייכללו בתעודת הבוגר. ציוני החטיבות ישוקללו בציון הסופי לתואר בוגר. במעבר משנה לשנה צריך הסטודנט להגיע לממוצע של לפחות 65.

תלמידי מחלקה ראשית/חטיבות חייבים בכתיבת עבודת סמינר בהתאם לדרישות החטיבה כפי שמופיעות בשנתון.

תלמיד הבוחר באחד מקורסי החטיבה (שאינם מוצעים כסמינר) כסמינר חייב לפנות אל מורה הקורס בבקשה לכתוב עבודה סמינרית בקורס זה. ולהעביר אישור בכתב למזכירות הפקולטה.

על התלמיד מוטלת החובה לביצועה של הנחיה זו.

חטיבה לשפה ותרבות ערבית

(סימן מחשב 137)

מטרת הלימודים

החטיבה לשפה ותרבות ערבית תשאף להעניק ידע רחב על השפה הערבית כתוצר של מערכים חברתיים ותרבותיים משתנים לאורך ההיסטוריה, מהתקופה הקדם אסלאמית ועד ימינו. דגש מיוחד יושם על הזיקות שבין השפה והתרבות, ואלה ישמשו אספקלריה נוספת ללימוד חברות דוברות ערבית. חטיבה זו מהווה מוקד משיכה לסטודנטים ממחלקות שונות, בעיקר מהפקולטה למדעי הרוח והחברה. **סטודנטים בחטיבה ידרשו לעמוד בדרישות הקבלה לחטיבה ולהוכיח ידיעותיהם (שליטה) בשפה הערבית.**

מבנה הלימודים – 28 נק"ז**שנה א' – מבואות – חובה**

- מבוא לספרות אסלאמית - 2 נק"ז
- מבוא לספרות ערבית קלאסית - 2 נק"ז
- מבוא לתרבות ערבית מודרנית - 2 נק"ז
- מבוא לספרות ערבית מודרנית - 2 נק"ז

שנה א', ב', ג' – שיעורי בחירה

- 3 קורס בחירה - 12 נק"ז

שנה ב' – פרו"ס - 4 נק"ז

שנה ג' – סמינר - 4 נק"ז

ציוני מעבר בחטיבות

ציוני המעבר במבואות – 65, ביתר הקורסים בחטיבה ציון המעבר – 60.

יועץ החטיבה: ד"ר יאיר חורי.

חטיבה לצבא ובטחון**(סימן מחשב 150)**

מטרת החטיבה להקנות ידע על המרכיבים השונים של תורת הביטחון של מדינת ישראל, לבחון את מדיניות הביטחון והשלכותיה על מדינת ישראל והחברה הישראלית, תוך דיון רחב בהיבטים פוליטיים, צבאיים, חברתיים ותרבותיים. תוכנית הלימודים נכללים נושאים מרכזים בצבא והחברה האזרחית ובהשפעות ההדדיות בין הצבא לחברה.

מבנה החטיבה

התכנית היא מסגרת לימודים במתכונת חטיבה מורחבת - 28 נק"ז.

הלימודים בחטיבה יתפרסו על שלוש שנים. בשנה הראשונה יידרשו הסטודנטים ללמוד שני קורסי מבוא: האחד בתולדות מדינת ישראל והשני בתורת הביטחון של מדינת ישראל. הסטודנטים ילמדו ארבעה קורסים מתקדמים. בשנה השלישית יהיה על הסטודנטים להשתתף בקורס סמינריני ולכתוב עבודה סמינריונית.

מבנה הלימודים**שנה א'**

מבוא	מדינת ישראל – מבוא היסטורי	4 נק"ז
מבוא	צבא וחברה בישראל	4 נק"ז

סה"כ		8 נק"ז

שנה ב'

קורסי בחירה	4 קורסי בחירה מתקדמים ע"פ בחירת הסטודנט	16 נק"ז

סה"כ		16 נק"ז

שנה ג'

סמינר		4 נק"ז

סה"כ		4 נק"ז

סה"כ לתכנית		28 נק"ז

חטיבה ללימודים אורבניים**(סימן מחשב 154)****מטרת החטיבה**

החטיבה האורבנית מאפשרת לתלמיד המעוניין בכך ללמוד את הנושא האורבני כיחידה רב-תחומית, כולל היבטים גיאוגרפיים, כלכליים וחברתיים. מטרת החטיבה היא להקנות מושגי יסוד בלימודים אורבניים גם מתחומים שאינם מהווים חלק של המחלקה הראשית של התלמיד. לחטיבה האורבנית יתקבלו תלמידים משנת הלימודים השנייה ואילך.

מבנה החטיבה

לתלמידי החטיבה שתי אפשרויות להרכבת תוכנית הלימודים בחטיבה :

1. תכנית רגילה בת 14 נק"ז :

בתכנית הרגילה, התלמיד חייב להשתתף בשניים מתוך ארבעת קורסי החובה שיצוינו להלן. התלמיד חייב ללמוד לפחות 8 נק"ז מקורסים הניתנים במחלקות שאינן נמנות עם המחלקה הראשית של התלמיד. דרישה זאת כוללת לפחות אחד משני קורסי החובה.

2. תכנית מורחבת בת 28 נק"ז : בתכנית המורחבת, התלמיד חייב להשתתף בשלושה מקורסי החובה, שניים מהם ממחלקות שאינן נמנות עם המחלקה הראשית של התלמיד. בסך הכל, על התלמיד לקחת לפחות 14 נק"ז ממחלקות אחרות.**קורסי החובה הינם :**

- א. מבוא לגיאוגרפיה עירונית.
- ב. יסודות הסוציולוגיה.
- ג. מבוא לכלכלה (ללא כלכלנים).
- ד. מבוא לגיאוגרפיה כלכלית.

כל הקורסים שאינם מוגדרים כקורסי מבוא פתוחים לכל היותר לחמישה (5) מתלמידי החטיבה האורבנית. כדי להירשם בחטיבה בכלל, ולהשתתף בקורס מסויים כתלמידי החטיבה, תלמידים חייבים למלא טופס הרשמה אצל יועץ החטיבה, פרופ' אבינועם מאיר בחדר 236 בניין מדעי רוח וחברה. סטודנט שאינו ממלא טופס הרשמה או שאינו מקבל חתימת היועץ להשתתף בקורס מסויים לא יחשב כתלמיד החטיבה.

סטודנט ששמע את המבואות או כל קורס אחר במסגרת לימודיו במחלקת האם או כל מסגרת אחרת, יהיה חייב בקורסים אחרים ע"פ הנחיות היועץ. עדיפות להשתתפות בקורס מסויים תינתן לתלמידים המבקשים לקחת קורס בתחום שאינו חלק מהמחלקה הראשית שלהם. תלמידים מאותה מחלקה יוכלו להשתתף בקורס על תקן החטיבה רק במקרה שישארו מקומות לקראת סוף תקופת השינויים.

יועץ החטיבה : פרופ' אבינועם מאיר בחדר 236, בנין מדעי הרוח והחברה

מערכת שעות של תכנית הלימודים מופצת לקראת מועדי הרישום על ידי החטיבה האורבנית ונמצאת במחלקה לגיאוגרפיה או במסלול ללימודים כלליים במדעי הרוח והחברה (B.A כללי).

חטיבות לאמנויות

(סימן מחשב 134)

חטיבה בתולדות האמנות - 28 נק"ז**שנה א'**

מבוא כללי לתולדות האמנות	(שנתי)	4	נק"ז
אמנות ימי הביניים	(שנתי)	4	נק"ז
אמנות המאות 15-18	(שנתי)	4	נק"ז
אמנות מודרנית	(שנתי)	4	נק"ז

סה"כ		12	נק"ז

שנה ב'

קורסי בחירה		6	נק"ז
1 פרוסמינר (בתחום ההתמחות)		2	נק"ז

סה"כ		8	נק"ז

שנה ג'

קורסי בחירה		4	נק"ז
1 סמינר (בתחום ההתמחות)	(שנתי)	4	נק"ז

		8	נק"ז

* תנאי קדם לסמינר הוא פרוסמינר בתחום ההתמחות.

חטיבה באמנות יצירה - 28 נק"ז (סימן מחשב 155)**שנה א'**

חובה : ציור / רישום	(שנתי)	6	נק"ז
קורס עיוני בתולדות האמנות	(שנתי)	4	נק"ז
(ממבחר קורסי שנה א')			

סה"כ		10	נק"ז

שנה ב'

2 סדנאות למתקדמים	(שנתי)	12	נק"ז

סה"כ		12	נק"ז

שנה ג'

חובה : סדנת פרויקט	(שנתי)	6	נק"ז

		6	נק"ז

תוכנית באמנויות ומוסיקה - 14 נק"ז (סימן מחשב 184)

מסגרת זו מאפשרת לתלמיד לצרף באופן חופשי קורסים מתולדות האמנות, מוסיקה, ואמנויות אחרות, כגון תיאטרון או קולנוע (אם קורסים מעין אלה מוצעים בשנה כלשהי). מסגרת הקורסים בתולדות האמנות, התלמיד חופשי לבחור בשעורי המבוא הכללי וסקירת תולדות האמנות, וכן בקורסים של שנה ב', וזאת בתנאי שהוא מקבל את אישורם של יועצי החטיבה.

לא ניתן לכתוב עבודת סמינר במסגרת חטיבה זו.

חטיבה ללימודי המזרח התיכון

(סימן מחשב 156)

מטרת החטיבה

החטיבה מאפשרת לסטודנטים שברצונם להעשיר את ידיעתם על ארצות המזרח התיכון ללמוד נושאים מתחומי הדת, ההיסטוריה, הגיאוגרפיה, הסוציולוגיה והתרבות של האזור- בתקופה שלמן צמיחת האיסלאם ועד ימנו.

א. חטיבה רגילה בלימודי המזרח התיכון – 14 נק"ז

מבוא למזרח התיכון ממחמד ועד עליית האימפריה העות'מאנית	4	נק"ז
מבוא למזרח התיכון המודרני	4	נק"ז
1.5 שיעורי בחירה	6	נק"ז
סה"כ	14	נק"ז

ב. חטיבה מורחבת בלימודי המזרח התיכון – 28 נק"ז**שנה א'**

מבוא למזה"ת ממחמד עד עליית האימפריה העות'מאנית	4	נק"ז
מבוא למזרח תיכון המודרני	4	נק"ז
מבוא לדת האיסלאם	4	נק"ז

שנה א', ב' או ג'

שיעור בחירה	4	נק"ז
שיעור בחירה	4	נק"ז
שיעור בחירה	4	נק"ז

שנה ג'

סמינר	4	נק"ז
-------	---	------

ראה מערכת שעות של המחלקה ללימודי המזרח התיכון

חטיבה ללימודי העולם הקלאסי**(סימן מחשב 157)**

מטרת החטיבה להקנות לתלמידים ידע במגוון רחב של נושאים הקשורים בתרבות הקלאסית.

בחטיבה שלושה נושאי לימוד :

- א. ארץ ישראל בתקופה הקלאסית
- ב. היסטוריה וארכיאולוגיה של העולם הקלאסי
- ג. היהדות והעולם הקלאסי

החטיבה מיועדת לתלמידי התכנית מחלקה ראשית בכל מחלקות הפקולטה למדעי הרוח והחברה ומומלצת במיוחד לתלמידי המחלקות : היסטוריה כללית, תולדות עם ישראל, ארכיאולוגיה וספרויות זרות.

תכנית הלימודים :

חטיבה מצומצמת 14 נק"ז

נושא א' : ארץ ישראל בתקופה הקלאסית

שנה א'

קוי יסוד בהיסטוריה של עם ישראל, בימי בית שני ותקופת המשנה והתלמוד	8 נק"ז
שיעור בארכיאולוגיה קלאסית של ארץ ישראל	2 נק"ז

שנים ב'-ג'

סמינר בהיסטוריה של ימי הבית השני ותקופת המשנה והתלמוד	4 נק"ז
או	
סמינר בארכיאולוגיה קלאסית של ארץ ישראל	4 נק"ז

סה"כ 14 נק"ז

נושא ב' : היסטוריה, ארכיאולוגיה ופילוסופיה של העולם הקלאסי

שנה א'

קווי יסוד להיסטוריה של העת העתיקה	4 נק"ז
ו/או מבוא כללי לארכיאולוגיה של העולם הקלאסי	6 נק"ז
ו/או מבוא לפילוסופיה עתיקה	

שנים ב'-ג'

פרו"ס בהיסטוריה של העת העתיקה	4 נק"ז
או	
סמינר בהיסטוריה של העת העתיקה	4 נק"ז
או	
סמינר בארכיאולוגיה קלאסית	4 נק"ז
או	

סה"כ 14 נק"ז

סמינר בפילוסופיה עתיקה

נושא ג': היהדות והעולם הקלאסי**שנה א'**

- 4 נק"ז קווי יסוד להיסטוריה של העת העתיקה
- 4 נק"ז קריאת מקורות בהיסטוריה של עם ישראל בימי הבית השני ותקופת המשנה והתלמוד

שנים ב'-ג'

- 4 נק"ז שעור בהיסטוריה של העת העתיקה
- 4 נק"ז סמינר בהיסטוריה של עם ישראל בימי בית שני ותקופת המשנה והתלמוד
-
- 14 נק"ז סה"כ

החטיבה ממליצה לתלמידיה ללמוד קורס בשפה יוונית ו/או בשפה הרומית בהיקף של 8 נקודות זכות לפחות.

יועצת החטיבה: ד"ר יוליה אוסטינובה

חטיבה ללימודים אוסטר-גרמניים**(סימן מחשב: 163)**

מטרת החטיבה להקנות לתלמידים ידע במגוון רחב של נושאים הקשורים בתרבות ובהיסטוריה של גרמניה, אוסטריה ובאזורים דוברי הגרמנית במרכז אירופה, בזיקה ל- 2000 שנות ניסיון תרבותי יהודי גרמני. החטיבה מיועדת לתלמידי התואר הראשון בכל המחלקות של הפקולטה למדעי הרוח והחברה. הקורסים יכללו לימודי היסטוריה, ספרות, מוסיקה, פילוסופיה, אומנות וקולנוע. כמו כן תהיה אפשרות לבחור בקורסים מתחום הסוציולוגיה, מדעי המדינה, מדעי ההתנהגות, פסיכולוגיה וחינוך. החטיבה תציע קורסים ללימוד השפה הגרמנית למתחילים ולמתקדמים:

דרישות החטיבה

14 נקודות זכות

שנה א'

שיעור מבוא
גרמנית כשפה זרה (חובה קורס מתחילים * מתקדמים) 2 נק"ז
4 נק"ז

שנה ב'

קורס מתקדם 4 נק"ז

שנה ג'

סמינר 4 נק"ז

* קורס בשפה הגרמנית ניתן ללמוד מקסימום 8 נק"ז.
חלק אחד של הקורס יירשם בלימודים כלליים. (4 נק"ז)

חטיבה ללימודי מגדר
(סימן מחשב 165)

חקר המגדר או - מערכת היחסים בין המינים בחברה - הינו תחום מחקר המתפרש על פני תחומי ידע שונים ועושה שימוש במתודולוגיות מגוונות על מנת לבחון את הגילויים השונים של מגדר בחברה ובתרבות האנושית.

במסגרת הקורסים השונים הנלמדים בחטיבה יתוודעו הסטודנטים/יות לדרכים בהן ניתן לבחון את תחומי הידע השונים מפרספקטיבה של מגדר באמצעות קריאה מחודשת של טקסטים פילוסופיים, מחקרים הסטוריים, יצירות מרכזיות בתחום הדת, ספרות, אמנות, פוליטיקה, כלכלה וכד'. קורסים אחרים יעמדו על האופנים בהם נוצרות "גבריות" ו"נשיות" כקטגוריות חברתיות בעלות משמעויות ומאפיינים תרבותיים המשתנים בהתאם לזמן ולמקום. יידונו הנחות היסוד על פיהן נגזרת חלוקת התפקידים, הכוח והמשאבים בחברה בין גברים לנשים בתקופות ובחברות שונות. וינותחו מגוון הדרכים בהן נקטו קבוצות שונות של נשים, לאורך ההיסטוריה, להתמודדות עם תנאי חייהן ולעיצובם מחדש.

חטיבה מצומצמת – 14 נק"ז

1. שנה א'		
חובה 1	(סמסטריאלי)	4 נק"ז
בחירה 1	(סמסטריאלי או שנתי)	2-4 נק"ז
	סה"כ	6-8 נק"ז
שנה ב' וג'		
2 קורסי בחירה		6-8 נק"ז
	סה"כ	14 נק"ז

חטיבה מורחבת – 28 נק"ז

2. הלימודים יתפרשו על פני שלוש שנים.

שנה א'		
חובה 1	(סמסטר א')	4 נק"ז
חובה 2	(סמסטר ב')	4 נק"ז
	סה"כ	8 נק"ז
שנה ב'		
חובה 1	(סמסטריאלי או שנתי)	4 נק"ז
בחירה 1	(סמסטריאלי או שנתי)	4 נק"ז
בחירה 2	(סמסטריאלי או שנתי)	4 נק"ז
	סה"כ	12 נק"ז
שנה ג'		
בחירה 1	(סמסטריאלי או שנתי)	4 נק"ז
סמינר 1	(סמסטריאלי או שנתי)	4 נק"ז
	סה"כ	8 נק"ז

כל התלמידים חייבים לכתוב עבודת סמינר במסגרת הסמינר הניתן על ידי החטיבה. לא ניתן להמירה על ידי עבודה שתכתב במסגרת סמינר שניתן במחלקה אחרת.

הערה: תנאי מעבר משנה לשנה ציון ממוצע בכל הקורסים 65.

ראש החטיבה:

ד"ר הנרייט דהאן-כלב המחלקה לב.א. כללי, חדר 361, בניין 72. טל: 6477953

יועצות החטיבה:

ד"ר שרית הלמן, המחלקה למדעי ההתנהגות, חדר 336, בניין 72. טל: 6472054

מערכת שעות של תוכנית הלימודים מופצת לקראת מועדי הרישום על ידי יועצות החטיבה ובמסלול ללימודים רב-תחומיים.

חטיבה באגדה והלכה**סימן מחשב 168**

החטיבה מוצעת מתוך הכרה במרכזיותן של האגדה וההלכה בעיצוב התרבות היהודית לדורותיה. בחטיבה מגוון קורסים בנושאים הבאים :

- ספרות בתר-מקראית לזרמיה השונים (הספרים החיצוניים, כתבי כת מדבר יהודה ועוד).
- ספרות התלמוד והמדרש (משנה, תלמוד, מדרשי אגדה, מדרשי הלכה ועוד).
- ספרות הלכתית שלאחר התלמוד (ספרות פסקים, שאלות ותשובות ועוד).

נושאים אלה נלמדים בשילוב של כלי מדע שונים (ספרותיים, לשוניים, הגותיים, היסטוריים ועוד) וניתנים ע"י מרצים מהמחלקות הבאות : מחשבת ישראל, ספרות עברית, היסטוריה של עם ישראל, לשון עברית, מקרא ומזרח קדום.

מבנה חטיבה רגילה (14 נק"ז)	מבנה חטיבה מורחבת (28 נק"ז)
קורס מבוא* - 4 נק"ז	שני קורסי מבוא*
קורסי בחירה – 10 נק"ז	קורסי בחירה – 16 נק"ז
	סמינר ** - 4 נק"ז

* קורסי מבוא :

- מבוא למחשבת חז"ל וספרותה

- תלמוד

בחטיבה רגילה יבחר הסטודנט אחד מתוך שני הקורסים הנ"ל. סטודנט בחטיבה המורחבת ילמד את שני הקורסים.

** סמינר : בחירת הסמינר בתיאום עם יועץ החטיבה. רישום לסמינר רק לאחר שמיעת קורסי מבוא ורוב קורסי הבחירה.

חטיבה במינהל עסקים**(סימן מחשב 166)**

שם הקורס	נק"ז	קורסים מקבילים
מבוא לכלכלה בסיסי *	3	מבוא לכלכלה ללא כלכלנים, מבוא לכלכלה לניהול.
מבוא להתנהגות ארגונית	3	יסודות התנהגות ארגונית
יסודות השיווק	3	עקרונות השיווק
מערכות מידע***	3	
יסודות ניהול הייצור	3	יסודות הניהול
יסודות החשבונאות**	3	
יסודות המימון**	3	
קורסי בחירה להשלמת 28 נק"ז	6	
סה"כ	28	

דיני עסקים	3	
ניהול משאבי אנוש	3	
פסיכולוגיה לניהול	3	
כלכלה ניהולית	3	
אתיקה לניהול	3	
ניהול פרויקטים	3	
סטטיסטיקה לניהול	3	
חטיבה עסקית	1	

* במקומו ניתן ללמוד את הקורסים: "יסודות הכלכלה מיקרו" (3 נק"ז) ו- "יסודות הכלכלה מאקרו" (3 נק"ז).

** מי שלמד קורס זה במסגרת אחרת ילמד קורס בחירה נוסף בהיקף של 3 נק"ז

*** במקום קורס זה ניתן ללמוד את הקורס "שימושי מיקרו מחשב"

הערות

החטיבה מיועדת רק לתלמידים הלומדים במסלול ללימודים רב-תחומיים (ב.א. כללי לשעבר) בחטיבות למינהל עסקים וכלכלה.

חטיבה ללימודי פולקלור**(סימן מחשב 169)****מטרות החטיבה:**

- א. לערוך היכרות עם חומרי פולקלור מתרבויות שונות בעיקר אלו הפועלות בישראל: פולקלור יהודי, פולקלור ערבי, ופולקלור בדואי.
- ב. להקנות לתלמיד כלי מחקר אנליטיים להתמודד עם חומרי הפולקלור על-פי תיאוריות ואסכולות המקובלות במדע הפולקלוריסטיקה.

החטיבה לפולקלור כוללת 3 מסלולי לימוד:

- א. ספרות עממית ולשון: סיפורי עם, מיתוסים ועלילות גבורה, אגדות קדושים, סיפורים אישיים, מעשיות קסם, בדיחות ואנקדוטות, חידות ופתגמים, שירה וזמר, בלדות, שירי ערש וקינוח. לשונות יהודיות (לדינו, יידיש).
- ב. אמונות, מנהגים וטקסים עממיים: טקסים, פולחן, חגים, ריקודי-עם, משחקים, מנהגים סביב מחזור החיים ומחזור השנה, דמונולוגיה, מגיה, רפואה עממית.
- ג. אמנות עממית, תרבות חומרית, מוסיקה ותיאטרון: תשמישי קדושה, קמיעות, תלבושות, מוזיאונים, מוסיקה, ליתורגיקה, תיאטרון עממי.

שעורי השלמה:

תלמידי כל המחלקות יחויבו בשיעורי השלמה במידה ושיעורי החטיבה חופפים לשיעורים במחלקותיהם.

מבנה הלימודים

חטיבה מורחבת - 28 נק"ז

שנה א'

4 נק"ז	מבוא לתרבות עממית – שנתי
2 נק"ז	שיטות מחקר בעבודת שדה (שעור חובה) חלק א'

6 נק"ז	

שנה ב'

2 נק"ז	שיטות מחקר בעבודת שדה – חלק ב'
4 נק"ז	חקר הפולקלור: קריאה בטקסטים תיאורטיים (חובה לשנה ב') - מרוכז
4 נק"ז	פרוי"ס X 2 - סה"כ 4 נק"ז. הפרוי"ס הוא קורס סמסטריאלי
4 נק"ז	שיעורי בחירה מהמסלולים השונים

14 נק"ז	

שנה ג'

4 נק"ז	סמינר
4 נק"ז	שיעורי בחירה מהמסלולים השונים

18 נק"ז	

סה"כ 28 נק"ז

חטיבה מצומצמת - 14 נק"ז

מבוא לתרבות העממית - שיעור חובה 4 נק"ז
 שיטות מחקר בעבודת שדה (או שיעור מתודולוגי אחר) סמסטר א' בלבד 2 נק"ז
 פרו"ס 2×4 נק"ז. כל פרו"ס הוא סמסטריאלי $2 = 2$ נק"ז 4 נק"ז
 שעורי בחירה מהמסלולים השונים 4 נק"ז
 הערה: ניתן לסיים את הלימודים בשנתיים באישור מרכז החטיבה. 14 נק"ז

מרכזת החטיבה:**פרופ' תמר אלכסנדר talex@bgu.ac.il****המחלקה לספרות עברית 08-6461775****מזכירת המחלקה:****אילנית כהן – 08-6461131****אימייל - ilcoh@bgu.ac.il**

חטיבה למחשבה מדינית חברתית

(סימן מחשב 171)

כחטיבה מורחבת (28 נק"ז)**חובות שנה א'**

2 נק"ז	מבוא לפילוסופיה - מטאפיסיקה
2 נק"ז	מבוא לפילוסופיה – אתיקה ופילוסופיה מדינית
4 נק"ז	תרגיל במבוא לפילוסופיה – קריאה וכתובה (א'-ב')
4 נק"ז	מבוא לפילוסופיה יוונית (א'-ב')
4 נק"ז	(השתתפות בתרגיל אופציונלית ואינה מקנה נק"ז)
4 נק"ז	מבוא למחשבה מדינית

חובות שנה ב'

3 נק"ז	מבוא לפילוסופיה מדינית
3 נק"ז	ו/או מבוא לפילוסופיה של מדעי החברה
3 נק"ז	ו/או מבוא לפילוסופיה של המשפט

חובות שנה ג'

3 נק"ז	סמינר אחד לפי בחירת התלמיד
6 נק"ז	שעורי בחירה

כחטיבה מצומצמת (14 נק"ז)**חובות שנה א'**

4 נק"ז	מבוא לפילוסופיה יוונית (א'-ב')
4 נק"ז	(השתתפות בתרגיל אופציונלית ואינה מקנה נק"ז)
4 נק"ז	מבוא למחשבה מדינית

חובות שנה ב'

2 נק"ז	מבוא לפילוסופיה – אתיקה ופילוסופיה מדינית
2 נק"ז	מבוא לפילוסופיה מדינית
2 נק"ז	(השתתפות בתרגיל אופציונלית ואינה מקנה נק"ז)

חובות שנה ג'

2 נק"ז	שעור בחירה סמסטריאלי
--------	----------------------

יועץ החטיבה – פרופ' חיים מרנץ

תנאי השתתפות מעבר וסיום, בחינות וציונים – נא עיינו בפרק של המחלקה לפילוסופיה.
תלמיד הלומד פילוסופיה בתכנית מחלקה ראשית או פילוסופיה דו מחלקתי אינו רשאי ללמוד חטיבה זו.

חטיבה ללימודי תקשורת
(סימן מחשב: 173)

1. יעדים

ככל שהתקשורת הולכת ותופסת מקום מרכזי בחברה בת ימינו, כך גוברים העניין והצימאון להבין את אחת התופעות הנכבדות. לימודי החטיבה אמורים להקנות ידע עיוני, בכללם מושגים בסיסיים וכלים לצריכה נבונה של תקשורת. ייחודה של התוכנית בכך שהיא עוסקת בהיבטים מוסדיים וטכנולוגיים של אמצעי התקשורת המגוונים בהקשרם התרבותי וחברתי. אין התכנית מתיימרת להכשיר אנשי מקצוע, אך הידע העיוני הנרכש בה עשוי להקל על השתלבות באחד מארגוני תקשורת, יהיה זה עיתון, תחנת שידור, משרד יחסי ציבור או סוכנות פרסום.

2. תנאי קבלה

- א. הלימודים ותנאי הקבלה הם ציון פסיכומטרי 500 או סכס 500 (ציוני בגרות + פסיכומטרי).
 ב. חלק מהקורסים פתוחים גם ללימודים כלליים.
 ג. תלמידים שלמדו קורסים בתקשורת בשנים קודמות במסגרת לימודים כלליים, יוכלו לעבור ללימודים בחטיבה.
 ד. כל נקודות הזכות שנצברו בקורסים לתקשורת במסגרת לימודים כלליים ע"י תלמידים שעברו לחטיבה ללימודי תקשורת, ייחשבו לזכותם כלימודים בחטיבה.

3. מבנה הלימודים

היקף הלימודים בחטיבה הוא 28 נק"ז והחל משנת הלימודים תשס"ו הם מורכבים מחמישה קורסי חובה, **ארבעה** קורסי בחירה, **סמינר** אחד וקורס מעשי אחד, **סדנא** (או בקיצור = 5411). הלימודים מתמשכים שלוש שנים.

קורסי חובה כוללים מושגי יסוד בתקשורת; היסטוריה של אמצעי התקשורת; מפת התקשורת; חברה ותקשורת בישראל; דיני תקשורת.

תוכנית מחלקה משנית/חטיבה (28 נק"ז)

שנה א'		
חובה 1	היסטוריה של אמצעי התקשורת	2 נק"ז
חובה 2	מפת התקשורת בישראל	2 נק"ז
חובה 3	מושגי יסוד בתקשורת	2 נק"ז
סה"כ 6 נק"ז		

שנה ב'		
חובה 1	דיני תקשורת	2 נק"ז
2	קורסי בחירה מתקדמים	6 נק"ז
סה"כ 8 נק"ז		

שנה ג'		
חובה 1	תקשורת וחברה בישראל	2 נק"ז
1 סמינר	(שנתי)	4 נק"ז
2	קורסי בחירה מתקדמים	6 נק"ז
1 סדנא		2 נק"ז
סה"כ 14 נק"ז		

חטיבות במחלקה למקרא, ארכיאולוגיה והמזרח הקדום

1. חטיבה במקרא (סימן מחשב 175)

מבוא לנוסח המקרא	2	נק"ז
מבוא לחקר המקרא	4	נק"ז
טקסט מקראי שנים א' או ב'	4	נק"ז
סוגיות לבחירה מהמערכת	4	נק"ז
סה"כ	14	נק"ז

יועץ החטיבה : ד"ר שמיר יונה

2. חטיבה בהיסטוריה מקראית (סימן מחשב 176)

מבוא לתולדות עם ישראל		
בתקופת המקרא	4	נק"ז
בקריאת מקורות או סוגיה	4	נק"ז
סוגיות לבחירה מהמערכת	6	נק"ז
סה"כ	14	נק"ז

יועץ החטיבה : ד"ר עודד תמוז

3. חטיבה בארכיאולוגיה (סימן מחשב 177)

מבוא לארכיאולוגיה של ארץ ישראל וסוריה/ ארכיאולוגיה פרהיסטורית	שנה	א'	4	נק"ז
מעבדה למבוא לארכיאולוגיה/ תרגיל	שנה	א'	2	נק"ז
מונוגרפיה	שנים	ב'-ג'	8	נק"ז
סה"כ			14	נק"ז

יועץ החטיבה : פרופ' יצחק גלעד

חטיבה בספרות עברית**(סימן מחשב 178)**

המסלולים המוצעים להלן נועדו לאפשר ללומדים במסגרת החטיבה לספרות עברית בחירה מרבית בין אפשרויות שונות, החל בהכרה כללית בתחום וכלה בהתמקדות במדורים ובנושאים מיוחדים. כל תלמיד חייב לצבור 14 נק"ז. בשיעורי בחירה המקנים 2 נק"ז יש להשתתף בסמסטר א' בלבד.

1.	חטיבה כללית :			
2.	מבואות לבחירת הסטודנט	8	נק"ז	
	שעור בחירה	4	נק"ז	
	שעור בחירה	2	נק"ז	סה"כ 14 נק"ז
2.	<u>חטיבת הספרות העברית החדשה</u>			
2.1	מבוא לסיפורת	4	נק"ז	
	X 2 פרו"ס בספרות עברית חדשה	4	נק"ז	
	שעור בחירה	2	נק"ז	
	סמינריון בספרות עברית חדשה	4	נק"ז	סה"כ 14 נק"ז
	או :			
2.2	מבוא לשירה	4	נק"ז	
	X 2 פרו"ס בספרות עברית חדשה	4	נק"ז	
	שעור בחירה	2	נק"ז	
	סמינריון בספרות עברית חדשה	4	נק"ז	סה"כ 14 נק"ז
	או :			
2.3	מבוא לסיפורת	4	נק"ז	
	מבוא לשירה	4	נק"ז	
	שעור בחירה	4	נק"ז	
	שעור בחירה	2	נק"ז	סה"כ 14 נק"ז
3.	<u>חטיבה לספרות עממית</u>			
3.1	מבוא היסטורי : מספרות המדרש ועד החסידות	4	נק"ז	
	X 2 פרו"ס בספרות עממית	4	נק"ז	
	שעור בחירה	2	נק"ז	
	שעור בחירה	4	נק"ז	סה"כ 14 נק"ז
	או :			
	מבוא היסטורי : מספרות המדרש ועד החסידות	4	נק"ז	
	שעור בחירה	4	נק"ז	
	שעור בחירה	4	נק"ז	
	שעור בחירה	2	נק"ז	סה"כ 14 נק"ז

			<u>חטיבה לשירת ימי-הביניים</u>	4.
			מבוא לשירה העברית בימי-הביניים	4.1
			2 X פרו"ס בשירת ימי-הביניים	
			שעור בחירה	
			סמינריון בשירת ימי-הביניים	
סה"כ 14 נק"ז	נק"ז	4		
	נק"ז	4		
	נק"ז	2		
	נק"ז	4		
			או :	
			מבוא לשירה העברית בימי-הביניים	4.2
			שעור בחירה	
			שעור בחירה	
			שעור בחירה	
סה"כ 14 נק"ז	נק"ז	2		
	נק"ז	4		
	נק"ז	4		
	נק"ז	4		

תלמיד בחטיבה חייב ללמוד מבוא אחד מתוך ארבעת קורסי המבוא ועליו לצבור 10 נק"ז
מתוך קורסי הבחירה ו/או הקורס. מבוא היסטורי לספרות עברית חדשה המאה ה-19 עד המאה ה-20.

חטיבה במחשבת ישראל**(סימן מחשב 180)****חטיבה במחשבת ישראל**

הלימודים במחלקה למחשבת ישראל מפגישים את התלמידים עם יצירותיהם של פילוסופים, מקובלים ובעלי הלכה ומדרש, שחיבוריהם העוסקים בנושאים שונים (כגון: תורת האלוהות, טבע העולם והאדם, מוסר, גאולה, בעיית הרע, טעמי המצוות ועוד), תרמו לעיצוב הזהות היהודית מימי קדם ועד לימינו. בתכנית הלימודים דגש על פרשנות הטקסטים הקלאסיים בהגות היהודית.

במחלקה ארבעה מדורים:

- א. אגדה והלכה - זרמים רוחניים בימי בית שני, מחשבת ההלכה והאגדה בספרות התלמודית והמדרשית, מחשבת ההלכה בספרות הרבנית לדורותיה, סידור התפילה ועוד.
- ב. פילוסופיה יהודית בימי הביניים - המחשבה היהודית מימי הרב סעדיה גאון ועד לשפינוזה, ספר הכוזרי לריה"ל ומורה נבוכים לרמב"ם, פרשנות פילוסופית למקרא, ספרות הפולמוס היהודי-נוצרי ועוד.
- ג. תורת הסוד - ספר יצירה והספרות המיסטית הקדומה, תורת הסוד של חסידי אשכנז, ספר הזוהר וקבלת האר"י, שבתאות, ספרות הקבלה במזרח ובמערב, החסידות ועוד.
- ד. מחשבה יהודית בעת החדשה - המחשבה היהודית מתקופת מנדלסון וההשכלה ועד היום, המחשבה הלאומית והציונית, המחשבה הדתית המודרנית לזרמיה, המחשבה החילונית ועוד.

מבנה תכנית הלימודים (14 נק"ז)

מדור א' (לפי בחירת התלמיד/ה)

1 קורס מבוא (4 נק"ז)

2 קורסי בחירה (8 נק"ז)

מדור ב' (לפי בחירת התלמיד/ה)

קורס מבוא סמסטר א' בלבד (2 נק"ז)

חטיבה בפילוסופיה

(סימן מחשב 181)

תכנית לימודים - 14 נק"ז**חובות שנה א'**

- מבוא לפילוסופיה (א'-ב') 4 נק"ז
 תרגיל במבוא לפילוסופיה : קריאה וכתיבה א' 2 נק"ז

חובות שנה ב'

- פילוסופיה חדשה : מדקארט עד קאנט (א'-ב') 4 נק"ז
 (ההשתתפות בתרגיל אינה חובה ואינה מקנה נק"ז)

חובות שנה ג'

- סמינר אחד או שני שעורי בחירה 4 נק"ז

תנאי השתתפות מעבר וסיום, בחינות וציונים – נא עיינו בפרק של המחלקה לפילוסופיה.

תלמיד הלומד במחלקה לפילוסופיה בתוכנית מחלקה ראשית או פילוסופיה דו מחלקתי אינו רשאי ללמוד

את החטיבות הבאות:

החטיבה למחשבה מדינית חברתית (171)

הנצרות הקדומה בהקשר דתי-תרבותי-היסטורי

(סימן מחשב 186)

חטיבה 14 נק"ז

החטיבה מתמקדת בראשית הנצרות וצמיחתה על רקע העולם היהודי והפאגאני בתקופה ההלניסטית-רומית.

שנים א-ב — קורסי חובה (8 נק"ז)

- (1) מבואות היסטוריים
 2 נק"ז מבוא לתולדות עם ישראל בימי הבית השני
 או
 מבוא לתולדות עם ישראל בתקופת המשנה והתלמוד
- 2 נק"ז מבוא לעת העתיקה — יוון
 או
 מבוא לעת העתיקה — רומי
- (2) מבוא לברית החדשה ולנצרות הקדומה
 2 נק"ז מבוא כללי
 2 נק"ז טקסטים מרכזיים

שנים ב-ג — קורסי בחירה 6 נק"ז

- הקאנון היהודי והקאנון הנוצרי
 פרשנות המקרא בברית החדשה
 התפילה בברית החדשה
 המשלים בברית החדשה
 מבוא לספרים החיצוניים
 מבוא לספרות קומראן
 מקורות ליחסי יהודים-נוצרים במאות הראשונות לספירה
 הספרות האפוקליפטית הקדומה
 תנועות משיחיות בימי הבית השני
 כתות בימי הבית השני
 המדינה החשמונאית
 כנסיות ובתי כנסת : ארכיאולוגיה ואמנות
 מבוא לארכיאולוגיה קלאסית
- סה"כ 14 נק"ז**

יועצת החטיבה : פרופסור ציפי טלשיר

ztalshir@bgu.ac.il 6510669/6461035

חטיבה במדעים וטכנולוגיה**(סימן מחשב 195)****חטיבה בהיקף 28 נק"ז**

מחלקה נותנת	תרגול (ש"ש)	הרצאה (ש"ש)	נק"ז	קורסי חובה (סה"כ 11.50 נק"ז)
מתמטיקה	2	4	5	חדו"א ואלגברה
פיסיקה	2	3	4	מבוא לחקר ביצועים
פיסיקה	1	2	2.5	מבוא למערכות מידע תקשורת
			16.5	קורסי בחירה באישור ועדת הוראה
	28	28	28	סה"כ :

הערות:

ניתן להחליף קורס חובה בקורס מקביל באישור ועדת הוראה
קורס חובה הנלמד במסגרת (מחלקה או חטיבה) אחרת ניתן להחליף בקורסי בחירה.

הלימודים בחטיבה מותנים באישור מיוחד.

עבודות

מומלץ שתאריכי מסירת העבודות ע"י התלמידים יהיו כדלקמן :

1. עבודות רגילות - תוך 5 שבועות מתום הסמסטר.
 2. עבודת סמינר - עד ה-30 לספטמבר של אותה שנה בה נלמד הסמינר.
- א. כל סטודנט חייב להשאיר לעצמו עותק מכל עבודה המוגשת למרצה, עד לקבלת הציון (למקרה של אבדן העבודה). אין להעביר עבודות בדואר אלקטרוני.
- ב. עבודות בהיקף פרוסמינר וסמינר תימסרנה אך ורק באמצעות מזכירות המחלקה. התלמיד יקבל אישור בכתב על הגשת העבודה ותאריך ההגשה. לתאריך מסירת העבודה משקל באישור הזכאות לתואר.
- ג. ועדת הוראה מחלקתית רשאית לתת הארכת זמן להגשת העבודה עד ל-1 בדצמבר של השנה בה נלמד הקורס.
- ד. חל אישור מוחלט להגיש אותה העבודה בשני קורסים שונים - הדבר יהווה עבירה משמעת וישני הקורסים יפסלו לסטודנט ויירשם לו ציון אפס בשניהם.
- ה. המורה חייב להחזיר את העבודה הבדוקה תוך מקסימום של חודשיים (60 יום) מיום המסירה. על הסטודנט לקבל אישור עם תאריך על מסירת עבודת הסמינר מהמזכירות בה הוגשה העבודה.
- ו. העתק מאישור מסירת העבודה מהווה אישור לתאריך סגירת התואר באם זוהי המטלה האחרונה של הסטודנט.
- ז. ערעור על עבודה – תלמיד הרוצה לערער חייב להגיש את ערעורו תוך 3 ימים מיום פרסום הציון. תוצאות הערעור על עבודה יש לפרסם תוך שבועיים. הערעורים יוגשו בכתב. המורה חייב להגיב בכתב על כל ערעור תוך שבועיים. אם החליט המורה לשנות את ציונו של התלמיד, יציין מה הציון הסופי וינמק את הסיבה לשינוי. השינוי מותנה באישור ועדת ההוראה של המחלקה או יחידת הלימוד שאליה רשום התלמיד. תלמיד המערער על הציון יהיה מודע לכך שהעבודה כולה תיבדק מחדש, ולא רק הסעיפים שאליהם התייחס בערעור. ציון שהתפרסם הינו סופי גם אם התלמיד מערער עליו, כל עוד לא התפרסמו תוצאות ערעור. הציון הסופי לאחר הערעור, עלול להיות נמוך מהציון המקורי. לא ניתן לערער על ציון העבודה או הציון הסופי אם עברו למעלה מחודשיים מיום פרסום הציון.
- ח. במקרים חריגים רשאית ועדת הוראה מחלקתית לאשר דחייה בהגשת עבודות אך לא יאוחר מ-31 בדצמבר באותה שנה. סטודנט שקיבל דחייה בעבודת סמינר וציונו לא הגיע עד 30.12 לא יוכל להשתתף בטקס הענקת תארים באותה שנה.
- ט. סטודנטים שיקבלו אישור חריג מהמחלקה (ממרצה הקורס ומועדת ההוראה המחלקתית ומועדת הוראה פקולטית) להגיש עבודות אחרי ה-31.12 ועד 30.9 בשנה שאחרי סיום הקורס, יחויבו בקנס בגובה 5% משכ"ל השנתי.
- י. סטודנט שסיים את לימודיו לתואר ונותר חייב עבודה (עד 30 בספטמבר של השנה בה נלמד הקורס, או הארכה שניתנה באישור עד 1 בדצמבר של השנה בה נלמד הקורס) או ציון בחינה שלא נמסר במועד מחויב על כל שנת איחור ב-5% משכ"ל הבסיסי המלא של אותה שנה בה דווח האיחור. לא ניתן להגיש עבודה / ציון באיחור שעולה על שנתיים.